

အောင်ချစ်သာ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားစူးအဖွဲ့

ဖွားတော်မူရာ လှမိနိ

ပွင့်တော်မူရာ ဗုဒ္ဓဂယာ

BURMESE CLASSIC

မဏ္ဍိမဒေသ

ဘုရားဖူးလမ်းညွှန်

တရားဦးဟောတော်မူရာ မိဂဒါဝန်

ပရိနိဗ္ဗာန်ဝံတော်မူရာ ကုသိနာရုံ

လှမိနိ အင်ဂျင်နီယာ ဦးမောင်မောင်လှ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

၁၃၆၆-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလ၊

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညွန့်မောင်
(၅၂၄/၀၂၄၀၅)မှ ထုတ်ဝေ၍ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
အတွက် ဦးမြင့်စန်း(၀၃၀၃၂)စန်းသော်တာ ပုံနှိပ်တိုက်
၁၅၈၊ ၁၉လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ပုံနှိပ်သည်။
အတွင်းစာစီ - သဲသဲဇွန်၊ အိအိဇင်

ကြယ်တံခွန် ကွန်ပျူတာနှင့်စာစီ
အမှတ်(၁၃၉)၊ ၃၂လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာဖုံးပလင်-SUN;N SCAN GRAPHICS

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

နှင့်စီစဉ်သူ - လူမို့နီအင်ဂျင်နီယာ ဦးမောင်မောင်လေး

ပုံနှိပ်ခြင်း - ပထမ အကြိမ်

(၂၀၀၄-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ)

အုပ်ရေး - ၁၀၀၀၀

တန်ဖိုး - ဓမ္မဒါန

(ဓာတ်ပုံများကို ဦးသန်းဇော်က မေတ္တာဖြင့် ကူညီပါသည်။)

မာတိကာ
(ဗထမပိုင်း)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
*	ကျမ်းဦးပဏာမ	၁
၁။	သံဝေဇနိယလေးဌာန	၂
၂။	ဖူးမြော်သင့်ပါလှလေးဌာန	၈
၃။	မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ဖြစ်တော်စဉ်အကျဉ်း	၂၀
၄။	ကြည့်ရှုဖူးမြော်၊ မြတ်ဗုဒ္ဓနေရာတော်	၃၆
	(က) မဇ္ဈိမဒေသ	၃၆
	(ခ) ပတ္တနား	၄၀
	(ဂ) ရာဇဂြိုဟ်	၄၃
	(ဃ) နာလန္ဒာ	၄၆
	ခေတ်သစ်နာလန္ဒာကျောင်းတော်	
	(င) ဗုဒ္ဓဂယာ	၄၈
	(စ) မိဂဒါဝုန်	၅၃
	(ဆ) သာဝတ္ထိ	၅၅
	(ဇ) လုဗ္ဗိနီ	၅၇
	(ဈ) ကုသိနာရုံ	၅၉
	(ည) ဝေသာလီ	၆၄
၅။	လှည့်လည်ကြည့်ရှုဖူးမြော်မည့်အစီအစဉ်	၆၆
၆။	နေရာအလိုက် နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပျော်ကုသိုလ်တော်	၇၀
၇။	ဘုရားဖူးများသိရှိလိုက်နာရန်အချက်အလက်များ	၇၄
၈။	အိန္ဒိယနှင့်နီပေါနိုင်ငံရှိမြန်မာဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများနှင့်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ	၉၂

(ဒုတိယပိုင်း)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
*	စကားအမှာပါးစရာ	၉၄
၉။	စုပေါင်းရွတ်ဆိုရန်ပန်ကြားလွှာ	၉၈
၁၀။	အဖွဲ့လိုက်စုပေါင်းရွတ်ဆိုရန်	၉၉
၁၁။	လေကြောင်းခရီး အန္တရာယ်ကင်းဂါထာ	၁၀၃
၁၂။	ယာဉ်(ကား၊ရထား)ဖြင့် သွားစဉ်ရွတ်ပွားရန်	၁၀၄
၁၃။	ခြေလျှင်ခရီးသွားအန္တရာယ်ကင်းဂါထာ	၁၀၄
၁၄။	မဟာကပ္ပိနမင်းကြီး၏သစ္စာဂါထာ	၁၀၅
၁၅။	ကုန်းလမ်းခရီးအန္တရာယ်ကင်းခရီးသွားဂါထာ	၁၀၆
၁၆။	သမ္ဗုဒ္ဓဂါထာတော်ကြီး	၁၀၇
၁၇။	အကာဂါထာတော်ကြီး	၁၀၈
၁၈။	အလုံးစုံအောင်မြင်သောဂါထာ	၁၀၉
၁၉။	အကျဉ်းအကျပ်အခက်အခဲပျောက်ဂါထာတော်	၁၁၀
၂၀။	မကြံစည်နိုင်သော အကျိုးထူးများပေးနိုင်သော ဂါထာ	၁၁၁
၂၁။	ကန်တော့ချိုး	၁၁၂
၂၂။	သီလတောင်း	၁၁၃
၂၃။	ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ အမွှေးတိုင် ကပ်လှူရန်	၁၁၄
၂၄။	နတ်ပင့်အမွန်း	၁၁၆
၂၅။	နတ်ပို့အမွန်း	၁၁၇
၂၆။	စစ်ကိုင်း ရွှေဟင်္သာဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားရှိခိုး	၁၁၉

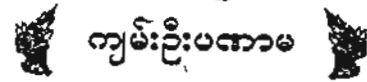
၂၇။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၁၂၄
၂၈။ နာလန္ဒာတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၁၃၇
၂၉။ ဗုဒ္ဓဂယာတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၁၄၀
၃၀။ မိဂဒါဝုန်တွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၁၈၅
၃၁။ သာဝတ္ထိတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၂၀၉
၃၂။ လုမ္ဗိနီတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၂၂၄
၃၃။ ကုသိနာရုံတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၂၂၅
၃၄။ ဝေသာလီတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်	၂၃၁
၃၅။ ဆုတောင်းအမျှဝေ	၂၃၈
၃၆။ ဘုရားဂုဏ်တော်၊ တရားဂုဏ်တော်၊ သံဃာဂုဏ်တော်	၂၃၉
၃၇။ ဆုတောင်းနိဂုံးဝါထာ	၂၄၀
၃၈။ မှီငြမ်းကိုးကား ကျမ်းစာများ	၂၄၁

ဘုရားဖူးသွားလျှင်

... ဘုရားစေတီကို ရှိခိုးပူဇော်ဖူးမြော်ခြင်းငှာ သွားကုန်သော သူတို့သည် မိမိတို့နေအိမ်မှ ထွက်သည်မှစ၍ လမ်းတစ်လျှောက် လုံး သားငယ်မြေးပုတို့နှင့် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်မရှိစေဘဲ

“ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါ တိယောသော အတိဒုလ္လဘတရော ကာကထာ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ” ဟူသော နမက္ကာရအတိုင်း ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ ယောသော = ဘုရားဘုရားဟူသော အသံကိုပင် အတိဒုလ္လဘတရော = အလွန်ရခဲ၏။ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ = ဘုရားအဖြစ်ကို၊ ကာကထာ = အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ စကားရှိအေ့အံ့နည်း။ အတိဒုလ္လဘ တရောဧဝ = အလွန်ရခဲလှတော့သည်သာလျှင် တည်းဟု မိမိသွားမည့်အရပ်တွင် သက်တော်ထင်ရှားဘုရား ကိုယ်တော်ကြီးကို တွေ့ရတော့မည်အလားကဲ့သို့ ဝမ်းပါးရွှင်ပျ ပီတိသောမနဿနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကိုရှေ့ထား၍ ဘုရားဖူးသွား ကုန်ရာ၏။ (မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး)

(ပထမပိုင်း)

ကျမ်းဦးပဏာမ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

- အရဟတော • လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ဝပ်စင်း ကော်ရော်ပူဇော်ခြင်းကို ခံယူတော်မူထိုက် ထသော။
- အရဟတော • တစ်ထောင့်ငါးရာတည်းဟူသော ကိလေသာ အကန့်အကွက်တို့ကို၊ ချိုးဖျက်တော်မူတတ် ငာသော။
- အရဟတော • လူမင်းတကာတို့၏ ဆရာ၊ နတ်မင်းတကာ တို့၏မကိုး၊ ဗြဟ္မာမင်းတကာတို့၏ သရဖူ ဖြစ်တော်မူပေထသော။
- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ • သစ္စာလေးရပ်တရားမြတ်ကို ဆရာမကူ သယမ္ဘူ ဉာဏ်တော်မြတ်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူပေထသော။
- တဿဘဂဝတော • ဣဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယဿ၊ သီရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တဟု ဆိုအပ်သော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ၊ တန်ခိုး ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ထိုဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအား။
- နောအမှာတံ • ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာငါးခန္ဓာကို၊ သူငါမှည့်ခေါ် ဘုရားတပည့်တော်တို့၏။
- နမောနမက္ကာရော • ရိုသေမြတ်နိုး၊ ရှိခိုးခြင်းသည်
- အတ္ထုဘဝတု • စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

လုမ္ဗိနီအင်ဂျင်နီယာ ဦးမာင်မောင်လေး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

“၁။ သံဝေဇနိယ လေးဌာန”

ရာသီကား ကဆုန်လ၊ နေရာကား ကုသိနာရုံရှိ မလ္လာမင်း တို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်တော်၊ အချိန်ကား မဟာသက္ကရာဇ် (၁၄၈) ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်။ ကြည့်လေရာရာ တောပန်းတောင်ပန်းတို့ ဝေဆာဖူးပွင့်နေသည်။ စိမ်းမြည့်မှောင်သော တောတောင်ဝန်းကျင် တို့၌ ပန်းရနံ့တို့ဖြင့် ကြိုင်လှိုင်နေကြသည်။

အောက်ခြေမှစကာတပင်လုံး ပွင့်နေကြသောအင်ကြင်းပန်း တို့ကားကြည့်မဝအောင်လှပနေပါတော့သည်။ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်နေ ကြသော အင်ကြင်းပန်းတို့ကား စိမ်းလှတောက်ပြောင်နေသော တောတွင်း သစ်ပင် သစ်ရွက်များနှင့် ပန်ရလှပေတော့သည်။ အင်ကြင်းပင်ကိုင်းကြားတို့၌ကား ရောင်မျိုးငါးထွေ စိုပြေလှပ ပိတုန်းမတို့၏ ပျားပန်းခတ်လှုပ်ရှားမှုသံ တစ်ဝီသည့် ဂီတသံအလား ထင်မှတ်မှားရပေသည်။ တောင်လေသုတ်ဖြူး ဆော်ကာမြူးလာရာ ပျားပိတုန်းအသံတို့နှင့်အတူ မွှေးကြိုင်သင်းယုံသည့် ပန်းရနံ့တို့ကိုပါ ဆောင်ကြဉ်းလာပေတော့သည်။

ယခင်ကဆို ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ ပင်လုံးကျွတ်မပွင့်တတ်ပါ။ ယခု အခါကား မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်အတွင်း မြောက်မှ တောင်သို့ ခင်းထားအပ်သော ညောင်စောင်းရှိ မြတ်ဗုဒ္ဓအား ပူဇော် ခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ညောင်စောင်းခင်းထားရာ ခေါင်းရင်းနှင့်ခြေရင်းရှိ အင်ကြင်းပင်ပျိုနှစ်ပင်စလုံးကလည်း ပန်းဖိုးများရွာချဘိအလား မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်ထက်သို့ တဖွဲဖွဲကြိချလာပြန်ပါသည်။

အသေအချာကြည့်သော် လူ့ပြည်တွင် မမြင်ဘူးသေးသော ပန်းတို့ကိုပါ တွေ့လာရပါသည်။ ကောင်းကင်မှကျလာသည်မှာ မန္တာရဝ မည်သောနတ်ပန်းတို့ပါတကား။

ထိုကျလာသော ပန်းတို့ကား မွှေးကြိုင်လှပပေရာ နတ်တို့၏ အမွှေးနံ့သာ အထုံအခိုးတို့ဖြင့် ကျလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သက်မဲ့ အင်ကြင်းပန်းတို့သာမက နတ်တို့ကပါ ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် မန္တာ ရဝ နတ်ပန်းစန္ဒကူးနံ့သာမှုန့်တို့ကိုကြိချ၍ ပူဇော်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါ သည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓကား သက်တော် (၈၀) ရှိခဲ့ပြီး (၄၅) နှစ်တာ ကာလပတ်လုံး အနားယူသည်မရှိပဲ သတ္တဝါဝေနေယျတို့အကျိုးငှာ မနေမနား ခရီးသွားလာခဲ့ရာ ယခုညောင်စောင်းတွင် လှဲလျောင်းလျက် ခိုနေပေပြီ။ မြတ်ဗုဒ္ဓအနီးမှ ပြုစုလုပ်ကျွေးသော ရှင်အာနန္ဒာသည်

မြတ်ဗုဒ္ဓကိုကြည့်ရင်း မျက်ရည်ဝဲလာခဲ့ရသည်။ ဆည်းတား ဆို့ပိတ်ငြားသော်လည်း မျက်ရည်တို့ကား ဘယ်ကဘယ်လိုကျလာ သည်မသိ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓကိုကြည့်ရင်း ဖူးမြော်ရင်း အမြင်များဝေဝါးကာ ရင်ထဲဆို့တက်လာခဲ့ရသည်။ နောင်တော်ကြီးဘုရားကား အမှန်ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူ ပေတော့မည်။ မိမိကားရဟန်းကိစ္စမပြီးသေး။ အာယုသင်္ခါရကပ်လုံး နေနိုင်ကြောင်း မိန့်ကြားခဲ့စဉ်ကလည်း တစ် တပ်လုံးနေဖို့ မလျှောက်မိ၊ တွေးရင်းတွေးရင်း ဖြေမနိုင်ဖြစ်လာရာ တောရိပ်တောင်ရိပ်တို့ကလည်း အလွမ်းအပူကို ကူညီသလို ဖြစ်လာ ခဲ့သည်။ မျက်တောင်ကို တဖျပ်ဖျပ်ခတ်ရင်း မျက်ရည်ကိုထိန်းပါ သော်လည်း မျက်ရည်တို့ကားမရပ်၊ ရင်ထဲပလောင်ဆူကာ သတိတို့ မကပ်တော့၊ ကြာလျှင်ခက်မည်စိုး၍ ဘုရားအနားမှ အသာထကာ မလ္လာမင်းတို့၏ ညီမူရာညီလာခံအနီး တိုင်ကြီးအားမှီကာ အားရ

ပါးရင်ချလိုက်ချင်တော့သည်။ တတွေတွေစီးကျနေသော မျက်ရည်များကြားမှ မျက်စိအမြင်က ဗုဒ္ဓနှင့် ယခင်အတူတကွ သွားလာနေထိုင်ခဲ့ကြသည်တို့ကို ပြန်လည် မြင်ယောင်လာတော့သည်သာ။

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်က ရဟန်းတို့သည် ဝါဆိုရန်နီးကပ်သောအခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ယူရန်အတွက် ဘုရားရှင်ရှိရာသို့ လာရောက်စည်းဝေးလေ့ ရှိကြသည်။ ဝါကျွတ်သောအခါ မိမိတို့သင်ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သဖြင့်ရရှိသော မဂ်တရားထူးကိုလျှောက်ထားရန် ဘုရားရှင်ရှိရာသို့ လာရောက်စည်းဝေးကြလေ့ရှိခဲ့သည်။ ယခုအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓမရှိပါက လာရောက်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။ သာဝတ္ထိက ဇေတဝန်ကျောင်း၊ ရာဇဂြိုဟ်က ဝေဠုဝန်ကျောင်းတို့သည်လည်း ခြောက်ကပ်လျက်ရှိကာ ပရိသတ်တို့ကင်းမဲ့ကြပေတော့မည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓထံလာဖူးသူတို့အား ဧည့်ခံဝတ်မပြုရတော့ပြီ။ လာဖူးသူတို့ မေးမြန်း၍ မြတ်ဗုဒ္ဓဖြေကြားပါက သူတို့နှင့်အတူ တရားနာနိုင်သေး၏။ ယခုအခါ နောင်တော်ကြီးဘုရား မရှိတော့၍ တရားနာရန် အခွင့်အရေးလည်း ဆုံးရှုံးရချေပြီ။ ဘုရားဖူးလာရဟန်းတို့ထံမှ တရားဟောကောင်းသော ဓမ္မကထိက ဆရာတော် တစ်ပါးပါး ပါလာပါကလည်း တရားပွဲကျင်းပခဲ့ရ၏။ ယခုအခါ တရားပွဲလည်း ကျင်းပ ခွင့်မရတော့ပြီ။ ညနေချမ်းအချိန် ပန်းဆီမီးတို့ဖြင့်ပူဇော်လာကြ၍ သာဝတ္ထိပြည်မှန် ဇေတဝန်ကျောင်း စသည်တို့မှာ လူတို့ဖြင့်မပြတ်ပဲ ဘုရားဖူးလာ ပရိသတ်တို့ဖြင့် စည်ပင်ကြသော်လည်း ယခုမြတ်ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပါက လာကြတော့မည်မဟုတ်ပေ စသည်ဖြင့် တွေးရင်း၊ စဉ်းစားရင်း ငေးငေးမှိုင်မှိုင်ထိုင်နေစဉ် မြတ်ဗုဒ္ဓကရှင်အာနန္ဒာကို ခေါ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ငိုကျွေးရခြင်း အကြောင်းစုံတို့ကိုလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓမေးမြန်းသဖြင့် ပြန်လည်တင်ပြလျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

“မြတ်စွာဘုရား - အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌ ဝါကပ်၍ဝါကျွတ်ပြီးသောရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ကြရန် ရှေးအခါက ကြွလာကြကုန်၏။ ထိုသို့ကြွလာသော ကြည်ညိုမြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သည့် ရဟန်းတို့ကို ရှေးအခါက တပည့်တော်များ ဖူးမြော်ခွင့် ဆည်းကပ်ခွင့်ရခဲ့ပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား - ရှင်တော်ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသွားပြီးနောက် အခါ၌ကား ကြည်ညိုမြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သည့် ရဟန်းတို့ကို ရှေးအခါကလို တပည့်တော်များ ဖူးမြော်ခွင့်၊ ဆည်းကပ်ခွင့်ကို ကြေတော့မည် မဟုတ်ပါဘုရား”ဟု အရှင်အာနန္ဒာက မြတ်ဗုဒ္ဓကို လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “ချစ်သားအာနန္ဒာ - မစိုးရိမ်၊ မပူဆွေး၊ မငိုကျွေးလင့်၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်သော သူအားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲကွဲကွာခြင်း၊ သေကွဲကွဲကွာခြင်း၊ ဘဝခြားလျှက်ကွဲကွာခြင်းတို့ကို ရှေးမဆွကပင် ငါဘုရားဟောကြားခဲ့ပြီ မဟုတ်လော။ ချစ်သားအာနန္ဒာ - ဤအရာ၌ အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ပြုပြင်ပေးရခြင်း သဘောရှိ၍ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသောတရားကို မြတ်စွာဘုရားပင် ဖြစ်လင့်ကစား မပျက်စီးပါစေလင့်ဟု လိုလားတောင့်တချက်အတိုင်း အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း။ သင်ချစ်သားသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို များစွာ ပြုပြီးသူဖြစ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်ကိုအားထုတ်ရစ်လော့၊ လျှင်စွာပင် ရဟန္တာဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟုသောကပျောက်ရေး အားပေးတရားဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ မြတ်စွာဘုရားက “ချစ်သားအာနန္ဒာ - သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသား

အဖို့ဖူးမြော်ထိုက်၍ ယင်းသို့ဖူးမြော်သသူအား သံဝေဂရစေမည့်ဌာန တို့သည် လေးပါးရှိကုန်၏။

(၁) ချစ်သားအာနန္ဒာ - လုမ္ဗိနီအင်ကြင်းတော ဌာနသည် “ဤ ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်တော်မူ၏” ဟု ကြံစည်အောက်မေ့ ကာ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသောအမျိုးကောင်းသားအဖို့ရာ ဖူးမြော် ထိုက်၍ ယင်းသို့ဖူးမြော်သသူအား သံဝေဂရစေမည့် ဌာနတစ်ပါးဖြစ် ပေသည်။

(၂) ချစ်သားအာနန္ဒာ - မဟာဗောဓိ မဏ္ဍိုင်ဌာနသည် “ဤဌာန ၌မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးသော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်တော် ကိုရရှိတော်မူ၏” ဟု ကြံစည်အောက်မေ့ကာ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံ သောအမျိုးကောင်းသားအဖို့ ဖူးမြော်ထိုက်၍ ယင်းသို့ဖူးမြော်သသူ အားသံဝေဂရစေမည့် ဌာနတစ်ပါးဖြစ်ပေသည်။

(၃) ချစ်သားအာနန္ဒာ - မိဂဒါဝုန်တောအရပ်သည် “ဤဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးသော တရားတော်ဓမ္မစက်ကို ဟော မြွက်လည်စေတော်မူ၏” ဟုကြံစည်အောက်မေ့ကာ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသားအဖို့ ဖူးမြော်ထိုက်၍ ယင်းသို့ဖူးမြော် သသူအား သံဝေဂရစေမည့် ဌာနတစ်ပါးဖြစ်ပေသည်။

(၄) ချစ်သား အာနန္ဒာ - ကုသိနာရုံပြည်အရပ်သည် “ ဤဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်းသဘော အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနခါတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူ၏”ဟု ကြံ စည်အောက်မေ့ကာ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသား အဖို့ရာ ဖူးမြော်ထိုက်၍ ယင်းသို့ဖူးမြော်သသူအား သံဝေဂရစေမည့် ဌာနတစ်ပါးဖြစ်ပေသည်။

ချစ်သားအာနန္ဒာ - သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပသကာဒါယကာ၊ ဥပသိကာဒါယိကာမများတို့သည် ၁။ ဤ လုမ္ဗိနီဌာန၌ မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်တော်မူ၏ဟုလည်း ကောင်း၊ ၂။ ဤမဟာဗောဓိ အောင်မြေဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ၃။ ဤမိဂဒါဝုန်တော၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ် ဆုံးဖြစ်သော တရားတော် ဓမ္မစက်ကို မြွက်လည်စေတော်မူ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ၄။ ဤကုသိနာရုံဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာ ကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်းသဘော - အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနခါတ်ဖြင့် စင်စံတော်မူ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကြံစည်အောက်မေ့လျက် လာ ရောက်ကြလိမ့်မည်။ ချစ်သားအာနန္ဒာ - စေတီပုထိုးတို့ကို ဖူးမြော် ရန်သွားလာလှည့်လည်ကြသော သူတို့သည် ကြည်ညိုစိတ်ရှိကြလျက် သေကုန်လျှင် ထိုသူအားလုံးတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပြတ်ကြွေသေသည်မှ နောက်ကာလ၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ရွာသုဂတိသို့ ရောက်ရှိ ကြလိမ့်မည်”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးအချိန်ဝယ် ညီတော်အာနန္ဒာကို သံဝေဂဖြစ်ဖွယ်ရာ အပါယ်တံခါးပိတ်မည့် နေရာဌာနတော်တို့အား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

*****

“ ၂။ ဖူးသင့်ပါလား၊ လေးဌာန ”

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအဖို့ ဘုရားအထင်အရှားရှိ၏။ ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သောဒေသ၊ နန်းစံခဲ့ရာ၊ တောထွက်ခဲ့ရာဒေသ၊ ဘုရားအဖြစ်အကျင့်များ ကျင့်ခဲ့ရာဒေသနှင့် ဘုရားပွင့်ရာဒေသတို့ကား အထင်အရှားရှိ၏။ မှန်းသမ်းရမ်းဆ၍ ကိုးကွယ်ကြခြင်း မဟုတ်ပါ။ ထို့အတူ ကျင့်ဆောင်လိုက်နာရန် ချမှတ်ခဲ့သည်တို့ကိုလည်း လူလွတ်၊ လူကြံဖြင့် ပြောကြားခြင်းမျိုးမဟုတ်ပဲ ကိုယ်တိုင်ဟောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ကမ္ဘာကြီးကိုဖန်ဆင်းသော၊ သူပြောသမျှ လက်ခံရမည်ဆိုသော တန်ခိုးရှင်ထာဝရသခင်မျိုး မဟုတ်ပါ။ ငါပြောသလိုလုပ်ကြည့်စမ်းပါ။ ငါကတော့ ဒီလိုနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းလမ်းကို တွေ့ခဲ့တယ်ဆိုပြီး လမ်းပြသွားသော ဘုရားရှင်မျိုးသာဖြစ်ပါသည်။ တနည်းပြောရလျှင် အစမ်းသပ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော လမ်းစဉ်ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကိုမြင်ပါက ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦး ဖြစ်လာရသည်ကို ဂုဏ်ယူမိကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ မြတ်နိုးအပ်ဆုံးသော ရတနာဖြစ်သည့် မြတ်ဗုဒ္ဓကား လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ကျော်က မဇ္ဈိမဒေသခေါ် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ သတ္တဝါ ဝေနေယျတို့အကျိုးငှာ အစ၏ကောင်းခြင်း၊ အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏ကောင်းခြင်းသဘောရှိသော ဓမ္မသစ္စာလမ်းစဉ်တို့ကိုလည်း ပြသခဲ့၏။ ထိုထိုဒေသတို့ကား စာရေးသူတို့နှင့် ထိကပ်နီးစပ်နေသော ခြံစည်းရိုးသာခြားသည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်နိပေါနိုင်ငံတို့တွင် ရှိပါသည်။

ထိုဒေသတို့အနက် သံဝေဂရစေနိုင်သော ဌာနလေးဌာနဖြစ်သည့် “ ဖွား၊ ပွင့်၊ ဟော၊ စံ ဤလေးတန် မှတ်ရန် သံဝေဒနိယလေးဌာန ” တို့ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအဖို့ ဖူးမြော်ထိုက်သော အလေးအမြတ်ပြုကာ ဦးခိုက်ပူဇော်ထိုက်သော ဌာနများဖြစ်ကြပါသည်။

ရှေးပဝေသဏီကာလကပင် အဆိုပါဒေသတို့သို့ ခက်ခဲပင်မန်းစွာ သွားရောက်ဖူးမြော်လေ့ ရှိကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစုဆန္ဒအရှိဆုံးမှာလည်း မသေခင်တစ်ခေါက် ဗုဒ္ဓဂယာအရောက်သွားရောက် ဖူးမြော်လိုကြခြင်းဖြစ်၏။

ပုထုဇဉ်လူသားတို့သည် များသောအားဖြင့် မကောင်းမှု၌သာ မွေ့လျော်တတ်မြဲဖြစ်၏။ သေခါနီးအချိန်ကာလတွင်မိမိအာရုံနှင့် နှလုံးသားကို ကုသိုလ်တို့ဖြင့် ထုံမွန်းထားသင့်၏။ သို့မှသာ လာခြင်းကောင်းသလို ပြန်ခြင်းလည်းကောင်းပါမည်။ ထိုသို့ ဆိုပါက နောက်ဆုံးအာရုံကို သံဝေဂဉာဏ်ယူ၍ ဗုဒ္ဓဂယာ ဘုရားဖူးသွားခဲ့ရသည်တို့ကို စွဲမြဲအာရုံအလေ့ထုံနိုင်ကြပါလျှင် မြတ်ဗုဒ္ဓမိန့်ကြားတော်မူခဲ့သလို အပါယ်တံခါးပိတ်၍ ကောင်းသောဘုံဘဝသို့ ရောက်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ရနိုင်ခဲ့သော ဒုလ္လဘတရားကို နေ့စဉ်ဟောကြားလေ့ရှိပါသည်။ ဘုရားအဖြစ်ရခဲ့သည်။ သာသနာတွင်း သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော လူအဖြစ်ရခဲ့သည်။ သဒ္ဓါတရားဖြစ်ပေါ်ရမှုလည်းရခဲ့သည်။ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်း ရခဲ့သည်။ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရန်ရခဲ့ပါသည်။ ထိုရနိုင်ခဲ့သောဒုလ္လဘတရားငါးပါးတို့တွင် ယခုကာလကား ဘုရားပွင့်တော်မူပြီး ဘုရား

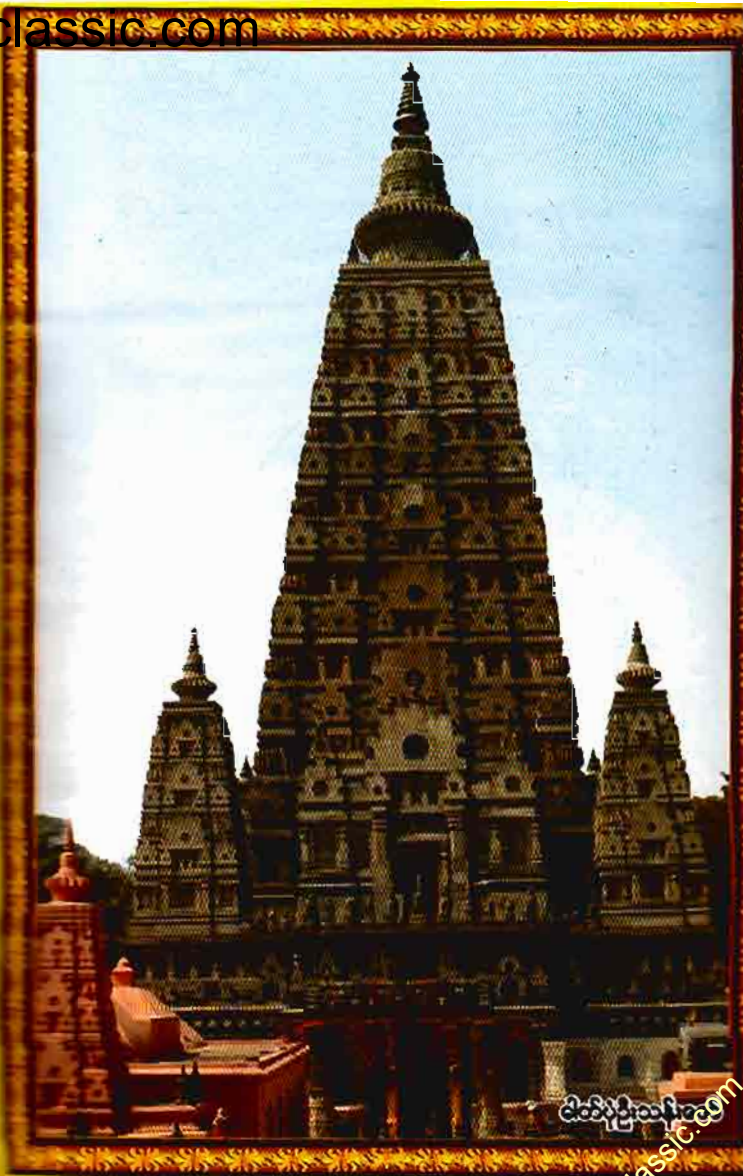

သာသနာတွင်းဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓပျိုဒ ဒုလ္လဘတရားနှင့် ပြည့်စုံနေပါသည်။
ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာတွင်းဝယ် လူဖြစ်လာရသော မနုဿတ္တ
ဘာဝ ဒုလ္လဘတရားလည်း ယခုရရှိနေကြပြီ ဖြစ်ပါသည်။

သတင်းစာ၊ ရေဒီယိုတို့တွင်ပါရှိသော လှူဒါန်းမှု သတင်းအစု
စုတို့ကလည်း သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိ ဒုလ္လဘကို ပြည့်စုံစေနိုင်ကြောင်း မြင်သိ
နိုင်ပါသည်။

အမျိုးသားများမှာ ရဟန်းဖြစ်ခွင့်၊ အမျိုးသမီးများမှာ သီလ
ရှင်ဝတ်ခွင့်ရသော ယခုကာလမှာ ပဗ္ဗဒ္ဓိတဘာဝဒုလ္လဘ အခွင့်
အရေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော် သမားတော်များ တီဗီမှတစ်သွယ်၊
ကက်ဆက်မှတစ်ဖုံ၊ ကာဘင်မှတစ်နည်း၊ ဥပုသ်ရပ်တွင်တစ်သွယ်
ဟောကြား ပြသဆုံးမမှုတို့ကား သဒ္ဓမ္မသာဝန အတိဒုလ္လဘတစ်
ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ရနိုင်ခဲ့သော ဒုလ္လဘတရားကို ပြည့်စုံစွာရရှိ
သည့် ခေတ်ကာလတွင်း တို့တောင်းသော လူပုဂ္ဂိုလ် ခိုက်မှာ
သံဝေဂရစေမည့် သံဝေဂယူထားတတ်ရန် အထူးလိုအပ်လှပါသည်။
သံဝေဂမပါ တရားမရှာနှင့်ဟု အဆိုရှိသလို သံဝေဂရရန် အားထုတ်
သင့်လှပါ သည်။ ထိုသို့သံဝေဂရရန်ဆိုပါက အကောင်းဆုံးမှာ
မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း “သံဝေဂနိယ လေး
ဌာန”ကို ဖူးမြော်ရန် သွားရောက်ခြင်းဖြင့် သံဝေဂအကူးပွားနိုင်
ကြပါသည်။

အထူးသတိပြုရန်မှာ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်
ဟောကြားတော်မူခဲ့သော သံဝေဂရနိုင်သည့် သံဝေဂနိယလေးဌာန
တို့မှာ စာရေးသူတို့ မြန်မာပြည်မှာ မရှိပါ။ အိန္ဒိယနှင့်နီပေါနိုင်ငံ
တို့မှာသာ တည်ရှိကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

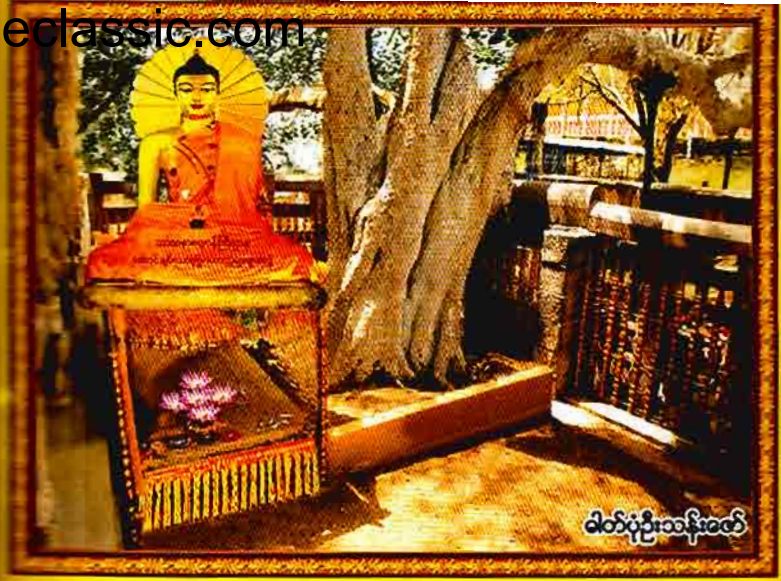
ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဗောဓိစေတီတော်
ဘုရားရှင်မြတ် ၊ ဗောဓိဓါတ် ၊ ပွင့်လတ်ဝယ်ပြည်၊
(သံဝေဂနိယဌာနနှင့် အဝိဇာတိဌာန)

www.burmeseclassic.com

ဝါတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဗောဓိစေတီတော်အတွင်းရှိ ရုပ်ပွားတော်

ဝါတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

ဦးရားအစွဲစွဲပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိပင်နှင့်အရှေ့ပလ္လင်(ပထမသတ္တဂဟ)

ဝါတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

အနိမိသစေတီတော် (ဒုတိယသတ္တဂဟ)

ဝါတ်ပုံဦးသန်းဖေ

ရတနာစင်္ကြံတော် (တတိယသတ္တက)

ဝါတ်ပုံဦးသန်းဖေ

အစပါလ ဆိတ်ကျောင်းဧညာင်ပင်ဓနရာ (ပဉ္စမသတ္တက)

ဝါတ်ပုံဦးသန်းဖေ

ရတနာဃရ ချွေအိမ်တော် (စတုတ္ထသတ္တက)

ဝါတ်ပုံဦးသန်းဖေ

မူစလိန္ဒအိုင် (ဆဋ္ဌမသတ္တက)

မိတ်ပုံဦးသန်းဖော်

ရာဇာယတန လင်းလွန်းပင်ဧကရာ (သတ္တမသတ္တာဟ)

မိတ်ပုံဦးသန်းဖော်

မြတ်စွာဘုရားမိတ်တော်ကိန်းပပ်တော်မူရာ မူလဂန္ဓကုဋ်တိုက်အတွင်းရှိ တရားဦးမေ့စကြာဟောကြားတော်မူနေသောပုံတော်

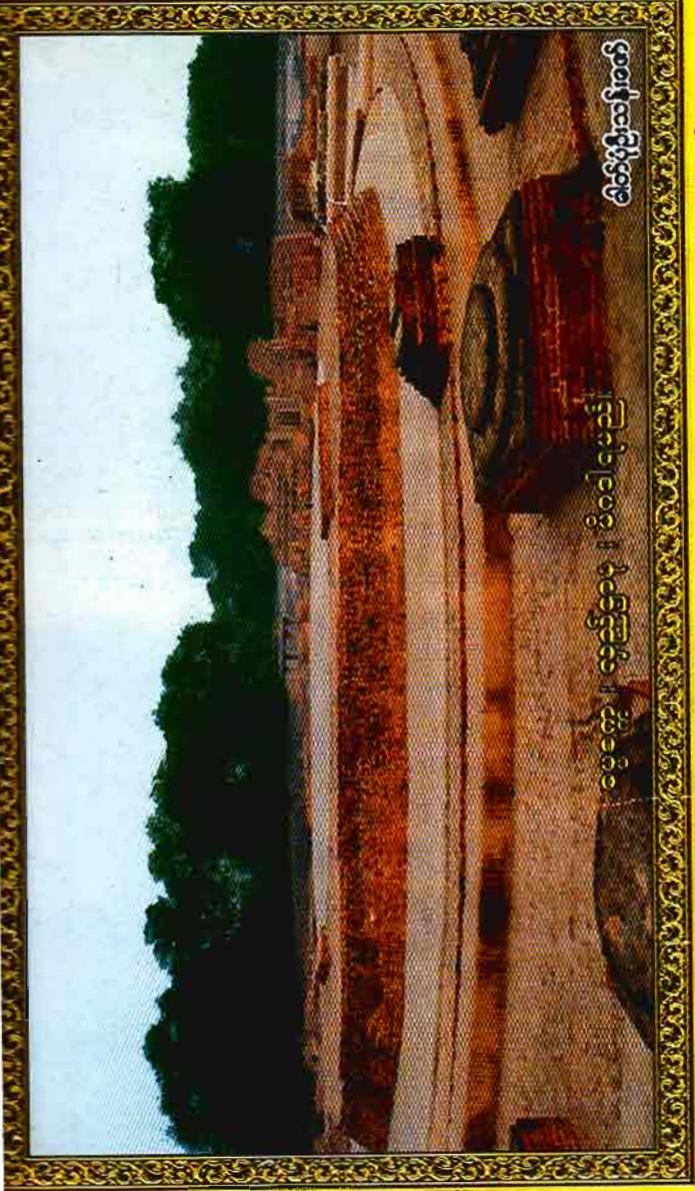
မိတ်ပုံဦးသန်းဖော်

ဥရှင်ဝလတော့ရှိ ဒုတ္တရစရိယာကျင့်တော်မူရာ လှိုက်ဂူအတွင်းရှိ ဆင်းတူတော်ပုံ

မိတ်ပုံဦးသန်းဖော်

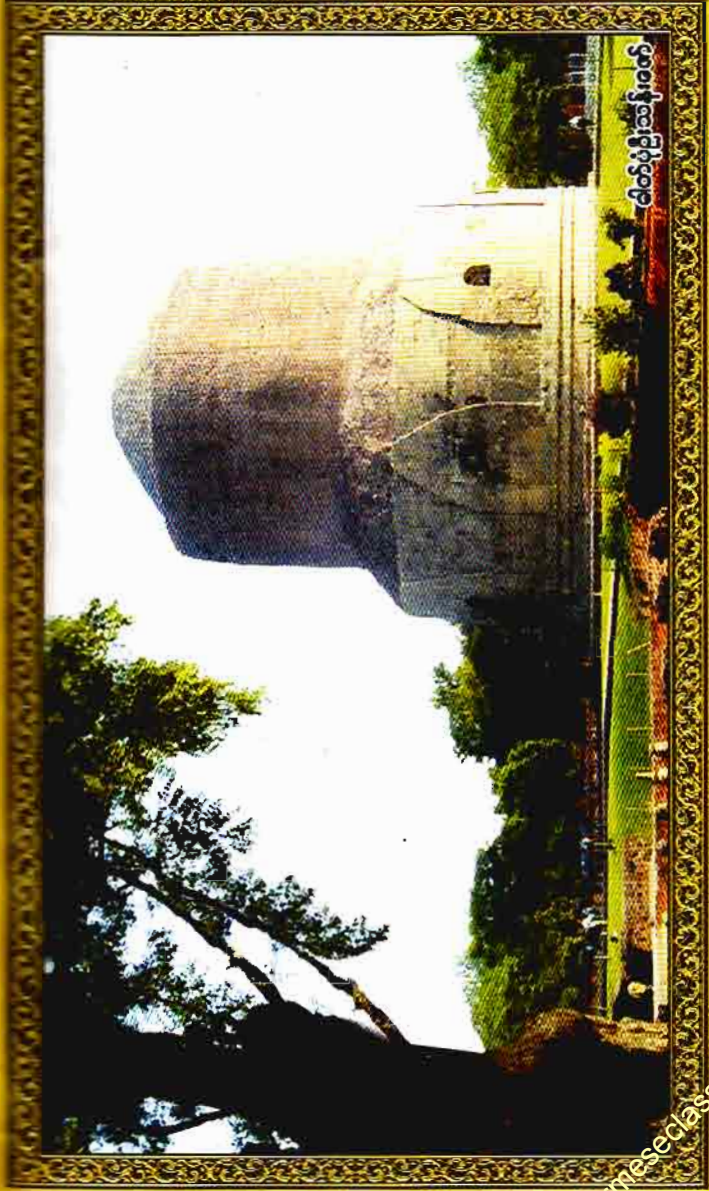
ပဉ္စဝဂ္ဂီဗါးပါးတို့ မြတ်စွာဘုရားအား ခရီးဦးကြိုဆိုရာ ချောက်ရွာရှိစေတီတော်

ဝဗ္ဗစော၊ လှည့်ခြောက်၊ ပိခါရမည်။

သီဟိုဠ်သင်္ဂြိုဟ်

သာရားဦးဓမ္မစကြာမဟာတော်မူရာ ဓမ္မရာဇ်ကစေတီတော်၊ သံဝေဓနိယဌာန နှင့် အဝိဇယတီဌာန

သီဟိုဠ်သင်္ဂြိုဟ်

အနုတ္တရသက္ကတိဏသုတ် မဟာတော်မူရာ ဓမ္မစေတီတော် ၊ သံဝေဓနိယဌာန နှင့် အဝိဇယတီဌာန

ငါဝ်ပုံဦးဆန်းဝတ်

နန္ဒိယသူကြွယ် လှူဒါန်းသော ကျောင်းတော်(မိဂခါဇုန်၊ ဗာရာဏသီ)

ငါဝ်ပုံဦးဆန်းဝတ်

သာဝတ္ထိမြို့ရှိ တန်ခိုးမြာဒိုဟာ ပြေတော်မူရာသရက်မြူပင်ကုန်း

“ဗုဒ္ဓဗျာဠိးစ ခဲရဲတောဝ်စကားဠိး(၃)ဇွန်း”

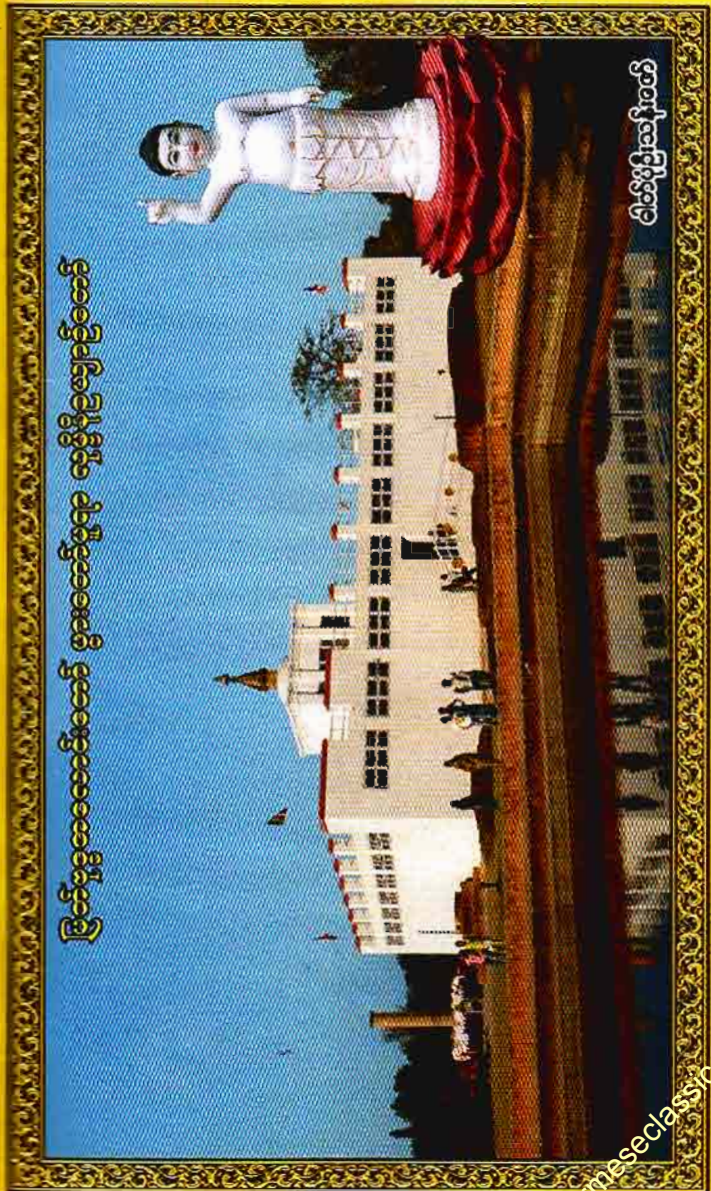
(အရှေ့ ဟမသို လောကဿ) ၊ ငါသည် ဣသုးပါးတွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏
(ဇေဋ္ဌေ ဟမသို လောကဿ) ၊ ငါသည် ဣသုးပါးတွင် အကြီးအကဲဆုံးဖြစ်၏
(သေဋ္ဌေ ဟမသို လောကဿ) ၊ ငါသည် ဣသုးပါးတွင် အနိမ္မိတ်အင်ဆုံးဖြစ်၏

နိစပါနိုင်ဝ် ၊ လူဦးနိဂှိ မြန်မာရွှေကျောင်းတော်ဥယျာဉ်အတွင်း၌
ဘုရားလောင်းသိဒ္ဓတ္ထ၏ ဗုဒ္ဓတော်ဗျာဠိးစ ခဲရဲလှမ်းစုနစ်လှမ်း လှမ်းတော်စုပုံ
ခေါ်သခင်မြင့်စောင်မှ လှူဒါန်းပါသည်။ (၂၀၀၀-၂၀၁၁) ခုနှစ်

ဝါထပ်ပျိုသန့်အောင်

သာဝတ္ထိပြည်မွန် အေတဝန်ကျောင်းတော်ရာ (ဘူးရားရှင်တိုင်း မစ္စန်အပ်သော အဝိဇယာတက္ကသိုလ်)

ဝါထပ်ပျိုသန့်အောင်

မြတ်ဗုဒ္ဓထေရဝေဒါထေရ် ပြာသာဒ်ပူရာ လှူဒါနပြုလျှာဥိထေရ်

အလောင်းတော်မြတ် | မင်းသိဒ္ဓိတ် | မွားလတ်လှူဒါန (သံဝေဇနိယက္ကသိုလ်)

ဓါတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

လူမ္မိနီဥယျာဉ်တော်အတွင်းရှိ သီရိဓမ္မာဓဿာကမင်းကြီး၏ အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်

ဓါတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

မြတ်စွာဘုရားနောက်ဆုံးစေလှူသပွယ်တော်မူခဲ့စဿာနရာ ကူသိနာရှံဒေသ (မာထကုန်ဝ)

ဓါတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

ဓမ္မေးဗ္ဗားရာ လူမ္မိနီဒေသရှိ ဧညာင်ပင်ကြီးနှင့်ရေကန်တော်

ဓါတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

ဘေဇာဝါတ် မီးသင့်လောင်တော်မူရာ အင်္ဂါရူမစတီတော် ကူသိနာရှံဒေသ (မကူဋပန္နနစေတီတော်)

နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ဟောင်း
ရှင်သာရိပုတ္တရာခေတ်

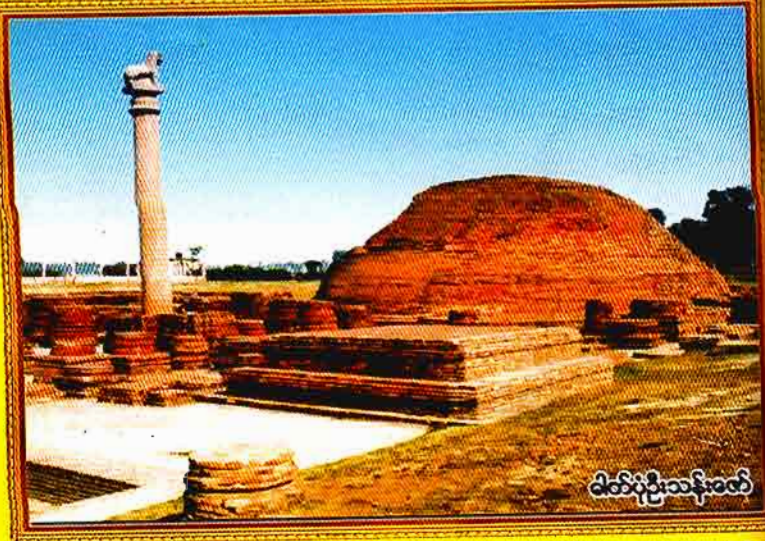

ခိတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဓမ္မေပွားရာနှင့် ပရိနိဗ္ဗာန်မြဲရာဌာန
(ယခုအခါ - အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၊ ဗိဟာပြည်နယ်၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး)

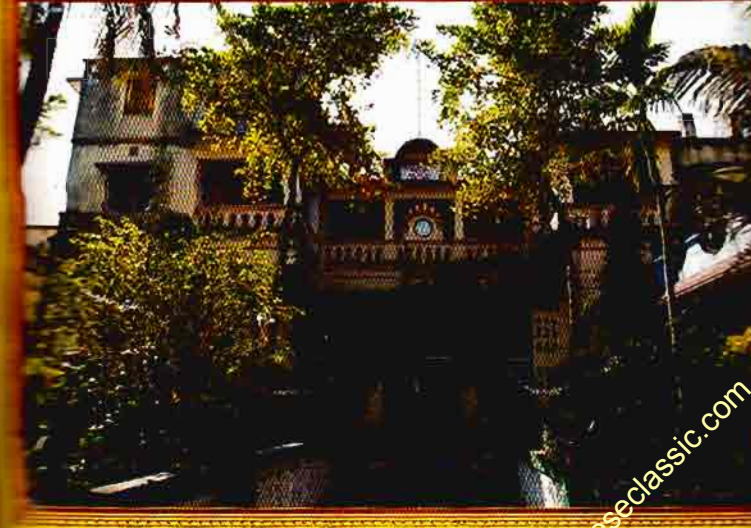

ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထိပ်ရှိ မြတ်စွာဘုရား၏
ကျောင်းတော်ရာ

ခိတ်ပုံဦးသန်းဝတ်

ခုတိယသင်္ဂါယနာ တင်တော်မူခဲ့ရာ ဝေသာလီ(ဗိဟာပြည်နယ်)

ခေါ်ကြို့ခေတ်တွင် ခေါ်သရင်မြင့်အောင်၏ အငွန်းလှူဒါန်းခဲ့သော
ရာဇဂြိုဟ်မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း

မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဓိတိဗုဒ္ဓာန် ဝင်္ဂဝေဏ်ဂူရာ ကုသိုလ်ရာ

ခါတ်ပုံများကို သီတာသုဗ္ဗမဟာဝိဇ္ဇာစာပေရေးဆွဲရေးအဖွဲ့က ရေးဆွဲပေးခဲ့သည်

နိဗ္ဗာန်ဓမ္မဘုံ | ခိုင်လုံ | ကုသိုလ်ရာရုံပြည် (သံဝေဂနိယဌာန)

ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးသွားမည်ဆိုပါက အိမ်ကဘုရားအားနာပါပြီး ခြွေတံပုံဘုရားကြီး အားနာပါဦးဟု လူတို့ပြောတတ်ကြပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓမိန့်တော်မူခဲ့သလို “ တိဋ္ဌန္တေနိဗ္ဗာတေစာပိ၊ သမေစိတ္တေ သမံဇလံ၊ စေတော ပဏိဓိပေတူဟီ၊ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိသုဂတိ ” ဆိုသည်မှာ သက်တော်ထင်ရှား၊ မြတ်ဘုရားနှင့်၊ ရုပ်ပွားစေတီအလီလီကို၊ တူညီစိတ်ထား၊ ပူဇော်ငြားကာ၊ အလားတူမျှ၊ ကောင်းကျိုးရ၏၊ ဟုဆိုလိုပါသည်။ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ရုပ်ပွား၊ ပုထိုးစေတီတို့ကို ကြည့်ညိုစိတ်ထားဖြင့် သက်ရှိထင်ရှား ဘုရားဖူးရသလို စိတ်ထားပါက ကောင်းကျိုးအတူတူ ရရှိနိုင်ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ကုသိုလ်စေတနာအောင်၍ ကြည့်ညိုမှုဖြစ်သော်လည်း သံဝေဂရမည် မဟုတ်ပါ။ နိဗ္ဗာန်ရုံနှင့် သံဝေဂရလို ပါသည်။ အပါယ်တံခါးပိတ်လိုပါသည် ဆိုပါက သံဝေဂနိယလေးဌာန ဘုရားဖူးသွားပါ။ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးသွားပါက တိုက်တွန်းနှိုးဆော် လိုပေသည်။

တချို့ ရိုးရာယုံကြည်မှုအရ ကွယ်လွန်သူမိဘများထားရှိရာအုတ်ဂူများသို့ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် သွားရောက်၍ ဂါရဝပြုလေ့ရှိကြပါသည်။ အုတ်ဂူအားဆေးသုတ်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်မြေများညိုခြင်း၊ လမ်းများပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဆီမီးအမွှေးတိုင်များ ထွန်းညှိပူဇော်၍ ကုသိုလ်ယူလေ့ရှိကြပါသည်။ မြတ်စွာဗုဒ္ဓသည် သတ္တဝါအားလုံးအကျိုးအမြတ်ကို ကိုယ်ကျိုးစွန့်ကာ လမ်းပြပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓထွန်းပေါ်ပေါက်လာမှ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ခွဲခြားနိုင်ကြပါသည်။ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ကလည်း “ ဘုရားရှင်တော်၊ မပွင့်ပေါ်လျှင်၊ လူတော်အများ၊ စိတ်ကောင်းထားကြောင်း ဤကားကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နှင့်၊ ထိုထိုဘုံဘဝ၊ မသိရ၊ များလှ

အပြစ်တွေ။ ဘုရားရှင်တော် ပွင့်ထွန်းပေါ်၍ ဟောဖော်ညွှန်ကြား မြတ်တရားကြောင့်၊ ဤကားကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ သိကြရ၊ များလှကျေးဇူးတွေ၊ ကျေးဇူးတော်ရှင်၊ ဘုရားရှင်ကို ဦးတင် မပြတ်၊ ကျေးဇူး ဆပ်ဖို့၊ ပရိယတ်နှင့်၊ ပရိပတ်နှစ်ဖြာ၊ သာသနာကို ကောင်းစွာကြိုးကုတ်၊ လွန်အားထုတ်၊ အဟုတ်ကျင့်ကြစေ” ဟု ခွန်းချိုနှုတ်ဆင့် မှာတမ်းဖွင့်ခဲ့ဘူးပါသည်။ သို့ပါ၍ ကျေးဇူးတော်ရှင် မြတ်ဗုဒ္ဓသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာ စေတီတော်နှင့်တကွ မြတ်ဗုဒ္ဓသီတင်း သုံးခဲ့ရာ နေရာတော်မြတ်တို့ကို သွားရောက်ဂါရဝပြု ပူဇော်သင့်လှ ပါတော့သည်။ ဤသို့ဆိုပါလျှင် အနှိုင်းမဲ့ကျေးဇူးရှင် မြတ်ဗုဒ္ဓအား ပူဇော်ရန်အတွက် ဗုဒ္ဓဂယာသို့ သွားရောက်ပြီး လေးနက်မိဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျော့ တန်တော့သင့်လှပါတော့သည်။

လူနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အညမညသဘောအရ နှီးနွယ်ဆက် စပ်နေကြစမြဲဖြစ်ပါသည်။ မိမိမည်မျှကောင်းကောင်း ပတ်ဝန်းကျင် မကောင်းပါက စိတ်ချမ်းသာမှုမရနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့်သင့်တင့်သော အရပ်ဖြစ်သောပတ်ဝန်းကျင်မှာ အမှန်ပင်လိုအပ်လှပါသည်။ လူကောင်းသူကောင်းများ ဆုံ ဆည်းရာနေရာသို့ မကောင်းသောလူ များမလာရောက်နိုင်သလို လူဆိုးလူမိုက်များ ရှိရာနေရာတို့ကိုလည်း သူတော်ကောင်းများ ရှောင်ရှားလေ့ရှိကြပါသည်။ အိမ်၌နေစဉ် အိမ်မှုတာဝန်များဖြင့် မအားလပ်ကြသကဲ့သို့ ရုံး၌လည်း များမြောက် လှသော ရုံးလုပ်ငန်း တာဝန်များကြောင့် တခြားသို့ စိတ်ရောက် မလွယ်ကူပါ။ တရားရှုမှတ်ရာတွင် မိမိနေအိမ်ထက် တိတ်ဆိတ် အေးချမ်းသော တရားစခန်းက ပိုအဆင်ပြေပါသည်။ နေအိမ် ဘာဝနာတရားပွားနေလျှင် အိမ်မှုကိစ္စများကြောင့် စိတ်မဖြောင့် နိုင်ပါ။ တရားစခန်းမှာ မိမိနှင့်တရားထိုင်ဖက် အဖော်များရှိ

မိမိယကို အထူးကောင်းစေပြီး သူတို့တရားထိုင်သည်ကို အားကျပြီး မိမိလည်း တရားနှင့်တသားတည်းကျပြီး မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်ကာ တရားပိုမိုထိုင်နိုင်ပါသည်။ ထို့အတူ ဘုန်းကြီးကျောင်းများသွားပါက ကောင်းမှုကုသိုလ်စကားများ ကြားရပြီးကုသိုလ်စိတ်များ တိုးပွား သာရသည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ၏ လှုံ့ဆော်မှုများသည် ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ်၏ ဝိရောဓိတရားကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ “ ဟိတ်ခါတ် ” ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ မကောင်း သောနေရာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မကောင်းသောဟိတ်ခါတ်များ လွှမ်း မှားနေပြီး၊ ကောင်းသောနေရာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကောင်းသောဟိတ် ခါတ်များလွှမ်းမိုးနေတတ်ကြပါသည်။ မိမိနေအိမ်မှာ တရားထိုင်ရ သည့်ထက် တရားရိပ်သာမှာ တရားထိုင်ရသည်မှာ ပိုမိုတိုးတက်နိုင် ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိနေအိမ်ထက် တရားရိပ်သာ မှာကောင်းသော ဟိတ်ခါတ်များ ဖုံးလွှမ်းနေသောကြောင့် ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုသို့ဆိုပါလျှင် တရားစခန်းထက် ဘုရားတိုင်း၊ ဘုရားတိုင်း မှုန်အပ်သော၊ တရားထူးရရှိရာနေရာ၊ တရားဟောကြားခဲ့ရာနေ ရာများဆိုပါက ဟိတ်ခါတ်မြင့်မားစွာ ရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းနားလည် သိမှတ် သတိချပ်သင့်သည်ဖြစ်ပါသည်။

အမှန်လည်း သံဝေဇနီယလေးဌာနတို့မှာ ကောင်းသောဟိတ် ခါတ်များ လွှမ်းမိုးပြည့်စုံနေသဖြင့် တရားထိုင် တရားရှုမှတ်ရသည် မှာအမှန်ပင် ထူးခြားလှပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းသောဟိတ် ခါတ်များ ရရှိလိုပါက မဇ္ဈိမဒေသ သံဝေဇနီယ လေးဌာနသို့ ဘုရား ကျောင်းသို့လှည့်လည်ပါသည်။

ဘုရားဟော ကျမ်းအထိုထိုတွင် နတ်၊ ဗြဟ္မာများတည်ရှိပုံ နတ်များတရားနာယူပုံ၊ တရားမေးလျှောက်ကြပုံတို့ကို ဖတ်ရှုရပါ သည်။ ထိုနတ်တို့မှာ စာရေးသူတို့ ရိုးရိုးမျက်စိဖြင့် ရှုမြင်မစွမ်းနိုင်ပါ။ လွန်စွာနူးညံ့သော ရုပ်မျိုးဖြစ်ကြ၍ တွေ့မြင်ရဖို့ မလွယ်ပါ။ နတ်များ မှာ လူ့ပြည်လာလျှင်လည်း လူနဲ့မခံနိုင်ကြပါ။ မင်္ဂလသုတ်တရားလာ မေးလျှောက်စဉ်ကလည်း မတ်တပ်မေးလျှောက်ပြီး တရားပြီးပြီးချင်း နတ်ပြည်ပြန်သွားခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိပါသည်။ ဟိုနေရာ သည်နေရာ တို့တွင် နတ်တွေရှိနိုင်ကောင်းသည်ဟုသာ မှန်းဆအာရုံယူကြရပါ သည်။

ဗုဒ္ဓပွင့်ထွန်းခဲ့ရာ မဇ္ဈိမဒေသကား ဘုရားအဆူဆူတိုင်းတို့ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓဂယာတောဓိမဏ္ဍိုင်၊ တရားဦးမေ့စကြာ ဟောကြားရာ မိဂဒါဝုန်စသောနေရာတို့မှာ ဘုရားမြတ်စွာရှိစဉ်က နတ်များစွာရှိခဲ့ပြီး တချို့မှာ ကျွတ်တမ်းဝင်သွားကြပါသည်။ တချို့ မှာ ကျွတ်တမ်းမဝင်ကြသေးပဲ နတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိနေကြပါသေး သည်။ လူတို့ သက်တမ်းနှစ်၅၀မှ အောက်ဆုံးနတ် တစ်ရက်ရှိ၍ လူတို့သက်တမ်း နှစ်၁၀၀မှာ ဒုတိယနတ်တစ်ရက်ဖြင့် ဆတိုးတွက်ဆ ပါကဘုရားပွင့်စဉ်က ရှိခဲ့သောနတ်များ ယနေ့တိုင်ရှိနေကြပါလိမ့် ဦးမည်။

အတွေးဖြင့်မှန်းဆ၍ နတ်တွေရှိနေနိုင်ကြကြောင်း လက်ခံ ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ လူ့ဘဝအရ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်သည် နတ်တို့သက်တမ်းအရ သိပ်မကြာသေးပါ။ ဘုရားပွင့်စဉ်က ကြည့်ညှိ နေကြသောနတ်တို့မှာ ဘုရားမြတ်စွာပရိနိဗ္ဗာန်ပြုစဉ်က “ မြတ်စွာ ဘုရားသခင်သည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခဲ့သည် တကား၊ လောက၌ ပညာမျက်စိအလင်းသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ

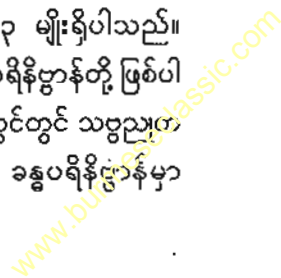
ကွယ်ပခဲ့တကား ” ဟုငိုယိုမည်တမ်းကြသော နတ်များစွာရှိခဲ့ကြပါ သည်။ ယခုတိုင် ထိုနတ်များ ရှိနေနိုင်ကြပါသေးသည်။

“ လူလိုမှ နတ်လို၊ နတ်လိုမှ ဂြိုဟ်မ ” ဆိုစကားအရ သံဝေဇနိ ယလေးဌာနဝယ် ယနေ့ထိရှိကြကုန်သော နတ်များကို စာရေးသူတို့ ပြုလုပ်ကြကုန်သော ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့ကို အမျှပေးနိုင်ကြပါ သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နေရာတော်မြတ်အနီးမှာ ယနေ့ထက်တိုင်ရှိနေ ကြသော နတ်တို့ကလည်း စာရေးသူတို့ ဘုရားဖူးလာပြီး အလှူ ဒါနများကို အမျှပေးလျှင် သာဓုခေါ်ဖို့ စောင့်နေကြမည်ဖြစ်ပါသည်

ပမာအားဖြင့် မြို့သစ်တွင် မြေကွက်ရသူများမှာ ရှေးဦးစွာ ဝင်းခြံခတ်ရာတွင် ရပ်ကွက်လူကြီးများကို အသိပေး၍လာရောက်ကြ ပြီးနောင် ခဏ၊ ခဏ လာရာတွင် ရပ်ကွက်လူကြီးတို့က မှတ်မိ၍ အသိအမှတ်ပြုလာကြပါသည်။ ထိုအခါ မိမိဝင်းခြံလေးအားကြည့် ခြုစောင့်ရှောက်ပါရန် မှာကြားခွင့်ရရှိစမြဲဖြစ်ပါသည်။

မဇ္ဈိမဒေသ ရောက်တိုးရောက်ခိုက် မိမိတို့ပြုလုပ်သော အောင်းမှုများ၏ သာဓုအနုမောဒနာကို ရရှိအပ်သည့် နတ်များက အည်းဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဝီတိဖြစ်နေကြပေမည်။ မိမိတို့ကလည်း မိမိတို့၏ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို အမျှအတန်းပေးဝေကြပါမည်။ ထိုအခါ ရောက်နှင့်ရှိနှင့်ပြီးကြသော နတ်များက မိမိတို့အားသိရှိ နေသောကား ကူညီနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပုံမှာ ၃ မျိုးရှိပါသည်။ ၁-တိလေသပရိနိဗ္ဗာန်၊ ၂-ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်၊ ၃-ခါတုပရိနိဗ္ဗာန်တို့ ဖြစ်ပါ သည်။ တိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ကို ဗောဓိပင်နှင့်ရွှေပလ္လင်တွင် သဗ္ဗညုက ဘုရားဖြစ်ပြီးစကပင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်မှာ

မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်တော်ရှိရာ ကုသိနာရုံ အင်ကြင်း ရင်၌ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ခါတုပရိနိဗ္ဗာန် ဆိုသည်မှာ ဖြစ်လျှင်ပျက်ရ သဘာဝအတိုင်း မြတ်ဗုဒ္ဓ၏သာသနာ ကွယ်ပချိန်တန်လျှင် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ ဓါတ်တော် မွေတော်တို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဂယာရှိ ဘုရားအဆူဆူပွင့်ထွန်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ ဗောဓိညောင်ပင်အောက်တွင် နိဗ္ဗိတဘုရားအဖြစ် စုရုံးရောက်ရှိကြပြီး နောက်ဆုံးတရားဟောပါလိမ့်ဦးမည်။ ထိုအခါ လူပုဂ္ဂိုလ်များမရှိကြတော့ပဲ နတ်များ၊ ဗြဟ္မာများသာ တရားနာယူ၍ ကျွတ်ထိုက်သူတို့ ကျွတ်ကြရပါဦးမည်။

အကယ်၍ ဘုရားဖူးသူတော်ကောင်းသည် ထိုခါတုပရိနိဗ္ဗာန် မပြုမီအထိ တရားထူးအသိထူးမရှိသေးပဲ နိဗ္ဗာန်မကူးနိုင်သေးသော်- နတ်အဖြစ်ဖြင့် နောက်ဆုံးတရားနာပြီး ကျွတ်တန်းဝင်နိုင်ပါသေး သည်။ ထိုအခါ ယနေ့ရှိနေနှင့်ကြပြီးသောနတ်တို့က ဗုဒ္ဓဂယာ ရောက်ဖူးသော ဘုရားဖူးခရီးသည်၏ ကုသိုလ်အမှုပေးဝေမှုကို အသိအမှတ်ပြုပြီး နေရာပေးကြမည်မလွဲ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘဝများစွာ သံသရာမှ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်အား ထုတ်ခဲ့သောတရားများသည် ပါရမီအဖြစ် တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် မြင့်သထက်မြင့်၍ ရင့်ကျက်ကာ နောက်ဆုံးခါတုပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင် ခါနီးအချိန်၏ အထောက်အပံ့ကောင်းများ ရရှိနိုင်ပါမည်။ နိဗ္ဗိတ ရုပ်ပွားတော်တရားဟောပြီးက မီးသင့်လောင်ကျွမ်းကာ ဓါတ်တော် များမကျန်တော့ပဲ ဂေါတမဘုရားသာသနာ ကွယ်ပသွားပါမည်။

ဗုဒ္ဓဂယာ မြေမြတ်မဟာကို ရောက်ဖူး၍ရှိနှင့်ကြပြီးသော နတ်တို့အား အမှုအတန်းပေးဝေ မိတ်ဆက်ပြီး နောက်ဆုံးခါတု

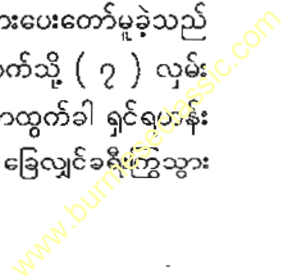
ပရိနိဗ္ဗာန်ပွဲတွင် ကျွတ်တန်းဝင်နိုင်ရန်အတွက် သံဝေဇနီယလေး ဌာနသို့ သွားဖို့ရန် နှိုးဆော်လိုက်ရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြို့ရွာအနှံ့အောင်မြေများ ရှိကြပါသည်။ ရွှေတိဂုံဘုရားမှစ၍ ဘုရားစေတီပုထိုး အမျိုးမျိုးတို့တွင် အောင်မြင် မှုရရှိရန် အောင်မြေနင်းလေ့ရှိကြပါသည်။ များစွာသော ဗုဒ္ဓအောင် မြေများမှာ မဇ္ဈိမဒေသရှိနေရာတော်မြတ်များမှ မြေများကိုယူပြီးမှ အောင်မြေခါတ်ဆင်ကြရပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးသွားလိုက်ပါက အောင်မြေကိုနင်းမိလျက် သားဖြစ်သွားရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဂယာသည် ထူးမြတ်သော မြေပြင်ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာကြီးစတင်လျှင် အရှင်ဖြစ်ပေါ်ပြီး နောက် ဆုံးမှသာပျက်ရစမြဲဖြစ်ပါသည်။ တခြားအောင်မြေတို့မှာ အနည်း ငယ်သာအောင်မြေပါရှိပြီး ဗုဒ္ဓဂယာ အစရှိသော မဇ္ဈိမဒေသရှိ အောင်မြေတို့မှာ ကမ္ဘာမြေကြီးထု ၂ သိန်း ၄ သောင်းထုအတိုင်း တည်ရှိနေသည်မှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိအောင်မြေများစွာတို့၏ အရှင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရားဖူးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့အနေဖြင့် အောင်မြေနင်းလိုပါက မဇ္ဈိမဒေသ သံဝေဇနီယလေးဌာနသို့ သွား ရောက်ဖူးမြော်ကြည်ညိုရင်း အောင်မြေနင်းခရီးအဖြစ် သွားသင့် ပါကြောင်းလည်း ထပ်လောင်းနှိုးဆော်အပ်ပါသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဓမ္မခရီးသွားခြင်းကို အားပေးတော်မူခဲ့သည် သာဖြစ်ပါသည်။ မွေးဖွားစကာလမှာပင် မြောက်သို့ (၇) လှမ်း ကြွလှမ်းခဲ့ပြီး သက်တော် (၂၉)နှစ်တွင် တောထွက်ခါ ရှင်ရဟန်း ပြုခဲ့ပါသည်။ ဘုရားဖြစ်ရန် ဥရုဝေလတောသို့ ခြေလျှင်ခရီးကြွသွား

ခဲ့ပြီး မဟာဗောဓိပင်သို့လည်း ခြေလျှင်ခရီးသွားခဲ့ပါသည်။ သဗ္ဗညု
တပိုင်ရှင် ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်မူရာတွင် ပထမဆုံး တရားဦးစွာစကြာဟော
ကြားရန်ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂယာမှ (၁၈) ယူဇနာ ဝေးကွာသော မိဂဒါဝုန်တောသို့
ကြာချီတော်မူခဲ့ပြီး ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့အား တရားဦးဟောကြားခဲ့ပါသည်။
သက်တော် ၈၀ အထိ (၄၅) နှစ်တာ ကာလပတ်လုံး အနားမယူ
အပင်ပန်းခံ၍ ဓမ္မခရီး သွားလာခဲ့ပါသည်။ ကျွတ်ထိုက်သသူ
နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား နိဗ္ဗာန်သောင်သို့ ဖောင်ကူးတို့ဖြင့်
သယ်ပို့ဆယ်တင် ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်တွင်
ပင်သဒ္ဓါတရား ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ သံဝေဇနီယဌာနသို့ ဘုရား
ဖူးလာမည့်အကြောင်း မိန့်မှာတော်မူခဲ့ပါသည်။ အသင်ဘုရားဖူးတို့
လာရောက်ကြမည်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသိရှိပြီး ကြည်ညို
စိတ်ဖြင့် သံဝေဂရစ္စာ ဖူးမြော်ကြသူတွေအဖို့ မကောင်းသော ဒုဂ္ဂတိ
ဘဝသို့ မရောက်စေနိုင်ကြောင်း ဟောကြားထားခဲ့ပါသည်။

တို့တောင်းသော လူ့ဘဝရလာခိုက် ရအောင်ယူတတ်ဖို့လို
အပ်လှပါသည်။ ဆင်တတ်မှလှ၊ ယူတတ်မှရဆိုသည့်အတိုင်း အရ
တော်သော ယခုဘဝတာလေးမှာ လူ့ဘဝရတုံးရခိုက်မှာ သံဝေဂ
ဉာဏ်ရရန်၊ မိဘသဖွယ် မြတ်ဗုဒ္ဓအား ပူဇော်ရန်၊ ဟိတ်ခါတ်ယူ၍
ခါတုပရိနိဗ္ဗာန်ပွဲတွင် ကျွတ်တမ်းဝင်ရန်၊ အောင်မြေနှင်းရန်အတွက်
စာရွှသုဓမ္မမိတ်ဆွေအပေါင်းအား မဇ္ဈိမဒေသသံဝေဇနီယလေးဌာန
သို့သွားရောက်ဖူးမြော် ကုသိုလ်တော်ယူကြပါရန် နိဗ္ဗာန်အကျိုးမြော်
၍နိုးဆော်တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသတည်း။

- * သံဝေဂဉာဏ်၊ ရဖို့ရန်၊ အမှန်သွားသင့်သည်။
- * မိဘအလား၊ မြတ်ဘုရား၊ သွားရောက်ဖူးသင့်သည်။
- * ဟိတ်ခါတ်ရရန်၊ ရည်စိတ်သန်၊ ကေနသွားသင့်သည်။
- * အောင်မြေနှင်းတ၊ အောင်မြင်ရ၊ မုချသွားသင့်သည်။
- * တသက်တာမှာ၊ တစ်ခါသာ၊ သွားကာဖူးသင့်သည်။
- * သံဝေဇနီယ၊ လေးဌာန၊ ဖူးကြအလီလီ။
- * အပါယ်လေးဝ၊ မလားရ၊ လားရ လူ့နတ်ပြည်။
- * ဗုဒ္ဓဘုရား၊ ဟောမိန့်ကြား၊ မှတ်သားသင့်လှသည်။
- * သင်လည်းသွားကာ၊ ဖူးမြော်ပါ၊ နိုးဆော်ပါရသည်။
- * အောင်ချမ်းသာမှာ၊ သင့်ဆန္ဒ၊ ပြည့်ဝစေရမည်။

ခရီးသည်တို့ အသိကြွယ်ဖို့

ခရီးနှင့်မကင်းသူတိုင်း ခရီးတိုရှည် သွားကြရရာ ဦးစွာ
သိတိုက်နှိုက်က အားအင်ရှိဖို့လို၏။ အသိဉာဏ်ရှိဖို့လို၏။ သင့်
အနီးတား - တစ်ခဏခရီးလော၊ ဘဝခရီးလော၊ သံသရာခရီး
လော . . . .

မည်သို့ဖြစ်စေ၊ အားအင်အသိဉာဏ်ကား မရှိထား၍မရ၊
သင်လျှောက်ရမည့်ခရီးက လမ်းညွှန်ကိုချည်း အဖော်ကိုချည်း
အားတိုးလိုက်ပါနေရုံနှင့်မပြီး။ ခရီးပါရသူ၊ အကောင်းဆုံး၊ စိတ်
အချစ်ဆုံး ခရီးညွှန်ကြီး ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓက ဤသို့ဟော
တော်မူ၏။

- အိပ်မပျော်သောသူ ညဉ့်တာရှည်၏။
- အားအင်ကုန်ခန်း ပင်ပန်းသူ ခရီးရှည်၏။
- သူတော်တောင်းတို့၏ လမ်းညွှန်မမှန်ကို မရရှိသော
လူမိုက်များ သံသရာခရီး ပိုရှည်၏။

“ ၃။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ပြစ်စဉ်တော်အကျဉ်း ”

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏
ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်ဆောင်ပုဒ်

မ-သိ-ကြ-လတ်၊ တွေး-ဆ-အပ်၊ နေ့မြတ်ခုနစ်ထွေ။
သန်-ဖွား-တော-ပွင့်၊ စက်-စု-သင့်၊ ရှင်ပင့်သာကီဆွေ။

ရှင်းလင်းချက်

- ၁။ မ = ကြာသပတေးနေ့တွင်
- သန် = ပဋိသန္ဓေနေ့တော်မူပါသည်။
- ၂။ သိ = သောကြာနေ့တွင်
- ဖွား = ဖွားမြင်တော်မူပါသည်။
- ၃။ ကြ = တနင်္လာနေ့တွင်
- တော = တောထွက်တော်မူပါသည်။
- ၄။ လတ် = ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်
- ပွင့် = ဘုရားပွင့်တော်မူပါသည်။
- ၅။ တွေး = စနေနေ့တွင်
- စက် = ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူပါသည်။
- ၆။ ဆ = အင်္ဂါနေ့တွင်
- စု = စုတိပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါသည်။
- ၇။ အပ် = တနင်္ဂနွေနေ့တွင်
- သင့် = တေဇောဓာတ်(မီးသင့်)လောင်တော်မူပါသည်။

ထယ်ထိဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားသော
ဗုဒ္ဓဝင်ဘုရားရှိခိုးလင်္ကာ

သန္ဓေယူသောနေ့ (မ=သန်)

သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ကျွန်ထိပ်တင်၊ သောင်းခွင်စကြဝဠာ၊ နတ်
ဩဇာတို့၊ ညီညာရုံးစု၊ တောင်းပန်မှုကြောင့်၊ ရတုနဂို၊ ရွန်းရွန်းစိုသည်၊
သိဆိုလပြည့်၊ ကြွတ်မင်းနေဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေယူသည်။
နတ်လူငြိမ်းဖို့ ကိန်းပါကိုး။

ဈေးတော်မူသောနေ့ (သိ=ဈေး)

သန္ဓေယူကာ၊ ဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊
ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ကြိမ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့
နတ်လူဗုဒ္ဓနိဗ္ဗာန်၊ မဟိလှိုက်ဆူ၊ ဖွားတော်မူသည်၊ နတ်လူအောင်မြို့
ထင်တော်မူတို့။

တောထွက်သောနေ့ (ကြ=တော)

ဖွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနုနယ်၌၊
သုံးလူ့ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်လျှင်၊ ဘုန်းသစ်လှူ
တော်မူ၍၊ ရွယ်မှုနုဖြိုး၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုးနိမိတ်၊
နတ်ဗြဟ္မာတော်ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြိ၊ သံဝေပိုက၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကျား
တော်မူဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ရင့်၊ တောရပ်လှူသည်၊ စုံမြိုင်ပင်ရိပ်ခန်းမှာကိုး။

ဘုရားဖြစ်သောနေ့ (ဇာတ် = ဗုဒ္ဓ)

တောရပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ပျော်၍၊ ခါတော်တပဲ့၊
ပွင့်ချိန်ကြုံကာ၊ တဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်းနေ့ဝယ်၊ မြေပရမေ၊ ပလ္လင်
ဗွေထက်၊ ရွှေညောင်တော်ကြီး၊ ဝိတာန်ထီးနှင့်၊ မငြီးကြည်ဖြူ၊ နေ
တော်မူလျက်၊ ရန်မြူခပင်း၊ အမိုက်သင်းကို၊ အရှင်းပယ်ဖျောက်၊
အလင်းပေါက်တ၊ ထွန်းတောက်ဘုန်းတော်၊ သောင်းလုံးကျော်သည်၊
သုံးဘော်လူတို့ငြိမ်းပါကို။

ရွှေစကြာတောသောနေ့ (ဇာတ် = ဧက)

ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊ စကြာရွှေဘွား၊ ဖြန့်ချိသွား၍၊
ငါးပါးဝဂ္ဂို၊ စုံအညီနှင့်၊ မတီတသောင်း၊ တိုက်အပေါင်းမှ၊ ခညောင်း
ကပ်လာ၊ နတ်ဗြဟ္မာအား၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ်၊ ကြွေကြွေ
လျှံတက်၊ ဓမ္မစက်ကို၊ မိန့်မြွက်ထွေပြား၊ ဟောဖော်ကြားသည်၊ တရား
နတ်စည်ရွမ်းတယ်ကို။

ဝင်္ဂီနိဗ္ဗာန်သောနေ့ (ဘေ = ဓ)

တရားနတ်စည်၊ ဆော်ရွမ်းလည်က၊ သုံးမည်ဘုံသိုက်၊
တသောင်းထိုက်ဝယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သသူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကို၊
ခေမာသောင်သို့၊ ဖောင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊ ဝါလေးဆယ့်ငါး၊
သက်ကားရှစ်ဆယ်၊ စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေးဆယ့်ရှစ်၊ သတ္တရာဇ်
ဝယ်၊ နယ်မလ္လာတိုင်း၊ စံနှိုင်းမယုတ်၊ တုသိန္နာရုံ၊ အင်ကြင်းစုံ၌၊
တဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့နိဗ္ဗာ၊ စံတော်မူသည်၊ ဝုန်ဆူ
သောင်းလုံးကျော်တယ်ကို။

တေဇာဓာတ်ကောင်သောနေ့ (ဘမ် = ဘင်)

နိဗ္ဗာန်ပြု၊ ရှုမအံသား၊ သိဂီရွှေလှော်၊ အလောင်းတော်
ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကြုံ၍၊ ဝဠုန်နေ့ဝယ်၊ ခိုးငွေမနှော၊
အထိတေဇာလျှင်၊ ရှင်စောဉာဏ်စက်၊ မိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လျှံတက်
တော်ရော်၊ မီးပူဇော်သည်၊ မေ့တော်ရှစ်စိတ် ကြွင်းတယ်ကို။

မိဒိုးဘုရား

ထိုခုနစ်နေ့၊ သာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေဆွေကြည်ဖြူ၊ အာရုံ
လူလှော်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ အထွတ်ခေါင်ဖျား၊
တိုင်တော်ဘုရားကို၊ သုံးပါးမှန်စွာ၊ ဝန္တနာဖြင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျွန်
တို့သည်၊ ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း၊ ကြွယ်စေသော်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်း

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်သည် ပါရမီကို
ရသေ့ဘဝမှစ၍ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သည်။ ဖြည့်ကျင့်ပုံမှာ . . .
ဂေါတမဘုရား ပွင့်တော်မူရာ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ ပြန်၍
အတ္တဝါသော် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းအထက်၌ အမရဝတီ
မြို့ပြည်တော်ဝယ် သုမေဓာသဌေးသားဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ မိဘများ စွန့်
ခွာခဲ့သော ပစ္စည်းများကို စွန့်လှူ၍ သံဝေဂဖြစ်ပြီး တောထွက်
ဘဝရသေ့ဝတ်သွားသည်။ ရမ္မာဝတီ မြို့သူမြို့သားတို့က ဒီပက်ရာ
မြို့စွာဘုရားကြွလာမည်ဖြစ်၍ လမ်းပြင်ဆင်နေကြရာ ရသေ့
အလေးပါဝင်လုပ်အားပေးသည်။ မပြီးမီဘုရားကြွလာသောကြောင့်
အလေးခနွာကိုယ်ကို ရွံ့ညွန်တွင် တံတားသဖွယ်ပြု၍ထားသည်။

ဒီပက်ရာမြတ်စွာဘုရားက “နောင်အခါ ငါ့ကိုသို့ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်”ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူသည်။

လုပ်အားပေးသည့် လူအုပ်ထဲတွင် သုမိတ္တာအမျိုးသမီးတစ်ဦးပါလာရာ ရသေ့ကလေး၏ပါရမီကို ကူညီဖြည့်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းလေသည်။ ပါလာသော ကြာပန်းရှစ်ပွင့်အနက် ၃ ပွင့်ကို ဘုရားလှူပြီး ၅ ပွင့်ကို သုမေဓာရသေ့အား လှူလိုက်သည်။ သုမိတ္တာကားယသော်ဓရာအလောင်းတည်း။ ထိုနေ့မှာ ကဆုန်လပြည့်။

ဗျားဗျားသည်အထိ

ဂေါတမဘုရားအလောင်းသည် ပါရမီကို ဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ဘဝတွင် ပြီးပြည့်စုံသည်။ ထို့နောက်တုသိတာနတ်ပြည်တွင်သေတကေတု နတ်သားဖြစ်ခဲ့ကာ နတ်ဗြဟ္မာများက ဘုရားဖြစ်ချိန်တန်ပါကြောင်း တောင်းပန်၍ ကြည့်ခြင်းငါးမျိုးကိုကြည့်ပြီး ဝန်ခံတော်မူသည်။ ကပိလဝတ်နေပြည် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏မိဖုရားမာယာဒေဝီ၏ဝမ်း၌ ဝါဆိုလပြည့်ကြာသပတေးနေ့တွင် သန္ဓေယူသည်။ လူမွဲနီဥယျာဉ်၌ မွေးဖွားသည်။ ဖွားရက်မှာ သက္ကရာဇ် ၆၈ခု ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့ဖြစ်သည်။ မွေးဖွားပြီးနောက် “ငါအစိုးဆုံး၊ ငါအကြီးဆုံး၊ ငါအမြတ်ဆုံး” ဟူသော စကားကြီး ၃ ခွန်းပြောသည်။ ဘုရားလောင်းကို မွေးဖွားပြီးနောက် ခုနစ်ရက်အရတွင် မယ်တော်မာယာစုတေသည်။ ဓမ္မတာသဘောကြောင့် မှတ်ပါ။ မိထွေးတော်ဂေါတမိက ဘုရားအလောင်းကို တာဝန်ယူပြုစုရသည်။ မယ်တော်မာယာစုတေခြင်းမှာ သားဖွားခြင်းနှင့်စပ်သော ဒုက္ခကြောင့် မဟုတ်။ ဘုရားလောင်းတို့ ကိန်းဝပ်ရာဝမ်းတိုက်၌ နောက်ထပ်

ည်သူမျှ ပဋိသန္ဓေမနေထိုက်သောကြောင့် ဓမ္မတာသဘောအရ နှင်းပြီး (၇) ရက်အရတွင် စုတေရသည်။

တောထွက်သည်အထိ

ဘုရားလောင်း၏ အမည်ကို သိဒ္ဓတ္ထဟု မှည့်သည်။ ဗုဒ္ဓားခုနစ်ယောက်က လူ့ဘဝနှင့်နေလျှင် စကြာမင်း၊ ရဟန်းဝတ်လျှင် ဘုရားဖြစ်မည်ဟု နိမိတ်ဖတ်ကြသည်။ အငယ်ဆုံး ပုဏ္ဏား (တောဏ္ဍည)က မုချဘုရားဖြစ်မည်ဟု အတပ်ဟောသည်။ ၁၆ နှစ်အရွယ်၌ သုပုဗ္ဗမင်းကြီး၏သမီး ဒေဝဒတ်၏အမ ယသော်ဓရာနှင့်လက်ထပ်သည်။ ရွှေနန်းသုံးဆောင်တွင် တလှည့်စီနေပြီး ထီးနန်းတည်းစိမ် ၁၃ နှစ် စံစားသည်။ ဥယျာဉ်အသွား သူအို၊သူနာ၊သူသေ၊ ဆာနန်း နိမိတ်ကြီးလေးပါးတွေ့ရ၍ သံဝေဂဖြစ်သည်။ သက်တော် ၂၉ နှစ်အရွယ်၌ သားတော်ကလေး ရာဟုလာ မွေးဖွားသည့်နေ့ ညဗ္ဗာပင် ကဏ္ဍကမြင်းကိုစီး၍ နောက်ပါဆန္ဒအမတ်နှင့်အတူ တောထွက်တော်မူသည်။ မာရ်နတ်က တောမထွက်ရန် ဟန့်တားသည်။ မာရ် အနော်မာမြစ်ကမ်းအနီး ဆံတော်ကိုပယ်သည်။ သိကြားမင်း ဆံတော်ကိုယူ၍ တာဝတိံသာ၌ စေတီတည်ပြီး ဌာပနာသည်။ စူဠာမာရ်စေတီဟု အမည်တွင်သည်။

(ဗုဒ္ဓဝံသ၊ ၄၊ ၃၃၃)

ဆန္ဒအမတ်နေပြည်တော်ပြန်၍ အကြောင်းစုံပြောကြားသည်။ တဏှာကမြင်းမှာ သခင်နှင့်ခွဲရ၍ ရင်ကွဲနာကျပြီးသေရာ တာဝတိံသာ၌ နတ်ဖြစ်သည်။ ကဏ္ဍကနတ်သားဟုတွင်သည်။

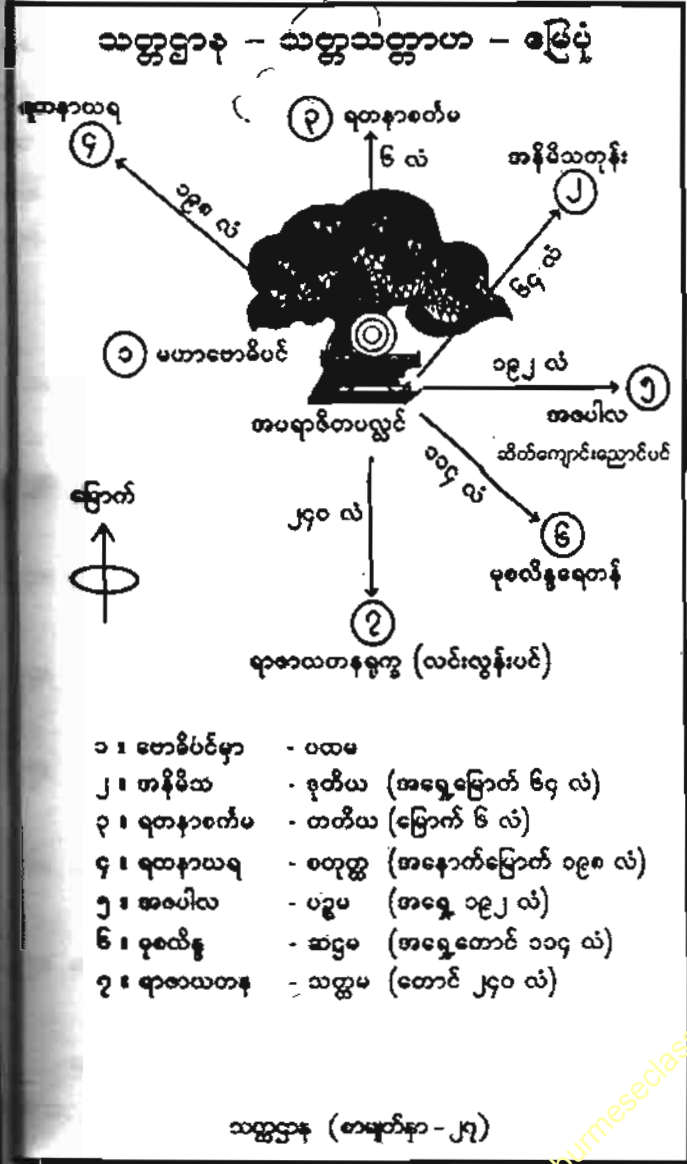
ယဋိကာရဗြဟ္မာကြီးက ပရိက္ခရာရှစ်ပါးကို လာဆက်သည်။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏ ဝတ်လဲတော်ဟောင်းကိုယူ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်တွင်စေတီတစ်ဆူ တည်ပြီးဌာပနာသည်။ ဒုဿစေတီအမည်တွင်၏။ အောက်ပါတို့ကို မှတ်သားသင့်ပါသည်။

- သိဒ္ဓတ္ထ - အကျိုးအားလုံးပြီးစီးသူ
- ရာဟုလာ - ရာဟုကဲ့သို့ ဖမ်းယူနှောင်ဖွဲ့မည်သား
- ဒုက္ကရစရိယာ - ခဲယဉ်းစွာပြုရသောအကျင့်

ဘုရားဖြစ်သည်အထိ

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ၆-နှစ်ကြာမျှ ကျင့်မိသည်။ ကျင့်သည့်နေရာမှာ ဥရုဝေလတောဖြစ်သည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့က ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုသည်။ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကိုမှားမှန်းသိ၍ မရွံ့မပဋိပဒါအကျင့်ကို ပြောင်းလဲကျင့်သည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့က အထင်သေးပြီး စွန့်သွားကြသည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ နံနက် အချိန် သေနာနိဂုံးမှ သုဇာတာ ယနာနိဆွမ်းလာကပ်သည်။ ထိုဆွမ်းကို ၄၉ လုတ် ဘုန်းပေးပြီးရွှေခွက်ကို နေရညွှာရာမြစ်၌ “ဘုရားဖြစ်မည်မှန်လျှင် ဤရွှေခွက်ရေညာသို့ ဆန်တက်ပါစေ” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် မျှောသည်။ ရွှေခွက်ချင်းထိ၍ ကာလနဂါးကြီး နိုးသည်။ ညနေချမ်းအခါ ထိုနေရာမှ မဟာဗောဓိသိကြာသည်။ လမ်းတွင် သောတ္တိယ မြက်ထမ်းသမားက မြက်ရှစ်ဆုပ်လျှူ၍ အလှူခံသည်။ ညောင်ပင်အောက်တွင် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဖြန့်ခင်းရာ ၁၄ တောင် ပမာဏရှိသော ပလ္လင်ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဘုရားမဖြစ်သမျှ ဤနေရာမှ ငါမထဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။ မာရ်နတ်ရောက်လာပြီး ပလ္လင်လှသည်။ လှ၍

ချေပြည့်ဆည်းဖူးခဲ့သော ပါရမီတို့ကြောင့် မာရ်နတ်ရုံးသွားသည်။
တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရန်သူမျှမအောင်နိုင်သောကြောင့် အပရာ
ဇိတပလ္လင်ဟုခေါ်သည်။ ထိုနေရာ၌ ပု-ဒိ-အာ ဉာဏ်တော်သုံးပါးကို
ရရှိပြီး ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်။ ဘုရားဖြစ်သည့်နေ့မှာ မဟာသက္က
ရာဇ် ၁၀၃ ခု ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

သက္ကရာဇ်ခုနစ်ပါး (၇×၇ = ၄၉ ရက်)

- ၁။ ပလ္လင်သက္ကရာဇ် - ပလ္လင်ပေါ်တွင် (၇) ရက်၊
ဖလသမာပတ်ဝင်စား
- ၂။ အနိမိသသက္ကရာဇ် - ပလ္လင်ကိုမမှိတ်သောမျက်စိဖြင့်
(၇) ရက်ကြည့်
- ၃။ စင်္ဂဟသက္ကရာဇ် - စင်္ကြံ (၇) ရက်ကြွ၊
သမာပတ်ဝင်စား
- ၄။ ရတနာယရသက္ကရာဇ် - ရတနာအိမ်တော်၌ အတိဓမ္မာကို
(၇) ရက်ဆင်ခြင်
- ၅။ အဝပါလသက္ကရာဇ် - ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်၌ (၇)
ရက်သမာပတ်ဝင်စား
- ၆။ မုစလိန္တသက္ကရာဇ် - ကျည်းပင်ရင်းမှာ (၇) ရက်
သမာပတ်ဝင်စား
- ၇။ ရာဇာယတနသက္ကရာဇ် - လင်းလွန်းပင်၌ (၇) ရက်
သမာပတ်ဝင်စား

ရာဇာယတနသက္ကရာဇ်၌စံနေတော်မူစဉ် တဖုဿနှင့်ဘလ္လိက
ဗုဒ္ဓသည်ညီနောင် ရောက်လာဖူးမြော်ကြသည်။ ဆံတော်၌နှစ်ဆူ

ချီးမြှင့်တော်မူသည်။ ဥက္ကလာသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ရွှေတိဂုံ
စေတီတော်တွင် ဌာပနာ၍ ကိုးကွယ်ပူဇော်ကြသည်။

မစ္စကြာဟုဒ္ဒါ

သတ္တဌာနစံနေတော်မူပြီးနောက် ဗောဓိပင်မှ ဗာရာဏသီ
အနီး မိဂဒါဝုန်တောသို့ကြွ၍ ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ်၊
အဿင်္ဂိ ပဉ္စဝဂ္ဂိင်းဦးတို့အား မစ္စကြာတရားဦး ဟောတော်မူသည်။
ဗောဓိပင်မှ မိဂဒါဝုန်သို့အလာ လမ်းခရီးတွင် ဥပကတက္ကတွန်းကြီး
နှင့်တွေ့သည်။ အမည်ကိုမေးသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သူ၏
အမည် အနန္တဝိနဟု ဖြေကြားတော်မူသည်။

ပရိနိဗ္ဗာန်ခံတော်မူ

ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ၄၅-ဝါတိုင်တိုင် သတ္တဝါများအကျိုးငှာ
မနားမနေ တရားဟောတော်မူသည်။ နောက်ဆုံးဝါကို ဝေဠုဝရွာ၌
ကပ်တော်မူသည်။ ဝါကျွတ်သော် သာဝတ္ထိပြည်သို့ကြွသည်။ သာဝတ္ထိ
မှ ရာဇဂြိုဟ်သို့ကြွ၍ ရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ဈာပနကို သဂြိုဟ်သည်။
ရာဇဂြိုဟ်မှ ဝေသာလီ၊ ဝေသာလီမှ ပါဝါပြည်သို့ကြွ၍ ပန်းထိမ်သည်။
စုန္ဒကပ်လျှင်သာ ဝက်ပျိုသားဆွမ်းဟင်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူရာ ဝမ်း
တော်လားသော ရောဂါရသည်။ ပါဝါပြည်မှ ကုသိန္နာရုံသို့ဆက်ကြွ
ပြီး သုဘဒ္ဒပရိပုဇ်အား နောက်ဆုံးချွတ်တော်မူသည်။ သက်တော်
ဝါတော် ၄၅ ဝါအရ သက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့် အင်္ဂါ
တွင် ကုသိန္နာရုံပြည် မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်တွင် ပရိ
နိဗ္ဗာန်ခံတော်မူလေသည်။

နောက်ဆုံးအကားတော်

ဟန္တ ဝါနိ ဘိက္ခုဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ
ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

“ချစ်သားတို့ . . . နောက်ဆုံးစကား မှာကြားခဲ့သည်။ ပြုပြင်မှု
ကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရတရားမှန်သမျှ ပျက်စီးတတ်သောသဘော
ရှိ၏။ မမေ့မလျော့ မပေါ့ဆသော သတိတရားနှင့် နေထိုင်ကြ”

တေဗေမာဟ်လောင်၊ ဝါဟ်တော်ကြွင်း

မြတ်စွာဘုရား၏ ရုပ်ကလာပ်တော်ကို မလ္လာမင်းတို့ကဦး
ဆောင်ပြီး သဂြိုဟ်သည်။ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခု ကဆုန်လဆုတ်
၁၂ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် တေဗေမာတ် လောင်တော်မူသည်။
ခါတ်တော်(မွေတော်) ရှစ်စိတ် ကြွင်းကျန်သည်။

- ၁။ အကြီးစားဓာတ်တော် - ပဲနောက်စေ့အရွယ်၊
အသားမှဖြစ်၊ ရွှေရောင်၊
၅-ကွမ်းစား။
- ၂။ အလတ်စားဓာတ်တော် - ဆန်ကျိုးပိုင်းအရွယ်၊
အရိုးမှဖြစ်၊ ပုလဲရောင်၊
၅-ကွမ်းစား။
- ၃။ အငယ်စားဓာတ်တော် - မုံညင်းစေ့ရွယ်၊ အသွေးမှ
ဖြစ်၊ ချယားပွင့်အဆင်း၊
၆-ကွမ်းစား။

မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ၌ မပြီမကွဲ ပင်ကိုယ်အတိုင်း တည်ရှိသော ဓာတ်တော်များမှာ ညှပ်ခိုးတော် ၂-ဆူ၊ စွယ်တော် ၄-ဆူ၊ နဖူးသင်းကျစ် ၁-ဆူ၊ ပေါင်း ၇-ဆူ ဖြစ်သည်။ ဓာတ်တော်များကို (၇)ပြည်ထောင် မင်းများအား ဒေါနပုဏ္ဏားကြီးက ခွဲဝေပေးသည်။ အချို့ဓာတ်တော်များကို အရှင်မဟာကဿပနှင့် အဇာတသတ်မင်းတို့ တိုင်ပင်ပြီး စက်ယန္တယားအစောင့်ထား၍ သိမ်းဆည်းမြှုပ်နှံထားခဲ့သည်။ နောင်နှစ်ပေါင်း ၂၃၅ နှစ်ကြာသောအခါ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးက တူးဖော်၍ စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀ တည်ထားကိုးကွယ်စေပြီးသာသနာပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

သင်္ဂြိုဟ်

ပိဋကတ်တော်များ မပျောက်ပျက်ရအောင် မမှားမယွင်းစုပေါင်းရွတ်ဆိုခြင်း (ထိန်းသိမ်းခြင်း)ကို သင်္ဂြိုဟ်ခေါ်သည်။

- ၁။ ပထမ သင်္ဂြိုဟ်ရာကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ သာသနာနှစ် (၁)ခုတွင် တင်သည်။
- ၂။ ဒုတိယ သင်္ဂြိုဟ်ရာကို ဝေသာလီပြည်၌ သာသနာနှစ် (၁၀၀)တွင် တင်သည်။
- ၃။ တတိယ သင်္ဂြိုဟ်ရာကို ပါဠိလိပုတ်ပြည်၌ သာသနာနှစ် (၂၃၅)တွင် တင်သည်။
- ၄။ စတုတ္ထ သင်္ဂြိုဟ်ရာကို သီဟိုဠ်ပြည်၌ သာသနာနှစ် (၄၅၀)တွင် တင်သည်။
- ၅။ ပဉ္စမ သင်္ဂြိုဟ်ရာကို မြန်မာပြည်မန္တလေးမြို့၌ သာသနာနှစ် (၂၄၁၂)တွင် တင်သည်။

၆။ ဆဋ္ဌ သင်္ဂြိုဟ်ရာကို မြန်မာပြည် ရန်ကုန်မြို့၌ သာသနာနှစ် (၂၄၉၈) မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၆-ခု၊ ခရစ်နှစ် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် တင်သည်။

* ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီးကို ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးလိုဏ်ဂူတော်ကြီး၌ ၁၃၄၂ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည်။

*****

မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရား ငေးဆယ်ငါးပါး ဝါဆိုစဉ်ဘုရားမှီခို

သုံးလူသခင်၊ ငါးမာရ်သင်၍၊ ပလ္လင်ပတ်ရံ၊ သတ္တဌာန်ဝယ်၊ သတ္တဟန်ဖွဲ့၊ စံပယ်ခဲ့ပြီး၊ တဆယ့်ရှစ်ယူဇနာ၊ ထိုမှကွာသည်။ တရာနဝရ မိဂဒ၌ နန္ဒိယဝိဟာ၊ ပထမဝါတည်း၊ ဒွါ၊ တိ၊ ဇယ၊ ရာဇဂဟံ၊ ဆေဠဝန်ပျော်၊ ငါးသော်ဝေသာလီ၊ လိစ္ဆဝိဝိဟာ၊ ဆဝါမကုဋ၊ သတ္တမတော်သာ၊ အဋ္ဌဘဂ္ဂ၊ နဝမကောသမ္ပိ၊ ယောသီရွှေဘုံ၊ ရုပ်ပလိလေယျ၊ ဒသမတည်း၊ နာဠပုဏ္ဏားရွာ၊ ဧကာဒသဉ်၊ ဝေရဉ်ဗာရသိ၊ တောင်မြတ်စာလိယ၊ တေရသတည်း၊ စုဒ္ဒသ ငါ၊ သာဝတ်တောင်စွန်၊ ဇေတဝန်စံမှီ၊ ကပ္ပိပန္နရသိ၊ ကျောင်းမြတ်နိဂြော၊ သောဠသမိ၊ အာဠဝိတည်း၊ ဝိဒိဠဇ သတ္တရသာ၊ ဆယ့်ရှစ်ဝါနှင့်၊ နဝါဒသ၊ စာလိယဆို၊ ရာဇဂြိုဟ်ဝိသ၊ ဤထိုမျှကား၊ ပထမဟေမိ၊ အနိဗဒ်ဝါ၊ နောင်လာတွက်ဖွဲ့၊ နှစ်ဆယ့်လေးတန်၊ ဇေတဝန်ပုဏ္ဏ၊ လှည့်လည်ကာဖြင့်၊ ခေမာနီးသော်၊ နှစ်ကြီးဝေဠု၊ ဝါတော်မျှ၍၊ ပဉ္စစတ္တာလီ၊ အသီတျာယု၊ တိုင်သမှုဖြင့်၊ ဤလူသက္ကရာဇ် အဋ္ဌ၊ ဇော၊ ဧကံ၌၊ နှစ်သစ်ကဆုန်၊ ပုဏ္ဏမိဓော၊ အဝါနေတွင်၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်သား၊ ရှင်တော်ဘုရားကို၊ ညွတ်တူးပန္နနာ၊

ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။ (ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော်၏ ဇိနတ္ထပကာသနီ ကျမ်း နှာ-၁၆၆ မှ ဖော်ပြပါသည်။)

မြတ်စွာဘုရား ၄၅ နှစ် ဝါဆိုရာဌာနများ

ဝါတော်စဉ်	ဝါဆိုရာဌာန
၁။	ဗာရာဏသီ မိဂဒါဝုန်တော
၂-၃-၄။	ရာဇဂြိုဟ် ဝေဠုဝန်ကျောင်း
၅။	ဝေသာလီပြည်
၆။	မကုဋတောင်
၇။	တာဝတိံသာ
၈။	ဘဂ္ဂတိုင်း
၉။	ကောသမ္ဘီပြည်
၁၀။	ပါလိလေယျကတော
၁၁။	နာဠပုဏ္ဏားရွာ
၁၂။	ဝေရုဇ္ဈာပြည်
၁၃။	စာလိယတောင်
၁၄။	သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း
၁၅။	ကပိလဝတ်ပြည်
၁၆။	အာဠဝီပြည်
၁၇။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်
၁၈-၁၉။	စာလိယတောင်
၂၀။	ရာဇဂြိုဟ်
၂၁ မှ ၄၄။	သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း
၄၅။	ဝေဠုဝရွာ

ဇုတ်ချက် ။ ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝါတော် ၂၀ အထိ အမြဲနေ လေ့မရှိပဲ ထိုထိုမြို့ရွာသို့ လှည့်လည်ပြီး ဝါဆို တော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါတော် ၂၀ အထိ အနိဗ္ဗာန်တော်မူခဲ့ပါ။ ၂၁-ဝါ မှ ၄၅-ဝါအထိ နောက်ပိုင်း ၂၅-ဝါအနက် ၂၄-ဝါကို သာဝတ္ထိ ပြည်၌သာ အမြဲဝါဆိုတော်မူသည်။ နောက်ဆုံးဝါကို ဝေဠုဝရွာ၌ ဝါတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်တော် ၂၅-ဝါဟု မှတ်ပါ။

ဘုရားစူးများအတွက် စုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းမှတ်ရန်

၁။	လူအမည်	= သိဒ္ဓတ္ထ
၂။	ဘုရားဘွဲ့	= ဂေါတမ
၃။	မိဘအမည်	= သုဒ္ဓေါဒနမင်းနှင့်မာယာဒေဝီ
၄။	ကြင်ယာတော်	= ယသော်ဇရာ (ဘဒ္ဒကဗ္ဗနာ)
၅။	ရင်သွေးတော်	= ရာဟုလာ
၆။	ယောက်ဖတော်	= ဒေဝဒတ်
၇။	မိထွေးတော်	= ဂေါတမီ
၈။	နေပြည်တော်	= ကပိလဝတ်ပြည် (သက္ကတိုင်း၊ မဇ္ဈိမဒေသ)
၉။	ဖွားရာဌာန	= လုမ္ဗိနီဥယျာဉ် (ကပိလဝတ် နှင့်ဒေဝဒတအကြား)
၁၀။	နန်းစံနှစ်	= ၁၃ နှစ်ကြာ (၁၆နှစ် မှ ၂၉နှစ် အထိ)
၁၁။	နိမိတ်ကြီးများ	= သူအို-သူနာ-သူသေ-ရဟန်း
၁၂။	ဗျာဒိတ်ခံယူသောဘဝ	= သုမေဓာရသောဘဝ

- ၁၃။ ဗျာဒိတ်ခံယူသောနေ့ = ကဆုန်လပြည့်နေ့
- ၁၄။ ဗျာဒိတ်ပေးသောဘုရား = ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား
- ၁၅။ ပါရမီဖြည့်ဘက် = သုမိတ္တာအမျိုးသွီး (ယသော်
ရာအလောင်း)
- ၁၆။ ပါရမီဖြည့်ရာကာလ = လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်း
(သုမေဓာတဝမှဝေသာန္တရာ
ဘဝအထိ)
- ၁၇။ ပါရမီဖြည့်ရခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက် = သတ္တဝါများအကျိုး
ဆောင်ရွက်ရန်
- ၁၈။ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်ရသောနှစ် = ၆ နှစ်ကြာ
(၉၇မှ ၁၀၃အထိ)
- ၁၉။ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်သည့်နေရာ = ဥရုဝေလတော
- ၂၀။ ဘုရားဖြစ်ချိန်သက်တော် = ၃၅ နှစ်အရွယ်
- ၂၁။ ဘုရားပွင့်ရာသက်တမ်း = ၁၀၀ တန်း
- ၂၂။ အလုပ်အကျွေး = ပဉ္စဝင်္ဂါးဦး (ဒုက္ကရစရိယာ
ကျင့်ခိုက်)
- ၂၃။ တရားဦးဟောသည့်နေရာ = ဗာရာဏသီ အနီး
မိဂဒါဝုန်တော
- ၂၄။ ပထမဆုံးသာဝက = ပဉ္စဝင်္ဂါးဦး
- ၂၅။ နောက်ဆုံးကျွတ်သောသာဝက = သုဘဒ္ဒပရိပိုင်
- ၂၆။ လက်မှာရံအဂ္ဂသာဝက = အရှင်သာရိပုတ္တရာ
- ၂၇။ လက်ဝဲရံအဂ္ဂသာဝက = အရှင်မောဂ္ဂလာန်
- ၂၈။ အဆုံးအမသာသနာ = ပရိယတ္တိ-ပဋိပတ္တိ-ပဋိဝေဓ

- ၂၉။ ကျင့်စဉ်သိက္ခာ = သီလ-သမာဓိ-ပညာ
- ၃၀။ ချမှတ်သောလမ်းစဉ် = မဇ္ဈိမပဋိပဒါ (မဂ္ဂင်လမ်းစဉ်)
- ၃၁။ သန္ဓေယူသောနေ့ = မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇
(ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြာသပတေးနေ့)
- ၃၂။ ဖွားမြင်သောနေ့ = မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈
(ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့)
- ၃၃။ တောထွက်သောနေ့ = မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇
(ဝါဆိုလပြည့်၊ တနင်္လာနေ့)
- ၃၄။ ဘုရားဖြစ်သောနေ့ = မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃
(ကဆုန်လပြည့်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့)
- ၃၅။ ဓမ္မစကြာဟောသောနေ့ = မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃
(ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့)
- ၃၆။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောနေ့ = မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈
(ကဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့)
- ၃၇။ တေဇောဓာတ်လောင်သောနေ့ = ၁၄၈ ခု၊
(ကဆုန်လဆုတ် ၁၂၊ တနင်္ဂနွေနေ့)

ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်ပြီး၏။

*****

“ ၄။ ကြည်ညိုပေးခြင်း မြတ်ဗုဒ္ဓနေရာတော် ”

အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့နှင့်လိုက်ပါကြသော ဘုရားဖူးများအတွက် မဇ္ဈိမဒေသ သံဝေဇနိယလေးဌာနသို့ မသွားသေးခင် သံဝေဇနိယလေးဌာနနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏နေရာတော်များတို့အား သိရှိကြည်ညိုနိုင်ကြပါစေရန် အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြလိုပါသည်။

(က) မဇ္ဈိမဒေသ

ဧကနိပါတ်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာအရ မဇ္ဈိမဒေသ၏ နယ်နမိတ်အပိုင်းအခြားမှာ

အရှေ့အရပ်၌ ဂဇင်္ဂလနိဂုံးရွာ
အရှေ့တောင်အရပ်၌ သလ္လဝတီမြစ်
တောင်အရပ်၌ သေတကဏ္ဍိက နိဂုံးရွာ
အနောက်အရပ်၌ ထူဏ (ပုဏ္ဏား) နိဂုံးရွာ
မြောက်အရပ်၌ ဥသီရဒ္ဒဇတောင်တန်းတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်၏။ မုရိုးစည်းကဲ့သို့ အလယ်၌ကြီး၍ အရင်းအဖျားသိမ်၏ အဝန်းယူဇနာ ၉၀၀ ရှိ၏။ (အလျားယူဇနာ ၃၀၀၊ အနံ့ယူဇနာ ၂၅၀)

(အရှင်ကိတ္တိ၏ ဣန္ဒိယကြေးမုံ)

ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်အခါက ဇမ္ဗူဒီပ (ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း) ဆိုသည်မှာယနေ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံပင်ဖြစ်ပြီး မဇ္ဈိမဒေသဆိုသည်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဗီဟာပြည်နယ်၊ ယူပီပြည်နယ်များနှင့် နီပေါနိုင်ငံ တို့ပင်

ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယတိုက်ငယ်တစ်ခုလုံးကို တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်းအဖြစ် ခွဲခြမ်းအုပ်ချုပ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့အထဲမှ ဘေဇတိုင်း (ယခုဗီဟာ ပြည်နယ်) နှင့် ကောသလတိုင်း (ယခုယူပီပြည်နယ်)တို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အတွက် အရေးပါခဲ့သော အချက်အချာနေရာဒေသတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ယခုအိန္ဒိယနိုင်ငံ၏မြို့တော် နယူးဒေလီမှာ ကုရုတိုင်းဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက် သတိပဋ္ဌာနသုတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရေးအရ မဟုတ်သော်လည်း ယဉ်ကျေးမှုအတတ်ပညာနှင့် အစဉ်အလာကြီးမားမှုတို့အရ ကာသိတိုင်း၊ ဗာရာဏသီမြို့တော်သည် ယင်းထိပ်တန်းက ရှိခဲ့ပေသည်။ ကာသိတိုင်းမှ ထုတ်လုပ်သည့် နိဗ္ဗာန်သုတ်နှင့် ရေမွှေးတို့မှာ အထူးနာမည်ကြီးလှပြီး ဘုရားလောင်းအိန္ဒြဿမင်းသားသည်ပင် ယင်းတို့ကိုသုံးစွဲခဲ့ဘူးကြောင်း Middle Land and Middle way (S.Dhamika) က ဖော်ညွှန်းထားခဲ့ပါသည်။

မာဂဓတိုင်း၏မြောက်ဘက်ရှိဝဇ္ဇီတိုင်းမှာ လိစ္ဆဝီနှင့်ဝိဒေဟတို့များပြဋ္ဌာန်းသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုံပါဝင်သော စုပေါင်းအုပ်ချုပ်သည့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံငယ်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ မြို့တော်မှာ ဘေသာလီဖြစ်ပြီး မာဂဓဘုရင် အဇာတသတ်၏ ရန်စကျူးကျော်မှုကို ခံခဲ့ရသည်။ တဖက်တွင်လည်း အဆိုပါဒေသ အသီးသီးတို့မှ (မင်းစိုးဘုရားများအပါအဝင်)ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များသည် မဇ္ဈိမဒေသအကြိမ်ကြိမ် ဘုရားဖူးလှည့်လည်ခြင်းများ ပြုခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှလည်း သွားရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ အရှေ့အနောက် မိုင် ၁၈၀၀ ရှိ၍ တောင်မြောက်မိုင်

၃၈

၁၃၀၀ ကျော်ရှိ၏။ ထိုသို့အရပ်ဒေသ ကျယ်ဝန်းသည့်အလျောက် ရာသီဥတုမတူ ကွဲပြားမှုရှိသည်။ အေးသည်အပိုင်း၌ ရေခဲအောက် အေး၍ပူသည်အပိုင်းသည် အပူလှိုင်းမိ၍ လူသေသည်အထိပူသည်။

ထို့ကြောင့် အိန္ဒိယဘုရားဖူးသွားလိုသူများအတွက် အကောင်းဆုံးရာသီမှာ အောက်တိုဘာနှင့် နိုဝင်ဘာလ (သီတင်းကျွတ်လနှင့် တန်ဆောင်မုန်းလ) တို့ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကောင်းဆုံးမှာ ဖေဖော်ဝါရီလနှင့် မတ်လ (တပို့တွဲနှင့်တပေါင်းလ) ဖြစ်သည်။ အအေးဒဏ်ခံနိုင်ပါက ဒီဇင်ဘာလနှင့် ဇန္နဝါရီလ (နတ်တော်လနှင့်ပြာသီလ) တို့တွင်လည်း ဘုရားဖူးသွားနိုင်ပါသည်။

အောက်တိုဘာလ၊ နိုဝင်ဘာလနှင့် မတ်လတွင် သွားပါက အနွေးထည် သယ်ဆောင်ရန်မလို၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ဇန္နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများတွင် သွားလိုပါက အနွေးထည် အလုံအလောက် ယူရန်လိုပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂယာတွင် နွေရာသီ၌ အပူချိန် ၂၈ စင်တီဂရိတ်မှ ၄၇ စင်တီဂရိတ် ဒီဂရီအထိ ပူတတ်သည်။ ဆောင်းရာသီ၌ ၂၈ စင်တီဂရိတ်မှ ၄ စင်တီဂရိတ် ဒီဂရီအထိအေးတတ်သည်။ မိုးရေချိန်မှာ ၁၁၈၆ မီလီမီတာရှိ၍ ဇွန်လလယ်မှ စက်တင်ဘာလအထိ မိုးရွာတတ်သည်။ ရာဇဂြိုဟ်နှင့် နာလန္ဒာတဝိုက်၌ ဆောင်းရာသီတွင် ၂၇. ၈ စင်တီဂရိတ်မှ ၁၀. ၆ စင်တီဂရိတ်ဒီဂရီအထိ အေးတတ်သည်။ နွေရာသီတွင် ၁၇. ၈ စင်တီဂရိတ်ဒီဂရီမှ ၃၇. ၈ စင်တီဂရိတ် ဒီဂရီအထိ ပူတတ်သည်။ မိုးရေချိန်မှာ ၁၂၀၀ မီလီမီတာ ရှိသည်။ တာရာဏသီ , ကုသိနာရုံနှင့် သာဝတ္ထိမှာ ဗုဒ္ဓဂယာနှင့် မတိမ်းမယိမ်း ဖြစ်ပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံကို တိုက်ကြီးတစ်တိုက်အဖြစ် အများကခေါ်ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် စတုရန်းကီလိုမီတာ ၃. ၂၉ သန်းမျှ ကျယ်ဝန်းပေသည်။ မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်ပြည်၊ နီပေါနှင့်ဘူတန်နိုင်ငံ၊ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ပါကစ္စတန်၊ အရှေ့ဘက်တွင် မြန်မာနှင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တို့ရှိကြသည်။ နိုင်ငံ၏သွယ်လျသော တောင်ဘက်ဖျားကို သီရိလင်္ကာကျွန်းနိုင်ငံမှ ပါလက်ရေလက်ကြားနှင့် မနွှာပင်လယ်အော်က ခွဲခြားထားပါသည်။

အနောက်မြောက်ဘက် ပါမီယာကျွန်းပြင်မှ အရှေ့ဘက် ဗြဟ္မစူဠရမြစ်ဝှမ်းအထိ၊ မြောက်ဘက်နယ်စပ်တလျောက် ကီလိုမီတာ ၂၄၀၀ မျှ ရှည်လျားသော ဟိမဝန္တာတောင်တန်း ရှိသည်။ ယင်းဆောင်တန်းတွင် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး ဧဝရက်တောင်ထိပ် တည်ရှိသည်။

ကျွန်းဆွယ်၏ တောင်ပိုင်းကို နေရာယူထားသည်မှာ ဒက္ခိဏကျွန်းမြေမြင့်ကြီးဖြစ်သည်။ ကညကုမာရီသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဆောင်ဘက်ဖျား ဖြစ်သည်။

ဟိမဝန္တာတောင်တန်းနှင့် ဒက္ခိဏကျွန်းမြင့် အကြားတွင် ဆင်ဒို-ဂင်္ဂါလွင်ပြင်ရှိသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ်သည် ဝင်္ဂီမြစ်နှင့် ပေါင်းဆုံစီးဆင်းသွားပြီး ဒီရေတောများပေါများခြင်းကြောင့်ကျော်ကြားသည့် ကမ္ဘာ့အကျယ်ဝန်းဆုံး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကြီးတို့ ဖြစ်ပေါ်စေပေသည်။ အရှေ့ဘက် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တွင်ကပ္ပလီကျွန်းစုနှင့် နဂဘာရီကျွန်းများရှိသည်။ အနောက်ဘက် အာရေဗျပင်လယ်တွင်မူ လက်ရွာဒွိကျွန်းများမှာ လခြမ်းသဏ္ဍာန် သန္တာကျွန်းတန်းများ ရှိသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၈° . ၄' နှင့် ၃၇° . ၆' အကြား အရှေ့လောင်ဂျီတွတ် ၆၈° . ၇' နှင့် ၉၇° . ၂၅' အကြားတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်မှတောင် ၂၂၁၄ ကီလိုမီတာ၊ အရှေ့မှအနောက် ၂၉၃၃ ကီလိုမီတာ ရှည်လျားသည်။

အောင်ချမ်းသာဘုရားဖူးအဖွဲ့ ကုသိုလ်ယူပို့ဆောင်ပေးသည့် ခရီးစဉ်အတိုင်း ဗုဒ္ဓ၏မြတ်နေရာတော်တို့ကို ဘုရားဖူးများလွယ်လင့်တကူဖတ်ရှုသွားနိုင်ရန် တင်ပြလိုပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်မှ အိန္ဒိယ လေကြောင်းလိုင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓဂယာသို့တိုက်ရိုက်သွားပြီး ဗုဒ္ဓဂယာ၌ ဘုရားဖူးများဖူးကာ မိဂဒါဝန်၊ သာဝတ္ထိ၊ လုမ္ဗိနီ၊ ကုသိနာရုံ၊ ဝေသာလီ၊ ပတ္တနား၊ ရာဇဂြိုဟ်၊ နာလန္ဒာတို့ဖူးပြီး ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့် လက်ယာရစ်ခရီးနှင့် ဗုဒ္ဓဂယာမှ နာလန္ဒာ၊ ရာဇဂြိုဟ်၊ ပတ္တနား၊ ဝေသာလီ၊ ကုသိနာရုံ၊ လုမ္ဗိနီ၊ သာဝတ္ထိနှင့် မိဂဒါဝန်တို့ဖူးကာ ဗုဒ္ဓဂယာသို့ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့် လက်ဝဲရစ်ခရီးတို့ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါတရံ ရန်ကုန်မှ ကိုလင်းကတ္တားသို့ ပျံသန်းပြီး ကိုးလ်ကတ္တားမှ တဆင့် ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ပျံသန်းသည့်ခရီးစဉ် အပြောင်းအလဲရှိတတ်ပါသည်။

(၁) ပတ္တနား

ပါဠိလိဂါမသည် ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်က ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းပါးရှိ သာမန်ရွာငယ်တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်ယင်းသည် မာဂဓ တိုင်းနှင့် ဝဇ္ဇီတိုင်းတို့၏ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်သည့် နေရာတွင်တည်ရှိ သဖြင့်အရေးပါလှသည်။ အဇာတသတ်သည်ဝေသာလီပြည်နယ်ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရေး စီမံချက်ဖြင့် ဤရွာကိုခံတပ်မြို့အဖြစ် တိုးမြှင့်တည်

ဆောက်ခဲ့သည်။ မြို့တော် (ခန်းမ) ဖွင့်ပွဲတွင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် ကြွလာရောက်ပြီး အနုမောဒနာတရား ဟောကြားခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓပရိ နိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပြီး ပါဠိလိဂါမ (Patali village) မှ ပါဠိလိပုတ္တ (Patali city) ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ပါဠိလိဂါမ ဟူသောရွာကြီးသည် ဘုရားရှင်လက်ထက်တော် အခါနှင့် ဘုရားရှင်လက်ထက်တော် မတိုင်မီအချိန်ကပင် သခွတ်ပင် များစွာသည်ကို အစွဲပြု၍လည်းကောင်း၊ လှည်းများရပ်နားစုဝေးရာ အရပ် (စုရပ်) ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါဠိလိဂါမဟူသော အမည်ကိုရကြောင်း စာများ၌တွေ့ရ၏။ အဆိုပါစာများကိုထောက်ရှု ၍ “ပါဠိလိဂါမ”ကို မြန်မာဘာသာအားဖြင့် “သခွတ်ပင်စုရွာ” “လှည်းဆိပ်ရွာ”ဟု အမည်ပေးနိုင်သည်။ ပါဠိလိဂါမတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓ ရောက်ခိုက် သီလမရှိသူ၏အပြစ် ၅ ပါးနှင့် သီလရှိသူတို့၏ အကျိုး ၅ ပါးကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ဘူးသည်။ ထိုပါဠိပုတ်မြို့သည် မီးသင့် သောင်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေတိုက်စားသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်းစိတ်ဝမ်း ကွဲပြားမှု(၃)မျိုးကြောင့် မြို့ပျက်လိမ့်မည်ဟု ဗျာဒိတ်စကားမှာကြားခဲ့သော မြို့ဖြစ်ပါသည်။

ပါဠိလိပုတ်သည် ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ခြမ်းတလျှောက် နေသည့်လျားစည်ကားလှသည်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်ကတည်းက ရိလောခဲ့ သော ကုက္ကုဋ္ဌာရာမ (ကြက်ခြံ) ဥယျာဉ်သည် ဘီစီ ၂၅၃ တွင် ဥယျာဉ်အဖြစ်မှ ဘုန်းကြီးကျောင်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး အသောက မင်းကြီး၏ လျှာဒါန်း (ကြည့်ကြပ်) မှဖြင့် သာသနာနှစ် ၂၃၅ ခုနှစ်တွင် တတိယသင်္ဂါယနာကို ရဟန္တာ ၁၀၀၀ တို့ဖြင့် ၉ လတိုင်တိုင်ကျင်းပကာ တင်တော်မူခဲ့သည်။ အသောကာရာမ

ကျောင်းတော်ကို အိန္ဒိယရှေးဟောင်း သုတေသနဌာနမှ တူးဖော်
တွေ့ရှိထားပြီးဖြစ်သည်။

နန်းတော်ရာကိုကား ယခုတိုင်ရှာမတွေ့သေးချေ။ ဖာဟိယန်
ကအသောကမင်းကြီး၏ နန်းတော်ရာ အပျက်အစီးများကို ၎င်းကိုယ်
တိုင်မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ သံဃာ ၇၀၀ ကျော်မျှ နေထိုင်
သောကျောင်းတော်ကြီး ၂ ကျောင်းမြင်တွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။

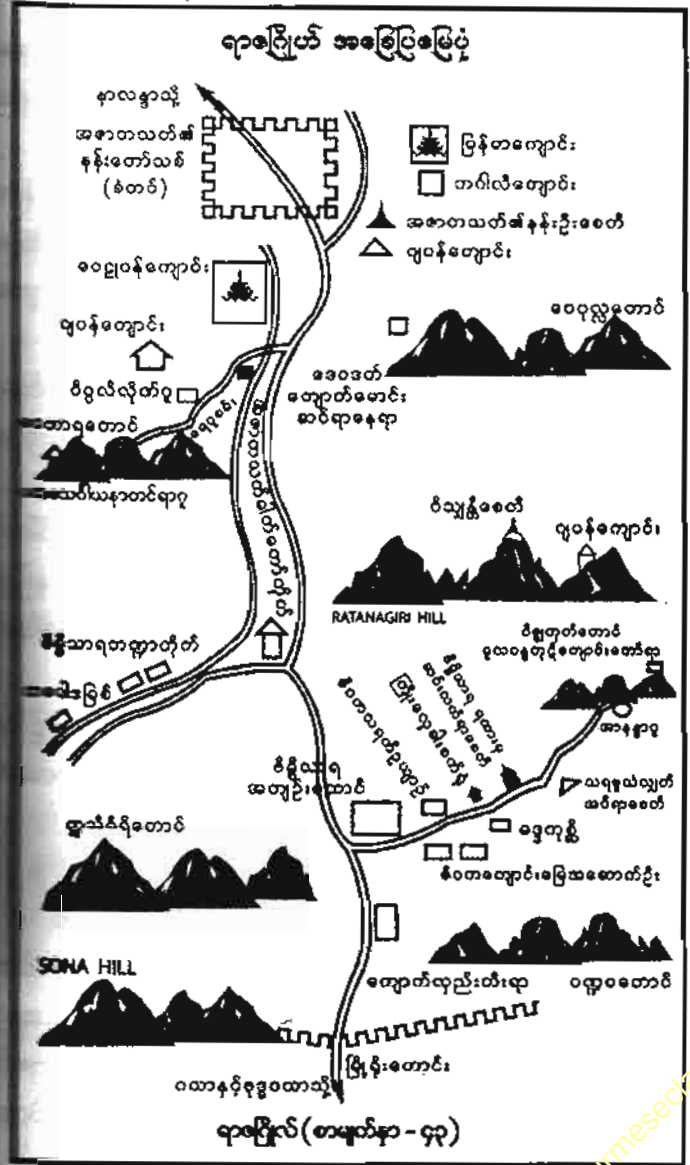
ဗုဒ္ဓသည် ပရိနိဗ္ဗာန်တော်မူတော့မည့်နှစ်တွင် ပတ္တနားမှ
(နောက်ဆုံးအကြိမ်အဖြစ်) ထွက်ကြွတော်မူခဲ့သည်။ ထိုသို့ကြွတော်
မူခဲ့ရာ နေရာတော်အား ဂေါတမတိတ္ထ (Gatama Ford) ဟုယနေ
တိုင်ခေါ်တွင်လျက် ရှိကြသည်။ မြို့တည်စဉ်တုံးက နတ်ဒေဝါများ
ပါ၊ ပါဝင်ကူညီပြီးတည်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ပတ္တနားမြို့သည် ဝိဟာပြည်နယ်၏ မြို့တော် ဖြစ်သည်။
ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းတွင်တည်ရှိပြီး ကိုလင်းကတ္တားမြို့မှ ၅၃၃ ကီလိုမီတာ
ကွာဝေး၍ ဗာရာဏသီမြို့မှ ၁၄၂ ကီလိုမီတာ ဝေးကွာသည်။
ရာဇဂြိုဟ်နှင့် ၈၈ ကီလိုမီတာကွာဝေးပြီး မီးရထား၊ မော်တော်ကား
လေယာဉ်တို့ ဖြင့်သွားရောက်နိုင်ပါသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဗျာဒိတ်စကားအတိုင်း ပါဠိပုဂံ၏သမိုင်းအစဉ်
သည်တသေ့မတ်မီး ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၂-၁၃ ခုနှစ် တူးဖော်မှု
များအရ ဂုပ္ပတခေတ် အဖွင့်အဆောက်အဦးများကို မြေကြီးအောက်
၌ပြာများဖုံးလွှမ်းလျက်သား တွေ့ကြရသည်။

စူးမြော်ကျောက်စာများ

အသောကကျောင်းတော်ရာ၊ ဂိုဒေါင်အပိုင်းကြီး၊ အသောက

ကောင်းကြီး၊ ကျောက်စာဌာနပြတိုက်၊ မာရဝါရီသဌေးကြီးပြတိုက်
ဖြစ်ကြသည်။

တတိယသင်္ဂါယနာတင်ရာ အသောကာရာမမှာ ယခုရေ
နံ့အဖြစ်တွေ့ရပြီး ရေကန်ထဲတွင် ကျောင်းတိုင်ကျောက်တိုင်
အထိငုတ်တိုများရှိပြီးရေကန်ဘေးနားတွင် ကျီးပဲ့နေသောအသောက
ကျောက်တိုင်ကို တွေ့ရသည်။

ပြတိုက်မှာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ လက်ရာကောင်းများစွာရှိ
လည်း ခန့်ထည်မှုမရှိလှပါ။ အဝလောက်တေသွာရ မိတ္ထေယျ
ပုဂ္ဂိုလ်ပွားတော်များမှာ သပ္ပာယ်လှပါသည်။

စိုဒေါင်အဝိုင်းကြီးမှာ အသောက ရိက္ခာသို့လှောင်သည့်
အဝိုင်းဟု ဆိုကြသော်လည်း အင်္ဂလိပ်အစိုးရလက်ထက်က ဗီဟာ
ပြည်နယ် အငတ်ဘေးမကြုံရအောင် ဆောက်လုပ်ထားသည့်အုတ်
အဝိုင်းကြီးသာဖြစ်သည်။

မာရဝါရီသဌေးကြီး၏ပြတိုက်မှာ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းခံတပ်ဟောင်း
အနီးရှိပြီး လူတိုင်းကြည့်ခွင့်မပြုပါ။ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများကို
အောင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

(ဝ) ရာဇပြုစု

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ နှမ
တော်ဝေဒဟီကို တောင်ညာစံထား၍ နန်းစံခဲ့သောမြို့ဖြစ်ခဲ့ပြီး
ဘုရားအလောင်းတော် တောထွက်လာသောအခါ ဗိမ္ဗိသာရမင်းက
အင်းစိမ်တဝက်ခွဲပေး၍ တောထွက်ရန် တောင်းပန်ခဲ့သည်။
အင်းပန်မရသဖြင့် ဘုရားဖြစ်က ပထမဦးဆုံးရာဇပြုဟ်သို့ကြွလာ

ရန်ကတိတောင်းခံခဲ့သည်။ ထိုကတိအတိုင်း မြတ်စွာဘုရားသည် ပထမဝါကို မိဂဒါဝုန်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့ပြီး ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ကြွရောက်တော်မူလာရာ ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရက ဇမ္ဗူဒိပ်တွင် အဦးဆုံး ကျောင်းတော်ဝေဠုဝန်ကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးနှင့် ဝေဒေဟီမိဖုရားတို့မှ အဇာတသတ်မင်းသားကို ဖွားမြင် ခဲ့သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မမူမီ ရှစ်နှစ်အလို၌ အဇာတ သတ်ဘုရင်သည် ခမည်းတော်ကို လုပ်ကြံ၍ နန်းတက်ခဲ့သည်။ အဇာ တသတ်ဘုရင်သည် စက္ခုပဇ္ဇောတကို ခုခံတိုက်ခိုက်ရန် ရာဇဂြိုဟ် မြို့တော်ဟောင်း၏ မြောက်ဘက်၌ ခံတပ်မြို့သစ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့ သည်။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဟောင်းမှာ တံခါးမကြီး ၃၂ ခုနှင့် တံခါးငယ် ၆၄ ခု ရှိသည်။

အဇာတသတ်ဘုရင်၏ မြို့သစ်ခံတပ်မှာ မြန်မာဘုန်းတော် ကြီးကျောင်း၏ အနောက်ဘက်၊ လက်ရှိ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သစ်မှနေ၍ တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိသည်။ အလျား ၅ ကီလိုမီတာခန့် ရှည်လျား သောတံတိုင်းမြို့ရိုးဖြင့် ဝိုင်းပတ်ထားသည်။ တံတိုင်းနံရံသည်အချို့ နေရာတွင် ၃ မီတာခွဲ (၁၁) ပေခန့် မြင့်မားပြီး ၁၅ ပေမှ အ ပေအထိ ထူသည်။ တရုတ်ခရီးသည် ဖာဟိယန်လာရောက်စဉ်ထ တံတိုင်းအတွင်းဘက်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ၂ ဆောင်တွေ့ ပြီးမြို့တော်မှာ မှေးမှိန်ဆုတ်ယုတ်လာနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဟူဟင်ဆင်လာသော အချိန်တွင် အပျက်အစီးများဖြင့် ခြောက်ကန် နေသည်ကိုသာ တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်ဟုဆိုပါသည်။ ကားလမ်း(အသစ်) ကိုရာဇဂြိုဟ်မြို့ကိုဖြတ်၍ ဖောက်လုပ်ထားပြီး ယင်း၏အနောက်ဘက် တွင်ရှေးဟောင်းမြို့တံခါးပေါက်ကို တွေ့နိုင်သည်။

ရာဇဂြိုဟ်ဆိုသည်မှာ ရာဇဂဟမှ လာသည်ဟုဆိုပါသည်။ ရာဇမာမင်း၊ ဂဟမှာအိမ်ဖြစ်၍ မင်းအိမ်ဟုလည်းခေါ်ဆိုနိုင်သည်။ တောင်ငါးလုံး ဝန်းရံပတ်၌ ရာဇဂြိုဟ်ဟု အဆိုရှိပြီး၊ ထိုတောင်ငါး မြို့မှာ ဝေဘာရ၊ ဝေပုလ္လ၊ ပဏ္ဍဝ ဣသိဂီလိနှင့် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်တို့ ဖြစ်သည်။ တောင်ငါးလုံး ဝန်းရံပတ်သဖြင့် ဂိရိဗဟုလည်း အမည်ရ ခဲ့သေးသည်။ ရှေးခေတ်က ရာဇဂြိုဟ်ကို ဝသုမတီ၊ ဂိရိဗဟု ကုသဂြ နှင့် ရာဇဂဟဟုခေါ်ပြီး ယခုအခါ ရာဂျဂီးရ် (Rajgir) ဟုခေါ်ပါ သည်။

ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ ထူးခြားသောဖြစ်ရပ်များမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နေထိုင်ကျောင်းတော်ရာရှိခြင်း၊ ယောက်ဖတော် ဒေဝဒတ်က ဂိုဏ်း ခွဲလုပ်ကြံခြင်း၊ သားတော် အဇာတသတ်က ဖခင်ဘုရင်ကြီးကို အကျဉ်းထား၍ ချုပ်နှောင်ခြင်း၊ သမားတော်ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ် တွင်အဇာတသတ်ဘုရင် မြတ်ဗုဒ္ဓနှင့်တွေ့၍ တပည့်သာဝကဖြစ်ခြင်း၊ အမသင်္ဂါယနာတင်ခဲ့ခြင်း၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဝါတ်တော်များကိုစေတီတည် ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သည် ပတ္တနားမြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် ၆၅ မိုင် (၄၀) ကီလိုမီတာ ကွာဝေးသည်။ မိတာပြည်နယ်အတွင်း ရှိသည်။ ဂယာမြို့မှ ကားလမ်းဖြင့် ကီလိုမီတာ ၅၀ ခန့် ကွာဝေးသည်။ နေ့စဉ်အဝေးပြေး အစိုးရဘတ်စ်ကားကြီးများ ရှိသည်။ ကိုလင်းကတ္တားမြို့မှ မီးရထားစီးလာလျှင် ဘတ်စ်တီယာပူရ် မင်းဆုံ၌ မီးရထားပြောင်းစီးရသည်။ ဘတ်စ်တီယာပူရ်မှ ရာဇဂြိုဟ် သို့ ၅၄ ကီလိုမီတာဝေးကွာသည်။

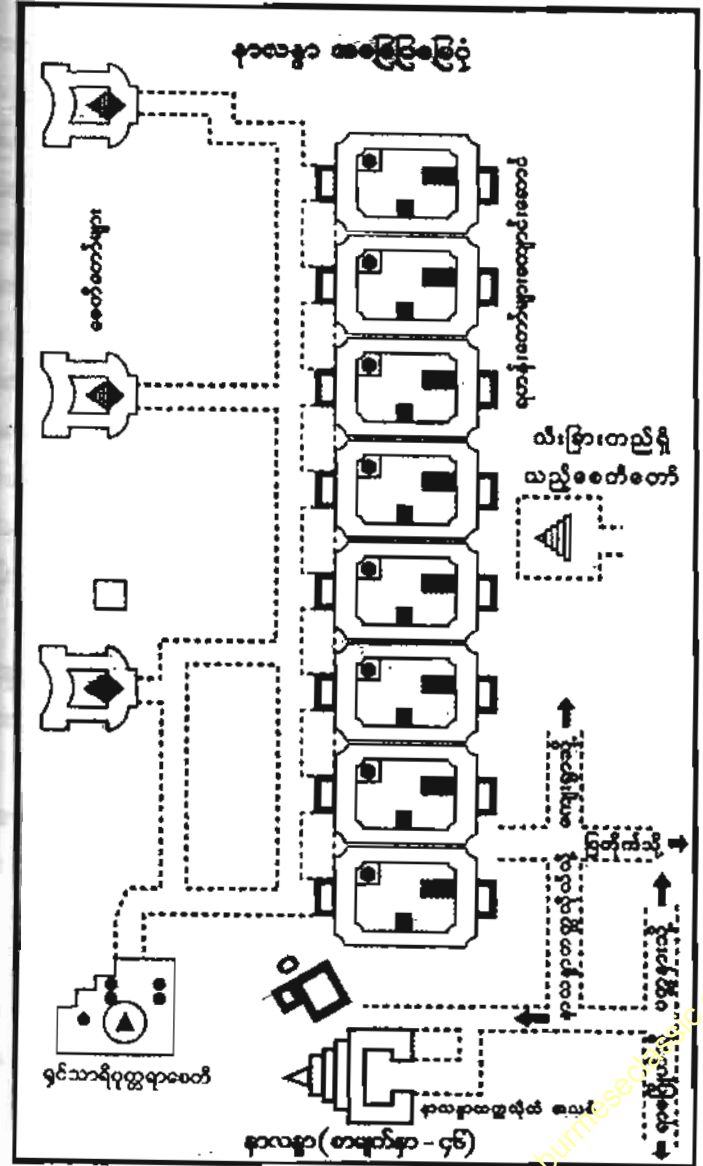
စူးမြော်လှေရာရန်နေရာများ

ရာဇဂြိုဟ်မြို့သစ်၊ အဇာတသတ် စေတီတော်၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၊ ရှဉ့်နက်များအစာကျွေးသောရေကန်၊ သြဝါဒပါတီမောက်ပြသရာနေရာ၊ ဂျပန်ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ရေပူစမ်းနှင့်ရေချိုးဆိပ်၊ ဝိပွလီကျောက်ဂူ၊ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ရာသတ္တပတ္တိလိုဏ်ဂူတောင်ထိပ်မြို့ရိုးနှင့် နန်းမြို့ရိုး၊ မဏိယာမတ်၊ ဆွန်ဘဏ္ဍာလှိုက်ဂူ၊ ဗိမ္ဗိသာရအကျဉ်းထောင်၊ ဇီဝကသရက်ဥယျာဉ်၊ ဝိရွသျှန္တီစေတီ၊ ထိုင်ခုံစက်လှေခါး၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထိပ်ကျောင်းတော်ရာ၊ ဗိမ္ဗိသာရလမ်း၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိကျောင်းနေရာ၊ ကျောက်လှည်းဘီးရာ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဃ) နာလန္ဒာ

နာလန္ဒာဆိုသည်မှာ ပညာ (wisdom) နှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓနှင့် မဟာဝီရတို့ ဤပတ်ဝန်းကျင်တွင် ခေတ်ပြိုင်သီတင်းသုံးခဲ့ကြသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ မွေးရပ်မြေဖြစ်ပြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဇာတိရွာ နာလက (ယခုသာရိတျာ) မှာ နာလန္ဒာကျောင်းတော်ရာနှင့် ကပ်လျက်တည်ရှိသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖွားတော်မူသောတိုက်ခန်းတွင် မယ်တော်ရူပသာရိပုတ္တေးမကြီးအား ချွေချွတ်တော်မူခဲ့ပြီး အထိမ်းအမှတ် စေတီတော်တည်ထားသည်ဟုဆိုသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဖွားတော်မူသောတိုက်ခန်းမှာပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခဲ့ပါသည်။

ယခုတွေ့ရသော နာလန္ဒာကျောင်းတိုက်ဟောင်းကြီးမှာ ရှေးအုတ်ဟောင်းတို့ဖြင့် ခံတပ်ကြီးတခုအလား အထင်မှားနိုင်သည်။ ဆောက်လုပ်ပုံစံနစ်ကျပြီး စေတီနှင့်ဇရပ်များတစ်တန်း၊ တက္ကသိုလ်

ဆောင်းဆောင်ကြီးများတစ်တန်းဖြင့် နှစ်တန်းခွဲဆောက်ထားသည်။
 ယခုအခြေအနေကို ကြည့်ပါက ဟိုယခင်က ခမ်းနားစွာ၊ လက်ရာ
 ခြောက်စွာ ဆောက်လုပ်ထားခဲ့ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ ထိုကျောင်း
 ဆက်ကြီးကို ဗာလာဒိတျဘုရင်က ဆန်းကျယ် တင့်တယ်အောင်
 ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိပါသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ စေတီ
 ဆက်၏ဒါယကာမှာ အသောကမင်းကြီးဖြစ်သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည်
 သောက်ဆုံးပရိ နိဗ္ဗာန်စံတော်မူမည့်နှစ်မှာပင် ရာဇဂြိုဟ်မှအပြန်
 စာသန္တာသို့ကြွတော်မူခဲ့သည်။ နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ကို နာဂအဇ္ဈန
 ဆရာတော်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဘုရင့်နေပြည်တော်ထက်
 အနည်းငယ် ထင်ရှားခဲ့သည်။ ကြီးကျယ်ထင်ရှား ခမ်းနားလှသော
 စာသန္တာတက္ကသိုလ်ကြီးကား (၁၁၉၇ မှ ၁၂၀၃) ထိ သက်တမ်းရှည်
 ဦး မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရ၍ ပျက်စီးခဲ့ရပေသည်။

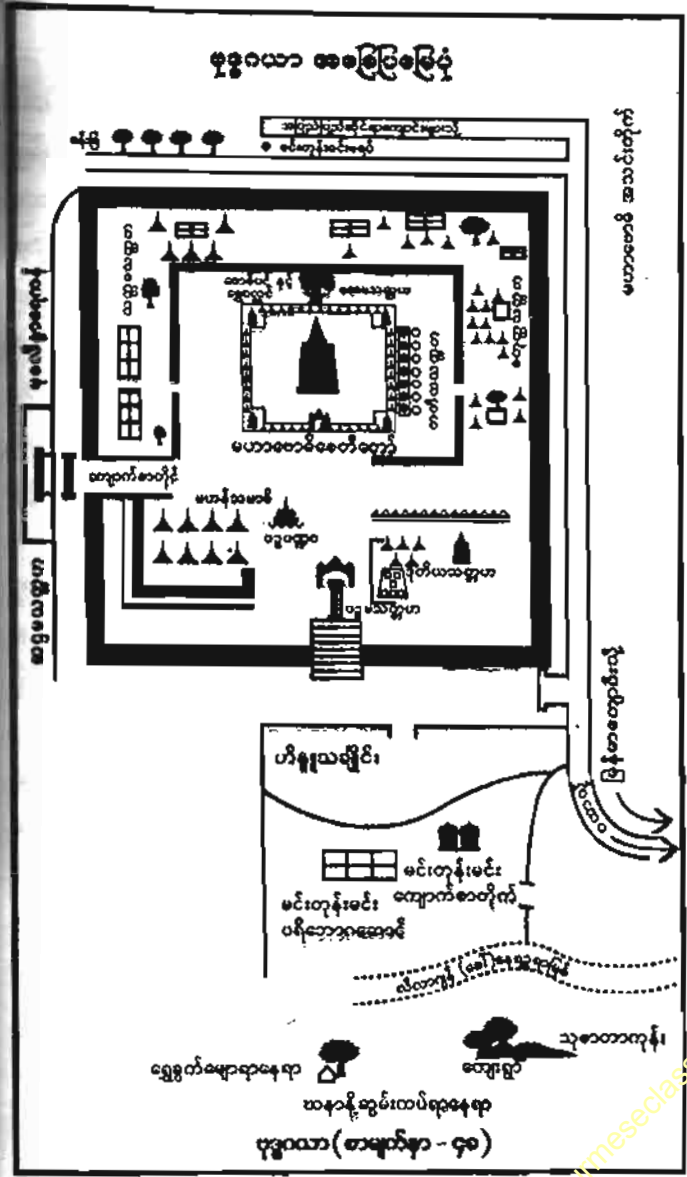
ယခု နာလန္ဒာ တက္ကသိုလ်ဟောင်းကြီးမှာ ရာဇဂြိုဟ်မှပတ္တနား
 မြို့သွားသော မီးရထားလမ်း၌ရှိပြီး ရာဇဂြိုဟ်ဘူတာမှ (၄) မိုင်
 နေသည်။ ပတ္တနားမြို့မှ ၅၅ မိုင် (၉၉ ကီလိုမီတာ) ဝေးသည်။
 ကိုလ်းကတ္တားမှ နယူးဒေလီဘက်သို့သွားသော မီးရထားကို
 ဝိသာပါက ဘတ်စ်တီယာပူရ် (ဘဒ္ဒိယမြို့) ဘူတာ၌ဆင်း၍ ဘတ်စ်
 တီယာပူရ်မှ ရာဇဂြိုဟ်သွားသော မီးရထားကိုပြောင်း၍ စီးရသည်။
 စာသန္တာဘူတာကိုဆင်း၍ တစ်မိုင်ခွဲလောက် လမ်းလျှောက်သွားလျှင်
 စာသန္တာကျောင်းဟောင်းသို့ ရောက်နိုင်သည်။ ယခုအခါအောင်ချမ်း
 သာဘုရားဖူးအဖွဲ့မှ ကားဖြင့်လိုက်လံပို့ဆောင်ပေးသဖြင့် အခက်
 အခဲမရှိ လွယ်ကူသက်သာစွာ သွားရောက်နိုင်ကြပြီဖြစ်ပါသည်။

ခေတ်သစ်နာလန္ဒာကျောင်းတော်

၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ဘိက္ခုဝဒိယ ကဿပကတည်ထောင်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယတွင် ဗုဒ္ဓစာပေများ ရှားပါးနေချိန်တွင် ဗုဒ္ဓစာပေပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးပြီး သာသနာတော် ထွန်းတောက်လာရန် ရည်သန်ပြီး ပါဠိနှင့်သုတေသန ဘွဲ့လွန်ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တစ်ခုအဖြစ် ထူထောင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယတွင် ဗာရာဏသီ ဟိန္ဒူတက္ကသိုလ်၊ အာဂီဂါရီ မူဆလင်တက္ကသိုလ်နှင့် ထောင်ချီသော ခရစ်ယာန် ကောင်းကျောင်းများရှိသော်လည်း ယနေ့အထိ တခုတည်းသော ဗုဒ္ဓဘာသာတက္ကသိုလ်မှာ နာလန္ဒာသာဖြစ်သည်။ ရှေးခေတ်နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်မှာ မဟာမဟာနဌာနချုပ် ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ခေတ်သစ်နာလန္ဒာမှာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓစာပေများကိုသာ အဓိကပို့ချသည့်တက္ကသိုလ်ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်သစ်ရှိ စာကြည့်တိုက်ကြီးတွင် ဘာသာအမျိုးမျိုးနှင့် ဇောသားထားသော ကျမ်းစာများ များပြားသောစာအုပ်စာတန်းမျိုးစုံတို့နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံမှလှူဒါန်းသော ဆဌမူပိဋကတ်ကျမ်းစာများလည်းရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ဆင်းရဲချို့တဲ့စွာ လာရောက်စာသင်ယူနေကြသော သံဃာများ ၈၀ ကျော်ရှိသည်။ ထိုသံဃာတော်တို့မှာဒကာ၊ ဒကာမတို့၏ ထောက်ပံ့ငွေများနှင့် ဘွဲ့လွန်ဒီဂရီများအောင်ကြိုးစားနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကျောင်းတိုက်ရှိ သံဃာတော်များသည် နောင်တချိန်တွင် အဆင့်မြင့်ဘွဲ့ရ ဆရာတော်များဖြစ်လာကြမည်ဖြစ်၍ ကြိုးစားလှူဒါန်းသင့်ကြပါသည်။

(င) ဗုဒ္ဓဝယာ

ဗုဒ္ဓဝယာ မြေမြတ်မဟာကား ဘုရားအဆူဆူတိုင်းတို့၏ ပွင့်

ဗုဒ္ဓဝယာ (စာမျက်နှာ - ၄၈)

ဆော်မူရာ မြေမြတ်မဟာဖြစ်ပါသည်။ သံဝေဇနိယ လေးဌာနတွင်
 ဝါဝင်ပြီး ဘုရားတိုင်းတို့၏ မစွန့်အပ်သော အဝိဇယိတဌာနထူးလည်း
 ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အတွက် အထူးမွန်မြတ် အရေးပါ
 သောနေရာတော်ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို
 ရုတ်တရက်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသော ဒဿနိယသံဝေဇနိယ နေရာတော်
 ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓခေတ်မတိုင်မီက ဤဒေသတဝိုက်ကို ဥရုဝေလဟု
 ခေါ်တွင်ခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓခေတ်တွင် ဗောဓိမဏ္ဍလာ၊ သဗ္ဗောဓိ၊ ဗောဓိရက္ခ
 ဓူလစသည်ဖြင့် ခေါ်တွင်ခဲ့သည်။ ၁၃ ရာစုတွင် ဒေသခံများက
 ဗြဟ္မာယာခေါ် ဂယာမြို့ (ဗိဿနိုးနတ်ကွန်း) နှင့်ကွဲပြားစေရန်
 ဗုဒ္ဓဂယာဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ကြသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခု၊ ကဆုန်လပြည့်
 ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ဗုဒ္ဓဂယာမြေမြတ်မဟာရှိ ဗောဓိပင်အနီး၊ အပရာဇိတ
 ဝဏ္ဏင်ထက်တွင် ဘုံသုံးပါး၏အထွတ်အထိပ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်
 မိုင်ရှင် ဘုရားအဖြစ် ရောက်ရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂယာသည် ဂယာမြို့အနီး တည်ရှိမှုကိုအစွဲပြု၍ခေါ်
 သည်။ ဗုဒ္ဓဂယာသည် ဂယာမြို့နှင့် ၇ မိုင် (၁၂ ကီလိုမီတာ) ကွာ
 ထေးသည်။ ဂယာမြို့သည် ဒိစကြိတ်မြို့ကြီးဖြစ်၍ ဗီဟာပြည်နယ်
 အတွင်း၌တည်ရှိသည်။ ရှေးခေတ်က မာဂဓတိုင်းဟုခေါ်၍ ယခု
 အခါဝိဟာရ (= ဗီဟာ) ခေါ် ဘုန်းကြီးကျောင်းများ လွန်စွာပေါ
 များသဖြင့် ဗီဟာပြည်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဗီဟာပြည်နယ်၏မြို့တော်
 မဟာတ္ထနား (ပါဠိလိုပုတ်) မြို့ဖြစ်သည်။

ကိုလင်းကတ္တားမှ ဂယာမြို့သို့ မီးရထားခရီး ၄၅၉ ကီလိုမီတာ
 တွားဝေး၍ မီးရထားဖြင့် လာနိုင်သလို ကားလမ်းခရီးဖြင့်လာပါက

၄၈၀ ကီလိုမီတာ ဝေးကွာသည်။ တခါတရံ လေယာဉ်ခရီးစဉ် အခြေအနေအရ မြန်မာနိုင်ငံမှ နယူးဒေလီသို့ ခေတ္တရပ်နားပြီး ဗုဒ္ဓဂယာသို့ တိုက်ရိုက်လေယာဉ်ခရီး ရှိတတ်သည်။

ဗုဒ္ဓဂယာရှိ ဗောဓိပင်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓအလောင်းတော် မွေးဖွားစဉ် ကပေါက်ပွားခဲ့သော ဖွားဖက်တော် ပရိဘောဂစေတီဖြစ်သည်။ ယခု ဗောဓိပင်မှာ စတုတ္ထမျိုးဆက်ဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်ကျောက်စာဝန် ကာနန်ဂဟမ် (Cunningham) က စိုက်ပျိုးထားခြင်းဖြစ်သည်။

မဟာဗောဓိစေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော် ၄၈ ပေ ရှိပြီး ဉာဏ်တော် ၁၇၀ ပေ ရှိသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားဖူးများအတွက် ကမ္ဘာ့အသပ္ပိယ်ဆုံး၊ အမြင့်မြတ်ဆုံး စေတီကြီးဖြစ်သည်။ အသောကမင်းကြီးဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ အေဒီ ၁၀၇၉ တွင်တစ်ကြိမ်၊ ၁၂၉၀ တွင်တစ်ကြိမ်၊ ရခိုင်မှမင်းလက်ယာက အေဒီ ၁၁၀၇ ခန့်တွင်တစ်ကြိမ် ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်း ရှိသည်။ အေဒီ ၁၃ ရာစု (၁၂၉၀ ခန့်) တွင် မူဆလင်များသိမ်းပိုက်ခဲ့၍ အိန္ဒိယ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်ပခဲ့ရသည်။ ဗုဒ္ဓဂယာပရဂုဏ်တစ်ခုလုံး အဖျက်ဆီးခံရပြီး တော်ရုံနှင့်မဖျက်နိုင်ခဲ့ကြသော စေတီတော်တစ်ဆူသာ ကျန်ခဲ့သည်။ ၁၆ ရာစုတွင် ဒေလီရှိပသီဘုရင်က ဤဒေသရှိ မဟာနုလာလ်ဂီးရ်အား အပိုင်ပေး၍ အုပ်ချုပ်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

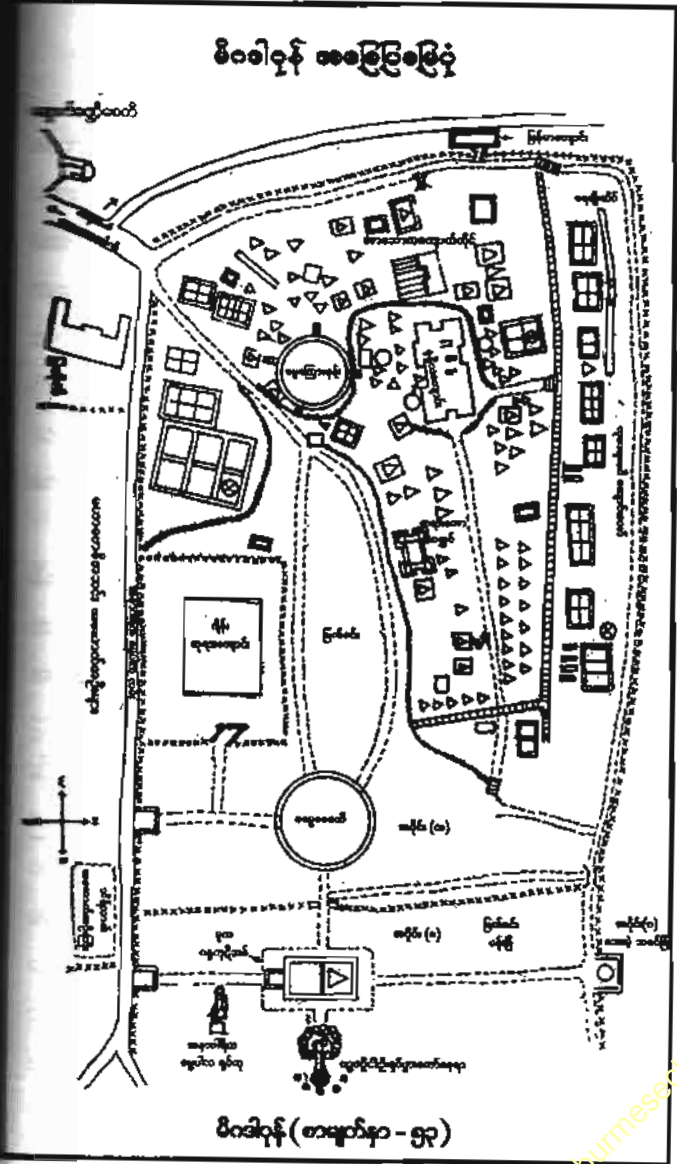
အေဒီ (၁၈၁၁) တွင် မြန်မာပြည်မှ တိုးတော်ဘုရားက သတ္တဌာနရှာဖွေရေးအဖွဲ့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ (၁၈၃၃) ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ မင်းကြီးမဟာစည်သူနှင့်အဖွဲ့ ဘုရားဖူးရောက်လာခဲ့ပြီးရခိုင်ဘုရင် (မင်းလက်ျာ) ၏ ကျောက်စာကို တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

စဉ်ဘုရားဖူးအဖွဲ့များ လာရောက်ခွင့်ရရှိရေးနှင့် မဟာဗောဓိစေတီတော်ပြင်ဆင်ခွင့်ရရန် မင်းတုန်းမင်းမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံဘုရင်ခံထံသို့ စာချွန်တော်ပို့ခဲ့ပြီး ရွှေ၊ ငွေ များနှင့်အတူ စိန်၊ မြ၊ ကျောက်နီ၊ ဓတုစုပေါင်းလုံးရေ ၅၄၁၁ (ထိုစဉ်ကရူပီးငွေ ၆ သန်းဘိုးမျှ) ထည့်သွင်းလှူဒါန်းခဲ့ရာ အားလုံးနီးပါးကို မဟာနုအဆက်ဆက်က ခြွင်းပြီး ကြီးပွားနေခဲ့ကြသည်။ (ဘုရားဖူးများသတိထားလှူသင့်ကြပါသည်။) ၁၈၇၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ မဟာဗောဓိစေတီတော် ပြင်ဆင်ခွင့်နှင့် ကျောင်းဆောက်လုပ်ခွင့်တို့ ပါဝင်သော အချက်(၈)ချက်ကို တောင်းဆိုပြီး သိန်းပေါင်းများစွာ အကုန်အကျခံ၍ ပြုပြင်ခဲ့သည်။ ယခုမြင်တွေ့ရသော မဟာဗောဓိစေတီတော်သည် မဟာနုမှာ မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ကုသိုလ်တော်ဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယကျောက်စာဝန်တို့၏ လက်ရာဖြစ်သဖြင့် မြန်မာဘုရားဖူးများအဖို့ နေရာဖြစ်ပါသည်။ The Light of Asia ရေးသားသူ ဆာအက်အာနိုး (Sir. EdwinArnol) က ဗုဒ္ဓဂယာကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ထံသို့ လွှဲအပ်သင့်ကြောင်း ပထမဆုံးလှုံ့ဆော်ကြိုးစားခဲ့သည်။ ၁၉၀၃ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်သား အနာဂါရိကဓမ္မပါလ ဘုရားဖူးရောက်လာသည်။ ဓမ္မပါလသည် မဟာဗောဓိအသင်းကို သီဟိုဠ်၌စတင် ဖွဲ့စည်းပြီး ဗုဒ္ဓဂယာပြန်လာကာ ဘာသာခြားတို့ လက်အောက်ခံအဖြစ် ခြယ်လှယ်ခွင့်ရနေသော ဗုဒ္ဓဂယာအတွက် အင်တိုက်အားတိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဓမ္မပါလသည် သူတော်စင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဂယာကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ လက်ထပ်ပြန်ရောက်ရန် အပြင်းအထန် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့သည်။ ၁၈၉၅ခုနှစ်တွင် ၇၂ပေမျှ လှူဒါန်းပေးခဲ့သော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို စေတီတော်အပေါ်ထပ်တွင် ပူဇော်

နေရာချထားစဉ် မဟန့်၏လူများရောက်လာပြီး အကြမ်းဖက်ဆွဲထုတ်ခံရသည်။ ဤအတွက် နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာ တရားဖြစ်ခဲ့ကြရပြီး အောက်ရုံးတွင် ဓမ္မပါလနိုင်သော်လည်း ကာလကတ္တားဟိုက်ကုတ်တွင်မဟန့်၏ အယူခံချက်ကနိုင်သွားသည်။ ၁၉၀၆ခုနှစ်တွင် ဓမ္မပါလအား မင်းတုန်းမင်းဇရပ်တော်မှ နှင်ထုတ်ခံရသည်။ သို့တိုင် ဓမ္မပါလ၏ မလျော့သောဇွဲကြောင့် (၁၉၅၃)ခုနှစ်ရောက်မှ အိန္ဒိယလွှတ်တော်တွင် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းလျက် ဗုဒ္ဓဂယာမဟာစေတီတော်ကို မဟန့်လက်ထဲက သိမ်းယူပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(၄)ဦး၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်(၄)ဦး ပါဝင်သည့် ကော်မတီလက်ထဲ အပ်နှံလိုက်လေသည်။ မဟာဗောဓိစေတီပတ်ဝန်းကျင်တွင် မြတ်ဗုဒ္ဓသီတင်းသုံးရာသတ္တဌာနနေရာများရှိပြီး စေတီအတွင်းတွင် ဘူမိဖဿမုဒြာဖြင့် ထုလုပ်ထားသော ရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူ ရှိပါသည်။ ရုပ်ပွားတော်၏ ရှေ့ကြမ်းပြင်တွင် သျှိုဝလိုင်အင်္ဂါနေရာရှိပြီး ဟိန္ဒူများလာရောက် ကိုးကွယ်နေကြရာ ဘုရားဖူးများ အထူးသတိထားသင့်ကြပါသည်။

ဖူးမြော်လေ့လာရန်ဌာနများ

ဗုဒ္ဓဂယာတွင် ဖူးမြော်လေ့လာရန် ဌာနများမှာ မဟာဗောဓိစေတီတော်၊ မဟာဗောဓိပင်၊ အပရာဇိတပလ္လင်တော်၊ သတ္တဌာနနေရာများ၊ ကျောက်လက်ရန်း၊ ရှေးဟောင်းစေတီငယ်များ၊ မင်းတုန်းမင်းဇရပ်တော်နှင့် မင်းတုန်းမင်းကျောက်စာ၊ မဟန့်နန်းတော်နေရုံရာမြစ်၊ သုဇာတာအိမ်ရာ စေတီတုန်း၊ သုဇာတာယနာနိဆွမ်းဆက်ကပ်ရာနေရာ၊ ရွှေခွက်မျောရာနေရာ၊ ဥရုဝေလကျောင်းသင်္ခမ်းဒုက္ကရစရိယာကျင့်ရာလိုက်ဂူ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

မိဝေခါဝုန် (စာချက်နာ - ၅၃)

(၈) မိဂဒါဝုန်

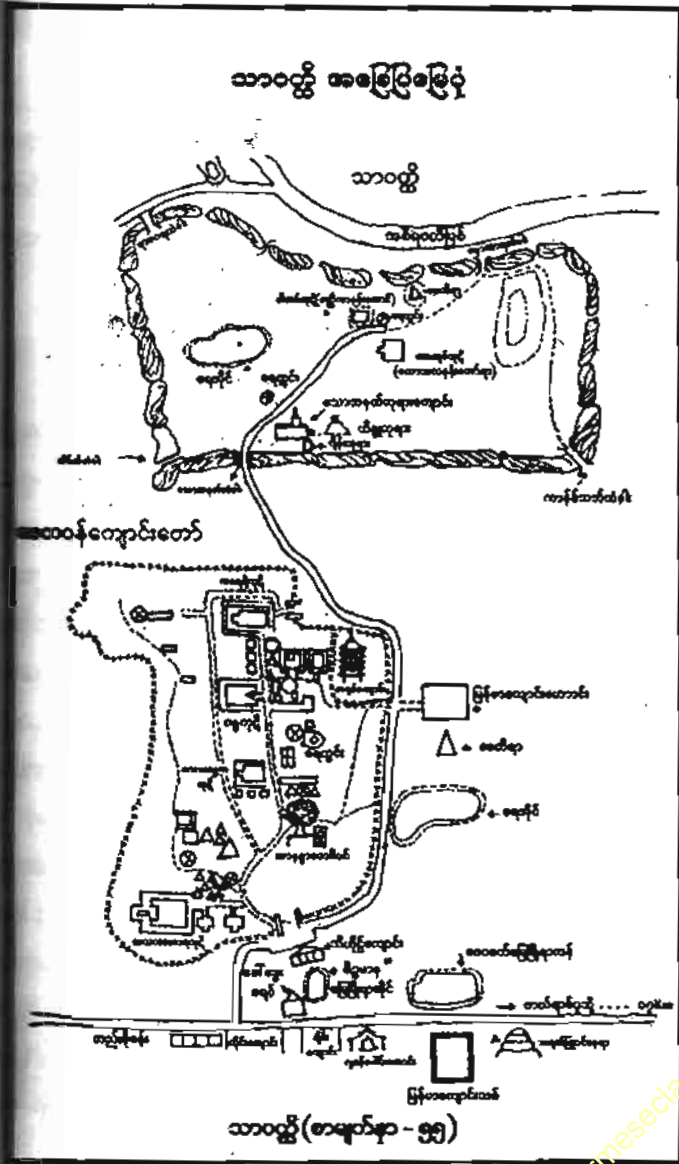
မိဂဒါဝုန်ဟူသောအမည်မှာ မိဂဒါယမှ ပြောင်းရွှေ့လာသော
 စကားဖြစ်သည်။ (မိဂ=သမင်၊ ဒါယ=တော) သားသမင်တို့ကို
 သားမဲ့ပေးရာတောဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ နိဂြောဓသမင်မင်းဇာတ်
 ဆော်၌လာသည့်အတိုင်း ဘုရားအလောင်းတော် ရွှေသမင်မင်းကို
 အကြောင်းပြု၍ ဗာရာဏသီမင်းက သမင်တို့အားဘေးမဲ့ပေးခဲ့သည်။
 သာရနာထမှ ဆာရနာထဖြစ်ပြီး ဒေသခံတို့က ဆာရနတ်သ်
 (Sarnath) ဟုခေါ်ဆိုကြသည်။ ကျမ်းစာတို့တွင် ဣသိပတနဟု
 သာရိပြီး ရသေ့သူတော်ကောင်းများ ကောင်းကင်သို့တက်ရာ
 ဆောင်းကင်မှဆင်းရာ နေရာတော်ဟု ဆိုပါသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ဗုဒ္ဓဂယာမှ ၁၈' ယူဇနာကွာဝေးသော
 မိဂဒါဝုန်တောသို့ ခြေလျင်ကြွရောက်ခဲ့ပြီး ပဉ္စဝဂ္ဂီ ၅ ဦးတို့အား
 တရားဦးဓမ္မစကြာဟောကြားခဲ့ရာ သံဝေဇနိယဌာနဖြစ်သလို ဘုရား
 အဆုဆုတိုင်းတို့ တရားဦးဓမ္မစကြာဟောကြားလေ့ရှိသဖြင့် အဝိဇ္ဇာတ
 ဌာနလည်း ဖြစ်ပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် နေဝင်လထွက်ဓမ္မစက်
 ဆီသည့်အတိုင်း မဟာသက္ကရာဇ် (၁၀၃) ခု၊ ဝါဆိုလပြည့် စနေနေ့
 ညနေချမ်းအချိန်တွင် မိဂဒါဝုန်သားမျိုးစုံသည့် ရဂုံတောပယ် ပဉ္စ
 ဝဂ္ဂီတို့အား တရားဓမ္မစကြာဟောတော်မူ၍ ၅ ရက်မြောက်နေ့တွင်
 အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပြီး ၅ ဦးလုံးရဟန္တာ
 မှားဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ တရားရတနာနှင့် သံဃာရတနာ စတင်ပေါ်
 ထွန်းခဲ့ရာ နေရာထူးကြီးဖြစ်ပါသည်။ ယသသုဋ္ဌေးသားနှင့် အပေါင်း
 အပါ ၅၄ ဦးတို့အား ဝါတွင်းမှာပင် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့ကြသောနေရာဖြစ်
 ပါသည်။ ဤဒေသတွင် ဓမ္မစက္က၊ အနတ္တလက္ခဏ သုတ်တော်များ

အပြင် အခြားသုတ္တန်အများအပြားကိုလည်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ နန္ဒိယသုဋ္ဌေးက ကျောင်းဆောက်လှူခဲ့ပါသည်။ အေဒီ ၁၁၃၆ ခုနှစ်တွင် ကုမာရဒေဝီက ကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ၁၁၉၄ ခုနှစ်တွင် မာမုတ်ဂိုရိန်းစစ်တပ်ဖြင့် ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကျောင်းကန်ဘုရားများ ဖြိုဖျက်ခံခဲ့ရသည်။ ရဟန်းတော်အများစုမှာ အသတ်ခံကြရပြီး တချို့မှာတိပက်သို့ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နှစ်ပေါင်း (၈၀၀) နီးပါးခန့် ကြာအောင် မိဂဒါဝုန်သည် တောချုံများအောက်တွင် မေပျောက်ခံနေခဲ့ရသည်။ (၁၈၁၅)ခုနှစ်တွင် ကာနယ်မက်ကင်ဇီကလည်းကောင်း၊ (၁၈၃၄)ခုနှစ်တွင် ဆာအလက်စနွား ကင်နင်ဂဟမ်ကလည်းကောင်း၊ စနစ်တကျ တူးဖော်ခဲ့ကြသည်။ သို့တိုင် ဒွန်ကန်တံတားအောက်တွင် မိဂဒါဝုန်မှရသည့် ရုပ်ပွားတော် (၅၀) ခန့် မြှုပ်နှံခံလိုက်ရသေးသည်။

(၁၈၅၁) ခုနှစ်တွင် မေဂျာဘီတိုးက ဆက်လက်တူးဖော်ပြီး ဓမ္မ ပါလ (အနာဂါရိက) က မိဂဒါဝုန်ကို ကမ္ဘာကစိတ်ဝင်စားလာအောင်နှင့်ရဟန်းတော်များ အမြဲတမ်းသီတင်းသုံးနိုင်အောင် ကြံဆောင်ခဲ့သည်။

မိဂဒါဝုန်သည် ဗာရာဏသီမြို့မှ ၆ မိုင်ခန့်ကွာဝေးသည်။ ဗာရာဏသီမြို့သည် ဂယာမြို့မှ (၁၅၅) ကီလိုမီတာကွာဝေးသည်။ ကိုလင်းကတ္တားမှ (၆၇၈) ကီလိုမီတာကွာဝေးသည်။ လုဗ္ဗိနီနှင့် (၃၁၂) ကီလိုမီတာ၊ သာဝတ္ထိပြည်နှင့် ကီလိုမီတာ (၃၃၁) ကီလိုမီတာကွာဝေးသည်။ ကိုလင်းကတ္တားမှ ဗာရာဏသီသို့ တိုက်ရိုက်ရထား၊ ကား၊ လေယာဉ်တို့ဖြင့် လာနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ပတ္တနားနှင့်ဂယာမြို့များမှတစ်ဆင့် ကား၊ ရထားတို့ဖြင့် လာနိုင်သည်။

ဂူးမြိုင်လေ့လာရန်ဌာနများ

ချောက်ခဏ္ဍီစေတီ၊ ပြတိုက်၊ နန္ဒိယကျောင်းတော်ရာ၊ ကျောက်
တော်တော်၊ အသောကကျောက်တိုင်၊ ဓမ္မရာဇိကစေတီတော်၊ ကုမာရ
တော်တော်နှင့် ရေချိုးဆိပ်၊ ဓမ္မေခစေတီ၊ မူလဂန္ဓကုဋ်
တော်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ (၅)ပါး တရားဟောပုံရုပ်တုတော်။

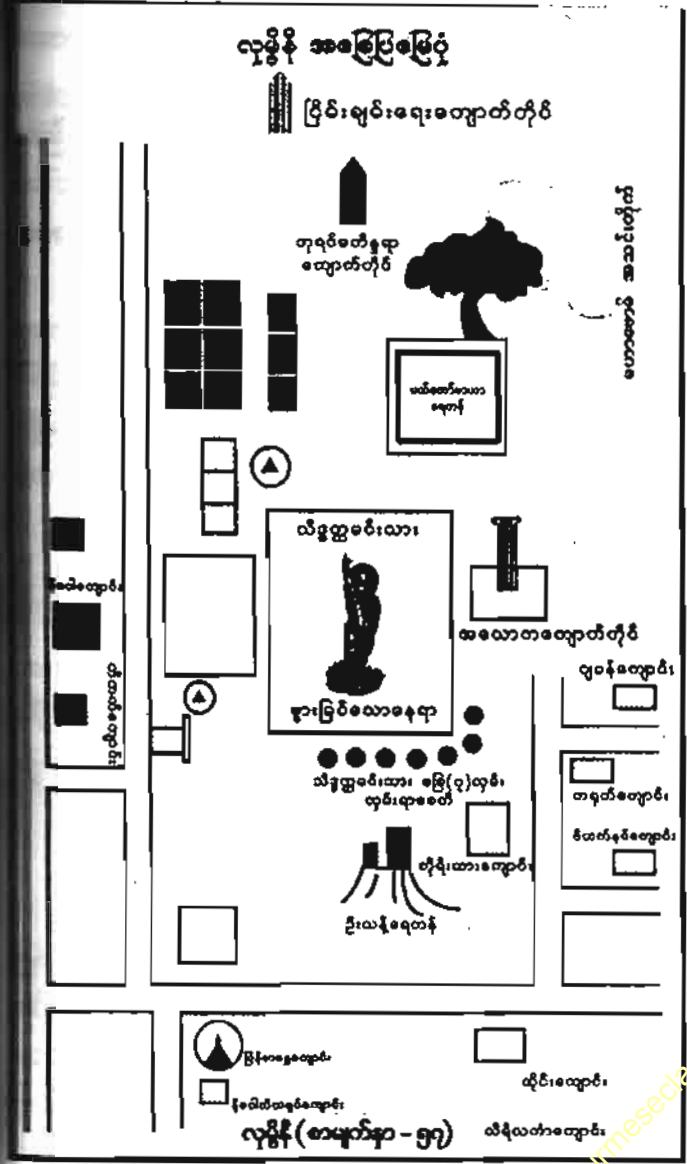
(ဆ) သာဝတ္ထိ

သာဝတ္ထိသည် ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်က ကောသလတိုင်း၏
တော်တော်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ရာဝတီခေါ် အစိရဝတီမြစ်ကမ်းပါး၌ တည်ရှိသည်။
သာဝတ္ထိမှ သာဝတ္ထိဟုပြောင်းလဲလာကြောင်း အဆိုရှိပြီး အလုံးစုံ
အသွေးမြို့ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ ပသေနဒီကောသလမင်းအုပ်ချုပ်ခဲ့
အစောဆုံးရှင်ကိုယ်တော်တိုင် နှစ်ခြိုက်ပျော်မွေ့၍ (၂၅) ဝါကာလ
အထိလုံး သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူခဲ့သည်။ သာဝတ္ထိမှ အနာထပိဏ်
အငွေသည် ယောက်ဖတော်ရှိရာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ကုန်ရောင်း
အသွား မြတ်ဗုဒ္ဓနှင့်တွေ့၍ သာဝတ္ထိသို့ ပင့်ဆောင်ကာကျောင်း
အောက်၍ ကိုးကွယ်ခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းရောင်ဝါ၍ လင်းရောင်
အစွဲရာဒေသထူးဖြစ်သည်။ အနာထပိဏ်ခေါ် အမည်ရင်းသုဒတ္တ
အတမင်းသား၏ ဥယျာဉ်တော်ကို ရွှေဒင်္ဂါးအပြည့်ခင်း၍ (၁၈)
အထူး ဖြင့်ဝယ်ယူပြီး ဇေတဝန်ကျောင်းကို (၁၈) ကုဋေ
အထွန်းအကျခံ တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ သာဝတ္ထိတွင်ဇေတဝန်ကျောင်း
အောက်သာမက ပိသာခါသုဋ္ဌေးမ ဆောက်လှူသော ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း
အထူးရှိခဲ့ပြီး ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းမှာ ယခုအခါ ကန်ဒဘာရီရွာအောက်
အောက်နေပြီဟု ဆိုကြသည်။ ပသေနဒီကောသလမင်းက တိဋ္ဌိတို့

ကျောင်းဆောက်ရန် အခွင့်ပေးပြီးမှ ပြန်လည်ဝယ်ယူပြီး ဆောက်လုပ်သော ဘိက္ခုနီမတို့အတွက် ကျောင်းဆောင် ရာဇိကာရုံမှာ ယနေ့တိုင် ရှာမတွေ့ကြသေးပေ။

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်အတွင်း မြတ်ဗုဒ္ဓသီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သော ကျောင်းတော်ကြီးလေးဆောင်ရှိပြီး ဂန္ဓကုဋီ၊ ကရေရိကုဋီ၊ သလလာဂါရကုဋီ၊ ကောသမ္ပကကုဋီ ဟုခေါ်ဆိုပြီး ဘုရားအဆူဆူတိုင်းတို့၏ ညောင်စောင်းအခြေ လေးဘက်ချတော်မူလေ့ရှိရာ ဝဏ္ဏကုဋီကျောင်းတော်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓများတို့၏ အဝီဇဟိတဌာနထူးလည်း ဖြစ်သည်။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် နေ့စဉ်တရားဟောကြားတော်မူပြီး ကိုယ်စားအဖြစ်ကိုးကွယ်ရန် ဖောဓိညောင်ပင်ကိုခွင့်ပြုခဲ့၍ အာနန္ဒာဖောဓိပင်ဟု ထင်ရှားသည်။

သာဝတ္ထိရှိ အစီရဝတီမြစ်သည် ဘုရားရှင်လက်ထက်က ပဋိစာရီသူဌေးသမီး၏သားကြီး ရေမျော၍ သားငယ်စွန်ချီခံခဲ့ရပြီး သာကီဝင်တစ်မျိုးလုံးကို သတ်ဖြတ်၍ပြန်လာသော ဝိဇ္ဇသူဘမင်းသာနှင့်စစ်တပ်ကြီးတို့ အပြန်ညအိပ်စက်နားနေ စခန်းချနေစဉ် ရေလွှမ်းမိုး၍ မျောပါအသက်ဆုံးခဲ့သောမြစ်ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ရာဝတီမြစ်ပေါ်ခေါ်သည်။ သာဝတ္ထိသည်ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှပြီး ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးကလည်းခန့်ထည်ကြောင်း စာဆိုရှိသည်။ စိဉ္စမာဏဝိကနှင့်ဒေဝဒတ်တို့ မြေမျိုခဲ့သောဒေသလည်းဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မင်္ဂလသုတ်ပရိတ်တော်တွင်ပါဝင်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ ထင်ရှားသည်။ တိတ္ထိတို့အားသရက်ဖြူကုန်းတွင် တန်ခိုးပြ၍နှိမ်နင်းတော်မူခဲ့ပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ၂ လှမ်း ၃ ဖဝါးဖြင့်ဖြုတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုတန်ခိုးတော်ပြခဲ့ရာ သရက်ဖြူကုန်းတွင် သီရိဓမ္မ

သာတမင်းကြီးက စေတီတည်ထားပြီး ယခုအခါ အိန္ဒိယရှေးဟောင်း
 ဘုရားတူးဖော်သဖြင့် စေတီတော်၏ ရှေးအုတ်များကို ဖူးတွေ့နိုင်
 သည်။ သာဝတ္ထိကိုဒေသခံတို့က ဆရာဗစတီ (Sravasti) ဟု
 ခေါ်သည်။ ဇေတဝန်ကျောင်းကို ဆဟက်သ် (Saheth) ဟုခေါ်ပြီး
 သာဝတ္ထိ မြို့ဟောင်းကို မဟက်သ် (Maheth) ဟုခေါ်ဆိုကြသည်။
 ဗာရာဏသီမြို့မှ ဂေါရက္ခပုဂံသို့ မီးရထားစီးပြီး ဂေါရပူရ်မှ
 ဘားပြောင်းစီးပြီး ဗာလ်ရာမ်ပူရ်မြို့သို့ သွားနိုင်သည်။ ဗာလ်ရာမ်
 ပူရ် မှသာဝတ္ထိမြို့တော်ဟောင်းသို့ အငှားကား၊ ဆိုက္ကာ၊ မြင်းလှည်း
 ခြံနှင့်သွားနိုင်သည်။ ဗာရာဏသီမှ ကီလိုမီတာ ၃၃၀ ကီလိုမီတာကွာ
 သေးသည်။

ဗုဒ္ဓမြော်ကြည်စုရန်နေရာများ

သာဝတ္ထိမြို့တော်ဟောင်း၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းနေရာ (ယခုကန်ဒ
 သာရီရွာ)၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာ၊ အာနန္ဒာဗေဒဗိမ္ဗင်၊ ယမက
 မြို့တော်ရိယာ (တန်ခိုးပြာဋိဟာ) ပြတော်မူသည့် ကဏ္ဍမ္မသရက်ဖြူ
 နန်း၊ ဒေဝဒတ်နှင့် စိဉ္ဇမာဏ မြေမျိုသည့်နေရာတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

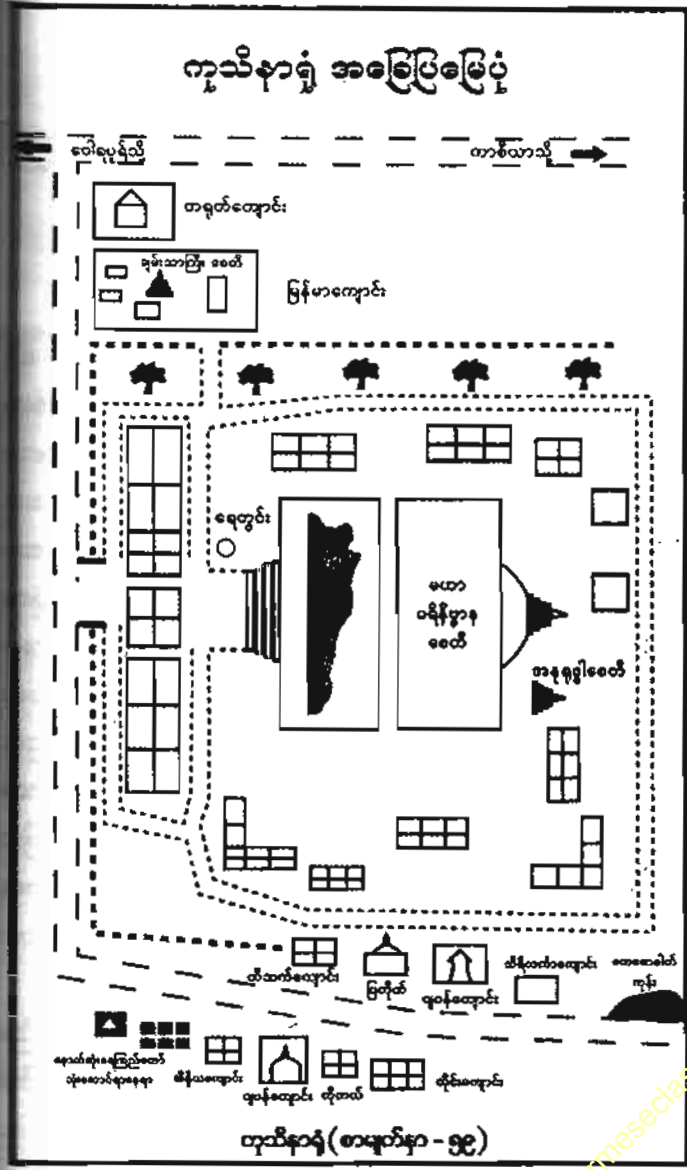
(၃) လုမ္ဗိနီ

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်က အင်ကြင်းတောကြီး
 ဖြစ်သည်။ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်နှင့် အဓ္မန
 နေကြီး၏ ဒေဝဒဟနတ်ပြည်ထောင်အကြားရှိပြီး မယ်တော်မာယာ
 ဒေဝီသည် ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာဖြင့် ဆွေမျိုးများရှိရာ ဒေဝဒဟသို့
 အသွား ဤလုမ္ဗိနီသာမောအင်ကြင်းတောဝယ် မြတ်ဗုဒ္ဓအလောင်း

တော်ကို ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ဘုရားအလောင်းတော်မြတ်ကို မဟာသတ္တရာဇ် (၆၈) ခု၊ ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့ပြီး ဖွားပြီးပြီးချင်း ခြေ (၇) လှမ်းလှမ်းကာ၊ လက်ညှိုးထောင်၍ အမြတ်ဆုံး၊ အသာဆုံး၊ အကြီးဆုံး ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့ရာ နေရာထူးဖြစ်သည်။ ခြေလှမ်း (၇) လှမ်း လှမ်းကြွရာ အထိမ်းအမှတ် စေတီငယ်များ ကောင်းကင်မှ ရေပူရေအေး (၂) သွယ်ကျဆင်းရာ အထိမ်းအမှတ် မယ်တော်မာယာရေကန်တို့ ရှိသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ တောခြုံများ ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခဲ့ပြီး (၁၈၆၆) တွင်ပြန်လည် ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဘီစီ ၂၅၀ တွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး ရောက်ရှိခဲ့၍ ကျောက်တိုင်ကြီးတစ်တိုင် စိုက်ထူထားခဲ့ပြီး ဗြဟ္မီအက္ခရာများ ရေးထွင်းထားသည်။ မိုးကြိုးဒဏ်ကြောင့် အက်ကြောင်းထင်လျက် ရှိသော ထိုကျောက်တိုင်ကို ကုသိနာရုံဆရာတော် အရှင်စန္ဒြမုနိက သံပြားဖြင့်ပတ်ပြီး သံတိုင်များကာရံခဲ့သည်။ ယခုလုံးပတ် ၉ ပေ၊ အမြင့် ၁၂ ပေ သာရှိပြီး ကျောက်တိုင်ထိပ်တွင် မြင်းရုပ်ပုံရှိသည်ဟု စာဆိုရှိသော်လည်း ယခုမရှိတော့ပါ။ ရှေးကအင်ကြင်းတောကြီးမှာ ယခုမရှိတော့ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရမှ လောကမဏိစူဠာ စေတီတော်၊ အာနန္ဒာသိမ်တော်၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ ဇရပ်တော်နှင့် ဓမ္မာရုံတော်တို့ တည်ဆောက်လှူဒါန်းထားသည်။ လုမ္ဗိနီမှာ နိပေါနိုင်ငံအတွင်းတည် ရှိပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံနယ်စပ်မှ (၆) မိုင်ကွာဝေးသည်။ ခတ္တမန္တမြို့မှ လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ရိုက်လာနိုင်ပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဂေါရက္ခပူရ်မြို့မှ နိပေါနယ်စပ် နောင်တာနဝဆိုနောလီ မှတဆင့် နယ်ခြားဂိတ်များကိုဖြတ်သန်းပြီး ဝင်ရောက်နိုင်သည်။

နိပေါနိုင်ငံ လုမ္ဗိနီတွင်ရောက်ရှိစဉ် အချိန်ရပါက ကပ်လဝတ်မြို့ဟောင်းသို့လည်း သွားရောက်နိုင်ပါသေးသည်။

စုပေါင်းလောကဓနိဋ္ဌာနများ

ဖွားတော်မူရာတိုက်ခန်းနှင့် အလောင်းတော်၏ခြေရာ၊ အ
ဘာတကျောက်တိုင်၊ ရေကန်ငယ်၊ စေတီငယ်များ။

(ဈ) ကုသိန်

ကုသိန်နာရုံသည် မြတ်ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူရာဌာနဖြစ်
သံဝေဇနိယလေးဌာနတွင် ပါဝင်ကာ သံဝေဂအရဆုံးသောဌာန
ဖြစ်လည်းဖြစ်ပါသည်။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် (၄၅) ဝါ
ကာလပတ်လုံး ကျွတ်ထိုက်သသူ နတ်လူဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့အား နိဗ္ဗာန်
သော်လို့ ဖောင်ကူးတို့ဖြင့် သယ်ပို့ဆောင်တင်ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။
ဘာသက္ကရာဇ် (၁၄၈) ခုနှစ်၊ ကဆုန်လအဖိတ်နေ့ညနေတွင် ကုသိ
န်မြို့၏ အရှေ့ဖက် ၆ မိုင် (၃ ဂါဝုတ်) အကွာရှိ ပါဝါမြို့သို့
ဆုတ်တော်မူ၏။ ထိုမြို့တွင် စုန္ဒအမည်ရှိ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏
ဆုတ်ဥယျာဉ်၌ တည်၌မျှကွန်းခိုနားနေတော်မူ၏။ စုန္ဒသူကြွယ်
သည်မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ဆွမ်းကပ်ရန် ညဦးကပင်အလွန်နူးညံ့
သောဝက်ဖျိုသားဟင်းကို စီမံထား၏။ နံနက်မိုးသောက်သော ကဆုန်
ပြည့်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်း
ဆက်တပ်၏။ ဘုရားရှင်က ဝက်ဖျိုသားဟင်းကို ရဟန်းသံဃာများ
အဖက်ကပ်စေရ အခြားဆွမ်းဟင်းများကိုသာ ကပ်လှူစေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဘုဉ်းပေး၍ပိုလျှံသော ဝက်ဖျိုသားဟင်းကို
တည်သူများ စားခွင့်မပြုပဲ ကျင်းတူး၍မြှုပ်စေ၏။ အကြောင်းမူ ထို
ဝက်ဖျိုသားဟင်းကို နတ်ဗြဟ္မာတို့ နတ်ဩဇာ စုပေါင်းထည့်ထား
သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး မည်သည့်သတ္တဝါမျှ အစာကြေညက်

စေနိုင်မည်မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ ဆွမ်းဘုဦးပေးပြီးနောက် စုန္ဒ
 အားတရားဟောကြားတော်မူ၍ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ကြွချီတော်မူ၏။
 မကြာမီပင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝမ်းတော်လား၍ ဝမ်းသွေးသွန်
 တော်မူ၏။ ထိုရောဂါဝေဒနာကိုလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓသည် သတိဖြင့်
 ဆင်ခြင်သည်းခံလေသည်။ ကုသိနာရုံခရီးတွင် ရေငတ်ပင်ပန်း၍
 တထောက်နားပြီး ရေသောက်အပမ်းဖြေရ၏။ ထိုစဉ်ကုသိနာရုံမှ
 ပါဝါပြည်ဘက်သို့လာသော ပက္ခသန္ဓေနှင့်တွေ့၍ ဗုဒ္ဓထံမှ တရားနာယူ
 ၏။ ဗုဒ္ဓဝတ်ရုံရန် အဝတ်ချော (၁) စုံကို ကပ်လှူ၏။ ဆက်လက်၍
 ၂၅ ခါနား၍သွားခါ ကကုခါမြစ်တွင် သက်ဆင်း၍ ရေသပ္ပယ်လေ
 သည်။ ထိုအချိန်တွင် စုန္ဒသူကြွယ်၏ ဆွမ်းအကျိုးအာနိသင်ကို ဟော
 ကြားတော်မူ၏။

ထို့နောက် ကုန်းပေါ်ရှိ သရက်တော၌ လျောင်းစက်နားနေ
 ၏။ ပြီးသော် ဟိရညဝတီမြစ်တစ်ဖက်သို့ကူးခါ မလ္လာမင်းတို့၏
 အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့ ဝင်လေသည်။ “ အာနန္ဒာ၊ အင်ကြင်းပင်အစ
 တို့၏အကြား၌ မြောက်အရပ်သို့ ဦးခေါင်းပြုကာ ညောင်စောင်းကို
 ခင်းလေ၊ အာနန္ဒာ ငါပင်ပန်း၏။ လျောင်းစက်အံ့ ” ဟု ဗုဒ္ဓကဆို
 မိန့်လေသည်။ အရှင်အာနန္ဒာသည် ညောင်စောင်းကိုခင်း၏။ ထို
 ညောင်စောင်းထက်တွင် ဗုဒ္ဓသည်လက်ယာနံတောင်းဖြင့် လျောင်း
 စက်လေသည်။ ထိုအခါ ပန်းမျိုးစုံလည်း ဖူးပွင့်ကြကုန်၏။ သစ်သီး
 စုံလည်း သီးကုန်ကြ၏။ မကြာမီ မလ္လာမင်းတို့လည်း ရောက်ရှိလာ
 တော့သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူသောအခါ တိတ္ထိနှင့်နတ်လူပြုဟောတော်
 မူသည်ဘုရားရှင်ကို တုပြိုင်လာကြသော်လည်း ဘုရားရှင်က ရန်သူဟု

သောမထားပဲ သူတို့အကျိုးလိုလားသော မေတ္တာခါတ်၊ ထက်မြက်
 တော်တော်မြတ်ဖြင့် အမြဲအောင်နိုင်တော် မူခဲ့ပါသည်။

ထိုသို့ လူနတ်ပြုဟော သတ္တဝါဟူသမျှတို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလာ
 သောအခါ အရှုံးမရှိ အနိုင်သာရှိခဲ့ပါသော်လည်း အိုဘေး၊ နာဘေး၊
 သားဟူသော ဘေးရန်ကြီးသုံးပါးကိုကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အနိုင်
 အရှုံးခံခဲ့ရပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ သက်တော်ရှစ်ဆယ် (ဝါတော် - ၄၅ဝါ)
 ပြည့်သောနေ့၌ ဝမ်းတော်လားသောရောဂါကို ပါဝါမြို့၌ ခံစားရ
 သည်။ ထိုနေ့မှာပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအားဖြင့် သေဘေးဒဏ်ကို
 ခံခဲ့တော့မည်။ ဘုရားရှင်ချွတ်မှ ကျွတ်မည်သတ္တဝါတို့လည်း ကျွတ်
 စေခံဝင်ပြီးကြလေပြီ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သုဘဒ္ဒကိုအကြောင်းပြု၍ အားတော်နည်း
 နေပါသော်လည်း ကုသိနာရုံမြို့တော်ကို နေဝင်ချိန်လောက်
 အရောက်ကြွတော်မူခဲ့၏။ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ဝယ်
 ညောင်စောင်းအပင်သော ညောင်စောင်းပေါ်၌ လျောင်းတော်မူပါသည်။

ထိုအခါ ခေါင်းရင်းနှင့်ခြေရင်းရှိ အင်ကြင်းပင်ပျိုစုံတို့သည်
 ခေါ်ခဲ့ပွင့်သော ပန်းတို့ဖြင့် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်
 ခေါ်တော်ထက်သို့ ပန်းပွင့်များ မပြတ်မစဲကြပြန်လေ၏။ မန္တာရဝ
 ညံ့သောနတ်ပန်းတို့သည်လည်း ကောင်းကင်မှကျလာကုန်၏။
 ခေါ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်အား နတ်ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်၍
 ခေါ်သံချင်း၊ နတ်တူရိယာတို့ကို သီဆိုတီးမှုတ်ကြကုန်၏။

မိုးသောက်ယံ၌ အ ရုဏ်မတက်ခင် ရဟန်းတော်တို့အား
 ဩဝါဒပေးတော်မူသည်။ ဤဩဝါဒတော်သည် နောက်ဆုံးဖြစ်၏။

နောက်ဆုံးတရားတော်ကို မိန့်တော်မူပြီးသောအခါ ဈာန်သမာပတိတို့ကို ဝင်စားပြီး အရုဏ်တက်ခါနီးတွင် ဝိပါက်ကမ္မဇရစ်တို့အကြွင်းမရှိသော အနုပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူ၍ ဒုဗ္ဗဇာတ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကုသိနာရုံသည် မြတ်ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်အခါက မလ္လာမင်တို့၏မင်းနေပြည်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ယခုအခါ ကုရိနဂါရ်အမည်ရှိသော ရွာငယ်လေးတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

ကဆိယာမြို့နှင့် (၅ ကီလိုမီတာ) ကွာဝေးပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဥတ္တရပရာဒေ့ရှ်ပြည်နယ် ကုရိနဂါရ်ဒိဗကြိတ်အတွင်း၌ တည်ရှိပါသည်။

ကုသိနာရုံသို့လာလိုလျှင် ဗာရာဏသီမှ ဂေါရကွပူရ်မြို့သို့ မီးရထားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘတ်စ်ကားဖြင့်လည်းကောင်း (သို့မဟုတ်) အငှားကားတို့ဖြင့် သွားနိုင်ပါသည်။ ဂေါရကွပူရ်မြို့မှ ကုသိနာရုံသို့ (၅၃) ကီလိုမီတာ ကွာဝေးသည်။

ကုသိနာရုံမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူရာ ဖြစ်သဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓနိဗ္ဗာန်ရွှေဘုံ စံဝင်ခိုလှုံပုံ ရုပ်တုတော်ရှိပြီး မထုရာမြို့သို့ ဒီနမ္မထုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်တုတော်မှာ ညှိုးလျသော မျက်နှာတော်၊ ဖူးကြွသောပါးတော်နှင့် ခြေတော်အစုံ၊ နွမ်းရိပြေလေ့ကျနေသောကိုယ်တော်နေဟန် တို့ကိုအနီးကပ်ဖူးတွေ့ရသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဘုရားဖူးတို့မှာ ဘုရားရှင်အား နှမြောတသပြီးဝမ်းနည်မိကြရပါသည်။ မဟာဝိဟာရကျောင်းနေ ရဟန်းတော် ဟရိဗေဒ္ဓါဆွာမိက လှူဒါန်းထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလျောင်းတော်မူ ဗုဒ္ဓမြေသားဆင်းတုတော်မှာ ခြေဖဝါးတော်မှ ဦးသျှောင်တော်အထိ

တော် ၅ ပေ ၆ လက်မရှိသည်။ မြောက်သို့ ဦးခေါင်းပြုတော်မူပြီး အနောက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူနေပုံဖြစ်သည်။ ပလ္လင်တော်မှာ ၁၀ ပေ ၉ လက်မရှိပြီး ၂ ပေ ၁ လက်မရှိသည်။ တွေ့ရှိကြစဉ်က မြတ်ဗုဒ္ဓတော်မှာ တစ်စစ်ကျိုးပဲ့လျက် ရှိခဲ့သဖြင့် ပြန်လည်ဆက်စပ်ပြုပြင်ထားသည်။ သမားတော်ဒီဝကပုံ၊ အာနန္ဒာ၊ သုဘဒ္ဒတို့ပုံများကို ပြုပြင်ပြစ်စဉ်နှင့် အံ့ကိုက်ဖြစ်အောင် ပလ္လင်တော် ရွှေမျက်နှာစာပြုပြင်စနစ်တကျ နေရာပေးထုလုပ်ထားပါသည်။

ထိုရုပ်ပွားတော်ကြီးအား မဏိတော်ဘက်ကဖူးပါက ပြုံးနေသည့်ဟန်၊ မျက်နှာတော်တည့်တည့်ဖူးပါက ကျိန်းစက်နေသည့်ဟန် ဖြစ်ခြင်းဘက်မှဖူးပါက ဝေဒနာခံနေရသည့်ဟန် (၃) မျိုးဖူးမြင်ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ လျောင်းတော်မူတန်ဆောင်း အရှေ့ဘက်တွင် မြန်မာဗုဒ္ဓစေတီတော် ရှိပါသည်။ ထိုမဟာပရိနိဗ္ဗာန်စေတီအား (၁၉၁၂) ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ဟင်္သာတမြို့မှ ဦးဘိုးကျားကပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ (၁၉၂၇) ခုနှစ်တွင် ထီးတော်တင်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် စေတီတော်ကြီး၏ အရှေ့တောင်ဘက် ခပ်ယွန်းယွန်း တည်မြောက်သော ဂေါရကွပူရ်မြို့တွင် မကုဋပဗ္ဗနခေါ် အင်္ဂါရစေတီကြီးတစ်ဆူရှိပါသည်။ ဒေသခံတို့က ရာမာဘာရ်ဟုခေါ်ဆိုကြပြီး ခုတ်ကုန်းကြီးအဖြစ်သာ တွေ့ရပါတော့သည်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်စေတီ၏တောင်ဘက်လမ်းအကွေ့တွင် မြတ်ဗုဒ္ဓနောက်ဆုံးရေကြည်သော်သောက်သုံးခဲ့ရာ အထိမ်းအမှတ် အုတ်တိုက်ငယ်တစ်ခုရှိပြီး အတွင်းတွင် ဘူမိဖဿမုဒ္ဒြာဖြင့် တည်ထားသောရုပ်ပွားတော်ရှိပြီး ဟင်္သာတမြို့မှ ဦးဘိုးကျားတို့ လှူဒါန်းထားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုရေကုန်ကို မာထကုန်ဝ (Marha kumwa) သေသောမင်းသားဟု ခေါ်ကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြိုင်လှကုဏ်ဒုက္ခများ

ဘုရားကျောင်းတော်၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာန် စေတီတော်၊ ကျောင်းတော်ရာအုတ်ခုံများ၊ အင်္ဂါရစေတီ (မကုဋ္ဌဗန္ဓနစေတီ)၊ မြတ်စွာဘုရားရေသပ္ပယ်တော်မူရာ မာထကုန်ဝ၊ မဟာသုခံဒဒချမ်းသာကြီးစေတီ၊ ထိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်း၊ ပြတိုက်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(၅) ဝေသာလီ

ဝေသာလီမှာ လိစ္ဆဝီများ စုပေါင်းအုပ်ချုပ်သည့် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓသည် တခါတရံတွင် လိစ္ဆဝီတို့၏ ညီညွတ်ကြပုံကို အတုယူကြရန် ရဟန်းသံဃာအား သွန်သင်တော်မူလေ့ရှိသည်။ တစ်ထပ်နှင့်တစ်ထပ် တစ်ဂါဝုတ်စီ ဝေးကွာသောတံတိုင်း ၃ ထပ်ရှိပြီး တစ်ထပ်စီတွင် တံခါးတစ်ပေါက်စီနှင့် မျှော်စင်များပါဝင်သည်။ ကံရောဂါဆိုးများ ဆိုက်ခဲ့စဉ်က အရှင်အာနန္ဒာသည် တံတိုင်း ၃ ထပ်အကြားတွင် ရတနသုတ်ပရိတ်တော် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သဖြင့် ကံရောဂါများ ကင်းဝေးခဲ့ရသည်။ ဝေသာလီပြဿဒ်ကျောင်း (ကုဋ္ဌဂါရသာလာ) ၌ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သည်။ ဝေသာလီအနီးရှိ ဝေဠုဝရွာ၌ နောက်ဆုံးဝါကပ်တော်မူပြီး အာယုသင်္ခါရလွယ်တော်မူသည်။ တေဝဇ္ဇသုတ်၊ တေဝဇ္ဇဝတ္ထဂေါတ္ထသုတ်များကိုလည်း ဟောကြားခဲ့သေးသည်။

ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် နှစ်အနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် ဝေသာလီသည် မာဂဇတိုင်း၏ လက်အောက်ခံဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ဒုတိယသင်္ဂါယနာကိုကာလာသောကမင်းလက်ထက် ဝေသာလီရှိ ဝါဠုကာရုံကျောင်းတော်၌ တင်ခဲ့သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်မြ

တော်မူပြီး နှစ် ၅၀၀ အတွင်း အရေးပါသော ဘုရားဖူးနေရာတော်ဖြစ်ခဲ့သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်စဉ်၌ အရေးပါလှသောစေတီ (အထိမ်းအမှတ်) နေရာတော်များနှင့် ဝေသာလီမြို့တော်၏ ကျော်ကြားမှုတို့ကြောင့် ဘုရားဖူးများလာခဲ့ကြသည်။

ဝေသာလီမြို့တွင် မိထွေးတော်ဂေါတမီ၏ လျှောက်ထားတောင်းပန်မှုကြောင့် ဘိက္ခုနီသာသနာစတင်ခွင့်ပြုခဲ့ရာ ဒေသလည်း ဖြစ်သည်။ ဝေသာလီမြို့ဟောင်းကို ယခုအခါ (ရာဂျဗိဆလ်ကာဂရ်) တုခေါ်ကြသည်။ မူဇာဖာပူရ်မှ အရှေ့တောင်ဘက် ၂၂ မိုင် အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ မြို့ဟောင်းကိုစက်ဝိုင်းပုံ တူးဖော်ရာ ၈ ပေခန့် မြင့်သော မြို့ရိုးဟောင်းနှင့်အတူ လူနေအိမ်အုတ်ခုံနှင့် တံဆိပ်တုံးများတွေ့ရသည်။ ဝေသာလီမှ အနောက်မြောက်နှစ်မိုင်ကွာ ကိုလွှာအရပ်၌ ခြင်္သေ့ရုပ်ထိပ်ဖူးပါသော ၂၂ ပေမြင့်သည့် ကျောက်တိုင်ကြီးကိုတွေ့ရသည်။ ကမ္မည်းစာရေးတိုးထားခြင်း မရှိပေ။

ဗုဒ္ဓမြိုင်လှကုဏ်ဒုက္ခများ

ဝေသာလီခါတ်တော်တိုက်၊ မျောက်မင်းရေကန်၊ ရှေးစေတီကုန်း၊ အသောကကျောက်တိုင်၊ အမွပါလီရေတွင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

*****

“ ၅။ လှည့်လည်ကြည့်ရှုဖူးမြော်မည်အစီအစဉ် ”

မြန်မာနိုင်ငံမှနေ၍ မရွံ့မဒေသရှိ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏မြတ်ဒေသများ သို့သွားရောက်ဖူးမြော်လိုကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့အနေဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓအလောင်းတော် မွေးဖွားရာမှ ထီးနန်းစိုးစံခဲ့ရာ ရပ်ဒေသ တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓအဖြစ် ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ဘုရားအဆူဆူတို့ ပွင့်တော်မူရာ ဘဂဝါဇိနအရှင်၏ တဏှာရှိသမျှ စင်သည့် အပရာဇိတပလ္လင်တော်မြတ်ရှိရာ ရပ်ဒေသ တို့ကို လည်းကောင်း၊ တရားဦးမဗ္ဗစက် မိန့်မြှောက်ခဲ့ရာမိဂဒါဝုန်ဒေသတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ၄၅ နှစ်တာ ကာလပတ်လုံး မနေမနား ခရီးသွားခဲ့ပြီး ကျွတ်ထိုက်သသူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အားနိဗ္ဗာန်သောင်သို့ ဖောင်ကူးတို့ဖြင့် ဆောင်ပို့ပေးခဲ့ရာ ရပ်ဒေသအသီးသီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသအလိုက် ကြည့်ရှုဖူးမြော်ကုသိုလ်တော်များ ရနိုင်စိမ့်သောငှာ အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့မှ ပို့ဆောင်ပေးမည့် ခရီးစဉ်များကို ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

အချိန်နှင့်တပြေးညီ လှည့်လည်ဖူးမြော်ရမည့် ခရီးဖြစ်၍ အချိန်နှင့်အခြေအနေ ပေးသည့်အတိုင်း ပို့ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမနေ့ ခရီးစဉ်တွင် ပို့ဆောင်ပေးရန် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မသွားလာဖူးမြော်ရပါက ဒုတိယနေ့တွင် ထပ်မံပို့ဆောင်ပေးနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ သူ့နေ့နှင့်သူ့အစီအစဉ် ကွက်တိစီစဉ်ထားပြီးဖြစ်၍ ထပ်မံသွားရောက်ရန် မလွယ်ကူကြောင်း သဘောပေါက်ကာ ရနိုင်သမျှအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓဂုဏ်နှလုံးထုံ၍ ဖူးမြော်ကြည့်ညို့ သံဝေဂပို့ကြရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေသ	ကြည့်ရှုဖူးမြော်ရန်စေတီနှင့်နေရာများ
ဗန္ဓုယာ	မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ မဟာဗောဓိစေတီတော်၊ သတ္တဋ္ဌာန၊ နေရသူရာမြစ်၊ သုဇာတာအိမ်ရာ၊ သုဇာတာယနာနိဆွမ်းကပ်ရာနေရာ၊ ရွှေခွက်မျှောရာနေရာ၊ မဟာနန်းတော်၊ မင်းတုန်းမင်းဇေယျ နှင့်ကျောက်စာတိုက်၊ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်ရာဥရုဝေလတော၊ ဂျပန်ဘုရား၊ ဂျပန်၊ တိဘက်၊ ထိုင်းကျောင်းများ။
မိဂဒါဝုန်	မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ ဓမ္မစကြာတရားဦးဟောရာ ဓမ္မရာဇိကစေတီနေရာ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ဟောကြားရာ ဓမ္မခစေတီ၊ နန္ဒိယသူကြွယ်ကျောင်းတော်ရာ၊ ယသ သတို့သား တရားဟောရာပလ္လင်၊ အသောကကျောက်တိုင်၊ ကုမာရဒေဝီရေချိုးဆိပ်၊ ဘေးမဲ့သမင်တော၊ အနာဂါရိကဓမ္မပါလ၏ မူလဂန္ဓကုဋ်တိုက်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂါဝါးပါးတို့ တရားဟောနေပုံရုပ်ပွားတော်၊ မိဂဒါဝုန်ပြတိုက်၊ ချောက်ကဏ္ဍီစေတီ။
ဘာဝတ္ထိ	မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း(ဟောင်း/သစ်)၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာနှင့် ဂန္ဓကုဋ်တိုက်၊ အာနန္ဒာဗောဓိပင်၊ တန်ခိုးပြုဒီဟာပြုသည့် သရက်ဖြူကုန်း၊ ကောသလမင်းကြီးနှင့် မဇ္ဈိကာမိဖုရားတို့၏ နန်းတော်ဆောင်များ၊ သုဒတ္တစေတီနှင့် အင်္ဂုလိမာလစေတီ၊ စိဉ္စမာနနှင့် ဒေဝဒတ်မြေမြိုရာနေရာများ။

ဒေသ	ကြည့်ရှုဖူးမြော်ရန်စေတီနှင့်နေရာများ
လှဗွိနီ	လောကမဏိရူဠာစေတီတော်၊ အာနန္ဒာသိမ်တော်၊ မြန်မာရွှေကျောင်း၊ ဇရပ်တော်၊ ဓမ္မာရုံတော်၊ ဘုရားလောင်းတော်ဖွားမြင်သည့်နေရာ (အုတ်တိုက်)၊ အသောကကျောက်တိုင်၊ မယ်တော်မာယာ ဖွားမြင်တော်မူပုံ ရုပ်တု၊ ဘုရားလောင်းတော်၏ခြေရာ၊ ဘုရားလောင်းတော် ခြေလှမ်း(၇)လှမ်း လှမ်းသည့် အထိမ်းအမှတ်စေတီ၊ ရေသန့်စင်ရာ ရေကန်၊ နီပေါ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ တိဘက်ဘုန်းကြီးကျောင်း။
ကပိလဝတ်	အနောက်မုခ်တံခါးဝ၊ အလောင်းတော်မင်းသားနန်းစံရာ နန်းတော်ရာ၊ တောထွက်ရာ အရှေ့မုခ်တံခါးဝ၊ နိဂြောဓါရုံကျောင်း။
ကုသိနာရုံ	မဟာသုခံဒေ ချမ်းသာကြီးစေတီ၊ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာနစေတီ၊ လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွားတော်၊ တေဇောဓါတ်လောင်ကျွမ်းရာ နေရာ(အင်္ဂါရစေတီ)၊ နောက်ဆုံးရေသုံးသပ်သည့်နေရာရှိ မာထကုန်ဝ ရုပ်ပွားတော်၊ ထိုင်းဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ပြတိုက်။
ပတ္တနား/ထေသာလီ	မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ တတိယသင်္ဂါယနာတင်အသောကာရာမ ကျောင်းတော်ရာ၊ အသောကမင်းကြီးကျောက်တိုင်၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့သည့်ဝေသာလီ ကျောင်းတော်ရာ၊ ဓါတ်တော် တိုက်နေရာ၊ ဂျပန်စေတီ။

ဒေသ	ကြည့်ရှုဖူးမြော်ရန်စေတီနှင့်နေရာများ
နာလန္ဒာ	နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်အသစ်၊ နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်အဟောင်း၊ နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်အဟောင်းရှိ ရှင်သာရိပုတ္တရာဓါတ်တော်စေတီနှင့် သံဃာတော်များစာသင်ဆောင်/ ကျောင်းဆောင်များ။
ရာဇပြိုဟ်	မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ရာ၊ ဝေဘာရတောင်ပေါ်ရှိ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ရာ သတ္တပဏ္ဍိလိုဏ်ဂူ၊ ရေပူစမ်း၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထိပ် ကျောင်းတော်ရာ၊ ရတနာဂီရိတောင်ပေါ်ရှိ ဝိဇ္ဇသျှန္တိဂျပန်စေတီ၊ ထိုင်ခုံစက်လှေခါး၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ဘဏ္ဍာတိုက်၊ အဇာတသတ်မင်းကြီး၏ဓါတ်တော်တိုက်၊ သမားတော် ဇီဝက၏သရက်ဥယျာဉ်၊ ဗိမ္ဗိသာရအကျဉ်းထောင်၊ ရှေးခေတ်ကျောက်လှည်းဘီးရာ။

“ ၆။ နေရာအလိုက် နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပျော် ကုသိုလ်တော် ”

နေရာအသီးသီးအလိုက် မိမိတို့ သဒ္ဓါတရား အလျောက် လှူဒါန်းပူဇော်နိုင်မည့် အစီအစဉ်များကိုလည်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

၁။ ဗုဒ္ဓဇာတိ

- မဟာဗောဓိဓေတီ
- မဟာဗောဓိဓေတီအတွင်းရှိ ရုပ်ပွားတော်
(ဆွမ်းခဲတွယ်ဘောဇဉ်၊ သောက်တော်ရေ၊ ပန်း၊
ကြာသင်္ကန်းကပ်ခြင်း။)
- မဟာဗောဓိပင်နှင့်ပလ္လင်တော်
(အမွှေးတိုင်း၊ ဆီမီးတိုင်း၊ ညောင်ရေသွန်းလောင်းခြင်း)
(ကြာသင်္ကန်း၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ ရွှေချခြင်း၊ ကနက္ကဇန်တီး၊
တံခွန်၊ ကုက္ကား)
- ရတနာယရစံအိမ်
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ပဋ္ဌာန်းဖြင့်ပူဇော်ခြင်း)
- ဗုက္ကရစရိယာတောင်ရှိ ဂူအတွင်းရုပ်ပွားတော်
(ပန်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေချခြင်း)
- ယနာနိဆွမ်းကပ်ရာဌာန
(ပန်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေချခြင်း)
- သုဒ္ဓိယစေင် မြက်လှူသောနေရာ
(ပန်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေချခြင်း)

၂။ မိဂါဝုန်

- ဓမ္မရာဇိကဓေတီနေရာ
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ ဓမ္မစကြာဖြင့်ပူဇော်ခြင်း)
- မူလဂန္ဓကုဋိပိဟာရ
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေသင်္ကန်း)
- အနတ္တလက္ခဏသုတ်ဟောရာဓမ္မေခဓေတီ
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်
ဖြင့်ပူဇော်ခြင်း)
- ယသ သတို့သားတရားဟောရာပလ္လင်
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေသင်္ကန်း)
- နန္ဒိယသူကြွယ်ကျောင်းတော်ရာ
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေသင်္ကန်း)
- ဓမ္မစကြာဟောကြားနေပုံဆင်းတုတော်များ
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေသင်္ကန်းအငယ်များ)
- ဘေးမဲ့ဥယျာဉ်တော
(သမင်များအစာကျွေးရန်)

၃။ ဘဂဂြို

- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာရှိမူလဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်ရာ
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ မင်္ဂလာသုတ်ပူဇော်ခြင်း)
- အာနန္ဒာဗောဓိပင်
(ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်း၊ ညောင်ရေသွန်းလောင်းခြင်း)

၄။ လှူဒါန်း

- ဖွားတော်မူရာအုတ်တိုက် (ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်၊ စကားကြီး(၃)ခွန်းဖြင့် ပူဇော်ခြင်း)
- အသောကကျောက်တိုင် (ပန်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ ကနက္ကဒန်ထီး)
- လောကမဏိစူဠာစေတီ (ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်)

၅။ ကုသိနာရုံ

- မဟာပရိနိဗ္ဗာနလျောင်းတော်မူရပ်ပွားတော် (ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်၊ ဆွမ်းခဲဘွယ်၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ရွှေသင်္ကန်း) (ရိုးရိုးသင်္ကန်း၊ ကြာသင်္ကန်းလွှမ်းခြုံခြင်း၊ ကနက္ကဒန်ထီး) (ရုပ်ပွားတော်အပြည့်လွှမ်းလှိုပါက ကေသီသင်္ကန်း (၃)ထည် ကိုဆက်ရန်လိုပါသည်။)
- တေဇောဓါတ်လောင်ရာအင်္ဂါစေတီ (ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ ဓါတ်တော်ရှိခိုး) ရွှေသင်္ကန်း (ရွှေချခြင်း) ကပ်လှူလိုပါက ကော်ပုလင်း(သို့) သစ်စေးယူလာရန်လိုပါသည်။

၆။ ဘုရားပြုတ်

- ပထမသင်္ဂါယနာတင်သော သတ္တပတ္တိလိုက်ဂူ (ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်၊ ရွှေသင်္ကန်း)
- ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်ထိပ်ကျောင်းတော်ရာ (ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ ပရိပိတ္တဇာလသုတ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း)
- သြဝါဒပါတိမောက်ပြသရာရုပ်ပွားတော် (ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင်၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ သြဝါဒပါတိမောက်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း)

မိမိတို့သဒ္ဓါတရားအလျောက် လှူဖွယ်ဝတ္ထုများကိုလည်း ထည့်သွင်းပေးရန် တောင်းဆိုပါသည်။

သံဝေဇနိယလေးဌာန(သံဝေဇနိယစေတီဌာန)

ဖွား၊ ပွင့်၊ ဟော၊ စံ၊ ဤလေးတန် မှတ်ရန် သံဝေဇနိယလေးဌာန

ဖွား = ဘုရားလောင်းတော်ဖွားမြင်တော်မူရာ လှူဒါန်းသော၊ အင်ကြင်းတော။

ပွင့် = မြတ်ဗုဒ္ဓပွင့်ထွန်းတော်မူရာ ဗုဒ္ဓဂယာ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်။

ဟော = မြတ်ဗုဒ္ဓတရားဦးဟောကြားတော်မူရာ မိဂဒါဝန် သားမျိုးစုံသည်ရဂုံတော။

စံ = မြတ်ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူရာ ကုသိနာရုံ အင်ကြင်းရဂုံ။

၇။ ဘုရားဖူးများသိရှိလိုက်နာရန်အချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်၌ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ စည်ပင်ထွန်းကားဆုံး နိုင်ငံဖြစ်သည်ပြင် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှလည်း ဗုဒ္ဓသာသနာရောင်ဝါ ကမ္ဘာသို့ပို့မိထွန်းလင်းပြန့်ပွားစေရန် ရည်သန်၍ အဖက်ဖက်မှ ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက် ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံသားတို့သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့်ပတ်သက်သည့် သံဝေဇနိယလေး ဌာန၊ အဝိဇယိတ လေးဌာနတို့ရှိ စေတီပုထိုးများ၊ သာသနိက အဆောက်အဦးများသို့ သွားရောက်ဖူးမြော် ကြည်ညိုရသော ရတောင့်ရခဲ အခွင့်အရေးကို ရယူလိုကြပေသည်။ ရဟန်း၊ ရှင်၊ ပြည်သူများ မိမိတို့အစီအစဉ်ဖြင့် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ဘုရားဖူးသွားရောက်ကြရာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခက်အခဲများ၊ အဆင်မပြေမှုများ၊ စိတ်ဆင်းရဲမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။

မဇ္ဈိမဒေသ သံဝေဇနိယလေးဌာနသို့ ဘုရားဖူးသွားလိုသူများအဆင်ပြေ ချောမောစွာသွားရောက်ဖူးမြော် သဒ္ဓါတရားပွားစေရန်၊ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဘာသာရေးကိုးရှိုင်းမှု၊ အလှူရေစာလက်နှင့်မကွာ လှူဒါန်းမှုများအား ကမ္ဘာမှသိစေရန်၊ မြန်မာလူမျိုးများဒေသန္တရ၊ ဘာသန္တရ ဗဟုသုတများ ရှာဖွေနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်လျက် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဦးဆောင်ကာ မဇ္ဈိမဒေသ သံဝေဇနိယလေးဌာန ဘုရားဖူးလုပ်ငန်းအား ရဟန်းရှင်၊ ပြည်သူများ သွားရောက်နိုင်မည့် သက်သာသောနှုန်းထားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကူးတို့ ပို့ဆောင်ပေးရန် အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့မှ စီစဉ်ကြံစည် ဖြစ်ပါသည်။

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဆက်လက်တာဝန်ပေးချက် (၂၀၀၁-၂၀၀၂)ခုနှစ်မှ စတင်၍ ယနေ့တိုင် အပါယ်တံခါးပိတ် မဇ္ဈိမဒေသ၊ သံဝေဇနိယလေးဌာန (အိန္ဒိယ၊ နီပေါ)ဗုဒ္ဓဂယာ ဘုရားဖူး ခရီးစဉ်များအား မဂ္ဂင်ဖောင်ကြီး အတူစီး၍ သွားနိုင်ကြစေရန် အောင်ချမ်းသာ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့က၊ ကုသိုလ်စိတ် သဒ္ဓါစိတ်အပြည့်ဖြင့် ပို့ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ ဘုရားဖူးခရီးသည်များ မဇ္ဈိမဒေသ သံဝေဇနိယလေးဌာနသို့ ဘုရားဖူးသွားရောက်ကြရာ၌ နိုင်ငံတော်နှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့၏ ကြီးမားသောမေတ္တာနှင့် စေတနာတို့အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှာ ဘုရားဖူးခရီးသည်များ စောင့်ထိန်းလိုက် အာပ်သည်များကို ဖော်ပြလိုပါသည်။

မဇ္ဈိမဒေသ ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ဘုရားဖူးသွားရောက်လိုသူများအတွက် နယ်တိုသည် အောင်ချမ်းသာဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးအဖွဲ့ တည်ထောင်ပြီး Power Palace Hotel အမှတ်(၁၆)၊ ပြည်သာယာလမ်း၊ ဘောက်ထော်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ (တယ်လီဖုန်းအမှတ်- ၅၅၉၇၁၉၊ ၅၄၄၂၀၇၊ ၀၉-၇၃၁၅၂၀၆၀၊ ၀၉-၇၃၁၅၃၁၃၃ နှင့် ၀၉-၅၁၂-၈၆၂၁ ဖက်(စ်)၄၀၀၈၁၆) ဖြစ်စေ ဆက်သွယ်၍ အဆိုပြုလျှောက်လွှာများ တင်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပြုလျှောက်လွှာ တင်သွင်းရာတွင် ကိုယ်ရေးရာထင်
နှင့်အတူ အောက်ပါအချက်အလက်များတို့ကို တပါတည်းတင်ပြရ
ပါမည်။

ဘုရားဖူးတစ်ဦးချင်းအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ စာရွက်စာ
တမ်းများ လိုအပ်ပါသည်။

(က) ဘုရားဖူးသွားရောက်နိုင်ရေးအတွက် ကာယကံရှင်များ
ကိုယ်တိုင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၏ သတ်မှတ်
ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ရှိမြန်မာနိုင်ငံကူး
လက်မှတ်ထုတ်ပေးရေးအဖွဲ့ ရုံးလက်အောက်ရှိ ဓါတ်ပုံ
ဌာန၌ သတ်မှတ်ခါတ်ပုံရိုက်ရန်၊ လ.ဝ.က ဌာနစိတ်၌
မှတ်ပုံတင်၊ အိမ်ထောင်စုစာရင်းမူရင်းနှင့် မိတ္တူများ
တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးရန်နှင့် အမြတ်ခွန်ပုံစံ(၁၉)ကိုယ်တိုင်
ထုတ်ယူရန် ကိစ္စများအတွက် ရန်ကုန်သို့ တစ်ကြိမ်လော
ရောက်ရပါမည်။

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထုတ်ပေးရေးရုံး၌ ရိုက်ထားသည့်
ခါတ်ပုံအပြင် ဗီဇာတင်ရန် (1 1/2 x 1 1/4) ခါတ်ပုံ(၈)ပုံ
ထပ်မံပေးရပါမည်။

(ဂ) နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားမူရင်းနှင့် မိတ္တူ(၅)ရွက်။
(ရှေ့/နောက်အား တစ်မျက်နှာတည်း၌ ကူးပေးရမည်)

(ဃ) အိမ်ထောင်စုဇယားမူရင်းနှင့် မိတ္တူ(၅)ရွက်။
(ရှေ့/နောက်အား ကူးပေးရမည်)

မှတ်ချက်

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားနှင့် အိမ်ထောင်စုဇယား
များတွင် ပြင်ရာ၊ ဖျက်ရာရှိက သက်ဆိုင်ရာ (လ.ဝ.က)ရုံး၌
အချိန်မီပြင် ဆင်ပေးရပါမည်။ မှတ်ပုံတင်၌ ပြင်ရာ၊ ဖျက်ရာ

မရှိသော် လည်း အိမ်ထောင်စုဇယားပါ အချက်
အလက်များနှင့်ကွဲလွဲပါက သက်ဆိုင်ရာ(လ. ဝ. က)ရုံး၌
မှတ်ပုံတင်ပါအတိုင်း ပြင်ဆင်ပေးရပါမည်။ တရားဝင်
ပြင်ဆင်ထားကြောင်း ပုံစံ(၁၀) နောက်ကျောတွင် သက်
ဆိုင်ရာဌာနတံဆိပ်တုံး နှင့် ပြင်ဆင်သူအရာရှိ လက်မှတ်
ပါရှိရမည်။

(က) နိုင်ငံဝန်ထမ်းဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန၏ ပြည်ပ
ခွင့်စာမူရင်းနှင့် မိတ္တူ (၅)ရွက်။

(ခ) အငြိမ်းစားဖြစ်ပါက အငြိမ်းစားခွင့်ပြုအမိန့်စာ (သို့) ပင်စင်
စာအုပ် မိတ္တူ (၅)ရွက်။

(ဂ) သံဃာတော်နှင့် သီလရှင်များအတွက် သာသနာဝင်မှတ်ပုံ
တင်မူရင်းနှင့် မိတ္တူ (၅)ရွက်။ (ရှေ့/နောက်အား တစ်မျက်
နှာတည်းကူးပေးရမည်)

(ဃ) မိမိမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှ (အမြတ်ခွန်ပုံစံ-၁၇) မူရင်း။
(သံဃာတော်နှင့်သီလရှင်များ၊ အသက်(၁၈)မပြည့် သူများ
အတွက် မလိုအပ်ပါ။ အသက်(၆၀)ပြည့်ပြီး သူများလည်း
၁၇ပုံစံပေးရပါမည်။)

(င) တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်တစ်ခုခုမှ ဘွဲ့ရဖြစ်ခဲ့ပါက ပညာရေး
ကင်းရှင်းချက် (EC) မူရင်းနှင့် မိတ္တူ (၃)စုံတင်ပြရမည်။

(ဆ) သတ်မှတ်ထားသည့် ကိုယ်ရေးပုံစံ၌ ကိုယ်ရေးအချက်
အလက်စုံလင်အောင် ဖြည့်စွက်ပေးရမည်။

(ဇ) အသက် (၆၅)နှစ်ကျော်သူများ ဆရာဝန်ဖြင့် မိမိကျန်းမာ
ရေးအခြေအနေအား စစ်ဆေးပြီး ဆရာဝန်၏ ခရီးသွား
ခွင့်ပြုသူများသာ လျှောက်လွှာတင်သွင်းသင့်ပါသည်။

ကိုယ်ပိုင်သုံးအဖြစ် ခရီးစဉ်အစအဆုံး နေ့-ည (၁၂ရက်) ကြာမြင့်မည်အချိန်ကို တွက်ဆ၍ယူရပါမည်။

ကိုယ်ပိုင်သုံးဆေးဝါးမျိုးစုံ (သွေးဆေး၊ လျက်ဆား၊ အစာကြေဆေး၊ ပရုပ်ဆီ၊ အေးသောရာသီတွင် ခြေအိတ်၊ လက်အိတ်၊ ခေါင်းစွပ်၊ ရင်ဘတ်အနွေးထည်တို့ လိုပါသည်။ ခေါက်ထီး၊ လက်နှိပ်ခါတ်မီး၊ သစ်သားမီးခြစ် (ဂတ်စ်မီးခြစ် လေယာဉ်ပေါ်ယူခွင့်မရှိပါ) မျက်နှာသုတ်ပုဝါ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ သွားပွတ်တံ၊ ရေအိမ်သုံးစက္ကူ၊ ဆပ်ပြာ၊ လက်သုတ်ပုဝါ၊ ဇွန်းခရင်း၊ လက်ပတ်နာရီ၊ ကင်မရာနှင့် ဖလင် ၅ လိပ်ခန့်၊ မိမိဆန္ဒအရ စားသောက်လိုသော လက်ဘက်၊ ငါးပိကြော်၊ ငါးခြောက်ကြော်၊ ကော်ဖီမစ်၊ ခေါက်ဆွဲခြောက်၊ ဟင်းခတ်မှုန့်၊ သရက်သီးသနပ် စသည်တို့ကို ဆီလုံအောင် ထုတ်ပိုး၍သယ်ယူရန်ဖြစ်ပါသည်။ ခြည်နှောင်ရန်ကြိုး၊ ဇောမိညောင်ရွက်ထည့်ရန် စက္ကူဖူးအမာစား၊ အောင်မြေထည့်ရန် ပလပ်စတစ်အိတ်လေးများ၊ မှတ်စုစာအုပ်၊ ဘောပင်။

လှူဖွယ်ပစ္စည်းများအဖြစ် - သင်္ကန်းပရိက္ခရာ၊ ထီး၊ ယပ်၊ ဖိနပ်များ၊ ဖယောင်းတိုင်၊ အမွှေးတိုင်၊ သင်ဖြူးဖျာနှင့် မြက်တမြက်စည်းများ၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်၊ ပုစွန်ခြောက်၊ လက်ဘတ်စုံနှင့် ဟင်းခတ်မှုန့်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ကျမ်းစာအုပ်များ၊ ဘုရားဆင်းတု (ကျောက်စိမ်းမှအပ) တံကဲ၊ ပလွင် (သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ခွင့်ပြုချက်ပါရှိရမည်။) မှတ်ချက် - ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြား၊ လက်ဝတ်ရတနာများ၊ တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပစ္စည်းများ (စာအုပ်

ဗီဒီယိုခွေ စသည်များ) လုံးဝယူဆောင်ရန် ခွင့်မပြုပါ။ ကင်မရာ၊ နာရီ စသည့် အဖိုးတန်ပစ္စည်းများ ယူဆောင်ဝတ်ဆင်သွားပါက ခရီးစဉ်တလျှောက် မိမိပစ္စည်းများကို ပျောက်ရှုခြင်းမရှိစေရန် သိမ်းဆည်းထားရန်လိုပါသည်။ ဗီဒီယိုကင်မရာယူဆောင်သွားလိုပါက အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၏ Export Certificate ပါရှိရပါမည်။

အထက်ပါ ယူဆောင်သွားမည့် ပစ္စည်းများသည် လက်ဆွဲအလေးချိန် (၁၀) ပေါင်၊ တန်ဆာပစ္စည်း အလေးချိန် (၄၄)ပေါင်ထက် ပိုမိုသယ်ယူခွင့်မရှိပါ။ ယူဆောင်သွားမည့် စုပေါင်းလှူဖွယ်ရာများ၊ ပစ္စည်းများအား အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ ကြိုတင်စိစစ်နိုင်ရေးအတွက် ခရီးမထွက်မီ (၁) ရက် အလို ၁၂၀၀ နာရီအရောက်၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန (သို့) အောင်ချမ်းသာ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးအဖွဲ့တည်ရာသို့ မိမိတို့ပစ္စည်းများကို လုံခြုံစွာထုတ်ပိုးသောခတ်၍ လူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှင့်ဖြစ်စေ၊ သော့နှင့်အတူလာရောက် အစစ်ဆေးခံရပါမည်။ ပစ္စည်းများသည် သတ်မှတ်အလေးချိန်ထက် မကျော်လွန်စေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ မော်တော်ယာဉ်၊ တည်းခိုကျောင်းများတွင် အတင်အချပြုလုပ်ရာ၌ လျင်မြန်လွယ်ကူမှုရှိရန် အတွက်လည်းကောင်း၊ အောင်ချမ်းသာဘုရားဖူးအဖွဲ့မှ တူညီသောလက်ဆွဲအိတ်တစ်လုံးနှင့် လွယ်ရန်အိတ်ငယ်တစ်လုံးကို ဘုရားဖူးများအားထုတ်ပေးပါမည်။ ယင်းလက်ဆွဲအိတ်များဖြင့်သာပစ္စည်းများကိုယူဆောင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ လေဆိပ်တွင်ပစ္စည်းများ

အားလုံးကို သက်ဆိုင်ရာက ထပ်မံစစ်ဆေးမည်ဖြစ်ပါသည်။
ဗုဒ္ဓဂယာ ဘုရားဖူးခရီးစဉ်မှာ ခိုင်ပေါင်းများစွာမော်တော်
ယာဉ်ဖြင့်လှည့်လည် သွားလာရမည့်ခရီးစဉ်ဖြစ်၍ ဘုရားဖူး
များသည် ခရီးမထွက်ခွဲမီ ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးပြီးလိုအပ်
သည့်ဆေးဝါးများနှင့် အမြဲစားသုံးလေ့ရှိသော ဆေးဝါးများကို
တပါတည်း ယူဆောင်လာကြရမည်။

ဘဏင်းဖျိရန်နှင့်ရရပ်

ဘုရားဖူး သွားရောက်ခွင့်ရသော ဘုရားဖူးများသည် ပြည်ထောင်စု
ခရီးထွက်ခွာနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ရန်
ဖြစ်ပါ၍ ပါဝါပဲလေ့စ်ဟိုတယ် အမှတ်-၀၆၊ ပြည်သာယာထောင်
ဘောက်ထော်၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ (တယ်လီဖုန်း
အမှတ် - ၅၅၉၇၁၉၊ ၅၄၄၂၈၇၊ ၀၉- ၇၃၁၅၂၈၆၀၊
၀၉-၇၃၁၅၃၃၃၊ နှင့် ၀၉-၅၁၂-၈၆၂၁ ဖက်(စ်)၄၀၀၈၀
ကို ဆက်သွယ်ရပါမည်။

ဘုရားဖူးများ ခရီးမထွက်ခွာမီ ၂ ရက်အကြို ချိန်းဆိုသည့်
နာရီတွင်ကြိုတင်၍ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်အောင်ချက်
ဘုရားဖူးအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက ဘုရားဖူးများ အဆင်
တို့အား တွေ့ဆုံအမှာစကားပြောကြားမည်ဖြစ်ရာ ဘုရားဖူး
များသည် သတ်မှတ်ထားသော နေ့ရက်နှင့်အချိန်တို့တွင်
မပျက်မကွက်လာရောက်ကြရပါမည်။

ထွတ်ခွာမည့်နေ့တွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသား ဝတ်စုံ
(ခေါင်းပေါင်းမပါ)၊ အမျိုးသမီးများသည် ယောဂီဝတ်စုံ
(အပေါ်အဖြူ+အောက်ယောဂီအရောင်) ဝတ်ဆင်ရမည်ဖြစ်ပြီး
ထုတ်ပေးထားသော ယောဂီတဘက်နှင့် ရင်ထိုးတံဆိပ်များ
ထပ်ဆင်လာရန်ဖြစ်ပါသည်။ (အမျိုးသမီးများ အဖို့ ယောဂီ
ဝတ်စုံ ၂ စုံအပိုရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။)

ရန်ကုန်လေဆိပ်မှထွက်ခွာခြင်း

လေယာဉ်သို့တက်ရာတွင် စနစ်တကျ တစ်ဦးပြီးမှတစ်ဦး
ထက်ရောက်ရန်နှင့် အလှအယက်တိုးဝေ့တက်ရောက်ခြင်း မပြုရန်
ဖြစ်ပါသည်။ လေယာဉ်ပေါ်တွင် သက်သတ်လွတ်အစားအစာ (သို့)
သတ်သတ်လွတ်မဟုတ်သော အစားအစာများ ကျွေးမွေးမည်ဖြစ်ရာ
အစားအစာကို စားသုံးနိုင်ပါသည်။ ဇွန်း၊ ခရင်း၊ ဒါး စသည်များနှင့်
အနီယိုနားထောင်ရန် နားကြပ်များပေးထားပါက ယူခွင့်မရှိကြောင်း
သတိပြုရပါမည်။ လေယာဉ်အမြင့်သို့ တက်ရာတွင် လေအားနည်း
သွားသဖြင့် နားအူတတ်ပါသည်။ လိုက်လံဝေငှသော (Cotton)ခေါ်
ဝါဂွမ်းထုပ်မှ ဝါဂွမ်းများဖြင့် နားတွင်ဆို၍ သကြားလုံးများကိုင်ပြီး
ထိတွေးမျိုးချရန် ဖြစ်ပါသည်။ လေယာဉ်ပေါ်တွင် အိမ်သာပါရှိပြီး
ခဲပတ်ပတ်ခိုင်းထားစဉ် ထမသွားပါနှင့်။ ခါးပတ်ပတ်ထားပါ။ ခါး

ပတ်ဖြတ်ခွင့်ပြုမှ သွားပါ။ လေယာဉ်စီးနေစဉ် လက်ကိုင်ဖုန်းပြောခြင်း၊ ဗီဒီယိုကင်မရာရိုက်ခြင်း။ ရိုးရိုးကင်မရာရိုက်ခြင်းနှင့် ဆေးယာဉ်သောက်ခြင်းလုံးဝ ခွင့်မပြုပါ။

မိမိလေယာဉ်လက်မှတ်မှာ F/S (Free Seat) ဆိုပါက ကြိုတင်ချိတ်ဆွဲရန်မလိုဘဲ ရာခိုင်နှုန်းထိုင်နိုင်၍ ခုံနံပါတ်နှင့်ဆိုပါက သတ်မှတ်ခုံနံပါတ်နေရာတွင်သာထိုင်ရပါမည်။

မိမိခြေရင်းတွင် အိတ်များ၊ အထုပ်များ ထားခွင့်မပြုပါ။ ပေါ်တွင်သာ ထားရှိရပါမည်။

အိန္ဒိယလေဆိပ်များတွင် သတိထားရန်အချက်များ

ကိုလီးကတ္တား၊ ပတ္တနား၊ ဗုဒ္ဓဂယာ၊ ဒေလီ လေဆိပ်တို့ကိုယ်နှင့်အတူယူလာသည့် လက်ဆွဲအိတ်ဝယ်များကို ဓါတ်မှန်စစ်ဆေးကိရိယာထဲသို့ ဖြတ်သန်းစစ်ဆေးရာ ဓါတ်ခဲများ၊ ချွန်ထက်သောများပါဝင်ပါက အခက်အခဲတွေ့ရှိရပြီး ယင်းပစ္စည်းများကို ကိုယ်တိုင်အတူဆောင်ယူခွင့်မပြုပါ။ ထိုပစ္စည်းများကို (Luggage) ပြုလုပ်လက်ဆွဲအိတ်ကြီးထဲသို့ ထည့်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ မနိုင်မနေပစ္စည်းများကို လက် ၂ ဖက်ဖြင့် မသယ်ယူရပါ။ လေဆိပ်စက်လှေခါး အဆင်းအတက် ပြုလုပ်ရာ၌ အန္တရာယ်မဖြစ်ရန် အဝတ်အစား ဝတ်ဆင်မှု သွားလာဆောင်ရွက်ရန် လိုပါသည်။

တည်းခိုရေး

ဘုရားဖူးများသည် ခရီးစဉ်တလျှောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်နီးကပ်နိုင်ငံတို့ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ ညအိပ်တည်းခိုခွင့်မပြုပါ။

ခြေမည်ဖြစ်ပြီး ဘုရားဖူးအဖွဲ့ဝင် ဘုရားဖူးများမှလည်း မိမိတို့အားလုံးအလျောက်၊ လှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများတွင်တည်းခိုကြရာ၌ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကစီစဉ်ပေးသည့်အတိုင်း တည်းခိုကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ညဉ့်အိပ်တည်းခိုမည့် ကျောင်းများတွင် အိပ်စက်ရန်အခန်းများကို အမျှတဆုံးဖြစ်အောင် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ဦးစားပေး၍ စီစဉ်သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တည်းခိုသည့်ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ကြိုတင်၍ သတ်မှတ်ထားသည့် အခန်းမှာ အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် မအားလပ်ပါက အစားထိုးစီစဉ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားဘုရားဖူးများအနေဖြင့် မိမိသားချင်းများရှိရာ အမျိုးသမီးများစုပေါင်းတည်းခိုသည့်အခန်း/ခန်းမသို့ သွားရောက်ရာ၌ အခြားအမျိုးသမီးများ အနှောင့်အယှက်မဖြစ်စေရန် ဂရုပြုစေလိုပါသည်။

စားသောက်ရေး

ခရီးစဉ်တလျှောက် ဘုရားဖူးများ၏ စားသောက်ရေးကို သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ပေးထားသော အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့က သက်ဆိုင်ရာဘုန်းကြီးကျောင်းများဖြင့် ညှိနှိုင်း၍ အစားအစာများကို ကျွေးမွေးမည်ဖြစ်သဖြင့် သင့်လျော်သောနံနက်စာ (လွှက်ရည်၊ ကော်ဖီ၊ မုန့်)၊ နေ့လည်စာ (ထမင်းဟင်း)၊ နေ့ညစာ (လွှက်ရည်၊ ကော်ဖီ၊ မုန့်)နှင့် ညစာ (ထမင်းဟင်း) တို့ကို ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ လမ်းခုလတ် မော်တော်ယာဉ်ပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ကျွေးမွေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

နေ့စဉ် နံနက်စာ၊ နေ့လည်စာ၊ မွန်းလွဲစာ၊ ညစာများ ထားပြီး မြေပြင်ပေါ်မှာ မိမိတို့ဆန္ဒအလျောက် အကြော်အလှော်များ ယူဆောင်နိုင်ပါသည်။ လမ်းခရီးနားသည်နေရာများတွင် လမ်းသေစေ့ဆိုင်များမှ ဝယ်ယူစားသောက်သောအခါ အစားမမှားစေရန် သတိဖြင့် ဝယ်ယူစားသောက်ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။

လှည့်လည်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့်ခရီးထွက်ခွဲခြင်း

ဘုရားဖူးများသည် ဘုရားဖူးချိန်နှင့် ခရီးသွားချိန်တွင် မြန်မာအမျိုးသားဝတ်စုံနှင့် ယောဂီဝတ်စုံ ဝတ်ဆင်ရပါမည်။

အဖွဲ့ဖြင့်သွားလာသောခရီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဘုရားဖူးများသည် သတ်မှတ်ထားသော ခရီးစဉ်များအရ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ နေ့စဉ်သွားလာ စားသောက်ရေးအစီအစဉ်များကို လိုက်နာရမည် ဖြစ်ပြီး အဖွဲ့မှခွဲထွက်၍ မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ဒေသတစ်ခုခုတွင် နေထိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ခွဲထွက်သွားခြင်း လုံးဝမပြုလုပ်ရပါ။

ဘုရားဖူးများအနေဖြင့် ခရီးလှည့်လည်စဉ် အဖွဲ့ဖြင့်ကွဲထွက်ပါက နိုင်ငံခြားဒေသ၌ ဘာသာစကား၊ ဓလေ့ထုံးစံများမတူညီသည့် အလျောက် အခက်အခဲ တွေ့နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ ခွဲထွက်ပါက ခွဲထွက်သူ၏တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်ဒေသတစ်ခုသို့ ထွက်ခွာရန် သတ်မှတ်သည့်အချိန်တွင် ကျန်ရှိခဲ့ပါက တာဝန်ယူမည်မဟုတ်ပါ။

ခရီးစဉ်တလျှောက်တွင် မော်တော်ယာဉ်ကြီးဖြင့် သွားလာမည်ဖြစ်၍ ထိုင်ခုံနေရာတွင် အသက်အရွယ်အလိုက် သတ်မှတ်ထားသောထိုင်ခုံများ၌သာ ထိုင်ရပါမည်။ ဘုရားဖူးများအချင်းချင်း သဘောတူညီချက်နှင့် လဲလှယ်ထိုင်နိုင်ပါသည်။

ခရီးထွက်ခွါသောနေ့များ၌ သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန်များတွင် အချိန်မီအိပ်ရာမှထ၍ မော်တော်ယာဉ်များတွင် သတ်မှတ်သည့် ထိုင်ခုံ၌ နေရာယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ လှည့်လည်ကြည့်ရှုရာတွင် အုပ်စုအလိုက် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ တစ်ဦးချင်းလှည့်လည် ကြည့်ရှုသောအခါ လမ်းမမှားစေရန် အချိန်မီပြန်ရောက်ရန်လိုအပ်ပြီး ကျန်ရှိသူက ကြည့်ရှုသူ၏တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ခရီးစဉ်တလျှောက် ခရီးလှည့်လည်ရာတွင် ဘုရားဖူးများကို ယူဆောင်၍ လိုက်လံပို့ဆောင်မည့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က ရောက်ရှိမည့်ဒေသများ၏ အကြောင်းအရာနှင့် ဗုဒ္ဓဖြစ်စဉ်များကို ရှင်းလင်းပြောကြားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤခရီးစဉ်မှာ ဘုရားဖူးခရီးစဉ်သာဖြစ်၍ ဈေးဝယ်ရန်စီစဉ်ထားသောခရီးစဉ် မဟုတ်ပါ။ မိမိသဘောအလျောက် ဈေးဝယ်ထွက်ရာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာများအတွက် မိမိတာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ပစ္စည်းများ အဆမတန်ဝယ်၍ အပြန် လေဆိပ်၌ သတ်မှတ်ပေါင်ချိန်ထက်ပိုပြီး ပေါင်ပိုပေးရပါက သက်ဆိုင်ရာ ဘုရားဖူးမှ ကျခံရပါမည်။

ဘုရားဖူးများပေးသွင်းသော ခရီးစဉ်အတွက် ကျသင့်ငွေများမှာ ရန်ကုန်-အိန္ဒိယ-ရန်ကုန် အသွား/အပြန် လေယာဉ်ခ၊ နီပေါနိုင်ငံတစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်လေဆိပ်ခွန်၊ အိန္ဒိယလေဆိပ်ခွန်၊ လှည့်လည်နေကြရန် မော်တော်ယာဉ်ငှားရမ်းခများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ တည်းခိုနေထိုင်စရိတ်၊ အိုးခွက်ပန်းကန်ခွက်ယောက်များအတွက် ကုန်ကျငွေ၊ စားသောက်စရိတ်၊ အိပ်ရာ၊ ခြင်ထောင်များလျှော်ဖွပ်ခနှင့် သယ်ယူခ၊ အထွေထွေအလုပ်သမားစရိတ်၊ အိန္ဒိယ

နှင့်နိပေါနိုင်ငံအတွင်း ကုန်ကျမည့် ဝန်ဆောင်ကြေးများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသို့ လှူဒါန်းငွေ၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်နှင့် ပုံစံ (၁) ပုံစံ ဒီပုံစံ၊ အကောက်ခွန်ဌာနများအတွက် ကုန်ကျငွေများ၊ ရန်ကင်းလေဆိပ် ကြို/ပို့ခနှင့် ပစ္စည်းတင်/ချခ၊ ခရီးစဉ်အလိုက်ကြီးကြီးသူများအတွက် ခရီးစရိတ်နှင့် စားသောက်စရိတ်များ ပါဝင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရပ်ဝေးမြေခြား တိုင်းတပါး၌ သွားလာနေစဉ် မတော်တဆထိခိုက် ဒဏ်ရာရမှုအတွက်လည်းကောင်း၊ မခန့်မှန်းနိုင်သော ကိစ္စပေါ်ပေါက်လာခဲ့လျှင် သော်လည်းကောင်း၊ ဆေးကုသမှုဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်သည် ဘုရားဖူးခရီးသည်၏ ကိစ္စသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုစရိတ်စက မပါဝင်ပါ။

ဘုရားဖူးများ စုပေါင်းကောက်ခံရရှိသည့် အလှူငွေများဖြည့်အပ်တည်းခိုမည့်၊ ကိုလုံးကတ္တာ၊ ရာဇဂြိုဟ်၊ ဗုဒ္ဓဂယာ၊ မိဂဇုန်၊ သာဝတ္ထိ၊ လုမ္ဗိနီ၊ ကုသိနာရုံ တို့ရှိဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်ရှိ မြန်မာစာသင်သား သံဃာတော်များအတွက် အဓိကထား၍ လှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများအတွက် အဓိကလိုအပ်သည်မှာ ဝတ္ထုငွေသာဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရက တည်ထားကိုးကွယ်သည့် လုမ္ဗိနီရှိ လောကမဏိစူဠာစေတီတော်နှင့် သာသနိကအဆောက်အဦများအတွက်လည်း လှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။ လောကမဏိစူဠာစေတီတော်တွင်လိုအပ်သည့်ငွေ၊ ပစ္စည်းများကို တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့လိုက်ဖြစ်စေလှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။

လှူဒါန်းမည့်ပစ္စည်းများကို တစ်နေရာစီအတွက် အထုပ်ကြီး (သို့) အထုပ်သေး တစ်ခုစီသာ သယ်ယူသွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းပစ္စည်းများကို အလှူရှင်အမည်နှင့် လိပ်စာများရေးထိုးပေးပါ

အဆင်ပြေ ကောင်းမွန်ပြီး ရန်ကုန်မှထွက်ခွါမီ (၃) ရက်အလိုတွင် အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့သို့ လာရောက်ပေးအပ်ရန် လိုပါသည်။ ဝစ္စည်းများမလှူဒါန်းဘဲ ငွေလှူဒါန်းလိုပါကလည်း လှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။

သံဝေဇနိယ လေးဌာနနှင့် ဗုဒ္ဓဝင် နေရာတော်များရှိရာ ဦးခိုမည့် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း (၈) ကျောင်းနှင့် ရောက်ရှိသော (၇) ကျောင်းဖြစ်၍ စုစုပေါင်း (၁၅) ကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာသံဃာတော်များသည် မြန်မာဘုရားဖူးများအား နေထိုင်ပေးနေကြရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ၎င်းကျောင်း (၁၅) ကျောင်း၌ လှူဖွယ်ပစ္စည်းများ လှူဒါန်းနိုင်ရေးအတွက် တိုက်တွန်းဆောင်အပ်ပါသည်။ လှူဒါန်းလိုသည့် ပစ္စည်းများအား ခရီးမထွက်ခွါမီ (၁) ရက်အလို အကောက်ခွန်ဌာနမှပစ္စည်းများ စစ်ဆေးအပ်အမိ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့၊ ဦးဆောင်ရပါမည်။

တစ်ဦးချင်းလှူဒါန်းသူ၏ လှူဖွယ်ဝတ္ထုများကို သတ်မှတ်ပေးသည့်အိတ်များဖြင့်သာ သယ်ယူခွင့်ပြုပါသည်။ လူကြိုပေးပစ္စည်းများနှင့် လူဘွယ်ပစ္စည်းများကို သီးခြားအထုပ်ဖြင့် ယူဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပါက အောင်ချမ်းသာ အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ကို တောင်းခံရန်လိုပါသည်။

ကင်မရာနှင့် ဗီဒီယိုယူခဲ့လျှင် တံခွန်နေရာများ၌ ကိုင်ဆောင်သည့်အခွန်ကို သက်ဆိုင်သူဘုရားဖူးက ပေးရပါမည်။ တားမြစ်ထားသည့်နေရာများ၌ ဘိနပ်မစီးရ၊ ဘိနပ်မယူရပါ။ ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဓမ္မစိပင်ခြေရင်းရှိ မြေမတူးရပါ။ ညောင်ရွက်လည်းမခူးရပါ။

ခရီးသည်များ အန္တရာယ်ကင်းစွာ သွားလာကြစေနိုင်ရန် ဘရာဏသီ၊ ကိုလ်းကတ္တား၊ ပတ္တနား စသည်မြို့များတွင် ဈေးဝယ် ထွက်ရန် မသွားလာသင့်ပါ။

မိမိကိုယ်ပိုင် ယူဆောင်သွားသော ဗွီဒီယိုကင်မရာ၊ ဓါတ်ဖို ကင်မရာနှင့် အခြားပစ္စည်းပစ္စယများကို မပျောက်ပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်း ကိုင်တွယ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ပစ္စည်းများပျောက်ဆုံးမှု ကိစ္စအဝဝကို အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့မှ လိုက်လံဆောင်ရွက် ပေးနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ မိမိတာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားဖူးများသည် ခရီးစဉ်တွင် ရဟန်းခံခြင်း၊ ရှင်ပြုခြင်း သီလရှင်ဝတ်ခြင်း စသည့်ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ ပြုလုပ်လိုပါက ခရီး မထွက်ခွါမီ အောင်ချမ်းသာဘုရားဖူးအဖွဲ့သို့ ကြိုတင်တင်ပြထားရ ပါမည်။ ယင်းကိစ္စရပ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းနှင့် ညှိနှိုင်းစီစဉ်ရပါမည်။

ခရီးစဉ်တလျှောက်တွင် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ အစီအစဉ် ဆောင်ရွက်မှုများ၊ အခါအားလျော်စွာသတ်မှတ်ထားသောစည်းကမ်း ချက်များကို လိုက်နာရပါမည်။ မိမိအတွက် ဘုရားဖူးတဖွဲ့လုံးအ နှောက်အယှက်၊ အခက်အခဲ၊ ကြန့်ကြာမှုများမဖြစ်စေရန်၊ အထူးဂရု ပြုဆောင်ရွက်ရပါမည်။

ဘုရားဖူးခရီးလှည့်လည်စဉ် မိမိတိုင်းပြည်၊ လူမျိုးနှင့် ဂုဏ် သိက္ခာကို အထူးအလေးအနက်ထား၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြ ရပါမည်။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုနှင့် အနေအထိုင်အပြောအဆို စသည် များကို မြန်မာယဉ်ကျေးမှု ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ဤခရီးစဉ်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ သမိုင်းဝင်

ဗုဒ္ဓနေရာတော်မြတ်များကို ကြည့်ရှုပြီး ကြည်ညိုရန်အဓိကဖြစ်ပါ သဖြင့် မွန်မြတ်သည့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်သောလုပ်ရပ်များကို အထူးရှောင်ကြဉ်ကြရပါမည်။

ဘုရားဖူးခရီးသည် အချင်းချင်းမိသားစု စိတ်ဓါတ်ဖြင့်အရာ သိသိမ်း ရိုင်းပင်းကူညီဆောင်ရွက်ရပါမည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးလည်း အများအယွင်းရှိပါက မေတ္တာရှေ့ထား၍ ခွင့်လွှတ်သည်ခံကြရန် နှိုးဆော်ပါသည်။

ဘုရားဖူးများ ရန်ကုန်မှ ယူဆောင်သွားမည့် ပစ္စည်းများနှင့် အခြေခံတွင် ယူဆောင်လာမည့် ပစ္စည်းများအားလုံးကို ရန်ကုန် သေဆိပ်တွင် သက်ဆိုင်ရာက စစ်ဆေးမည်ဖြစ်၍ တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ပစ္စည်းများနှင့်သက်ဆိုင်ရာက ယူဆောင်ခြင်းမပြုရန် သာမန်ကန့်သတ်ထားသည့် ပစ္စည်းများကို လုံးဝယူဆောင်ခြင်း မပြုရန် အထူးအသိပေးအပ်ပါသည်။ တစ်ပါးသူမှ လူကြုံပေးသော ပစ္စည်းများယူဆောင်လာပါက နိုင်ငံတော်နှင့် မဆန့်ကျင်သော ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သေချာစွာစိစစ်ပြီးမှ ယူဆောင်သင့်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ စည်းကမ်းနှင့်ဆန့်ကျင်သော နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး များအပါအဝင် မည်သည့်ကိစ္စအဝဝကိုမျှ ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိပါ ကြောင်းအသိပေးအပ်ပါသည်။

မဇ္ဈိမဒေသဘုရားဖူးခရီးစဉ်တွင် လိုက်ပါရန်အထူးဆန္ဒ ရှိပြီးပြခြင်း၊ ကုန်ကျမည့်ငွေကြေးတတ်နိုင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့် နှုတ်စဉ်ခြင်း၊ သွားရောက်ရန် အချိန်အခါပေးခြင်းစသော အကြောင်း အမျိုးမျိုးတရား တိုက်ဆိုင်မှသာ ရနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရခဲလှသည့် အခွင့်အလမ်းကို ပေါ့ပေါ့

တန်တန်သဘောမထားပဲ အလေးအနက် တန်ဖိုးထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ပါ၍ မဇ္ဈိမဒေသ ဘုရားဖူးခရီးစဉ်သည် သာမန်အလည်အပတ် ခရီးစဉ်မျိုးမဟုတ်။ သာမန် ဒေသန္တရ ဗဟုသုတရှာမှီးရန် သွားခြင်းမဟုတ်ပါ။ မိမိတို့၏ ကျေးဇူးရှင်မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဗုဒ္ဓဝင်နေရာများသို့သွား၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဂုဏ်ကိုပွားများရန် သတိသံဝေဂယူရန်သာ ဖြစ်သည်ကို အလေးအနက်နလုံးသွင်းကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဘုရားဖူးခရီးစဉ်များသည် နီပေါနိုင်ငံနှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ ဖြစ်ရာ တိုင်းပြည်ခြားသည်နှင့်အမျှ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ယဉ်ကျေးမှု ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်၊ သိနားလည်မှုနှင့် ဓလေ့ထုံးစံများခြားနားမှု ရှိသည်ကို ဘုရားဖူးများအနေဖြင့် အထူးသတိပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘုရားဖူးခရီးစဉ်တွင် အခြေအနေအမျိုးမျိုး အကြောင်းအရာအဖုံဖုံတို့ကို တွေ့ကြုံကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ လူမျိုးကွဲဘာသာတူတို့ အမှုအကျင့်၊ လူမျိုးတူဘာသာကွဲတို့၏ အမှုအကျင့်များ၊ လူမျိုးတူဘာသာ တူဖြစ်သော်လည်း ယုံကြည်ယူဆချက်သိနားလည်မှု မတူသူတို့၏ အမှုအကျင့်များစသည့် အတွေ့အကြုံများ တွေ့ကြုံကြလိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအခြေအနေမျိုး၌ ဘုရားဖူးများအနေဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များပီသစွာ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာ များနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုထိန်းသိမ်း၍ ယဉ်ကျေးသော၊ အဆင့်အတန်းမြင့်သော၊ နိုင်ငံကြီးသားပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြောင်းပေါ်လွင်အောင် သွားလာနေထိုင်ပြုမူကြရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။

ထို့ပြင် မဇ္ဈိမဒေသ ဘုရားဖူးခရီးစဉ်မှာ အစုအဖွဲ့ဖြင့် စနစ်တကျအစီအစဉ်ချ၍ သွားရသောခရီးဖြစ်၍ မိမိတို့၏ ပုဂ္ဂလိကဆန္ဒ

တန်းမတင်ဘဲ အများအကျိုးကို ရှေ့ရှု၍ သတ်မှတ်ထားသော နည်းစည်းကမ်းများအတိုင်း အတိအကျလိုက်နာကြရန်လည်း လိုအပ်ကြောင်း ထပ်လောင်းဖော်ပြအပ်ပါသည်။ စားသောက် သာနေထိုင် တည်းခိုကြရာ၌ ချို့ယွင်းချက်များ၊ အားနည်းချက်၊ နှစ်မပြေမှုများ ကြုံတွေ့ရလျှင်လည်း နားလည်မှုရှိစွာဖြင့် ခွင့်လှယ်သည်ခံရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

လေယာဉ်ဖြင့် သွားလာရာတွင် လေယာဉ်ခရီးစဉ်ပယ်ဖျက် ထွက်ခွါချိန်ရွှေ့ဆိုင်းခြင်း၊ စသည့်အခြေအနေများ ကြုံတွေ့ ခြင်းပါသည်။ ထို့အတူ မော်တော်ယာဉ်ဖြင့် သွားလာရာတွင် လမ်း ပိတ်ဆို့ပေါက်ခြင်း၊ စက်ချို့ယွင်းခြင်း၊ စသည့်ဖြစ်ရပ်များ လမ်းခရီး ပိတ်ဆို့မှုများ၊ ရာသီဥတုဆိုးဝါးမှုများ၊ အတားအဆီးဂိတ်များ အခြားအနှောက်အယှက်များကို ကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။ ဤ အနှောက်အယှက်များ လုံးဝကြုံတွေ့ခြင်းမရှိပဲ ချောမောအဆင်ပြေ နိုင်ရန်အတွက် ခရီးစဉ်တလျှောက်လုံး ပရိတ်တရားတော်များ၊ နေခြင်း၊ ရွတ်ဖတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရန်၊ ရတနာသုံးပါးအား အာရုံ အမြဲထား၍ သွားလာရန် အထူးတိုက်တွန်းပါသည်။

*****

“ ဂ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် နီပေါနိုင်ငံရှိ

မြန်မာသုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရန်စုန်းနံပါတ်များ”

စဉ်	တည်နေရာ	အမည်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဗုဒ္ဓဂယာ (မြန်မာကျောင်း)	ဦးဉာဏိန္ဒ ဦးတေဇိန္ဒ	၀၀၉၁-၆၃၁၂၂၀၀၇၂ ၀၀၉၁-၉၉၃၄၄၃၂၈၃ ၀၀၉၁-၉၉၃၄၄၃၂၈၃
၂	ဗုဒ္ဓဂယာ ဗောဓိဓမ္မရိပ်သာ (မြန်မာကျောင်းသစ်)	ဦးစန္ဒမုနိ ဦးဝံသပါလ	၀၀၉၁-၉၉၃၄၆၆၉၁၈ ၀၀၉၁-၉၇၇၁၈၈၁၉၉
၃	မိဂဒါဝန် (မြန်မာကျောင်း)	ဦးဝဏ္ဏဓဇ ဦးပညာစက္က ဦးဉာဏပလ	၀၀၉၁-၉၄၅၀၉၆၅၈၃ ၀၀၉၁-၉၄၅၀၅၂၇၄၈ ၀၀၉၁-၉၄၅၀၉၆၅၈၃
၄	သာဝတ္ထိ (မြန်မာကျောင်း)	ဦးဩဘာသ ကျောင်း	၀၀၉၁-၉၇၉၃၁၃၅၆၅ ၀၀၉၁-၅၂၅၂၆၅၂၄
၅	လုမ္ဗိနီ (နီပေါ) (မြန်မာကျောင်း)	ဦးတောဝိဒ(ကျောင်း) ဦးစီးတာဝန်ခံ	၀၀၉၇၇၇၁-၅၈၀၁၇၉ ၀၀၉၇၇-၉၈၀၇၄၃၉၅
၆	ကုသိနာရုံ (မြန်မာကျောင်း)	ဦးဉာဏိဿရ (တိုက်အုပ်)ဦးနန္ဒက	၀၀၉၁-၉၉၁၈၆၈၅၇ ၀၀၉၁-၉၉၃၅၈၃၉၄၂
၇	ပတ္တနား (မြန်မာကျောင်း)	ဦးဝိလာသတ္တ ကျောင်း	၀၀၉၁-၉၉၃၁၆၆၁၅ ၀၀၉၁-၉၉၃၅၈၃၉၄၂

စဉ်	တည်နေရာ	အမည်	ဖုန်းနံပါတ်
၈	နာလန္ဒာ	နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်	၀၀၉၁-၆၁၁၂၂၈၁၈၉၇
၉	နာလန္ဒာ (တရုတ်ကျောင်း) ရာဇပြိုင် (မြန်မာကျောင်း)	ဦးပညာလင်္ကာရ (တိုက်အုပ်)ဦးနန္ဒက ဦးဇယန္တ	၀၀၉၁-၆၁၁၂၂၈၁၈၈ ၀၀၉၁-၉၉၃၁၈၁၆၀၅၆ ၀၀၉၁-၆၁၁၂၂၅၀၂၄ ၀၀၉၁-၉၄၃၁၄၄၄၈၉၉ ၀၀၉၁-၉၄၃၁၄၉၁၀၀၆
၁၀	ဗုဒ္ဓဂယာ (မဟာအောင်မြေ)	ဦးဇဝန ဦးသုန္ဒရ	၀၀၉၁-၆၃၁၂၂၀၀၆၇၁ ၀၀၉၁-၉၉၇၃၄၅၄၅၀၃ ၀၀၉၁-၉၉၃၄၅၅၅၀၅၄

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာပြည်မှ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ဖုန်းဆက်သွယ်ဆိုပါက ငွေ ၁၅၀ (၀)တစ်လုံးဖြတ်၍ ငွေ (၀)အား ၀၀၃၁ ကျပ်၍ မိမိဆက်သွယ်နံပါတ်များ ကျပ်၍ဆက်ပါ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်း ဖုန်းဆက်ဆိုပါက ၀၀၃၁ အား (၀) ကျပ်၍ ဆက်ပါ။

(ဒုတိယပိုင်း)

“ စကားအမှာပါးစရာ ”

မဇ္ဈိမဒေသ သံဝေဇနိယလေးဌာနနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဗုဒ္ဓဝင်နေရာတော်မြတ်များဖြစ်ကြသော လုပ္ပိနီ၊ ဗုဒ္ဓဂယာ၊ မိဂဒါဝုန်၊ ကုသိနာရုံနှင့် ရာဇဂြိုဟ်၊ သာဂတ္ထိ ဝေသာလီနေရာတော်မြတ်များသို့ ရောက်ရှိကြရာတွင် သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရားအားမှန်းဆ၍ ကြည်ညိုပူဇော်ရန် ရွတ်ဖတ်လိုသော သုတ်တော်ပရိတ်တော်တို့မှာ များပြားလှပါသည်။ ရတတ်သမျှသော အချိန်တိုလေးအတွင်း နေရာစုံလင်အောင်လည်း ရွတ်ဖတ်ပူဇော်လိုကြသည်။ သို့သော် အချိန်အတိုင်း အတာနည်းပါးသဖြင့် အပြည့်အစုံရွတ်ဖတ်ရန် မလွယ်ကူပါ။ ဘုရားဖူးများတို့တွင် ပရိတ်စာအုပ်၊ ဘုရားရှိခိုးစာအုပ်ကလေးများ ပါလာတတ်သော်လည်း ရသည့်အချိန်အတွင်း ရောက်ရှိနေရာနှင့် အဝင်ခွင်ကျ ထိထိမိမိ အကျိုးရှိရှိအာရုံရရဖြင့် ပူဇော်နိုင်ရန် အလွတ်မရသောပရိတ်တော်များ၊ ဘုရားရှိခိုးများကို စာအုပ်များတွင် လှန်လှောရှာဖွေကြရပါသည်။ ရွတ်ဖတ်ခါနီး ရှာဖွေနေကြရသဖြင့် အချိန်ကုန်ပြီး နှောင့်နှေးကြန့်ကြာခဲ့ကြရပါသည်။ ထိုသို့ ရှာဖွေရာ၌ မိမိစာအုပ်တွင် လိုအပ်သောဘုရားရှိခိုး ပရိတ်တော်များ ပါချင်မှပါပေမည်။ ထိုအခါ ရသည့်အချိန်တိုအတွင်း အလျဉ်းသင့်သလို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သွားကြရသည်။ စိတ်ထဲအပြည့်အဝကျေနပ်မှု မရနိုင်တော့ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် ရာဇဂြိုဟ်ရှိ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထိပ်ကျောင်းတော်ရာနေရာတွင် ပရိမိတ္တဇာလသုတ်ဖြင့် ပူဇော်ချင်သော်လည်း အလွတ်ကလည်းမရ။ မိမိစာအုပ်တွင်လည်း ပရိမိတ္တဇာလသုတ်မပါခဲ့လျှင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော် ခွင့်မရ၍ စိတ်တိုင်းမကျဖြစ်တတ်ပါသည်။

ဤသံဝေဇနိယဌာနနှင့် ဗုဒ္ဓဌာနနေရာတော်များသို့ ဘုရားဖူးခရီးသည်များ ခရီးစဉ်အတိုင်းရောက်ရှိသည့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏နေရာတော်ဌာနများတွင် အချိန်မလစ်ဟင်းစေဘဲ နေရာဌာနနှင့် လိုက်လျောညီညွတ်စွာအာရုံမိမိအဝင်ခွင်ကျ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်နိုင်ကြရန် နည်းရွယ်၍ ဤစာစောင်ကိုပြုစုပါသည်။

ယခင် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တွဲဖက်ညွှန်ကြားရေးမှူး (ငြိမ်း) ဦးတင်ဦးပြုစုသော ဗုဒ္ဓဂယာပဒေသာ ဘုရားရှိခိုး စာအုပ်မှာလည်းရှာမရအောင် ရှားပါးနေပြီဖြစ်သဖြင့် ယခုတဖန်ဘုရားဖူးများအတွက်အကျိုးများစေရန် ယခုစာအုပ်ငယ်လေးအား စီစဉ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယခု စာအုပ်ပြုစုရာတွင် ဘုရားဖူးစတင်ထွက်ခွာချိန်မှစ၍ ဗုဒ္ဓဂယာမိဂဒါဝုန်၊ ကုသိနာရုံတို့တွင် စိတန်းလှည့်လည်၍ အများစုပေါင်းရွတ်ဆိုရန် အစီအစဉ်ဖြင့် စတင်ထားပါသည်။ ထို့ပြင် လေယာဉ်စီးရာ၊ ကားယာဉ်စီးရာ၊ ခြေလျှင်ခရီးများသွားလာစဉ် အန္တရာယ်ကင်းစေရန် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ရမည့် ဂါထာတော်တို့ကိုလည်းရှာဖွေဖော်ပြထားပါသည်။

ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုးဆိုသည့်အတိုင်း ကန်တော့ချီး မူကွဲအမျိုးမျိုးရှိရာ မူမှန်ဖြစ်သောနိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့၏မူကြာသကန်တော့ချီးဖြင့် ရှိသေမြတ်နိုးရှိခိုးနိုင်ကြစေရန် ဖော်ပြထားပါသည်။အထူးသဖြင့် နေရာဌာနအလိုက် မြတ်ဗုဒ္ဓဂုဏ် နှလုံးထုံလျက် ကြည်ယုံမြတ်နိုး၊ ရှိခိုးနိုင်ကြစေရန် ဗုဒ္ဓဂယာနေရာတွင် ဇယံတီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သတ္တဌာနဘုရားရှိခိုးအပြင် ဆရာတော်ဦးဇယန္တ၏ သတ္တဌာနဘုရားရှိခိုးကိုလည်း ရှာဖွေဖော်ပြ

ပေးထားပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင်၊ သက်တော်ရှည်ရွှေကျင် သာသနာပိုင် ရွှေဟင်္သာဆရာတော် ကြီးအားပူဇော်သော အနေဖြင့် ဆရာတော်ကြီး ကိုယ်တော်တိုင် ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးခရီးစဉ်တွင် ရေးသားပူဇော်ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့သော သံဝေဇနီယလေးဌာန ဘုရား ရှိခိုးကိုလည်း ရှာဖွေဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဘုရားအဆူဆူ တိုင်းတို့၏ ဘဂဝါဇိနအရှင်၏ တက္ကာရှိသမျှ စင်သည့် အပရာဇိတ ပလ္လင်အနီး ဗောဓိပင်ရှိခိုးကိုလည်း ပရိဘောဂစေတီအဖြစ် မှန်းဆ ကြည်ညိုသဒ္ဓါပို၍ ရိသေမြတ်နိုးရှိခိုးနိုင်ရန် ဖော်ပြထားပါသည်။ နာလန္ဒာ တက္ကသိုလ်ဟောင်းကြီးရောက်ခိုက် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ စေတီတော်တွင် ရှိခိုးရန်လည်း ဖော်ပြထားပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နိဗ္ဗာန်ရွှေဘုံ ခိုင်လုံရာ ကုသိနာရုံ၌မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဓါတ်တော်များ ကျန်ရစ်သည်ကို ရည်မျှော်တမ်းတ၊ လွမ်းမဝစွာနှင့် ဖူးကြစေရန် စိတ်ရည်သန်၍ ဓါတ်တော်ရှိခိုးကိုလည်း ထပ်မံဖော်ပြထားပါသေး သည်။

အတတ်နိုင်ဆုံး၊ အပြည့်ဝဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ထားသော်လည်း ချို့ယွင်းချက်များ တွေ့ရှိပါက ဝေဖန်ထောက်ခံ စာနာမှုဖြင့် လမ်းညွှန်ပြသဆိုဆုံးမရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။ ပရိတ်တော်များ ရွတ်ပွားပူဇော်ကုသိုလ်တော်ယူကြရာတွင် မိမိနှုတ်တိုက် အလွတ်ရွတ်ဆို ပူဇော်နိုင်သော ပရိတ်တော်များလည်း ပါဝင်ပါမည်။ သို့ရာတွင် အကျိုးရှိရှိ ထိထိမိမိရှိကြစေရန် ပူဇော်နိုင် ရန်အတွက် အလွတ်ရသောပရိတ်တော်များကိုလည်း အလွတ်မရွတ် မူ၍ စာအုပ်ကိုကြည့်ကာ ပုဒ်၊ ပါဠိ အက္ခရာ မှန်ကန်ပီသစွာ ရွတ်ဆို ကြည်ညိုကြရန် အကြံပြုလိုပါသည်။

စာရေးသူကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးခရီးစဉ် တလျှောက် တွင် အလွတ်ရွတ်ဆိုနိုင်သော ပရိတ်တော်များကို အလွတ်မရွတ် ဆိုဘဲ စာအုပ်ကိုကြည့်ရှုရွတ်ဖတ် ပူဇော်ခဲ့ခြင်းအတွက် အကျိုးထူး ထူးရရှိပြီး အာရုံမိမိ ကြည်ကြည်နူးနူးဖြင့် ရွတ်ဆိုပူဇော်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤစာအုပ်ငယ်သည် ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးများအတွက်သာ မိမိအကျိုးရှိအောင် ပူဇော်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်သဖြင့် ကျန်ပရိတ် စာအုပ်များနှင့် မတူဘဲဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ- ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးတစ်ဦးအဖို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ အာမိန့်ချွေခဲ့သလို သံဝေဇနီယလေးဌာနသို့ သံဝေဂရစ္စာဖြင့် ကြည်ညိုစွာ ဖူးမြော်ပြီး ဤစာအုပ်ပါ ပရိတ်တော်များဖြင့် ရွတ်ဖတ် ပူဇော်ခွင့် ရခြင်းအတွက် သံဝေဇနီယလေးဌာနအပါအဝင် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နေရာတော်မြတ်များတွင် ဖူးမြော်ကြည်ညို သဒ္ဓါပိုခဲ့ကြပုံ ဆိုအား အာရုံမိမိဖြင့် အမြဲတမ်းသတိရကာ နောက်ဆုံးအချိန်၊ နောက်ဆုံးဘဝ၊ နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိ သယ်ဆောင်ရင်း သေကူးကောင်း၍ သူတော်ကောင်းဖြစ်ခါ ဘဝချုပ်ဆုံးနိဂုံးဘဝဝယ် နိဗ္ဗာန်အဖေးခါတ်ဖြင့် လွမ်းပတ်ရစ်ခြံကာ သံသရာမီးတောက် ငြိမ်းအပြီးတိုင် ငြိမ်းကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက် ရပါသည်။

(သတ္တဝါမှန်သရွေ့ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိကြပါစေ)
အောင်မြင်၍ ချမ်းသာကြပါစေ။

လုမ္ဗိနီအင်ဂျင်နီယာ
(ဦးမောင်မောင်လေး)
အမှတ်-၆၆(A)၊ သီရိလမ်း၊ စမ်းချောင်း၊
ရန်ကုန်မြို့။
၀၉-၅၀၅၂၈၆၄

“ ၉။ စုပေါင်းရွတ်ဆိုရန်ပန်ကြားလွှာ ”

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ကြီးမှူး၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံ မန္တလေးဒေသသံဝေဇနိယလေးဌာနသို့ ဘုရားဖူးသွားရောက်ကြမည့် ဘာသာဝင် သူတော်စဉ်အပေါင်းတို့ ခင်ဗျား။

သုံးလောကထွတ်ထား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ် ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဂယာမြေမြတ်မဟာရိ မဟာဗောဓိစေတီတော်ကြီးတွင် လူမျိုးအသီးသီးတို့က မိမိတို့ဘာသာအလိုက် ဘုရားရှိခိုးများ စုပေါင်းရွတ်ဆို ပူဇော်ကြလေ့ရှိပါသည်။ သံပြိုင်ညီညာ ရှိခိုးပူဇော်သံများမှာ ကြည်နူးစရာလည်း ကောင်းလှပါသည်။ သို့ပါ၍ အောင်ချမ်းသာ ဗုဒ္ဓဂယာ ဘုရားဖူးများလည်း ထိုကဲ့သို့ စုပေါင်းရွတ်ဆို ပူဇော်ကြစေလိုပါသည်။ ကားစတင်ထွက်ခွါသည့် အခါတိုင်း မသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဖွဲ့လုံး စုပေါင်းရွတ်ဆိုကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

အတူတကွ စုပေါင်းရွတ်ဆိုပူဇော်ခြင်း၊ အတူတကွ စုပေါင်း ကုသိုလ်ပြုခြင်း၊ စုပေါင်းရေစက်ချ အမျှပေးဝေခြင်းသည် သံသရာခရီးသည်များအတွက် အလွန်အားကောင်းသောအထောက်အပံ့ထူးကို ရစေနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဂယာမဟာဗောဓိစေတီတော်ကြီး ရောက်သည့်အခါ လက်အုပ်ချီတန်းစီ၍ စေတီထောင့်နှင့်ဗောဓိပင်၊ အပရာဇိတပလ္လင်တော်တို့ကို အနည်းဆုံးတစ်ပါး လှည့်လည်ပူဇော်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

တိတ်ခွေသွင်းထားလျှင်ရသော်လည်း မရှိမဒေသ ဘုရားဖူးရာအရပ်မှာ ဘုရားဖူးများ၏ နှုတ်မှကိုယ်တိုင်ရွတ်သည့် အသံမှာ ကျန်ခဲ့စေလို၍ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောင်ချမ်းသာ ဘုရားဖူးအဖွဲ့ဝင် ဘုရားဖူးမိသားစုအားလုံး အဖွဲ့လိုက် ရွတ်ဆိုရန်များ သံပြိုင် ညီညီညာညာ စုပေါင်းရွတ်ဆို ပူဇော်တော်မူကြပါစေလေးမြတ်စွာ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

“ ၁၀။ အပွဲလှိုက်စုပေါင်းရွတ်ဆိုရန် ”

- ၁။ နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သာ (သုံးကြိမ်)
- ၂။ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံယံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- ၃။ ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ သံယံသရဏံဂစ္ဆာမိ။
- ၄။ တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ သံယံသရဏံဂစ္ဆာမိ။
- ၅။ ဗုဒ္ဓံ - မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်မိ - ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။
- ၆။ ဓမ္မံ - တရားတော်မြတ်ကို ပူဇော်မိ - ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။
- ၇။ သံယံ - သံယာတော်မြတ်ကို ပူဇော်မိ - ပူဇော်ပါ၏အရှင်ဘုရား။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် (၂၄) ပုစ္ဆည်း

ဟေတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အဓိပတိပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စယော၊ သမနန္တရပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော၊ အာဟာရပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယော၊ ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပုယုတ္တပစ္စယော၊ အတ္ထိပစ္စယော၊ နတ္ထိပစ္စယော၊ ဝိဝေတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စယောတိ။ ။

၁၀၂

ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

နုလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

(၉) အောက်အရပ်၌ရှိသော ထက်ဝန်းကျင်-
အနန္တစကြဝဠာ အပါယ်ဘုံသားအနန္တသတ္တဝါတို့။

ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

နုလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

(၁၀) အထက်အရပ်၌ရှိသော ထက်ဝန်းကျင်-
အနန္တစကြဝဠာ၊ အနန္တနတ်ဗြဟ္မာတို့။ -

ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။

နုလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

ကျွန်ုပ်တို့တတ်အားသမျှပြုခဲ့သော ကုသိုလ်အားလုံးတို့
ကို (၃၁)ဘုံသားအားလုံးတို့က (အမျှ-အမျှ-အမျှ) ယူတော်
မူကြပါကုန်လောင့် (သာဓု-သာဓု-သာဓု)

ဗုဒ္ဓသာသနံစိရံတိဋ္ဌတု (သုံးကြိမ်)

*****

ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးခရီးစဉ်မှာ လေယာဉ်ခရီး၊ မော်တော်ယာဉ်
ခရီးများဖြင့် လှည့်လည်သွားလာရမည် ဖြစ်ပါသဖြင့် အခက်အခဲ

အဆီး၊ အနှောင့်အယှက်များ ကျော်လွှားလွတ်မြောက်၍
အရာရာအဆင်ပြေ ချောမောစေရန် အဖွဲ့လိုက်စုပေါင်း၍
တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ရန်အတွက် ဘုရား
များနှင့် ဂါထာမန္တာန်များကို အောက်တွင်စုစည်းဖော်ပြထား
သည်။

*****

“ ၁၁။ လေကြောင်းခရီးအန္တရာယ်ကင်းဂါထာ ”

(ဓမ္မဇာယန သရဏဂုံဂါထာတော်ကြီး)

သောဇာဟံ ပိစရိဿာမိ၊
ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ၊
နမဿမာနော သမ္ပန္နံ၊
ဓမ္မဿစ သုဓမ္မတံ။

- ဤဂါထာတော်သည် သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် (နာ-၂၁၇)
အဋ္ဌာပကသုတ္တလာဂါထာဖြစ်သည်။
- ခုဒ္ဒကနိကာယ သုတ္တန်ပါတပါဠိအာဠဝကသုတ္တ (နာ-၃၀၇)
ဂါထာဖြစ်သည်။
- အာဠာဝက၊ သာတာဂီရိနှင့် ဟေမဝတစသည့် နတ်မင်း
များ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်သွားလာကြစဉ် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်လေ့
ရှိသည်။
- ကျေးဇူးရှင်မာန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမြဲရွတ်ဖတ်
ပူဇော်တော်မူသော ဂါထာတော်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

* လေကြောင်းခရီးဖြင့် အထူးသင့်တော်ပြီး သမ္မုဒ္ဒေဂါယာ (ခေါက်ဖြည့်စွက် ရွတ်ဆိုရန် လိုအပ်ပါသည်။

*****

၁၂။ ယာဉ် (ကား၊ ရထား) ဖြင့် သွားစဉ်ရွတ်ပွားရန်

(မဟာသရဏဂုံဝါဟာဏော်)

ဗုဒ္ဓေါ တိလောက သရဏော၊
ဗုဒ္ဓေါ သူရိယော တမော နုဒေါ၊
ဂစ္ဆတော သရဏံ ခေမံ၊
ဗုဒ္ဓေါ မေ သရဏံ ဝရံ။

* ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးအား ရဟန္တာရှင်မြတ်များ သင်ကြားပေး အမြဲမပြတ်ရွတ်ဆိုသော ဂါထာတော်ဖြစ်သည်။

* ခရီးသွားနေစဉ် ယာဉ်၊ ရထားပေါ်၌ရွတ်ဆိုရန်ဖြစ်သည်။

*****

“ ၁၃။ ခြေလျှင်ခရီးသွားအန္တရာယ်ကင်းဂါထာ ”

ကတာ မေ ရက္ခာ
ကတံ မေ ပရိတ္တံ
ပဋိတ္ထမန္တု ဘူတာနံ၊
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊
နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊

* ဤဂါထာသည် ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်လာဂါထာဖြစ်သည်။
* မြေ၊ ကင်း စသည့်အဆိပ်ရှိသော သတ္တဝါများပေါများသော အရပ်သို့ ခြေလျင်ခရီးသွားသောအခါရွတ်ဆိုရသည့် ဂါထာတော်ဖြစ်သည်။

* ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိဇယာရာမကျောင်းတိုက်မှ အဘိဇေမဟာရဋ္ဌ ဂုရုဆရာတော်ကြီး ခရီးသွားရာတွင် အမြဲရွတ်ဆိုလေ့ရှိသည်။

*****

“ ၁၄။ မဟာကပ္ပိနမင်းကြီး၊ ဘုရားရှင်ထံသွားစဉ် ရွတ်ပွားသောရတနုတ္တယ ဂူဏဝဏ္ဏနာသစ္စာဂါထာဇောတ် ”

- ၁။ ဘဝသောတံ ဟဝေဗုဒ္ဓေါ၊
တိဏ္ဏော လောကန္တ ဂူဝိဒ္ဓ
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။
- ၂။ ယဒိ သန္တိဂမော မဂ္ဂေါ၊
မောက္ခော စစန္ဒိတံ သုခံ၊
ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။
- ၃။ သံယော ဝေ တိဏ္ဏကန္တာရော၊
ပုညက္ခေတ္တော အနုတ္တဇရာ
ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

* ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက် မဟာကပ္ပိနမင်းကြီးအမတ် (၁၀၀၀)နှင့် တကွမြင်းကိုယ်စီစီး၍ ဘုရားထံသို့ အသွားလမ်းခရီး

၁၀၆

အကြားဝယ် မြစ်သုံးတန်ခြားနေသဖြင့် ရွတ်ဆိုဖြတ်သန်းခဲ့သော ဂါထာ ဖြစ်သည်။

* မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီး ခရီးမထွက်မီ အနည်းဆုံး (၃၂) ခေါက်မျှသရဇ္ဈယ်လေ့ရှိပါသည်။

* ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင်ရေးသားပြုစုသော မဟာဗုဒ္ဓဝင် (ဆဋ္ဌမတွဲ-ပထမပိုင်း) မဟာကပ္ပိနမထေရ် အကြောင်း (၅၅-၅၅၄) လာ ဂါထာတော်ဖြစ်သည်

* မြစ်ကူး၊ ချောင်းကူးခရီးသွားရာတွင် ရွတ်ဆိုသင့်ပြီး သမ္မုဒ္ဓေ (၈) ခေါက် ပြည့်စွက်ရန်လိုသည်။

*****

“ ၁၅။ ကွန်းလမ်း အန္တရာယ်တင်း ခရီးသွားဂါထာ ”

(ခုလုတ်စာ ချမ်းမြတ်စွာဘုရား၏ ဂါထာ)

ပါသာဏာ သက္ခရာစေတီ၊
ကထလာ ခါဏုတဏှာတ၊
သဗ္ဗေမဂ္ဂါ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊
ဝစ္ဆန္တေ လောက နာယကေ၊
ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝမနံမေ သမိဇ္ဈတု။

* မဇ္ဈိမနိကာယ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဍိတ အဋ္ဌကထာ ဂဟပတိဝင် (၅၅-၁၆) သေခသုတ်လာ ဂါထာဖြစ်သည်။
* လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသား စီရင်တော်မူအပ်

သော “ သာသနသမ္ပတ္တိ ဒီပနီကျမ်း ” (၅၅-၂၂၇) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

* ဤဂါထာရွတ်ဆိုပြီး သမ္မုဒ္ဓေဂါထာတော်ကြီးကို (၈) ခေါက် ရွတ်ဆိုရမည်။

* ခရီးမထွက်မီ (၃) ရက်ကြိုတင်၍ သွားမည့်မြို့၊ သွားမည့် နေရာဌာန၊ သွားမည့်ခရီးစဉ်တလျှောက်ရည်မှန်း၍ နတ်အပေါင်း၊ ဘွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အကြီးအကဲတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အတ္တာပို့သရပါမည်။

*****

“ ၁၆။ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာတော်ကြီး ”

၁။ သမ္မုဒ္ဓေ အဋ္ဌဝိသဉ္စ ခွါဒသဉ္စ သဟဿကေ၊
ပဉ္စဿတ သဟဿာနိ၊ နမာမိ သိရသာမဟံ။
၂။ အပ္ပကာ ဝါဠုကာ ဝဂီ၊ အနန္တာ နိဗ္ဗုတာ ဝိနာ၊
တေသံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ အာဒရေန နမာမဟံ။
၃။ နမက္ကာရာ နုဘာဝေန၊ ဟိတ္တာ သဗ္ဗေ ဥပ္ပဒ္ဓဝေ၊
အနေက အန္တရာယာပိ၊ ဝိနဿန္တု အသေသတော။

* ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းအများဆုံး ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသည်။ နေ့ညဉ့် ခြောက် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်သော် သူတစ်ထူးမကောင်း မကြံနိုင်၊ ခြိတ် အကြံတိုင်း ပြည့်ဝစေနိုင်၏။

* ကွမ်းစားလျှင် (၇) ခေါက်၊ ခေါင်းလျှော်လျှင် (၁၁)

ခေါက်၊ ထမင်းစားလျှင် (၃) ခေါက်၊ ပန်းပန်နံ့သာလိမ်းလျှင် (၉) ခေါက်၊ အိပ်ရာဝင်သောအခါ (၉) ခေါက်၊ ရန်သူတွေ့လျှင် (၁၁) ခေါက်၊ စစ်တိုက်သောအခါ (၉) ခေါက်၊ မီးမဖွီးနိုင်သောအခါ ရေကိုသမ္ပူဇွေ (၉) ခေါက် မန်းတိုက်၊ အချုပ်အနှောင်ခံရလျှင် အခေါက် (၁၀၀၀)၊ ခရီးသွားနေစဉ် မပြတ်ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သင့်သည်။

*****

“ ၁၇။ အကာဂါထာတော်ကြီး ”

(သက်တော်မြတ်စွာ)

အဋ္ဌာနမေတ် ဘိက္ခုဝေ၊ အနဝကာသော၊
ယံ ပရူပက္ကမေန တထာဂတံ ဒိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊
အနုပက္ကမေန ဘိက္ခုဝေ၊ တထာဂတာပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန သောတ္ထိမေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

- * ဤဂါထာတော်သည် စူဠဝါပါဠိတော် သံဃဘေဒက ကုန္ဒုဒါ (နှာ-၃၅၅) လာ ဂါထာဖြစ်သည်။
- * မြတ်ဗုဒ္ဓအား ဒေဝဒတ်ကရာဇ်ပြုတ်တွင် ကျောက်တုံးဆင်လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သောအခါ ဘုရားရှင်ကရဟန်းတို့အား ဟောကြားသောဂါထာဖြစ်သည်။
- * နောက်ဆုံးဧတေနမှာ ဂါထာရွတ်ဆိုသူအတွက် ထပ်မံဖြည့်တင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

* ယုံယုံကြည်ကြည်ရွတ်ဖတ်ပါက “ ဥပစ္ဆေဒကမရဏ ” မှ စင်းလွတ်ပါသည်။

*****

“ ၁၈။ အလုံးစုံအောင်မြင်သော သဗ္ဗဇယမင်္ဂလာ ဂါထာ ”

- ၁။ ဒိဝါတပတိအာဒိစ္စော၊ ရတ္ထိမာဘာတိစန္ဒိမာ၊
သန္တဒ္ဓေါခတ္ထိယောတပတိ၊ ဈာယိတပတိဗြာဟ္မဏော၊
- ၂။ အထသဗ္ဗမဟောရတ္ထိ ၊ ဗုဒ္ဓေါတပတိတေဇသာ၊
တာဒိသံ တေဇသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံဝန္တာမိအာဒရံ၊
- ၃။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိမေ ဟောတုသဗ္ဗဒါ။

- * ဓမ္မပဒပါဠိတော် ဗြဟ္မဏဝဂ်၊ အာနန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု (နှာ-၆၉) အာဂါထာဖြစ်သည်။
- * သက်တော်ရှည် အဘိဇေဇ်ကင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၃၂၀ ပြည့်နှစ်က ဇာတိ (လင်းယဉ်ရွာ)၌ တရားအမွေပေးသော အားဖြင့် ဓမ္မစေတီကျောက်စာတိုင်ကို စိုက်ထူပေးတော်မူခဲ့သည်။ သင်းကျောက်စာတိုင်တွင် ဒိဝါတပတိဂါထာနှင့် အဋ္ဌာနမေတ် ဂါထာတော်တို့ကို ရေးထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။
- * မကောင်းကျိုးဟူသမျှ၊ ကင်းပျောက်ပ၍၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကျက်သရေ မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါလိမ့်မည်။ အရာရာ ဖြစ်တိုင်းအောင်၍ ဆောင်တိုင်းမြောက်နိုင်သော ဂါထာတော်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

* ဂါထာတကာထဲတွင် အတိုဆုံးဖြစ်၍ မင်္ဂလာအလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံဆုံးသော (သဗ္ဗဇယမင်္ဂလာ) ဂါထာဖြစ်၍ အဘိုးတစ်သိန်းထိုက်သောဂါထာတော်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

*****

“ ၁၉။ အကျဉ်းအကျပ်၊ အခက်အခဲပျောက်ဂါထာတော် ”

(နုပေတဂါထာတော်)

နမောတေ ဗုဒ္ဓဝိရဏ္ဏံ၊ ဝိပုမုတ္တောသိသဗ္ဗမိ၊
သမ္မာဓပ္ပဋိပန္နောသ္မိ၊ တဿမေသရဏံတဝ။
တထာဂတံအရဟန္တံ၊ စန္ဒိမာ သရဏံဂတော၊
ရာဟုစန္ဒပမုဋ္ဌဿ၊ ဗုဒ္ဓါလောကာနု ကမ္မကာ။

- * ဤဂါထာသည် သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ (သံ-၁၊ ၄၈) စန္ဒိမသုတ်လာဂါထာဖြစ်သည်။
- * ဒုက္ခဝင်္ကပါမှ လွတ်မြောက်စေသော ဂါထာဖြစ်သည်။
- * ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရခြင်း၊ လွတ်လပ်မမြင်၊ ထွက်ပေါက်မရှိ၊ အကျဉ်းအကျပ်နှင့်တွေ့နေရခြင်း၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ပင်ပန်းဆင်းရဲညှင်းဆဲခဲနေရခြင်း၊ အနှောင်အဖွဲ့ခဲနေရခြင်းတို့အတွက် အဓိဋ္ဌာန်ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသော ဂါထာဖြစ်သည်။
- * လမင်းအား လငပုတ်ဖမ်းစဉ် လနတ်သားမှ အသွင်မည်သော ရာဟုဖမ်းစားနှောင်ဖွဲ့မှုပြေပျောက်ရန် ဘုရားရှင်အား တိုင်တည် ရှိခိုးပန်ကြားသဖြင့် အကျဉ်းအကျပ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ ၂၀။ မကြံစည်နိုင်သော အကျိုးထူးများပေးနိုင်သောဂါထာ ”

(အဓိဋ္ဌယုအကျိုးပြုဂါထာ)

ဧဝံအဓိန္ဒိယာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ အဓိန္ဒိယာ၊
အဓိန္ဒိယေ ပသန္နာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ အဓိန္ဒိယော၊

- * ဤဂါထာသည် ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဗုဒ္ဓအပါဒါနိပါဠိတော် (ဂါထာနိပါတ် ၈၂၊ နာ - ၇) လာဂါထာတော်ဖြစ်သည်။
- * အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မိဂဒါဝုန် ဆရာတော်ဦးဝဏ္ဏဓဇ အမြဲရွတ်ဆိုဆုံးပေးလေ့ရှိသည်။
- * အနည်းဆုံး (၉) ခေါက်ရွတ်ပြီးနောက် မိမိနှစ်သက်ရာ ဇာတ်တော် တစ်ပါးပါးကို အဓိဋ္ဌာန်၍ ပုတီးစိပ်နိုင်သည်။
- * မကြံစည်နိုင်သော အကျိုးထူးများရမည်။ ဖြစ်သင့်တာဟူသမျှဖြစ်မည်။ ဥပမာ-စာမေးပွဲအောင်မည်။ အလုပ်ရမည်။ အပွားပေးရမည်။
- * ဤမျှဆိုလျှင် အောင်ချမ်းသာ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးများအဖို့ သွား ရင်းလာရင်း ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သွားလာကြရန် လုံလောက်ပါပြီ။ “ မန္တန် မန္တရားဟု မပြောနိုင်သော အက္ခရာမရှိ၊ ဆေးဖက်မဝင်သော နှုတ်မြက် သစ်ပင်ဟူ၍မရှိ၊ အသုံးမဝင်သောသူဟူ၍မရှိ၊ အသုံးချတတ်သောသူသာရား၏ ” ဟု ၁၉၈၆-ခု ဧပြီလထုတ် ကလျာမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆရာကြီးဦးဆန်းထွန်းက ရေးသားဖော်ပြခဲ့ဘူးပါသည်။
- * အနက်အဓိပ္ပါယ်မသိသော မန္တန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ရွတ်ပါက အကျိုးအာနိသင်ရှိလာပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်သိရှိစွာဖြင့် ရွတ်ပါလျှင် ပို၍အာနိသင်ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

အောင်ချမ်းသာ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးအဖွဲ့ဝင် အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ အနေဖြင့် ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ပွားပူဇော်ကြရာ တွင်ပရိတ်တော်တန်ခိုးကို ယုံကြည်၍ အထံရရှိစေရန် မပြတ်ရွတ်ဖတ် ပူဇော်ကြစေလိုပါသည်။

ယုံလည်း ယုံစေချင်ပါသည်။

ထုံလည်း ထုံစေချင်ပါသည်။

*****

“ ၂၁။ ကန်တော့ချီး ”

အောင်ချမ်းသာ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးများအနေဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ မြတ်နေရာတော်များသို့ ရောက်တုံး ရောက်ခိုက် ဩကာသ ကန်တော့ချီးဖြင့် ရှိခိုးပြီး ပဉ္စသီလခေါ် ငါးပါးသီလကို ခံယူဆောင် တည်လိုကြမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ မူကွဲအမျိုးမျိုး ရှိသည့်အနက် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့မှ မူတစ်မူတည်းဖြင့်သာ ညီညာ ဖြေဖြုတ်ရန် ဆက်လက် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကန်တော့ရန်

ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကံ၊ ဝစီထံ မနောကံ၊ သဗ္ဗဒေါသ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တို့ကိုပျောက်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင်၊ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို အရိုအသေ၊ အလေးအမြတ်၊ လက်အုပ်ငိုက် ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့၊ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဘုရားအားရန်

ကန်တော့ရသော၊ အကျိုးအားကြောင့်၊ အပါယ်လေးပါး၊ တပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး၊ ဝိပတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗုဒ္ဓနာမတရားငါးပါး တို့မှ အခါခပ်သိမ်း၊ ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ ခပ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကိုရပါလို၏ အရှင် ဘုရား။

*****

“ ၂၂။ သီလတောင်း ”

အဟံဘန္တေ၊ တိသရဏေနသဟ၊ ပဉ္စသီလံ၊ ဓမ္မယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ၊ မေ ဘန္တေ၊ ဒုတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ၊ တိသရဏေနသဟ၊ ပဉ္စသီလံ၊ ဓမ္မယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ၊ မေ ဘန္တေ၊ တတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ၊ တိသရဏေနသဟ၊ ပဉ္စသီလံ၊ ဓမ္မယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ၊ မေ ဘန္တေ။

ဘုရားရှိခိုး

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဿ (သုံးခေါက်ဆို)

သရဏံရုံသောဂ်ဏာ

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမို့ သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ၊

တတိယမို့ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမို့ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
တတိယမို့ သံယံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ ၊

သီလအောက်တည်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ၊ ဝေရမဏိ၊ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
- ၅။ သုရာမေရယ မလ္လပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

*****

၂၃။ ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ဧရချမ်း၊ အမွှေးတိုင်ကပ်လျှူရန်

အရဟတာဒိ နဝဂုဏေဟိ = အရဟံ အစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ = ပြည့်စုံတော်မူသော နာထံ = လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓံ = သက်တော် ထင်ရှား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥဒ္ဓိဿ = ရည်မှတ်၍ စေတီယဿ = ဓါတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ဥဒ္ဓိဿစေတီ၊ ပရိဘောဇစေတီတော်မြတ်အား

၁။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသ သမ္ပန္နံ = အဆင်း၊ အနံ၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဣမံ ဝဏ္ဏပါတ ခါဒနိယဘောဇနိယံ = ဤဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ချီချပ်ရသာ အဖြာဖြာကိုလည်းကောင်း၊

၂။ ဝဏ္ဏ ဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ အဆင်း၊ အနံ၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဣမံ ဗုပ္ပံ = ဤပန်းကိုလည်းကောင်း၊

၃။ သုဒ္ဓ သိတလ ပသန္တံ = သန့်ရှင်းအေးမြ ကြည်လင်လှသော ဣမံ ပါနိယ ပရိဘောဇနိယံ = ဤသောက်တော်ရေ သုံးဆောင်တော် ရေကို လည်းကောင်း၊

၄။ ပဘာ ဝဏ္ဏေဟိ = အရောင်အဆင်းတို့ဖြင့်၊ အန္ဓကာရံ = အမိုက်မှောင်ကို၊ ဝိနာသကံ = ပယ်ပျောက်တတ်သော၊ ဣမံဒီ ဝဇာလံ = ဤဆီမီး လျှံကိုလည်းကောင်း၊ ဣမံ ဂန္ဓံ = ဤအမွှေး၊ အနံကိုလည်းကောင်း၊ ဒေမိ = နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း လျှိုဝါန်းပါ၏ အရှင် ဘုရား၊ ပူဇေမိ = နိဗ္ဗာန်ရည်မျှော်ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား၊

ဣမံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံဟောတု။
မေ = တပြည်တော်၏ ဣမံပုညံ = ဤကောင်းမှုသည်၊ အာသဝက္ခယံ = အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ၊ ကုန်ကြောင်းဖြစ် သောမဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝဟံ-ဝဟန္တော = ရောက် အောင်ရွက်ဆောင်နိုင်သည်၊ ဟောတု = ဖြစ်ပါစေသတည်း။

*****

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဌာနတော်များ ရောက်တုံးရောက်ခိုက် နေရာ ဒေသအားလျော်စွာ ကန်တော့ချိုးဖြင့်ရှိခိုး၍ ငါးပါးသီလများခံယူပြီး သင့်တော်ရာ ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြရာတွင် အချိန်ရပါက နတ်၊ ဗြဟ္မာများအား ဆင့်ဖိတ်ပြီးပရိတ်ရွတ်ပြီးပါက နတ်ပို့ဂါထာတော်များ ရွတ်ဆိုလို ခါတလည်း အဆင်ပြေလွယ်ကူစေရန် နတ်၊ ဗြဟ္မာများပင့်ဖိတ်ခြင်း နှင့် နတ်၊ ဗြဟ္မာများပြန်ပို့ရန် ဂါထာတော်များတို့အား ဆက်လက် တော်ပြအပ်ပါသည်။

“ ၂၄။ နတ်၊ ဗြဟ္မာများ၊ ဖိတ်ကြားရန် နတ်ဖိတ်အမွှန်း ”

သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊
 အကြာ ဝစ္ဆန္တုဒေဝတာ။
 သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊
 သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခံ။
 ဓမ္မဿဝန ကာလော အယံ ဘဒန္တာ၊
 ဓမ္မဿဝန ကာလော အယံ ဘဒန္တာ၊
 ဓမ္မဿဝန ကာလော အယံ ဘဒန္တာ။

သမန္တာ - မြေမဟိချာ ရေသီတာနှင့် ဒီပါလေးကျွန်းမြင်းမိုက် ထွန်းသား၊ စက်ဝန်းအသွင် ဤစကြဝဠာ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ စက္ကဝါဠေသု - ယုဇနာပေါင်းရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် အမြင့်ဆောင်သော တောင်စကြဝဠာကာရံ ကျောက်စိုက်ဝန်း၍ဝိုက်သော၊ တိုက်ဇာတိပေါင်းတစ်သောင်းသော လောကဓါတ်တို့၌၊ ဝသန္တာ = ဒေဝိဒ္ဓိဂုဏ်အင်စုံညီမျှနေထိုင်ကြကုန်သော၊ ဒေဝတာ = အာဏာလွှမ်းမိုးတန်ခိုးကြီးမြတ်အနတ်နတ်တို့သည် အကြ = ပရိတ်တော်မြတ်၊ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ရာဤနေရာသို့၊ အာဝစ္ဆန္တု = အားလုံး အားလုံး ပေါင်းဆုံအများသဒ္ဓါပွားလျက် တရားတော်နာလာရောက်ကြပါကုန်လော့၊ မုနိရာဇဿ = အရဟန္တသာဝကနှင့် ပစ္စေကမုနိအစရှိသော မုနိတကာတို့၏ ထိပ်ပန်း၊ ရဟန်းတကာတို့၏ သရဖူ၊ လူတကာတို့၏ သင်းကျစ်၊ နတ်တကာတို့၏ အဆင်တန်ဆာ၊ ဗြဟ္မာတကာတို့၏ ဥသျှောင် ငါးမာရ် အောင်သော မင်းခေါင်မင်းဖျား၊ မင်းတရားကြီးဘုရား၏၊ သဂ္ဂမောက္ခံ = နတ်ဝေဇယန် ငွေကဒဏ်နှင့် နေရတနာ

ရွှေဘုံဇေယျခုံသို့ လှုံစေလသော အကျိုးကိုပေးတတ်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ = သံဝိဇ္ဇမာန သဒ္ဓမ္မနှင့် ပသဋ္ဌဂုဏ်၊ အင်စုံ ညီညွတ် တူလွတ်အကျော် ပရိတ်တော်ဟုဆိုအပ်သော တရားတော်ကို၊ သုဏန္တု = မိစ္ဆာဝိတက် မငြိယှက်ဘဲ ပြည့်နှက် အာရုံမှတ်သားနာခံကြပါကုန် လော့။ ဘဒန္တာ = သောင်းထိုက်စက္ကဝါ ထက်ဝဠာမှ ညီညာဖျဖြ ရောက် လာကြသော ဒေဝဒေဝါ အိုနတ်ဗြဟ္မာတို့၊ အယံကာလော = ဓမ္မသဘင် ဆင်ယင်ပါရ ဤအခါ သမယသည်၊ ဓမ္မဿဝနကာလော = ကုသိုလ် စိတ်ယှဉ်ဇောအစဉ်နှင့် ကြည်ရွှင်လေးမြတ်၊ နာကြားအပ်ရာ မင်္ဂလာ အခါကြီးပါပေတည်း။

ပရိတ်တော်များ ရွတ်ဆိုပူဇော်ပြီးပါက နတ်၊ ဗြဟ္မာများ ပြန်ပို့ ရန်နတ်ပို့အမွှန်းကို ဆက်လက်ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

*****

၂၅။ နတ်ပို့အမွှန်း

ဧတ္တာဝတာစ အမေဟိ၊
 သမ္ဘတံ ပုည သမ္ပဒံ။
 သဗ္ဗေ ဒေဝါ နုမောဒန္တု ၊
 သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိယာ။
 ဒါနံ ဒဒန္တု သဒ္ဓါယ၊
 သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
 ဘာဝနာ ဘိရတာ ဟောန္တု ၊
 ဝစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ဝတာ။

ဧတ္တာဝတာစ = ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိပျောက် အနက်မချွတ် နှုတ်သံလွှတ်၍ ရွတ်ဖတ်အပ်သောအစဉ်ဖြင့်၊ အမေဟိ

= ပရိတ်တရား ရွတ်ပွားအားထုတ် အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ သမ္ဘာ -
 ပါရမီပြည့်ကြောင်း သဒ္ဓါလောင်း၍ ကောင်းစွာဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူး
 အပ်သော၊ ပုညသမ္ဘဒ္ဓံ = ကိလေသာကြေးညော်ကို ဆေးလျှော်
 သန့်ရှင်းဖြူစင်သော ကောင်းမှု၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ သဗ္ဗဒေဝါ -
 ခပ်သိမ်းကုန်သော နတ်တို့သည်၊ သဗ္ဗသမ္ဘတ္တိ သိဒ္ဓိယာ = လောကုတ်၊
 လောကီ နှစ်လီဆုံးကုန် အလုံးစုံသော၊ ဂုဏ်သိန်တန်ခိုး စည်းစိမ်
 ချမ်းသာ၏ ပြီးစီးခြင်း အကျိုးငှာ၊ အနုမောဒန္တံ ပါရမီပြည့်ကြောင်း
 သူတော်ကောင်းတို့ နှစ်ထောင်းအားရမ်းပြုနိုင်စွမ်း ကြသည်ဟု
 ဝမ်းမြောက် နှစ်သက် ကြပါစေကုန်သတည်း။

သဒ္ဓါယ - ရတနာ သုံးတန်ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို မြတ်နိုးယုံကြည်
 တတ်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့်၊ ဒါနံ - မိမိနှင့် ထိုက်တန်သော လှူဒါန်း
 ရန်အစုစု ဆွမ်းစသော ဒါနဝတ္ထုကို၊ ဒဒန္တံ - နှစ်သက် ရွှင်ဖူ
 လှူဒါန်းကြစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗဒေဝါ - နေ၊ ညဉ့်မခြာ အခါခပ်သိမ်း
 သီလံ = ကောင်းကျင့် ကောင်းကြံ၊ မြဲမြံစွာ ကျင့်သုံးအပ်သော
 သီလကို၊ ရက္ခန္တံ = သီလကျေးဇူး ဂုဏ်အထူး၌ နူးညွတ်အာရုံ
 စောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဘာဝနာတီရတာ - သမထ
 ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ရွှင်လန်းမွေ့လျော်ကြကုန်သည့်
 ဟောန္တံ = ဖြစ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။ အာဂတာ - ပရိတ်တော်
 ကိုနာခံလို၍ ထိုထိုအရပ်မှ လာရောက်ကြကုန်သော၊ ဒေဝတာ -
 သမ္မာဝါဒီ ပါရမီမွေ့လျော် နတ်သူတော်တို့သည်။ ဂစ္ဆန္တံ - ကိုယ်စီ
 ကိုယ်စီ၊ ထိုဤရပ်ဘောင် ဓါတ်တန်ဆောင်နှင့် လျှပ်ရောင်လျှံသန်း
 ဝိမာန်နန်းသို့ စံမြန်းပြန်သွားကြပါကုန်လော့။

*****

“၂၆။ စစ်ကိုင်းတောင်မှီး၊ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်၊ ရွှေဟင်္သာ
 ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တော်တိုင်ရေးသားတော်မူသော
 သံဝေဇနိယဉာနဘုရားရှိခိုး၊ ဂါထာတော်များ။”

(ဖွားမြင်တော်မူရာ၌ မှီခိုပါက)

- * ဗုဒ္ဓေါ ဇာတောသိ ဣမမ္ပိ၊
- သာလ ရုက္ခဝနေ ရမေ၊
- တဿေဝ ဂုဏ ဝိသေသေ၊
- သရိတွာ တံ နမာမဟံ။

ဗုဒ္ဓေါ - သစ္စာလေးအင်၊ ကိုယ်တိုင်မြင်သည်၊ တို့ရှင် ထွတ်
 သား မြတ်ဘုရားသည်၊ ရမေ - သာယာဆန်းကြယ် လွန်တင့်တယ်
 ၍ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော၊ ဣမမ္ပိသာလရုက္ခဝနေ - ဤအင်ကြင်းပင်
 တောအုပ်၌၊ ဇာတောသိ - လူတွင်ထင်ရှား၊ ရှေ့ဆောင်သွားရန်၊
 နန္ဒညားကြည်လင် ဖွားမြင်တော်မူလေပြီ၊ တဿေဝဗုဒ္ဓဿ - ထိုသို့
 သောမြတ်စွာဘုရား၏ သာလျှင်၊ ဂုဏဝိသေသေ = နတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ၊
 သတ္တဝါထက်ကဲသာ သကတ်ဂုဏ်ထူးမြတ်တို့ကို၊ သရိတွာ = အာရုံ
 မှော်ရှုဆင်ခြင် အောက်မေ့ခြင်း ကိုပြု၍၊ အဟံ = အကျွန်ုပ်သည်၊
 နမာမိ-ရိုသေညွတ်ကျိုး၊ ဦးထိပ်မိုး၍ ရိုခိုးပါ၏ဘုရား။

(ဘုရားအဖြစ်၌ ရောက်တော်မူရာ တောစိပ်၌မှီခိုပါက)

- ဗုဒ္ဓေါ ဗုဇ္ဈတိ ဣမမ္ပိ၊ ရုက္ခမ္ပိ ဓမ္မ မုတ္တမံ၊
- သုဗုဒ္ဓံတံ နမသာမိ၊ သဗ္ဗညု လောတနာယကံ။

www.burmeseclassic.com

ပုဇွေ = သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမမ္မိ ရုက္ခမိ = ဘုရားရှင်တို့ မချီပွင့်ရာ ရတနာမြေမင်း၊ ဤမဟာ ဗောဓိပင်ရင်း၌၊ ဥတ္တမံ = သိဉာဏ်၊ ကဿပ အစေလတရား အစားစားတို့ထက် လွှမ်းတက်ကျော်လတ်ထူးမွန်မြတ်သော၊ ဓမ္မံ = သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို၊ ဗုဇ္ဈတိ = ဆရာမရှိကိုယ်တိုင်ကြည့်၍ သိရှိတွေ့မြင်တော်မူ၏။ သဗ္ဗညု = ဧညယျဥဿုံ၊ သိအပ်သမျှသော တရားစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသော၊ သုဗုဒ္ဓံ = သစ္စာ လေးပါး မြတ်တရားကို ကောင်းစွာသိမြင်တော်မူသော၊ တံဗုဒ္ဓံ = ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ = အကျွန်ုပ်သည်၊ နမဿာမိ = ရိုသေ မြတ်နိုး၊ သဒ္ဓါမိုးကို ရွာဖြိုးလျက်သာရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို ဖောတော်မူရာ မိဂဒါဝုန်၌ရှိခိုးပါ၏)

ပုဇွေ၊ ဣမမ္မိဒါယမိ၊
 ဓမ္မ စက္က မဒေသယံ၊
 နိဗ္ဗာန ပါပကံ ဓမ္မံ၊
 တံ နမဿာမိ သာဒရံ၊

ပုဇွေ = သစ္စာလေးခွင် တရားအင်ကို ကောင်းစွာ သိမြင် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမမ္မိ ဒါယမိ = သားသမီး တို့မြူးရွှင်သဘာဝ ဘေးကင်းကြ၍ ချမ်းမြအတွေ့ မွေ့လျော်စေ ဖြစ်သော ဤမိဂဒါ ဝုန်တော၌ နိဗ္ဗာနပါပကံ = နိဗ္ဗာန်ရွှေမြို့ကို ပို့ဆောင်ပေးတတ်သော ဓမ္မစက္ကံ = ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂလေးဖြာ ဓမ္မစကြာဟုဆိုအပ်သော၊ ဓမ္မံ = တရားတော်ကို

အဒေသယံ = ပဉ္စဝဂ္ဂိ ဤငါးလိအား မနသီကာရသနားလှ၍ ကျန သွန်သင် မြင်အောင် သဘော ဦးစွာစော၍ ဟောကြားတော်မူလေပြီ၊ တံဗုဒ္ဓံ = ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို၊ သာဒရံ = အာရုံရွှေသွား၊ ရိုသေ လေးစားခြင်းနှင့်တကွ၊ နမဿာမိ = ဦးညွတ်ဝပ် လျှိုး၊ လွန်မြတ် နိုးကာ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

(ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာသည်တို့၌ရှိခိုးရန်ဂါထာ)

ဣဓ ပုဇွေ၊ နိဝါသောသိ၊
 ဣဓေ ကဒါဝ ဝါသကော။
 ဇေတဝနာဒိ ဌာနေသု၊
 ဌာတွာ ဗုဒ္ဓံ ဝန္တာမဟံ။

ပုဇွေ = သစ္စာသိမြင်၊ ဉာဏ်၌ထင်သည် ဂေါတမမည်တွင် ဘုရားရှင်သည်၊ ဣဓ = ဤသည်မြို့ပြဌာန၌၊ နိဝါသော = ဝါတော် ကာလနှစ်ဆယ်ကျအောင် ထာဝရရွှင်ပြုံး နှလုံးမွေ့လျော်သီတင်း သုံးနေတော်မူ၏။ ဧကဒါဝ ဧကဒါဝ = ကာလမကြာရံခါရံခါ၌ သာလျှင် ဝါသကော = အလှည့်အလည်ကြည့်ရှုကျိုးဖလ ခေတ္တမျှ သာလျှင် ရွှင်ကြည်နှလုံး သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ ဣတိ = ဤသို့လျှင် ဇေတဝနာဒိ ဌာနေသု = ဇေတဝန် ပုဗ္ဗာရုံဝေဠုဝန်အစရှိသော ဌာနတို့၌ ဌာတွာ = အခိုက်အတန့်မကြန့်မကြာရပ်ခါရပ်ခါနားနေ၍ အဟံ = အကျွန်ုပ်သည်၊ ဗုဒ္ဓံ = မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝန္တာမိ = အတိတ် အာရုံပြန်ခြံ မျှော်ကိုး လွန်မြတ်နိုးကာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

(ပရိနိဗ္ဗာန်ဖြူကြရာကုသိနာရံ၌ မှီခိုသောဂါထာ)

သမ္မုဒ္ဓေါ ဣဓ နိဗ္ဗတော၊
ဇာတျာဒိ ဒုက္ခ ကုန္တကံ။
ဩဟာယ သန္တိ မာရဗ္ဗ၊
နိဗ္ဗတံ တံနမာမဟံ။

သမ္မုဒ္ဓေါ = သစ္စာလေးခွင်တရားအင်ကို ကောင်းစွာသိမြင်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇာတျာဒိ ဒုက္ခကုန္တကံ = ဇာတိ
အစရှိသော ဒုက္ခခန္ဓာအပေါင်းကို ဩဟာယ = ပယ်စွန့်တော်မူ၍
သန္တိ = သန္တိသုခနိဗ္ဗာနကို၊ အာရဗ္ဗ = အာရုံပြု၍ (ဝါ) အကြောင်း
ပြု၍။ ဣဓ = ကုသိနာရုံအမည်သာစွ ဤမြို့ပြ၌။ နိဗ္ဗတော = ခန္ဓာ
ငါးဝက္ခယံပျောက်ကြ၍ ကာမတဏှာ ဝိတဏှာတို့ ရှင်းကွာချုပ်သိင်
၍ငြိမ်းအေးတော်မူလေပြီ။ နိဗ္ဗတံ = အငြိမ်းကြီးငြိမ်းတော်မူပြီးသော
တံဗုဒ္ဓံ = ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ = အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ =
ရိုသေမြတ်နိုး ဦးညွတ်လျှိုးကာရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

(ဘဏ္ဍဝါတို့အား စာရေးအရသာကို တိုက်ကျေးတော်မူပြီး၍
ပရိနိဗ္ဗာန်ဖြူတော်မူသည်ကို အာရုံပြု၍မှီခိုသောဂါထာ)

ဇနဿ ဓမ္မမေဒဿ၊
ရသံ ဒတ္တာန အာယုကံ။
နိဗ္ဗတော ယော တထာဂတော၊
နမာမိ တံ သုနိဗ္ဗတံ။

ယော တထာဂတော = ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ကဲ့သို့
ကောင်းစွာ ကြံသွားခြင်း ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။

အာယုကံ = ခေတ် ကာလတည် သက်တော်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊
ဇနဿ = လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဟူသုံးဘုံလူအပေါင်းအား၊
ဓမ္မမေဒဿ = ဓမ္မ အစစ်တရားတော် အဆီအနှစ်၏၊ ရသံ =
ဘောဇဉ်အရသာ အဖြာဖြာထက် ကဲသာထူးချွန်မွန်မြတ်သော
ဓမ္မအရသာကို၊ ဒတ္တာန = ထုတ်ဖော် ဟောကြားပေးသနားတော်
မူပြီး၍။ နိဗ္ဗတော = ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံချုပ်သိမ်း ၍ငြိမ်းတော်မူလေပြီ။
တထာဂတံ = ထိုသို့သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ =
အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ = စိတ်စဉ်အလိုက်အာရုံ စိုက်၍ ဦးခိုက်ရိုကျိုး
ထွန်မြတ်နိုးကာ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်း၍ မှီခိုသောဂါထာ)

နိဗ္ဗာန သုခ ဝေဒိတော၊
သဗ္ဗ ဒုက္ခေဟိ ဝိမုတ္တော၊
နာမရူပေဟိ နိဗ္ဗတော၊
နမာမိ တံ သုသုခိတံ။

ယောဘဂဝါ = ဘုန်းတော်ခြောက်ပါး ဂုဏ်တော်အားဖြင့်
ဆင်ရှားပြည့်စုံတော်မူသော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဗ္ဗာန
သုခ ဝေဒိတော = နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သန္တိသုခကိုကောင်းစွာ
သိရှိ၍၊ ကိုယ်တော်တိုင်ခံစားတော်မူ၏။ သဗ္ဗဒုက္ခဟိ = ခပ်သိမ်း
အလှ ဒုက္ခဟူသမျှတို့မှ၊ ဝိမုတ္တော = အထူးအားဖြင့် လွတ်မြောက်
တော်မူ၏။ နာမ ရူပေဟိ = နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး သင်္ခါရသဘောတရားတို့မှ
နိဗ္ဗတော = အမြစ်ပြတ်၍ နောက်ထပ်မဖြစ်စင်စစ်ငြိမ်းအေးတော်မူ၏။

သုသုခိတ် = အငြိမ်းအေးကြီး ငြိမ်းအေးတော်မူခြင်းရှိသော၊ တံတဝ
ဝန္တံ = ဘုန်းတော်ကြီးမားထို ဖြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ = အကျွန်ုပ်
သည်၊ နမာမိ = သတိရှေ့သွား အာရုံထား၍ ညွတ်တွားမြတ်နိုး ဦး
ထိပ်မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

*****

၂၇။ ရာဇဂြိုဟ်တွင် ရွတ်ပတ်ပူဇော်ရန်

ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်ထိပ်တွင် ရွတ်ပတ်ပူဇော်ရန်

မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်ကြီးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး
ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်ကြီးတွင် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ရဟန်း၊ သံဃာ
နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ လူပရိသတ်တို့နှင့်တကွ မဇ္ဈိမက သတို့သားအား
ပရိမိတ္တဇာလသုတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ပွင့်တော်မူ
ပြီးကြကုန်သော ဘုရားရှင်အပေါင်းတို့သည်လည်း ဤပရိမိတ္တဇာလ
သုတ်ပရိတ်တော်ကို တစ်ကြိမ်စီ ဟောကြားတော်မူခဲ့ကြသည်။

ဤပရိမိတ္တဇာလသုတ် ပရိတ်တော်ကြီးအား ရွတ်ပိုးပူဇော်သူ
တို့အဖို့ အသက်တစ်ရာကျော်ရှည်နိုင်ပါသည်။ မရေတွက်နိုင်သော
ကုသိုလ်အကျိုးတရားများ ရရှိစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပရိမိတ္တဇာလသုတ္တ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ - ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတီ
ဝိဇ္ဇာကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါပန သမယေန ကုမ္ဘဏ္ဍေန ယက္ခေန။

ဒေဝေန ယက္ခေန၊ ဣန္ဒေန ယက္ခေန၊ ဗြဟ္မေန ယက္ခေန၊ သုပဏ္ဏေန
ယက္ခေန၊ နာဂေန ယက္ခေန၊ ဝန္တုဗ္ဗေန ယက္ခေန၊ ပုဗ္ဗဒိသေန
ယက္ခေန၊ အဂ္ဂိဒိသေန ယက္ခေန၊ ဒက္ခိဏဒိသေန ယက္ခေန၊ နရတိမ
ဒိသေန ယက္ခေန၊ ပစ္ဆိမဒိသေန ယက္ခေန၊ ပါရပုဒိသေန ယက္ခေန၊
ဥတ္တရဒိသေန ယက္ခေန၊ ဧသန္တဒိသေန ယက္ခေန၊ သမုဒ္ဒဒိသေန
ယက္ခေန၊ အာကာသဒိသေန ယက္ခေန၊ ဘူမဒိသေန ယက္ခေန။

၂။ အပ္ပမေယျော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမေယျော ဓမ္မော၊ အပ္ပမေယျော
သံယော၊ ဘယဿန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ။

၃။ ယတ္ထ ယတ္ထ အပါဒကာ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ခွံပါဒါ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ
စတုပ္ပါဒါ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ဗဟုပ္ပါဒါ၊ ပါဒအန္တံ ဥိရုအန္တံ စက္ခုအန္တံ
မုခအန္တံ ဇိဝိအန္တံ။

၄။ နမော ဗုဒ္ဓဿ၊ နမော ဓမ္မဿ၊ နမော သံဃဿ။ သကလ-
လောကဓာတုမာတာပိတုဗုဒ္ဓရက္ခန္တံ ကတံ၊ သကလလောက- ဓာတု
မာတာပိတုဓမ္မရက္ခန္တံ ကတံ။ သကလလောကဓာတု- မာတာပိတု
သံဃရက္ခန္တံ ကတံ၊ ရတ္ထိံ ဝါ ဒိဝါဝါသဒါမံ ရက္ခန္တံ။

၅။ သဗ္ဗဒေဝတာယ ဣမဿ ပရိမိတ္တဇာလဿ တေဇေန
ဣမသ္မိံ အပါကဋှာ သရီရေ ယေကေစိ ဥပဒ္ဒဝါ အာနုဘာဝေန
တေဇေန ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ဣမသ္မိံ ဇမ္ဗူဒီပေ၊ ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗတေ၊
ဣမသ္မိံ နဝရေ၊ ဣမသ္မိံ ဂေဟေ သဗ္ဗသကြု ဝိနဿန္တု။ သဗ္ဗေ
ဥပဒ္ဒဝါ ဝိနဿန္တုတိ။

ပရိမိတ္တဇာလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

xxxxxxxxxx

ဝေဠုဝန်ကျောင်းတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်

ဩဝါဒပါတိမောက်

မြတ်စွာဘုရားအား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင် ဘုရင်ဗိဗ္ဗိသာရက ဇဗ္ဗဒိပ်ကျွန်းတွင် ရှေးဦးသောကျောင်းကို ဆောက်လှူခဲ့ပါသည်။ ထိုကျောင်း လှူဒါန်းစဉ်က မြေငလျင်များတုန်လှုပ်ခဲ့ရပါသည်။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်မွန် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်တွင် မြတ်ဗုဒ္ဓသီတင်းသုံးစဉ် ရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း ဥပတိဿပရိဗိုဇ် နှင့် ရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်း ကောလိတပရဗိုဇ် တို့ရောက်လာခဲ့ပြီး ရဟန်းပြုခဲ့ကာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။ တပို့တွဲလပြည့်နေ့ ဖြစ်ခြင်း၊ မည်သူ့မျှမပင့်ဖိတ်ရပဲ ရဟန်းပေါင်း ၁၂၅၀ တို့ စည်းဝေးမိခြင်း၊ ထိုရဟန်းအားလုံးတို့သည် ဧဟိဘိက္ခု ရဟန်းချည်းဖြစ်ခြင်း ထိုရဟန်းအားလုံးပင် ဆဋ္ဌါဘိည (အဘိညဏ် ခြောက်ပါးရရှိကြသည်) ရဟန်းချည်းဖြစ်ခြင်းစသော အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော သန္နိပါတ(သာဝကအစည်းအဝေးကြီး) ကိုပြုတော်မူပြီးလျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် မထေရ်ကြီးနှစ်ပါးတို့အား အဂ္ဂသာဝကရာထူးကို အပ်နှင်းပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လိုက်နာသူကို အပါယ်ဒုက္ခဘေးစသည်မှ လွတ်မြောက်စေတတ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အကျဉ်းချုပ်အဆုံးအမဩဝါဒနှင့် ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ် များကို “ ပါတိမောက် ” ဟုခေါ်ပါသည်။ ထိုပါတိမောက်သည် (၁) ဩဝါဒပါတိမောက် (၂) အာဏာ ပါတိမောက်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိပြီး ဩဝါဒပါတိမောက်ကို မြတ်စွာဘုရားတို့သာလျှင် ပြတော်မူဟောတော်မူကြရပါသည်။

ဘုရားတိုင်း ဘုရားတိုင်း ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ဟောကြား

ပြသတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ခုနစ်နှစ်တစ်ကြိမ်၊ သီခီမြတ်စွာဘုရား၊ ဝေဿဘူမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည်ခြောက်နှစ်တစ်ကြိမ်၊ ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား၊ ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားတို့သည်တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် ခြောက်လတစ်ကြိမ် ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ပြသတော်မူခဲ့သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဩဝါဒပါတိမောက်သုံးဂါထာတို့ကို သက်တော်ရှည် မြတ်စွာဘုရားတို့သည် သာသနာအဆုံးတိုင် ပြတော်မူကုန်၏။ အသက်တမ်း တိုတောင်းတော်မူကြသည့် ဘုရားရှင်တို့သည်ကား ဗုဒ္ဓမဗောဓိခေါ်သော ရှေ့ပိုင်းနှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကာလအတွင်း၌သာ ပြတော်မူကြကုန်၏။ ထိုသက်တမ်းတိုတောင်းတော်မူကြသည့် မြတ်စွာ ဘုရားတို့သည် သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်သောအခါမှစ၍ ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ပြတော်မူကြကုန်။ တပည့်၊ ရဟန်းတို့သည် သာလျှင်အာဏာပါတိမောက်ခေါ်သော ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို ၁၅-ရက် တပက္ခတစ်ကြိမ် ပြတော်မူကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အစိန္တေယျသုံးလောက သွတ်ထားမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပထမဗောဓိခေါ်သော ရှေ့ပိုင်းဝါနှစ်ဆယ်အတွင်း၌ သာလျှင် ယခုဖော်ပြပါရွတ်ပွားပူဇော်ရမည့် ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါသည်။

(သံဃာတော်များပါလာပါက သံဃာတော်များမှ ရွှေကတိုင်အပြီး ဘုရားဖူးများက နောက်ကလိုက် ရွတ်ဆိုပူဇော်သင့်ပါသည်။)

ဩဝါဒပါတိမောက်

- ၁။ ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ၊
နိဗ္ဗာန် ပရမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။
နဟိ ပဗ္ဗဒိတော ပဗ္ဗပယာတိ၊
နသမဏေါ ဟောတိပရံပိဟေဋ္ဌယန္တော
- ၂။ သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊
ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။
သစိတ္တံ ပရိယောဒပနံ၊
ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။
- ၃။ အနုပဝါဒေါ အနုပယာတော၊
ပါတိမောက္ခေ သံဝရော။
မတ္တညုတာစ ဘတ္တသ္မိံ၊
ပန္နဉ္စ သယနာသနံ။
အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ၊
ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။

ထိုဩဝါဒပါတိမောက်ကိုရွတ်ပွားပူဇော်ပြီးလျှင် အမှတ်စဉ်

(၂) မြန်မာပြန်ဖြစ်သော အောက်ပါလင်္ကာကို ရွတ်ပါ။

မကောင်းမှုရှောင်၊
ကောင်းမှုဆောင်၊
ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား၊
ဘုရားတိုင်းသာ၊ ဟောမိန့်မှာ၊
သုံးဖြာဤစကား။

ယခု ကာလန္တက ရေကန်ကြီးအနီးတွင် ဩဝါဒပါတိမောက် ဟောကြားခဲ့ရာ အထိမ်းအမှတ် ရုပ်ပွားတော်ရှိပါသည်။

ပိပ္ပလိလိုဏ်ဂူတွင် ရွတ်ပွားပူဇော်ရန် ဟောရှင်သုတ်တော်

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝေဠုဝန်ကျောင်း တော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလားနံနာမကျန်းဖြစ်၍ ဗောဇ္ဈင်သုတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ငယ်နာမည် ပိပ္ပလိလုလင်ဟုအမည်ရှိသော အရှင်မဟာကဿပကိုယ်တော်မြတ် ကြီးသည်လည်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှိ ပိပ္ပလိလိုဏ်ဂူ၌ သီတင်းသုံးတော်မူ စဉ်နာမကျန်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာကိုယ်တော်တိုင် ကြွတော်မူလာပြီး ဗောဇ္ဈင်သုတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါသည်။ ရှင်မဟာကဿပ နေထိုင်သောလိုဏ်ဂူမှာ ယခုရေချိုးဆိပ် အတက်တွင် ရှိပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားသော ဗောဇ္ဈင်တရားကို နာယူမှတ်သားရသော ရှင်မဟာမောဂ္ဂလားနံနှင့် ရှင်မဟာကဿပ တို့မထေရ်ကြီး နှစ်ပါးတို့မှာ ရောဂါဝေဒနာများမှ ချက်ချင်းပင် ပျောက်ကင်းခဲ့ကြရပါ သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ပင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် မမာမကျန်းဖြစ်တော် မူခဲ့၍ စုန္ဒမထေရ်မှ ဗောဇ္ဈင်တရားတော်ကို ရှိသေစွာလျှောက်ထား ရွတ်ဆိုခဲ့ပါသည်။

ဘုရားရှင်လည်း အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ဝေဒနာမှကင်းစင် လွင့်ပျောက်ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်တော် မူခဲ့ရပါ သည်။

ထိုဟောပြောချက်ကို ပိပုလိလိုက်၍ ရောက်ခိုက်တွင် ရွတ်ပျိုးပူဇော်နိုင်ကြပါသည်။

*****

ကျေးဇူးတင်ပုဒ် ပရိတ်တော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(က) သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခ ဝိနာသနေ။

သတ္တ ဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒနေ။

(ခ) ဗုဒ္ဓိတွာ ယေစိ မေ သတ္တာ၊ တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။

အဇာတိမ၊ ဇရာဗျာဓိ၊ အမတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။

(ဂ) ဧဝမာဒိဂုဏူပေတံ၊ အနေကဂုဏသဝိဟံ။

ဩသဓေ ဣမံ မန္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ ဘဏာမ ဟေ။

၁။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသတိသင်္ခါတော၊ ဓမ္မာနံဝိစယောတထာ။

ဝိရိယံ ပိတိ ပဿဒ္ဓိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ တထာပရေ။

၂။ သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တေတေ သဗ္ဗဒဿိနာ။

မုနိနာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ။

၃။ သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊ နိဗ္ဗာနာယစ ဗောဓိယာ။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ကျေးဇူးတင်ပုဒ်

သတ္ထိမေ မောဂ္ဂလ္လာန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ကတမေ သတ္တ-

သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတာ

ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပိတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဣမေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန -သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ကဿပဇောဇ္ဈင်

သတ္တိ မေ ကဿပ ဇောဇ္ဈင်္ဂီ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ကတမေ သတ္တ-

သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဣမေ ခေါ ကဿပ သတ္တ ဇောဇ္ဈင်္ဂီ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဧကသ္မိံ သမယေ နာထော၊ မောဂ္ဂုလ္လာနဉ္စ ကဿပံ၊
ဝိလာနေ ဒုက္ခိတေဒိသ္မာ၊ ဇောဇ္ဈင်္ဂီ သတ္တ ဒေသယိ၊
တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ရောဂါ မုစ္စိသု တင်္ဂါ၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဓုန္ဒဇောဇ္ဈင်

သတ္တိမေ ဘန္တေ ဇောဇ္ဈင်္ဂီ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ကတမေ သတ္တ -

သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

ပိတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

ဣမေ ခေါ် ဘန္တေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂီ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တန္တိ။

ဧတဒါ ဓမ္မရာဇာပိ၊ ဂေလညေနာဘိပိဋိတော။
ဓူန္ဒတ္ထေရေန တံယေဝ၊ ဘဏာပေတွာန သာဒရံ။
သမ္ပောဒိတွာန အာဗာဝ၊ တမှာ ဝုဋ္ဌာသိ ဌာနသော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
ဝဟိနာ တေ စ အာဗာဝ၊ တိဏ္ဏန္တိ မဟေသိနံ။

မဂ္ဂဟတာ ကိလေသာဝ၊ ပတ္တာနုဋ္ဌတ္ထိဓမ္မတံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဝိဇာနကဗျင်

သတ္ထိ+မေ (ဝိလာန) ဗောဇ္ဈင်္ဂီ ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာတော
ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တန္တိ။

ကတမေ သတ္တ -

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် (ဝိလာန) ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာ
တော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာ
နာယ သံဝတ္တတိ။

ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် (ဝိလာန) ဘဂဝတာ
သမ္ပဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပော
ဓာယ နိဗ္ဗာ နာယ သံဝတ္တတိ။

ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် (ဝိလာန) ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာ
တော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာ
နာယ သံဝတ္တတိ။

ပိတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် (ဝိလာန) ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာ
တော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာ
နာယ သံဝတ္တတိ။

ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ် (ဝိလာန) ဘဂဝတာ သမ္ပဒက္ခာ
တော သာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာ
နာယ သံဝတ္တတိ။

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ (ဂိလာန) ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာ
တော သာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာ
နာယ သံဝတ္ထတိ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ ခေါ (ဂိလာန) ဘဂဝတာ
သမ္မဒက္ခာတော သာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ
သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထတိ။

ဣမေ ခေါ (ဂိလာန) သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂီ ဘဂဝတာ သမ္မ
ဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္ထန္တိ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂီသုတ္တံ နိဗ္ဗိတ္တံ။

*****

အထူးကျမ်းချက်

ဤ 'ဂိလာနဇောဇ္ဈင်' နှင့်စပ်၍ ငွေဆရာတော်တို့သည် ဇောဇ္ဈင်သံယုတ်
လာ 'ဇောဂုဏ်နဇောဇ္ဈင်' ၊ 'ကဿပဇောဇ္ဈင်' 'ရုနဇောဇ္ဈင်' တို့ကို ပို၍ သာဝ
နိရုတ္တိ ကျကျ ဂိလာနဖြစ်သူ ဝါနန်း၊ ဝှင်လှ အားလုံးတို့နှင့် ဆက်ဆံအောင် အလုပ်
ပုဒ်ကို သာမညအားဖြင့် 'ဂိလာန' ဟူ၍ နေခဲ့တော် မူခဲ့ကြပါသည်။ မှန်ပါသည်။
'ဂိလာန' ဟူသော အလုပ်ပုဒ် သည်မကျန်းမာသူ ဝါနန်း၊ ဝှင်လှအားလုံးတို့နှင့် ဆက်ဆံ
သောပုဒ်ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် မကျန်းမာသူ တစ်ဦးဦးအတွက် ဤ 'ဂိလာန ဇောဇ္ဈင်' ကိုရွတ်ဆို
သောအခါ 'ဂိလာန' ဟူ၍ အလုပ်ပုဒ် ကိုရွတ်ဆိုတိုင်း မကျန်းမာသူ ဝါနန်းပုဂ္ဂိုလ်
ရှင်သာမဏ လူပုဂ္ဂိုလ်ကို အနက်ထင်မြင်အောင် ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်ကြည့်၍ ရွတ်ဆိုရန်
ဖြစ်ပါသည်။

(မင်းကျွန်းဘိဝံသကဓရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး)

“၂၈။ နာလန္ဒာတွင် ရွတ်ဝတ်ပူဇော်ရန်”

နာလန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်က နာလက
ကျေးရွာဟု အမည်တွင်ခဲ့သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်
မူစဉ် ရာဇဂြိုဟ်မြို့နှင့် မနီးမဝေးသော အရပ်၌ နာလကအမည်ရှိ
ရွာကြီးတစ်ရွာရှိသည်။ ထိုရွာ၌ ဝင်္ဂန္တအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်
ဇူပသာရီအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားမနှင့်သင့်မြတ်၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
အလောင်း ဥပတိဿကို ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ဥပတိဿသည် နောင်
အခါမြတ်စွာဘုရား၏ လက်ယာတော်ရံ အဂ္ဂသာဝကကြီးတစ်ဆူ
ဖြစ်တော်မူခဲ့ပြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာဟု ထင်ရှားကျော်စောတော်မူခဲ့
သည်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖွားတော်မူခဲ့ရာရွာသည် နာလကအမည်
ရှိခဲ့သော်လည်း နောင်အခါ၎င်းရွာအနီး၌နေသော နာလန္ဒနဂါးမင်း
တို့အစွဲပြု၍ နာလန္ဒရွာဟု ပြောင်းလဲခေါ်တွင်လာကြောင်း ဆိုပါ
သည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဆွမ်းခံဝင်ပြီးနေ့သန့်ရာဌာန၌
မြတ်ဗုဒ္ဓနှင့် အဂ္ဂသာဝကတို့မှာ မည်သူက နိဗ္ဗာန်အရင်စံရမည်ကို
ဤဆတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ အဂ္ဂသာဝကတို့သည်သာ ရှေးဦးစွာ
နိဗ္ဗာန်စံဝင်မြဲဖြစ်သည်ကို သိတော်မူခဲ့၍ မိမိအာယုသင်္ခါရကို ဆင်
ခြင်ကြည့်ပြန်ရာ (၇) ရက်အတွင်းသာ အာယုသင်္ခါရဖြစ်လတံ့ဟု
သိတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ အဘယ်အရပ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရမည်ကို
ဤဆရာ မိမိ၏မွေးမိခင် မယ်တော်ကြီးမှာ သားလေးယောက် သမီး
သုံးယောက်အားဖြင့် ရဟန္တာ (၇) ယောက်တို့၏ မိခင်ဖြစ်နေ၍

မယ်တော်၏ မိစ္ဆာဝါဒကင်းစိမ့်သောငှာ ဖွားတော်မူရာ တိုက်ခန်း၌ ပင်ပရိနီဗ္ဗာန်ဝင်စံရန် ကြံစည်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို ခွင့်တောင်းတော်မူကာ ညီတော်စုန္ဒနှင့် ရဟန်းငါးရာတို့ကို ခေါ်တော်မူလျက် နာလကရွာသို့ ကြွလာပြီး ဖွားတော်မူရာတိုက်ခန်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ မကြာမီ ကြမ်းတမ်းကြောက်မက်ဖွယ်သော သွေးအန်သော ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ ညီတော်စုန္ဒသည် ခွက်ကြီးခွက်ငယ်တို့ဖြင့် အလှည့်လည်ခံ၍ သွန်ပေးရ၏။ ခံသောခွက်များ မဆံ့နိုင်အောင်ရှိနေစဉ် မယ်တော် ပုဏ္ဏားမသည်လည်း သား၏ဖြစ်အင် မမြင်ဝံ့သောကြောင့် ရင်ကို လက်ဆုပ်ဖြင့်ခတ်လျက် ငိုယိုကာတိုက်ခန်း တံခါးဝကိုမှီ၍ ရပ်နေ၏။

ထို့နောက် စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးယောက် သိကြားမင်း၊ သုယာမနတ်မင်း၊ စူဠရထနတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့ လာရောက်ဦးခိုက်ကြသည်ကို မယ်တော်ကြီးမြင်၍ သူတို့ကိုးကွယ်သောဗြဟ္မာမင်းကြီးထက် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည်ကို သိခွင့်ရပြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တရားဒေသနာအဆုံး၌ အလုံးစုံသော ဒိဋ္ဌိဝိနီ ကိစ္ဆာ ကင်းကွာလျက် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ခဲ့ပါသည်။

ယခု နာလနွာကျောင်းတော်ဟောင်းကြီးအတွင်း တည်ရှိနေသောရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး မွေးဖွားရာ၊ ပရိနီဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ အထိမ်းအမှတ်တည်ထားသော ရှင်သာရိပုတ္တရာ စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဦးခိုက်ပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ကန်တော့နိုင်ကြပါပေသည်။

ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ကော်မိဒိုး
" ခိုခင်းခင်းပွားပေးခွင့်ခံလွှာလက်ခွင့်စု ၁၅၂ "

ပညာယ အဂ္ဂ ပတ္တဿ၊ ပညာဒေန္တဿ သာသနော၊
ဒူရတောဟံ သိဝန္တာမိ၊ သာရိ ပုတ္တဿ ဓါတုယော။

အဟံ - မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရဖို့ရန်ကို ရည်သန်ကြည့်မျှော် ဘုရားတပည့်ကော်သည်။ ပညာဒေန္တဿ - ပညာဉာဏ်ကို အမှန်ပေးတတ်သော လူနတ်စောထီး ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ သာသနော - ဝရိယတ်နှင့် ပဋိပတ်တထွေ၊ ပဋိဝေထင်လင်း အမုတာမော် အပါခေါ်မည့် သာသနာတော်မြတ် အတွင်း၌။ ပညာယ - လျင်ကွဲအမြန်ထွင်ကာပြန်သည်။ ပညာဉာဏ်အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဂ္ဂပတ္တဿ - ဘုရားကိုချန်ထား၍၊ အထက်များဂုဏ်ထူး၊ ပညာစတုဒင်အထွတ်အထူးကိုဆွတ်ခူးတတ်ရောက်တော်မူထသော၊ သာရိပုတ္တဿ - သာရိပုတ္တရာပုဏ္ဏားမ၏သား၊ မြတ်ဘုရားလက်ယာရံ ဂုဏ်ထက်ကျော်တီး၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ ဓါတုယော - ပရိနီဗ္ဗာန်စံင်ပြီးမှ၊ ဖြစ်လာရသော၊ များလှသိန်းသောင်း၊ ဆည်းကပ်ကော်မော် အမြတ်ပေါ်သည်။ ဓါတိတော်ပေါင်းတို့ကို၊ ဒူရတော - ရှေးရှေးဦးစွာရေးမသာသဖြင့်၊ ဝေးကွာနေရ ရပ်ဒေသမှ - အဘိဝန္တာမိ - သက်တော်ထင်ရှား ကိုယ်တော်အားကို စိတ်ထားရွယ်ကူး လက်စလျက် ရှိခိုးလှိုက်ရပါတော့သည် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

*****

“ ၂၉။ ဗုဒ္ဓဂယာတွင်ခွတ်ပတ်ပူဇော်ရန် ”

မဟာဗောဓိဥာဏ်ပင်တွင်ပူဇော်ရန်

မြတ်ဗုဒ္ဓ အလောင်းတော်သည် သုဇာတာ သဌေးသမီး လှူဒါန်းသော ယနာနိဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တော်မူပြီးနောက် နေရလ္လရာမြစ်ကမ်းအနီး အင်ကြင်းတော၌ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းအားထုတ်တော်မူရာ လောကီဈာန်သမာပတ်ရှစ်ပါး၊ အသိညာဉ်ငါးပါးတို့ကို ရတော်မူသည်။ ညနေ ဆည်းဆာအချိန်တွင် ဖွားဖက်တော်ဖြစ်သော မဟာဗောဓိပင်သို့ ကြွတော်မူသည်။ လမ်းခရီး၌ သောတ္တိယမြက်ထမ်းသမား လှူဒါန်းအပ်သော မြက်ရှစ်ဆုပ်ကိုယူဆောင်လျက် ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့၏ ပလ္လင်တော်ပေါက်ရာ အရပ်ဖြစ်သည့် မဟာဗောဓိပင်၏ အရှေ့ဘက်တွင် ကြံဖြန့်တော်မူရာ တစ်ဆယ့်လေးတောင်ပမာဏရှိသော အပရာဇိတ ပလ္လင်တော်ကြီး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အလောင်းတော်သည် တင်ပျဉ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူလျက် ဘုရားမဖြစ်သမျှ တင်ပျဉ်ထိုးမဖျက်ဟု အဓိဋ္ဌာန်တော်မူသည်။

ထိုစဉ် မာရ်နတ်သားသည် အလောင်းတော်မြတ်အား ဘုရားမဖြစ်စေရန် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တိုက်ခိုက်သည်။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိုနေ့နေမဝင်မီအချိန်တွင် မာရ်နတ်ကိုအောင်မြင်စေမူခဲ့သည်။ နတ်၊ နဂါး၊ ဂဠုန်မင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့သည် ဘုရားအလောင်းတော်က မာရ်နတ်အား အောင်မြင်တော်မူသည်ကို တွေ့မြင်ကြသဖြင့် “ဇယောဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတောအယံ” စသည် ဂါထာများဖြင့် ထောမနာဟစ်ကြွေးကာ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်ကြသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်အား နတ်နဂါးတို့ မှီခိုပူဇော်သည့်ဝါထာ

ဇယောဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊
မာရဿစ ပါပိမတော ပရာဇယော၊
ဥဣ္ဍေါသယံ ဗောဓိမဏ္ဍော ပမောဒိတာ၊
ဇယံ တဝါ နာဂဂဏာ မဟေသိနော၊

ဘုရားအလောင်းတော်အား ဝဋ္ဋုန်မင်းတို့ မှီခိုပူဇော်သည့်ဝါထာ

ဇယောဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊
မာရဿစ ပါပိမတော ပရာဇယော၊
ဥဣ္ဍေါသယံ ဗောဓိမဏ္ဍော ပမောဒိတာ၊
ဇယံ တဝါ သုပဏ္ဍဂဏာ မဟေသိနော၊

ဘုရားအလောင်းတော်အား နတ်မင်းတို့ မှီခိုပူဇော်သည့်ဝါထာ

ဇယောဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊
မာရဿစ ပါပိမတော ပရာဇယော၊
ဥဣ္ဍေါသယံ ဗောဓိမဏ္ဍော ပမောဒိတာ၊
ဇယံ တဝါ ဒေဝဂဏာ မဟေသိနော၊

ဘုရားအလောင်းတော်အားပြုစုရမည့်ကံ

ပိန္နဲရေသောက်ခြင်း

- ၁။ ငါ့အလောင်းတော်အား အပ်နှံပေးရမည်။
- ၂။ ငါ့အလောင်းတော်အား အပ်နှံပေးရမည်။
- ၃။ ငါ့အလောင်းတော်အား အပ်နှံပေးရမည်။
- ၄။ ငါ့အလောင်းတော်အား အပ်နှံပေးရမည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တို့က အနေကဏတိန် ခါးပေါင်း

မြတ်ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်အား အပ်နှံပေးရမည့်ကံ ညဉ့်ဦးယံ
 တချိန်တွင် ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်အား အပ်နှံပေးရမည်။ သန်းခေါင်ယံတွင် ဒိဗ္ဗစတု
 ဉာဏ်၊ မိုးသောက်ယံတွင် အာသဝဂုဏ်တို့ကို အပ်နှံပေးရမည်။ ဝိဇ္ဇာ
 ဉာဏ်သုံးပါးကို အပ်နှံပေးရမည်။ သုတ္တရာန် (၁၀၃)
 ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ မိုးသေချာစွာ ရွာသွန်းပေးရမည်။
 တရားဘုရားကို အပ်နှံပေးရမည်။ မြတ်ဗု
 သုရားသည် “ငါသည် ကြီးမားသော ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်ကို ဆင်ယင်
 ကျင်းပခဲ့ပြီ။ လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာစသော အပေါင်းတို့ တရားဟော၍
 ဘဝသုံးပါးတည်းမူသော အနေအထားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
 သူဖြစ်ပြီ” ဟု အော်မြင်စဉ် တရားတော်အား အပ်နှံပေးရမည်။
 ထို့နောက် “သတ္တဗျူဟာဉာဏ်ကို မရိသေးမီက ဘဝသံသရာ
 တွင် ခန္ဓာအိမ်ကို တည်ဆောက်သည့် တဏှာယောကျ်ားလက်သမား
 ကို ဒိဋ္ဌထင်ထင်ငါမြင်အပ်ပြီဖြစ်၍ ခန္ဓာအိမ်ကို တည်ဆောက်နိုင်

သောကိလေသာတရားကို စိတ်ညစ်ညမ်းခြင်းငှာ အပ်ပြီ။ ဒုက္ခပင်းမု
 လွတ်ကင်းရာအမှန် နိဗ္ဗာန်သို့ ပါးစိတ်ရောက်ခဲ့ပြီ။ သုံးလောက
 ထွတ်ထား ငါဘုရားသည် ဗြဟ္မာစတုရားတို့ကို အပ်နှံပေးရာ အာသဝဂုဏ်
 စတုတ္ထမဂ်ဖိုလ်သို့ ဆိတ်ရောက်ခဲ့ပြီ” ဟု အလုံးစုံသော မြတ်ဗု
 သုရားရှင်တို့ ဘုရားဖြစ်ပြီးလျှင် ကျူးရင့်တော်မြဲ ဓမ္မတော်အတိုင်း
 “အနေကဏတိန်သံသာရံ” အစချီစဉ် “ဥဒါန်းဂါယာတော်ကို စိတ်
 တော်ဖြင့်သာ ကျူးရင့်တော်မူပါသည်။ ထိုစိတ်တော်ဖြင့် ကျူးသော
 “အနေကဏတိန်” အစချီဥဒါန်းအစဉ်မနှုတ်ဘဲ ဥဒါန်းတော်ခေါ်ပါသည်။
 ထို့နောက် ညဉ့်ညယ်ဖက်လုံး မဂ်စတုတ္ထမဂ်ဖိုလ်တရားတို့ အနုလုံ
 ပဋိလုံဆင်ခြင်ရာ အစဉ်အစဉ်အစဉ်အစဉ် အစဉ်အစဉ်အစဉ်အစဉ်
 သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ အစဉ်အစဉ်အစဉ်အစဉ် အစဉ်အစဉ်အစဉ်အစဉ်
 အကြောင်းတရားချုပ်ခြင်းကြောင့် သံသရာဝဋ်ဒုက္ခချုပ်ခြင်းရမည်
 နိဗ္ဗာန်တရား အရိယာမဂ်တရားတို့ကို တိုး၍ မှီ၍ အောင်ယူနိုင်သော
 လာသဖြင့် ပီတိသောမနဿများ ဖြစ်ပေါ်လျက် “ယဒါဟေ”
 အစရှိသော ဥဒါန်းဂါယာတော်တို့ကို နှုတ်တော်ကထုတ်ဖော်၍ အသံ
 ထွက်ကျူးရင့်သော ဥဒါန်းဂါယာကို ဝစသာဥဒါန်းဟု ခေါ်ဆိုကြ
 ပါသည်။
 အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မန္တလေးဒေသရှိ ဘုရားအဆူဆူတို့ ပွင့်ထွန်းခဲ့
 ရာရပ်ဒေသဖြစ်သော ဗောဓိအောင်မြေဌာနသို့ တစ်ခါတစ်ခေါက်
 ရောက်ခဲ့ကြစဉ် အမှတ်တမူမူသည် အမှတ်တမူဖြစ်နိုင်ကြပါစေရန်
 နှင့်၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်များ ပွင့်ထွန်းတော်မူရာ ဗောဓိရပ်ခွင်
 ရွှေပလ္လင်ဝယ် ဘုရားအဆူဆူတို့ ပွင့်ထွန်းခဲ့သည်များကို ကြည့်ညှိ
 ဖူးမြော်ပူဇော်နိုင်ကြစေရန် ဥဒါန်းဂါယာတော်ကိုဖော်ပြလိုပါသည်။

ဥဒါန်းပါဠိတော်
ဇာတိဝဂ်
ဥဒါန်းဂါထာတော်များ

ဗုဒ္ဓါဘိသေက ဘုရားအနေကဇာတင် ဂါထာပါဠိ
ဗုဒ္ဓုပုဗ္ဗဝစန

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂိ၊ ဂဟက္ခင်္ဂံ ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ။
(၃ - ကြိမ် ရွတ်ဆိုရန်)

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊
ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊
သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊
ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝ ပစ္စယာ ဇာတိ၊
ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု
ပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။
ဧဝမေတဿ ဧကဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊
သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊
ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊
နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတန နိရောဓော၊
သဠာ ယတန နိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓော၊
ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ
တဏှာနိရောဓော၊
တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါန နိရောဓော၊
ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊
ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊
ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿု
ပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။
ဧဝ မေတဿ ဧကဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

ဥဒါန်းဂါထာတော်

ယဒါ ဟဝေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ပဇာနာတိ သဟေတုဓမ္မံ။

ယဒါ ဟဝေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ခယံ ပစ္စယာနံ အဝေဒီ။

ယဒါ ဟဝေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
ဝိဇ္ဇပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ၊
သုရိယောဝ ဩဘာသယမန္တလိက္ခံ။

ကစားရခဲအိမ်ထဲမှာ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
ပညာနိုး ပစ္စယုဒ္ဓယ ပညာနိုး ပစ္စယုဒ္ဓယ ဟူ၍ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 ကစားရခဲအိမ်ထဲမှာ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
 ဟောတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 အဓိပ္ပာယ်ပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 သမနန္တရပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 အညမညပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 ပစ္စာနာတပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 အာဟာရပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 သမ္မယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပမ္မယုတ္တပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 အတ္ထိပစ္စယော၊ နိတ္ထိပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ
 ဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စယော၊ အစားအသောက်များကို ဝယ်ယူပေးပိုင်စေ

ပုဒ္ဓါဘိဿက အောင်ဂါယာ

အယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သက္ကာနံ နိန္ဒိယန္တော။ ဝဏေ
 ဝေမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယသုဉ် ဇယမဂ်ဇေ။ ဝဏေ
 အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ၊ သိသေ မုတ္တမိမုတ္တဇေ။ ဝဏေ ဇေ
 အဘိသေကေ သမ္ပပုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂုတ္တော ပုမောဒတိ။ ဝဏေ
 သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုတုဋ္ဌိတံ။ ဝဏေ
 သုခဏော သုမုတုတ္တော၊ သုယံဋ္ဌံ ပြဟ္မဇာရိသု

ပဒက္ခိကံ ကာယကမ္မံ၊ ဝါတကမ္မံ ပဒက္ခိကံ။
 ပဒက္ခိကံ မနောကမ္မံ၊ ပဏိဓိ တေ ပဒက္ခိကော။
 ပဒက္ခိကံ ကတ္တာန၊ လဘန္တတ္ထေ ပဒက္ခိကော။
 (တေ အတ္တလမ္ဘိ သုခိတာ၊ ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသာသနော။
 အရောဂါ သုခိတာ ဟောဏ၊ ဆမာ သဗ္ဗေတိ ဉာတိဘိ။)
 (၃ - ကြိမ် ရွတ်ဆိုရန်)

ဗုဒ္ဓဂယာရှိ မဟာဗောဓိပင်တွင် ရှိခိုးရန်

ဗုဒ္ဓဂယာ မြေမြတ်မဟာရုံ မဟာဗောဓိပင်ခြေရင်းတွင်
 ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ပိုင်ရှင်အဖြစ် ပွင့်ထွန်း
 တော်မူခဲ့ရပါသည်။ ယခင်ပွင့်ကြပြီးကုန်သော ဘုရားအဆူဆူ
 တိုင်းတို့လည်း ယခုနေရာမှာပင် ပွင့်တော်မူခဲ့ကြသလို နောင်ပွင့်
 တော်မူဦးမည့် ဘုရားအဆူဆူတို့သည်လည်း ဤနေရာမှာပင်
 ပွင့်တော်မူကြပါလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် - ပွင့်တော်မူရာနေရာမှာ
 တစ်နေရာတည်းဖြစ်ကြသော်လည်း ဘုရားရှင်၏ ပွင့်ထွန်းရာ
 ဗောဓိပင်ကား မတူကြပါပေ။ တချို့ဘုရားမှာ တူညီခင်ဒြေဒိဋ္ဌိရာ
 ထိုအပင်ကိုပင်ဗောဓိပင်ဟု ခေါ်ဆိုကြလေ့ရှိပါသည်။ ဗောဓိပင်
 ဆိုသည်မှာ ဗောဓိဉာဏ်ရတော်မူရာ အပင်ဖြစ်ပါသည်။
 မိဂ္ဂလင်္ဂလေးမိဂ္ဂလင်္ဂလေး ဝဏေ ဝဏေ ဝဏေ ဝဏေ
 မိဂ္ဂလင်္ဂလေးမိဂ္ဂလင်္ဂလေး ဝဏေ ဝဏေ ဝဏေ ဝဏေ
 မိဂ္ဂလင်္ဂလေးမိဂ္ဂလင်္ဂလေး ဝဏေ ဝဏေ ဝဏေ ဝဏေ

စာရေးသူတို့၏ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားမှာ ဗောဓိပင်အပြင်
ညောင်ပင်မှာသာ ပွင့်တော်မူခဲ့ရပါသည်။ သက်တော်ထင်ရှားဘုရား
မရှိတော့သော်လည်း ဘုရားနှင့်တစ်ချိန်တည်း ပေါက်ဖွားခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓ
ဖက်တော် မဟာဗောဓိပင်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓက “ပရိဘောဂစေတီတော်”
အဖြစ်ဖြင့် ကိုးကွယ်ပူဇော် ကြည်ညိုကြရန် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ပါသည်။
သို့ပါ၍ ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ ဘုရားပွင့်တော်မူခဲ့ရာ မဟာဗောဓိ
ပင်သို့ရောက်ခဲ့က ပရိဘောဂစေတီအမှတ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ပူဇော်
ဖူးမြော်သင့်လှပါတော့သည်။

ဗောဓိပင်ဘုရားရှိခိုး

ယဿ မူလေ နိသိန္ဒောဝ၊ ဗုဒ္ဓေါ အဇိနိ မာရကေ၊
ပါရမီဉာဏ တေလေန၊ နမောတံ ဗောဓိမုတ္တမံ။

ဗုဒ္ဓေါ - သစ္စာလေးပါး အေးတရားကို တွေးမှားမရှိသိတော်
မူပြီး ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ယဿ - မာရ်ငါးပါး၏
လှံ၊ ခါး မဆောင် ဉာဏ်တန်ဆောင်ဖြင့်၊ အောင်ရာအောင်ခင်
အကြင်ဗောဓိမင်း၏။ မူလေ - အမြစ်အရင်း သန့်ရှင်းညီညာ ရှေ့
မျက်နှာ အရပ်ဆယ့်လေးတောင် အရောင်လွင်သည့် အောင်ပလ္လင်
နေရာတော်မြတ်၌၊ နိသိန္ဒောဝ - ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေခိုင်မြဲသော ဣန္ဒြေ
တို့ဖြင့် ထိုင်နေတော်မူလျက်သာပင်၊ မာရကေ - ဒေဝ၊ ပုတ္တ
ကိလေသနှင့် ခန္ဓ၊ မစ္စ အဘိသင်္ခါရ ငါးဝမာရ်အယုတ်တို့ကို၊ ပါရမီ
ဉာဏတေလေန - ပါရမီဉာဏ်ထက်သန်နုဘော် တန်ခိုးတော်အစွမ်း
အားဖြင့်၊ အဇိနိ - မိစ္ဆာရန်မှောင်ခွင်းလျက်၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အရောင်
လင်းအောင်၊ အောင်ခြင်းကြီးအောင်တော်မူခဲ့လေပြီ။ ဥတ္တမံ - ပြိုင်

ဆိုင်ဖွယ် အမှတ်တိုးသဖြင့် အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူထသော၊ တံဗောဓိ
- မာရ်ငါးပါးကို လှံ ခါး မဆောင် ဉာဏ်တန်ဆောင်ဖြင့်၊ အောင်ရာ
အမှတ် ထိုဗောဓိပင်မြတ်ကို၊ နမော - ဝမ်းသာရွှင်မြူး၊ လက်စုံဖူး
သျှက်၊ ကြည်နူးသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

**စတုတ္ထသတ္တာဟ (ရတနာယရစံအိမ်) တွင်
ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်**

မြတ်စွာဘုရားသည် ဗောဓိပင် အနောက်မြောက်ထောင့်
အရပ်ဝယ် နတ်ဗြဟ္မာတို့ ဖန်ဆင်းအပ်သော ရတနာယရရွှေအိမ်၌
ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် ရတနာယရသတ္တာဟ စံတော်မူစဉ် အဘိဓမ္မာ
(၇) ကျမ်း၊ တရားတော်မြတ်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူသည်။
ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊ ဝိဘင်းကျမ်း၊ ခါတုကထာကျမ်း၊ ပုဂ္ဂလပညတ်
ကျမ်း၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၊ ယခိုက်ကျမ်းတို့ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်သော
အခိုက်၌ ရောင်ခြည်တော် (၆) ပါးတို့ မကွန်မြူးကြသေးဘဲ၊
ခုနှစ်ဆင့်မြောက်ဖြစ်သည့် အနန္တနယ သမန္တပဌာန်းကျမ်းကြီးကို
သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သန္တာန်တွင်
အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းပီတိ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။

ပီတိဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် သွေးတော် အရေတော်များကြည်
လင်လျက် ကိုယ်တော်၏အရှေ့ပိုင်း၊ နောက်ပိုင်းလက်ယာနံပါး၊ လက်
ဝဲနံပါး၊ ဦးခေါင်းတော်၊ ခြေဖဝါးတော်တို့မှ ရောင်ခြည်တော်တို့မှာ
မြေထု၊ ရေထု၊ လေထုကို ထွင်းဖောက်လျက် အနန္တစကြဝဠာသို့ပင်
မက ကာမာဝစရနတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာပြည်နှစ်ဆယ်တို့
ကျော်လွန်လျက် ပျံတက်ကွန်မြူးကြလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရား

ရှင်၏စံနိဒါန်းတော်ရောင်ခြည်တော်ကြောင့် အနန္တစကြာဝဠာအတွင်း
ရှိအနန္တသတ္တ၏စံနိဒါန်းရောင်ခြည်တော်အဆင့် ဝါဝင်းတော်ကပျောက်
ရှိမိန်ကြသည့်။ (မဂ္ဂဗျားတရားတော်ကို ဆွတ်ခြင်သုံးသပ်တော်မူ
သဖြင့်ထွက်ပေါ်ကွန်မြန်းသော ရောင်ခြည်တော်စံသည့် အနန္တထက်
တိုင်အနန္တစကြာဝဠာ လောက၏တရားတို့သို့ သွားရောက်လျက်
ရှိသည်ဟုဆိုသည်။) (မဂ္ဂဗျားတရား) သဏ္ဍကတ္တိကတ္တ
နိဂ္ဂဟိဒဿပုဒ်ဓမ္မဝဂ္ဂ

အမရပူရဗြဟ္မ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် ဦးဝိပြု
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ရှေးသားတော်မူယဉ်
ပဏ္ဍာနဝန္ဓာနဂါထာတော် ဝိညာနစ ပြဿကထ
ပဏ္ဍိတဗမာဝါဒါတရားသာသနာ့ ဝိညာနစ ပြဿကထ
ပဏ္ဍိတဗမာဝါဒါတရားသာသနာ့ ဝိညာနစ ပြဿကထ
(၄)
နာနာပုကာရဌာနာနိ၊ ဗောဓိတာနေတ္ထမနိနာ၊
အနန္တနယ ပဌာနံ၊ ဝန္ဓေ အနန္တ ဂေါစရံ။
အနန္တနယ ပဌာနံ၊ သမန္တ ပဌာနံ၊ ကျမ်းတော်ကြီးမြို့ဖွဲ့နိဗ္ဗာ
နိဗ္ဗာနသုဗ္ဗဘိဝံသတို့ ရှင်သဗ္ဗိနိနာနာမ္မတာရိပ္ပင်နာနိ၊
အာရမ္မဏ စံသည့်များစွာ ပြောကြောင်းအရာတို့ကို ခေါ်တော်မူ
သဗ္ဗညုတော် ပြာဏိတော်ချာဖြင့် ဦးရွာကျန သိပြီးမှလျှင် များမိုက်
နေခြင်းတို့တော်ကို သိစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ အနန္တဂေါစရံ အဆုံး
မရှိကုန်အောင်သိသည့် ပြာဏိတော်၏သား ကျက်စားရာဖြစ်တော်
မူဆံသားတို့အနန္တနယ မဂ္ဂဗျားမြန်းပြောင်ပေါ်ထွက် နည်းစွာကြွယ်
သစ်များဖြားကြွယ်မြင်စေတော်မူပါမည့်အနားကို ကျွန်ုပ်တို့
သိကံတစ်ခါ ကြိုခြွေစွာမို့ ကြာလာသည်မှိုက် ဦးဖြင့်တိုက်၍ နှစ်ခြိုက်
အာရုံစိုက်စိုက်စိုက်ကြပါလျှင်သာ ပြန်လှောင်လုပ် ဝါယာနိပ္ပာဝါယာ

ပဏ္ဍာနံစါဌိတော

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သန္တမုပ္ဖလသမ္ဘ - ဂ

ပစ္စယုဒ္ဓေသမိဇ္ဈိယမဇ္ဇပပညာသမ္ဘ

- ဝေဒပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်ဗျူဟ နှစ်ဧကလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူလှူ
- ဝေဒပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊
- အဂ္ဂိပတိပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စယော၊ နိဂ္ဂဟိဒဿ
- သမနန္တရပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယော
- အညမညပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယော
- ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပုရေအာတပစ္စယော၊ မုပ္ဖလ

- ဝေဒပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပစ္စယော၊ အာဘေဝနပစ္စယော၊ ပစ္စ
- ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပိကပစ္စယော
- အာဟာရပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယော
- ဝျာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော
- သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပျယုတ္တပစ္စယော
- အတ္ထပစ္စယော၊ နတ္ထပစ္စယော
- ဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စယောတို့
- ပစ္စယုဒ္ဓေသမိဇ္ဈိယမဇ္ဇပပညာသမ္ဘ

ပစ္စယုဒ္ဓေသမိဇ္ဈိယမဇ္ဇပပညာသမ္ဘ

ပစ္စယုဒ္ဓေသမိဇ္ဈိယမဇ္ဇပပညာသမ္ဘ

ပဏ္ဍာနံ၊ ၂၇-ပစ္စည်း၊ အက္ခရာမြို့မြို့၏

*****

ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိ

၁ - ဟေတုပစ္စယ

ဟေတုပစ္စယောတိ -

ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာ-
နဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂ - အာရမ္မဏပစ္စယ

အာရမ္မဏပစ္စယောတိ-

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာ-
နဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဝိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဗ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတ-
သိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ
အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

၃ - အဓိပတိပစ္စယ

အဓိပတိပစ္စယောတိ -

ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာ-
နဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိရိယာဓိပတိ ဝိရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာ-
နာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တာဓိပတိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာ-
နဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိမံသာဓိပတိ ဝိမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာ နဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ
ဓမ္မာနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
 အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
 ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
 ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
 ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
 အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။
 ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ
 တေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၆ - သဟဇာတပစ္စယ

သဟဇာတပစ္စယောတိ-
 စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သဟဇာတပစ္စ
 ယေန ပစ္စယော။
 စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ သဟဇာတပစ္စ
 ယေန ပစ္စယော။
 ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ သဟဇာတပစ္စ
 ယေန ပစ္စယော။
 စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
 မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ သဟဇာတ ပစ္စယေန
 ပစ္စယော။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိ ကာလေ သဟဇာတ
 ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကိဉ္စိ ကာလေန သဟ ဇာတပစ္စယေန
 ပစ္စယော။

၇ - အညမညပစ္စယ

အညမညပစ္စယောတိ -
 စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေန
 ပစ္စယော။
 စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညပစ္စယေန
 ပစ္စယော။
 ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန
 ပစ္စယော။

၈ - နိဿယပစ္စယော

နိဿယပစ္စယောတိ-
 စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ နိဿယပစ္စ
 ယေန ပစ္စယော။
 စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ နိဿယပစ္စ ယေန
 ပစ္စယော။
 ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ နိဿယပစ္စယေန
 ပစ္စယော။
 စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ
 နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
 မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ကယတန် စကျိပ်ညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတန် သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနာယတန် ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဂြိယတန် ဇိဂြိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာ-
နဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတန် ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု
စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏ-
ဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စ-
ယေန ပစ္စယော။

၉ - ဥပနိဿယပစ္စယ

ဥပနိဿယပစ္စယောတိ -

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ အကု-
သလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဥတုဘောဇနဓိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
ပုဂ္ဂလောပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သေနာသနဓိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၀ - ပုရေဇာတပစ္စယ

ပုရေဇာတပစ္စယောတိ -

စက္ကယတန် စကျိပ်ညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတန် သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနာယတန် ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိယတန် ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတန် ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတန် စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတန် သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတန် ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတန် ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗယတန် ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတန် သဒ္ဓါယတန် ဂန္ဓာယတန် ရသာယတန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန် မနောဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ဗယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိ ကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိ ကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၁ - ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော

ပစ္ဆာဇာတပစ္စယောတိ -

ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၂ - အာသေဝနပစ္စယ

အာသေဝနပစ္စယောတိ-

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ တုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၃ - ကမ္မပစ္စယ

ကမ္မပစ္စယောတိ -

ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ

စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ

ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၄ - ဝိဝါကပစ္စယော

ဝိဝါကပစ္စယောတိ-

ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ ဝိပါက-
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၅ - အာဟာရပစ္စယော

အာဟာရပစ္စယောတိ-

ကပဋိကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ
အာဟာရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ
သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၆ - ဣန္ဒြိယပစ္စယော

ဣန္ဒြိယပစ္စယောတိ-

စက္ခန္ဓိယံ စက္ခန္ဓိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတိန္ဒြိယံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနိန္ဒြိယံ ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ -
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝိန္ဒြိယံ ဇိဝိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန
ပစ္စယော။

အရူပိနော ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမု-
ဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၇ - ဈာနပစ္စယ

ဈာနပစ္စယောတိ-

ဈာနဂါနိ ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာ နဉ္စ
ရူပါနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၈ - မဂ္ဂပစ္စယ

မဂ္ဂပစ္စယောတိ-

မဂ္ဂဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၉ - သမ္ပယုတ္တပစ္စယ

သမ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ -

စက္ကာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် သမ္ပယုတ္တ-
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၀ - ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယ

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ -

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန
ပစ္စယော။

အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တ- ပစ္စယေန
ပစ္စယော။

၂၁ - အတ္ထိပစ္စယ

အတ္ထိပစ္စယောတိ -

စက္ကာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် အတ္ထိပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စက္ကာရော မဟာဘူတာ အညမည် အတ္ထိပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမည် အတ္ထိပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိတာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပိနံ အတ္ထိ-
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါ ရူပိနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ကာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနာယတနံ ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရွပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဝန္ဒာယတနံ ရသာယတနံ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု
စ ဝတ္တန္တိ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတု -
ယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန
ပစ္စယော။

၂၂ - နတ္ထိပစ္စယ

နတ္ထိပစ္စယောတိ -

သမနန္တရနိရုတ္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တ-
စေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၃ - ဝိဂတပစ္စယ

ဝိဂတပစ္စယောတိ-

သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ
စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၄ - အဝိဂတပစ္စယ

အဝိဂတပစ္စယောတိ-

စတ္တာဓော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် အဝိဂတ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာဓော မဟာဘူတာ အညမည် အဝိဂတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမည် အဝိဂတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပိနံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပိနံ အဝိဂတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနာယတနံ ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
တာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရွပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပ-
ယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝန္ဒာယတနံ ယာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာ
နဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရွပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု
စ ပတ္တန္တိ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတု
ယာ စ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

(ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်း အကျယ်ပြီး၏)

သတ္တဋ္ဌာနနေရာတော်မြတ်များ

(ပထမသတ္တာဟ - ပလ္လင်္ကသတ္တာဟ)

၁။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ကဆုန်လ
ပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် “ ငါသည် ဤအပရာဇိတပလ္လင်ကို
ရရှိဖို့ရန် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းမျှ ပါရမီ (၁၀) ပါး
တရားတို့ကို ဖြည့်ဆည်းခဲ့ရသည်။ ငါ၏ခန္ဓာကိုယ်၊ သား၊ သမီး၊
ဇနီးတို့ကိုလည်း ပေးလှူခဲ့ရပြီ။ ဤပလ္လင်သည် မာရ်ငါးပါးကို တစ်စ
မကြွင်းအရှင်း အောင်မြင်သောပလ္လင် ဖြစ်သည်” စသည်ဖြင့် ဥဒါန်း
ကျူးရင့်ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြစ်ကာ ထိုအပရာဇိတပလ္လင်
ထက်တွင် ခုနှစ်ရက်ကြာမျှ ဈာန်သမာပတ်ဝင်စားလျက် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
တရားတို့ကို ဆင်ခြင်ပြီး ပလ္လင်္ကသတ္တာဟ စံတော်မူသည်။

(ဒုတိယ သတ္တာဟ - အနိမိသ သတ္တာဟ)

၂။ မြတ်စွာဘုရားသည် အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်မှထတော်မူ၍
နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ယုံမှားကိုပယ်ခွါရန် ကောင်းကင်သို့ပျံတက်လျက်
ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူသည်။ ထို့နောက်
သဗ္ဗညုတ ရွှေဇာဏ်တော်ရရှိရာ နေရာဖြစ်သော မဟာဗောဓိပင်နှင့်
အပရာဇိတပလ္လင်တော်ကို ချက်လုံးတော်မမိတ်ဘဲ ခုနှစ်ရက်မျှ စူးစူး
စိုက်စိုက်ကြည့်ကာ အနိသသတ္တာဟ စံတော်မူသည်။

(တတိယသတ္တာဟ - စင်္ကမသတ္တာဟ)

၃။ မြတ်စွာဘုရားသည် အပရာဇိတ ပလ္လင်တော်နှင့် အနိမိသ
စေတီတို့၏အကြား အရှေ့အနောက် အလျားရှိသော နတ်ဗြဟ္မာတို့

ဖန်ဆင်းအပ်သည် ရတနာစကြို၌ ဖလသမာပတ်ဝင်စားရာမှ ခုနှစ်ရက်မျှ ရက်မျှ စကြိုလျှောက်လျက် စက်မသတ္တာဟ စံတော်မူသည်။

(စတုတ္ထသတ္တာဟ - ရတနာယရသတ္တာဟ)

၄။ မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဗောဓိပင်မှ အနောက်မြောက် ထောင့်အရပ်တွင် နတ်ဗြဟ္မာတို့ ဖန်ဆင်းအပ်သော ရတနာယရ ရွှေအိမ်၌ ခုနှစ်ရက်မျှ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေစံနေတော်မူကာ အဘိဓမ္မာ ပိဋကကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်လျက် ရတနာယရသတ္တာဟ စံတော်မူသည်။ ပဌာန်းကျမ်းဆင်ခြင်သောအခါ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ကွန့်ဖြူးပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။

(ပဉ္စမသတ္တာဟ - အလပါလသတ္တာဟ)

၅။ မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဗောဓိပင်မှ အရှေ့အရပ်၌ တည်သော အလပါလခေါ် ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်းသို့ ကြွတော်မူ၍ ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး တရားကိုဆင်ခြင်ကာ ဖလသမာပတ်ဝင်စားလျက် အလပါလသတ္တာဟ စံတော်မူသည်။

(ဆဋ္ဌမသတ္တာဟ - မုစလိန္ဒသတ္တာဟ)

၆။ မြတ်စွာဘုရားသည် အလပါလ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်းမှ ဖယ်ခွါ၍ မဟာဗောဓိပင်၏ အရှေ့တောင်ရှိ မုစလိန္ဒအိုင်အနီး ကျည်းပင်ရင်းသို့ ကြွသွားတော်မူစဉ် အခါမဲ့မိုးကြီးရွာသွန်းသည်။ မုစလိန္ဒနဂါးမင်းက မိမိအခွေဖြင့် (၇) ပါတ်ရံကာပြီး မိုးထွေးမညှင်းဆဲနိုင်ရန် အပေါ်မှပါးပျဉ်းဖြင့် အုပ်မိုးပေးထား ပူဇော်

သည်။ ထိုမုစလိန္ဒအိုင်အနီးရှိ ကျည်းပင်ရင်းတွင် ခုနှစ်ရက်မျှ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာကိုခံစားလျက် မုစလိန္ဒသတ္တာဟ စံတော်မူသည်။

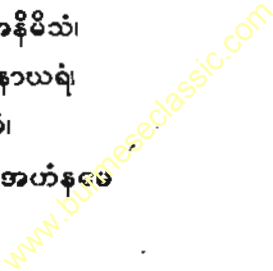
(သတ္တမ သတ္တာဟ - ရာဇာယတန သတ္တာဟ)

၇။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကျည်းပင်ရင်းမှ ဖယ်ခွါခဲ့ပြီးလျှင် မဟာဗောဓိပင်၏ တောင်ဘက်မျက်နှာရှိ လင်းလွန်းပင်ရင်းသို့ကြွသွားတော်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ခုနှစ်ရက်မျှခံစားကာ ရာဇာယတနသတ္တာဟ စံတော်မူသည်။ ထိုသတ္တမသတ္တာဟတွင် ခုနှစ်ရက်ရှိ လျှင်သိကြားမင်းက ကျဇုသီး၊ ကွန်းရိုး၊ ဒါန်ပူ၊ အနောတတ်ရေများ ဆက်ကပ်သည်။ ဥက္ကလာပတိုင်း ပေါက္ခရာဝတီမြို့မှ တဖုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့က ဆွမ်းဆက်ကပ်သည်။ ထိုကုန်သည်ညီနောင်တို့အား ဒွေဝါစိက သရဏဂုံတည်စေတော်မူပြီး ဆံတော်ရှစ်ဆူကို ပေးသနားချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ထိုခုနှစ်ရက်ခုနှစ်လီ (၄၉) ရက် မြတ်ဗုဒ္ဓသီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သော ဗုဒ္ဓဂယာ မြေမြတ်မဟာ၊ မဟာဗောဓိစေတီအနီးရှိ သတ္တဌာနများ ရောက်စဉ်ရောက်ခိုက် သတ္တဌာနရှိခိုးဖြင့် ရှိခိုးနိုင်ရန် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

သတ္တဌာန တရားရှိခိုး

ပဌမံ ဗောဓိ ပလ္လင်္ဂီ၊ ဒုတိယဉ္စ အနိမိသံ၊
တတိယံ စက်မဉ္စေဝ၊ စတုတ္ထံ ရတနာယရံ၊
ပဉ္စမံ အလပါလဉ္စ၊ မုစလိန္ဒဉ္စ ဆဋ္ဌမံ၊
သတ္တမံ ရာဇာယတနံ၊ သတ္တဌာနံ အဟံနဓမ

(၁) ပဌမံ = ရှေးဦးစွာသော၊ ဗောဓိပလ္လင်္ဂီ = အတောင်တစ်ရာ၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဗောဓိညောင်မှ၊ လေးတောင်ထွာစွန်း၊ သေနခန်းဝယ်၊ ခြူးပန်းခြူးနွယ်၊ အံ့ဖွယ်ရတနာ၊ ဆန်းကြယ်စွာသား၊ သစ္စာလေးဆင့်၊ ပွင့်တော်မူရာ ပလ္လင်သာကို လည်းကောင်း။

(၂) ဒုတိယံ = နှစ်ကြိမ်မြောက်သော၊ အနိမိသဉ္စ = ဗောဓိပင်မှချမ်းမြေ့ခြင်းအေး၊ တစ်ဆယ့်လေးလံ၊ ဒသနိရေမြောက်၊ တာငန်းလောက်ဝယ်၊ မြှော်ထောက်ဆင်ခြင်၊ ပလ္လင်ရတနာ၊ မာရ်အောင်ရာဟု၊ သကျာဓိပတိ၊ ထွတ်ဘုန်းရှိလျှင်၊ မျက်စိမမှိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်ရည်ရော်၊ ရပ်တန့်မျှော်၍၊ နေတော်မူရာ၊ အနိမိသာ ရပ်ခန်းဝါကို လည်းကောင်း။

(၃) တတိယံ = သုံးကြိမ်မြောက်သော၊ စတမဉ္စ = ဗောဓိပင်နှင့် အနိမိသဉ္စာနနှစ်ပါ၊ အလယ်ကြားတွင်၊ အလျားရှေ့နောက်၊ အခေါက်ခေါက်လျှင်၊ ခြောက်ဆယ်တောင်လျား၊ စကြိုသွား၍၊ နှေဖဝါးတော်ကြာ၊ စက်ချရာဟု၊ ရတနာအတိ၊ ဝင်းပြောင်ညီသား၊ သီလျှံဝါ၊ စကြိုသာကိုလည်းကောင်း။

(၄) စတုတ္ထံ = လေးကြိမ်မြောက်သော၊ ရတနာယဉ္စ = ဗောဓိပင်မှ၊ သမိပဟု၊ သာလှမြေပြင်၊ နောက်မြောက်ခွင်ဝယ်၊ ခဲအင်လှစွာ၊ ဘိဓမ္မာကို၊ စိတ်ဖြာခွဲခြမ်း၊ ဉာဏ်တော်လျှမ်း၍၊ စူးစူးဆင်ခြင်၊ စံရှင်ပျော်ရာ၊ ရတနာယဉ္စ၊ ကျော်ပေါက်ပြသား၊ ဒေဝဖန်ဆန်း၊ ရွှေအိမ်နန်းကို လည်းကောင်း။

(၅) ပဉ္စမံ = ငါးကြိမ်မြောက်သော၊ အပေါလဉ္စ = ဗောဓိပင်မှပြုဗ္ဗဒိသာ၊ ရှေ့မျက်နှာ၌၊ ဝေးကွာအမှန်၊ အလံသုံးဆယ်၊ စွန်းကယ်နှစ်ခု၊ ညွှန်နုမြရောင်၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်မှာ၊ ခြောက်ရောင်ထွန်းပ၊ သုံးလူ့ဘဝဟု၊ အေးမြမွေ့လျော်၊ နေတော်မူမှတ်၊ အရပ်မြတ်ကို လည်းကောင်း။

(၆) ဆဋ္ဌမံ = ခြောက်ကြိမ်မြောက်သော၊ မုစလိန္ဒဉ္စ = ရွှေငွေ၊ သန္တာ၊ နီလာ၊ ပတ္တမြား၊ ငါးပါးအရောင်၊ ဝင်းဝင်းပြောင်သား၊ ရွှေညောင်တော်ရှေ့၊ တောင်စပ်ကွေ့တွင်၊ ချမ်းမြေ့မိုးပြင်း၊ ရွာဘိခြင်းကို၊ ရေမင်းနာဂါ၊ ပါးပျဉ်းကာ၍၊ ချမ်းသာရိပ်ဖြူ၊ ပျော်ပိုက်တုံသည်၊ မုစလိန္ဒာ၊ ရွှေကြာနဲ့လှိုင်း၊ ပန်းစုံအိုင်ကိုလည်းကောင်း။

(၇) သတ္တမံ = ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော၊ ရာဇယတနဉ္စ = ရတနာသီရိ၊ ဗောဓိပင်ဝန်း၊ တောင်ရပ်စွန်းတွင်၊ လင်းလွန်းမြညို၊ ပင်ရိပ်ခို၍၊ ဗြဟ္မစိုရ်လေးပါး၊ တရားထုံလျက်၊ သုံးဘုံမြကွင်း၊ တရားမင်း၏၊ ပျော်ခင်းစံရာ၊ ရာဇယတန၊ ရပ်ဇေယျကိုလည်းကောင်း။

ဣတိ သတ္တဌာနံ = ဤသို့ မြတ်စွာ၊ တင့်အပ်ရာသား၊ ရတနာထူးလည်၊ ရပ်ခုနှစ်မည်ကို၊ အဟံ = အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေနမာမိ = ဂုဏ်တော်ရည်စူး၊ စိတ်ကြည်နူးလျက်၊ ရွှင်မြူးသဒ္ဓါ၊ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

*** **

အမရပူရမြို့၊ ဦးဝိန်တံတားအနီးရှိ၊ ဘိုးတော်ကောင်းမြို့၊
တောင်လေးလုံးတိုက်၊ ပထမဆရာတော်၊ ရခိုင်ပြန်
ဦးလင်္ကာပီပင်တပည့် ဦးဇေယျ၏ ဘုရားရှိခိုး

ပထမသတ္တဟ (ပလ္လင်္ဂ သတ္တဟ)

၁။ သတ္တဟံ ဝိတိနာမေတွာ၊
ပလ္လင်္ဂေ ဇောဓိမူလမ္ပိ
ဝိဟာသိ ယော ဝိနောဇယံ၊
မာရသေနံ နမေဇိနံ။

(၁) ယောဝိနော - အကြင်မာရ်ငါးပါးကို၊ ထွားထွားညွတ်
ညွတ်၊ အချက်ပိုင်ပိုင်၊ အောင်မြင်တော်မူနိုင်သော ဘုရားရှင်သည်။
ဇောဓိမူလမ္ပိ = သစ္စာလေးဖြာ မြိုက်ရသာကို၊ သိရာထင်ထင်၊ ဇောဓိ
ပင်၏ ကြည်လင်အေးမြ၊ ရင်းမူလ၌၊ ပလ္လင်္ဂေ = မြက်ခင်းနေရာ
ဖြစ်ပေါ်လာသည်၊ ရတနာအတိ၊ ပြီးဘိဆန်းကျယ်၊ လွန်တင့်တယ်
စွာ၊ ကတ္တိပါမြေ၊ ခင်းမြင့်ခြင်းပမာ၊ ကျယ်စွာဆယ့်လေးတောင်၊
အရောင်ရွန်းဝေ၊ ပလ္လင်ဗေထက်၌၊ မာရသေနံ = လေးမျက်နှာမှ
ရောက်လာသောင်းသောင်း၊ မာရ်စစ်သည်အပေါင်းကို၊ ဇယံ-ဇေ
န္တော = ခြေဖျား၌ပါ၊ မြက်ပမာမျှ၊ ငဲ့ညာမရှိ၊ အောင်မြင်တော်မူ
ဘိလျက်၊ သတ္တဟံ = ပထမရက်တွင်၊ နေ့အခါ၊ ပုလသမာပတ်တို့
ဝင်စား၊ ညအခါ ဘုရားဖြစ်အောင် ထောက်ပံ့သည့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်
တရားတော်ကို၊ အနုလုံ ပဋိလုံ အပြန်အလှန်ဆင်ခြင်၊ ယဒါဟေ
သုံးဂါထာကို အသံမထွက်၊ နှုတ်မမြွက်ဘဲ၊ စိတ်တော်ဖြင့်သာ ကျင့်

တော်မူသည်။ ဤနေ့ - ညဉ့်ဦးယံ၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန် တရားတော်တို့
အနုလောမနည်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် . . . ပထမ ယဒါဟေ
ဂါထာတော်ကို ကျူးရင့်တော်မူသည်။ မဇ္ဈိမယံ၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်တို့
ပဋိလောမ အပြန်နည်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်တော်မူသည်။ ဒုတိယ ယဒါ
ဟေ ဂါထာတော်ကို ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူသည်။ ပစ္ဆိမယံ၌ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါန် တရားတော်ကို အနုလုံပဋိလုံ အပြန်အလှန် ဆင်ခြင်တော်
မူပြီး ယဒါဟေ တတိယဂါထာကို ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူသည်။

နောက်ခြောက်ရက်မှာ၊ ဖလသမာပတ် ဝင်မားကာ နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာဖြင့် နေတော်မူပြီး လူ့အရေအတွက် ခုနစ်ရက်တို့ကို၊ ဝိတိ
နာမေတွာ - ဝိမုတ္တိသုခ အာဟာရဖြင့် မျှတမသွေ လွန်မြောက်တော်
မူစေ၍၊ ဝိဟာသိ - စတုရင်္ဂဗလ ဝိရိယကို လှလှခိုင်မြဲဓိဋ္ဌာန်စုံလျက်
မလဲကြံ့ခိုင်၊ စိတ်မယိုင်ဘဲနေတော်မူ၏။ တံဇိနံ - ထိုငါးမာရ်အောင်
မြင်ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ - ဘုရားတပည့်တော်သည်၊ နမေ-နမာဓိ
- သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

ဒုတိယသတ္တဟ (အနိမိသသတ္တဟ)

၂။ ပါစိနတ္တရ ဒိသမ္ပိ၊ ဌတွာ လောကေသိ ယောဝိနော၊
အနိမိသေဟိ စက္ခုဟိ၊ နမေ ပတ္တံ သဗ္ဗညုတံ။

ယောဝိနော - အကြင်မာရ်ငါးပါးကို၊ ထွားထွားညွတ်ညွတ်၊
အချက်ပိုင်ပိုင် အောင်မြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်။
ပါစိနတ္တရ ဒိသမ္ပိ - အရှေ့မြောက်ထောင့် ခပ်လွန်းလွန်း ဆင်လေး
လံကွာ၊ နေရာတော်၌ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၈) ရက်နေ့မှ

ဆယ့်လေးရက်တိုင်အောင်၊ ငှာတွာ = တည့်တည့်မတ်မတ် မတ်တစ်
 ရပ်တော်မူ၍၊ အနိမိသေဟီ = စေ့စေ့စပ်စပ်မျက်တောင်မခတ်ဘဲ
 အမြဲတည်ကြည်တော်မူကုန်သော၊ စက္ခုဟီ = ဖြူစင်သန့်ရှင်း၊ ညှိ
 ရောင်လင်းသော မျက်စိတော်တို့ဖြင့်၊ သြလောကေသိ = လေးအသ
 ချေ့ကမ္ဘာတစ်သိန်း တွက်သိန်းစပ်ဖြာ ကာလကြာအောင် ဖွေရှာ
 စုဆောင်း ပါရမီအကြောင်းကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မကွာ
 ရအပ်သော ပလ္လင်ပါပေတကားဟု ကြည့်ရှုတော်မူလေ၏။ သဗ္ဗညု
 တံ = အကြွင်းအကျန်မထား မြတ်တရားကို မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်
 တော်မူခြင်းသို့၊ ပတ္တံ = ဧကန်မသွေ ရောက်တော်မူပါပေသော၊
 တံဇိနံ = ထိုငါးမာရ်အောင်မြင် မြတ်ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ = ဘုရား
 တပည့်တော်သည်၊ နမေ-နမာမိ = သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုး
 ပါ၏အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

တတိယသတ္တယ (စက်မ သတ္တယ)

၃။ ပလ္လင်သုစ ဌာနဿ၊ အန္တရေ ပုရပစ္စိမေ၊
 မာပေတွာ စက်မံတတ္ထ၊ စက်မန္တံ ဇိနံနမေ။

ပလ္လင်သုစ = ရတနာခုနှစ်ပါးတို့ဖြင့်၊ အတင့်တယ်ခြယ်
 လှယ်ထူးခြား၊ ပတ္တမြားသော်မော်၊ ပလ္လင်တော်၏လည်းကောင်း
 ဌာနဿစ = တည်နေတော်မူရာဌာန အနိမိသကုန်းတော်၏လည်း
 ကောင်း၊ အန္တရေ = အကြားဖြစ်သော၊ ပုရပစ္စိမေ = အရှေ့အနောက်
 လွဲမဖောက်သော အရပ်၌၊ စက်မံ = ရတနာအတိ၊ ပြီးဘိဆန်းကြယ်
 ရှုချင်ဖွယ်ရာ ပြစ်ငါးဖြာကင်းလွတ် စင်ကြယ်အထွတ်ကို၊ မာပေ တွာ

= ရှင်တော်ဘုရားသည် တန်ခိုးမြတ်ဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူလတ်၍၊
 တတ္ထ = အရှေ့အနောက် အတောင်မြောက်ဆယ် အလျားရောက်
 သော စင်္ကြံတော်၌၊ စက်မန္တံ = ကဆုန်လကွယ်နေမှ နယုန်လဆန်း
 ၆-ရက်နေ့တိုင်အောင်၊ ခေါက်ခေါက်ခါခါ လူးလာသွားဘိ ဝိမုတ္တိသုခ
 ဖြင့်ခံစား၍ ဗောဓိပင်မြောက်ဘက်၌ နေတော်မူပါပေသော၊ တံဇိနံ
 = ထိုငါးမာရ်အောင်မြင် မြတ်ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ = ဘုရားတပည့်
 တော်သည်၊ နမေ-နမာမိ = သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏
 ရှင်တော်မြတ်ကြီးဘုရား။

စတုတ္ထ သတ္တယ (ရတနာယရ သတ္တယ)

၄။ ပစ္စိမတ္ထရေ ဗောဓိတော၊ မာပေသုံ ဒေဝတာ ယရံ၊
 သမ္ပသိ ဘိဓမ္မတတ္ထ၊ တံနမေနိသိန္နံဇိနံ။

ဗောဓိတော = ပရိမဏ္ဍလာ ဝန်းဝိုင်းလှစွာ တောင်တစ်ရာ
 မြင့်အလွန်တင့်စွာ၊ ဒုမာရာဇ အသတ္တဟု နာမမည်တွင် ဗောဓိပင်မှ၊
 ပစ္စိမတ္ထရေ = အနောက်မြောက်ကျ ဗောဓိပင်မှ ဆယ်လံကွာရပ်
 ဒေသ၌၊ ဒေဝတာ = ကုသိုလ်ကံကြောင့် အမှန်ထွန်းပ ဒေဝမည်မှတ်
 သမ္မာနတ်တို့သည်၊ ယရံ = ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံ ခုနှစ်တန်ရတနာ
 များပြားစွာဖြင့် နေရာအဖော် ရတနာယရ ရွှေအိမ်တော်ကို၊ မာပေ
 သုံ = ကိုယ်စီကိုယ်င ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ တတ္ထ = ထိုရတနာယရ
 နာမတွင်ခြင်း ရွှေအိမ်တွင်း၌ နယုန်လဆန်း ခုနှစ်ရက်နေ့မှ နယုန်
 လဆန်းဆယ့်သုံးရက်နေ့တိုင်အောင် အဘိဓမ္မ = ဝေဠာသင်္ဃာတိ၊ ဝိဟာဓိ
 ဓါတုကထာ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်၊ ကထာဝတ္ထု၊ ယမိတ်၊ ဝိဌာန်းခုနှစ်

ကျမ်းကိုးသမ္ပံသီ = ကုသလာဓမ္မာ အစဖြာလျက် နည်းနာများထွေ သုံးသပ်တော်မူလေပြီ။ ဆပုဗ္ဗေ = ရှေ့ခြောက်ကျမ်း သုံးသပ်တော် မူစဉ်၊ နဝိသေသံ = မထူးခြားပေ၊ ပဋ္ဌာနသမ္ပသံ = ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ် သုံးသပ်တော်မူမှ၊ ဆဗဏ္ဏရံသီ = အနန္တစကြဝဠာများကို လွှမ်းမိုး၍ ခြောက်ပါးသော ရောင်ခြည်တော်ခါတ်တို့ ထွက်ပေါ်လာလေ၏။ တံ = အဘိဓမ္မာ နည်းဖြာဖြာကို ခါခါထပ်ထပ် သုံးသပ်တော် မူလတ် သော၊ ဇိနံ = ငါးမာရ်အောင်မြင် မြတ်ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ = ဘုရား တပည့်တော်သည်၊ နမေ-နမာမိ = သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုး ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

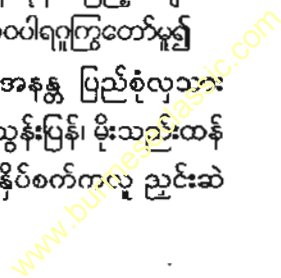
ပဉ္စမ သတ္တာဟ (အပေါလ နိဂြောဓသတ္တာဟ)

၁။ အပေါလေ မာရောတာရံ၊ အလဒ္ဓါ မာရ ဝိတဇော၊ ပလောဘေသံ မုနိန္ဒကံ၊ အနပေက္ခံ ဌိတံနမေ။
အပေါလေ = ဗောဓိပင်မှ အရှေ့တာငါးရာကွာ အပေါလ နာမတွင်ခြင်း ဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင်ရင်း၌၊ နိသိန္ဒံ = နယုန် လဆန်း ၁၄ ရက်မှ နယုန်လပြည့်ကျော် ၅-ရက် တိုင်အောင် နေတော်မူသော မြတ်ဘုရားရှင်ကို၊ မာရော = အယုတ်တမာ ဆိုးညစ် စွာသည့် မိစ္ဆာသူသတ် မာရ်နတ်မိုက်သည်၊ ဩတာရံ = မြတ်ဘုရား အား အမှားဝိတက်၊ ပျံလွင့်ချက်ရာ ခွင့်အခါကို၊ အလဒ္ဓါ = ကြိမ်ဖန် များစွာ ရှာကြံပါလည်း၊ တစ်ခါတစ်ဆစ် မရဖြစ်သောကြောင့်၊ မာရဝိတဇော = တဏှာ၊ အာရတီ၊ ရာဂါမည်သညာဖြင့်၊ ရုပ်ဝါတင့် တယ်ရှုချင်ဖွယ်ရာ နတ်ကညာတို့သည်၊ မုနိန္ဒကံ = ကာမဝိတင် နှောင့်ယှက်မရှိ၊ ကင်းဘိညစ်ကြေး မြူမှေးရှင်းလင်း နေမင်းပမာ

ငါးဖြာမုနိ စိုးရရှိသား မြတ်ဘုရားကို ပလောဘေသံ = ဆယ့်နှစ်နှစ် အရွယ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်အရွယ် ရှုချင်စဖွယ် ကညာတစ်ရာ၊ နှစ်ဆယ် ကျော်ပြီး အပျိုကြီးမအရွယ် တစ်ရာ၊ သုံးဆယ်ကျော်ပြီး အအို အဖိုး သမီးအရွယ်တစ်ရာ၊ ဆယ့်နှစ်လွှာအက အဖြာဖြာတို့ဖြင့် သုံးဖိုး သုံးဖြာ ဖန်ဆင်းကာဖြင့် များစွာမသွေ ဖြားယောင်းကြလေ၏။ အန ပေက္ခံ = ငဲ့ကွက်မရှိ စောင်းရွေ့မျှမကြည့်ဘဲ၊ ဌိတံ = တည်ငြိမ်လှစွာ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့် မျှတကြည်ဖြူနေတော်မူပေသော၊ တံဇိနံ = ငါးမာရ်အောင်မြင် ထိုဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ = ဘုရားတပည့် တော်သည်၊ နမေ-နမာမိ = သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

ဆဋ္ဌမ သတ္တာဟ (မုစ္စလိန္ဒ သတ္တာဟ)

၆။ ဆဋ္ဌေ မုစ္စလိန္ဒိ ဂန္တာ၊ မာသီတံ ပဋိဗာဟတီ၊ ဣတိနာ ဂေနာဘိထုတော၊ ဝသန္တံ တံ ဇိနံ နမေ။
ဆဋ္ဌေ = ခြောက်ကြိမ်မြောက်ထ သတ္တာဟ၌၊ မုစ္စလိန္ဒိ = မဟာဗောဓိပင်မှ နှစ်ဆယ့်ရှစ်တာကွာ၊ အရှေ့တောင် အင်္ဂါထောင့် အရပ်တည်နေလတ်သော မုစ္စလိန္ဒ နာမတွင်ခြင်း ကျည်းပင်ရင်းသို့၊ ဂန္တာ = နယုန်လပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့မှ၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၇-ရက်တိုင်အောင် အပေါလညောင်ပင်မှသည် ဘဝပါရဂူကြွတော်မူ၍ ဘဝန္တံ = ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ဂုဏ်တော် အနန္တ ပြည်စုံလှသား မြတ်ဘုရားကို၊ သီတံ = ခုနှစ်ရက်စွဲ၊ ရွာလေသွန်းပြန်၊ မိုးသည်းထန် ပြင်း၊ အေးချမ်းခြင်းသည်၊ မာပဋိဗာဟတီ = နိဝိစက်ကလူ ညှင်းဆဲ

တော်မမူစေသတည်း။ ဣတိဣမိနာ၊ မနသိတာရေန = ဤသို့စိတ်ထားကောင်းသော နှလုံးသားဖြင့် နာဝေန - မုဉ္ဇလိန္ဒမည်ရတွင်ခြင်း နဂါးမင်းသည်။ အဘိထုတော = အခွေဗိမာန် ပါးပျဉ်းရံလျက် ခုနှစ်ရက်ကြာ၊ ချီးမြှောက်ကာဖြင့်၊ လွန်ထောက်ပင့်လျက်၊ ဝသန္တံ = ဖလသမာပတ် ဝင်စားကာဖြင့်၊ ချမ်းသာကြည်ဖြူ နေတော်မူသော၊ တံဇိနံ = ထိုငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ = ဘုရားတပည့်တော်သည်။ နမေ-နမာမိ = သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

သတ္တမ သတ္တာဟ (ရာဇာယတန သတ္တာဟ)

၇။ သတ္တမေ ရာဇာယတနေ၊ တဖုဿ ဘလ္လိကာ တတ္ထ၊ ဥပနေတိ မန္တမဓုံ၊ တံဘုဉ္ဇန္တံ ဇိနံနမေ။

သတ္တမေ = ခုနှစ်ကြိမ်စေ့ရောက် သတ္တမမြောက်သော သတ္တာဟ၌၊ ရာဇာယတနေ = ဗောဓိပင်မှ တာလေးဆယ်ကွာ တောင်အရပ် မျက်နှာ၌၊ မင်းတို့နေရာ ထိုက်တန်ပါသား သညာတွင်ခြင်း လင်းလွန်းပင်ရင်း၌၊ နိသီဝိ = နယုန်လပြည့်ကျော် ၁၃-ရက်နေ့မှာ၊ ဝါဆိုလဆန်း ၅-ရက်နေ့တိုင်အောင် ဝိမုတ္တိသုခ ဖလသမာပတ် ဝင်စားကာဖြင့် ချမ်းသာကြည်ဖြူ နေတော်မူ၏။ တတ္ထ = လင်းလွန်းပင်သာ ထိုနေရာ ဝယ်ချမ်းသာကြည်ဖြူ နေတော်မူသောအခါ၌၊ တဖုဿ ဘလ္လိကာ ညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည်၊ မန္တမဓုံ = ကြွက်ကျစ်မုန်နှင့် စုံစုံတက်ဖွယ် ဆန်းကြယ်စွာလုပ် ပျားမုန့်ဆုပ်ကို ဘုဉ္ဇန္တံ - စတုမဟာ ဆက်ကပ် လာသားဖိုးများစွာထိုက်တန် ကျောက်သပိတ်တော်မွန်ဖြင့် လက်ခံ

ဘုဉ်းပေးတော်မူသော၊ ဇိနံ = ငါးမာရ်အောင်မြင် မြတ်ဘုရားရှင်တို့အဟံ = ဘုရားတပည့်သည်။ နမေ-နမာမိ = သဒ္ဓါမြတ်နိုးလက်စုံမိုးကာရှိခိုးပါ၏ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

*****

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူသော သတ္တဌာန ဘုရားရှိခိုးလင်္ကာ

၁။ ဘုန်းရောင် ထွန်းထိန်၊ စောမုနိန်၊ ပညိန္ဒြေ၊ ခြွေရာမှန်ဘီ၊ ဗောဓိတြာဌနိ။ ရွှေညောင်နန်းဝယ်၊ ထူးဆန်းအံ့လောက်၊ မြေမှပေါက်သာ၊ ရောက်တောက်မာန်နှင့်၊ ရွှေပလ္လင်ထတ်၊ သဗ္ဗညုတ၊ ဉာဏ်ကိုရပြီး၊ သတ္တာဟရတ်၊ ဖွဲ့ခွေလျက်ပင်၊ ငြိမ်သက်တင့်တယ်၊ သုံးစံပယ်သည်၊ ဘုန်းကြွယ်လက်ဦးပွဲပေတို့။

၂။ နှစ်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ မာရပယ်လှန်၊ ပလ္လင်ယုံမှာ၊ ဧကန်တူရှု၊ ရပ်တော်မူလျက်၊ ကြည်ဖြူငြိမ်းချမ်း၊ ပလ္လင်နန်းတို့၊ ဖြောင့်တန်းစကျ၊ စိန်းစိန်းရွှေလျက်၊ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ပျော်စံရွှင်သည်၊ ကြည်လင်မြတ်နိုးဖွယ်ပေတို့။

၃။ သုံးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှာ၊ မြောက်ခွင် ဥတ္တရာ၊ စကြိုသာ၌၊ လူးလာတုံခေါက်၊ ကြွချီလျှောက်၍၊ ဘုန်းတောက်ဘုရား၊ ပျော်စံစားသည်၊ တရားဆင်ခြင်လျက် ပေတို့။

၄။ လေးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်နှင့်ပလ္လင်ထွန်း
တောက်၊ အနောက်မြောက်ဝယ်၊ အံ့လောက်ဖွယ်ရာ၊ ရတနာ
ရိပ်ငြိမ်၊ စံရွှေအိမ်၌၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ခါ၊ ဘိဓမ္မာကို၊ မဟာဉာဏ၊
သာဝရဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓရှင်ပင်၊ သုံးဆင်ခြင်သည်၊ ရောင်ရှင်ခြောက်ဖြာ
ညီးလို့ကို။

၅။ ငါးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ရှေ့ခွင်ပြုစွာ
ရပ်ဒိသာဝယ်၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်၌၊ ဘုန်း
ခေါင်ပရမေ၊ စံပယ်နေသည်၊ ရိုသေမြတ်နိုးဖွယ်ပေကို။

၆။ ခြောက်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ပလ္လင်ရွှေညောင်၊ အရှေ့
တောင်၌၊ မြရောင်လိုလို၊ ရေညိုပြည့်လျှမ်း၊ ကြာပန်း၊ ညွတ်ရုံ
ပန်းမျိုးစုံသည်၊ မုဉ္ဇလိန္ဒာ၊ အိုင်သာဖြန့်ကျင်း၊ ကျည်းပင်ရင်းဝယ်၊
သနင်းလူဆွေ၊ စံပယ်နေသော်၊ မိုးလေထန်ပြင်း၊ သွန်းချခြင်း
ကြောင့်၊ မြွေမင်းရန်ဟန်၊ ပါးယှဉ်းဖြန့်လျက်၊ ချီးအံ့တန်ခိုး၊
ဆောင်းကာမိုးသည်၊ ရှေးကျိုးသမ္မာတော်ကြောင့်ကို။

၇။ ခါသတ္တမ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ တောင်ပြင်လက်ယာ၊
မြေမျက်နှာဝယ်၊ ရာဇယတန၊ မည်ရခေါ်တွင်၊ လင်းလွန်းပင်၌
သဗ္ဗညုဖျား၊ ဖျော်စံစားသည်၊ ကြီးမားဉာဏ်တော်ဖွင့်လို့ကို။
ထိုခုနှစ်ပဲ၊ အရပ်များကို၊ ရှေ့သွားသဒ္ဓါ၊ ကြည်ညိုစွာ
လျှင်၊ ဝန္တနာမာန၊ ဝါရဝဖြင့်၊ ဦးချညွတ်ကျိုး၊ ကျွန်ရိုခိုးသည်
ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်းပြည့်စေသော်။

*****

“ ၃၀။ မိဂဒါဝုန်တွင်ရွတ်ပတ်ပူဇော်ရန် ”

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက်၊
ဘုရားရှင်အား တရားဟောရန် သာယမ္ပတိဗြဟ္မာကြီးက တောင်းပန်
လျှောက်ထားသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည်အနီး
မိဂဒါဝုန်တောကြီးသို့ ကြွတော်မူလျက် အရှင်ကောဏ္ဍညထေရ်
အမှူးရှိသော ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦးနှင့် နတ်ဗြဟ္မာ ပရိသတ်တို့အား မဟာ
သက္ကရာဇ် (၁၀၃)ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ နေမဝင်မီ လထွက်စအချိန်၊
နေဝင်လထွက် ဓမ္မစက်ဆိုသည့်အတိုင်း ဓမ္မစကြာဒေသနာတော်ကို
ဟောကြားတော်မူသည်။ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို နာကြားကြရ
သဖြင့် အရှင်ကောဏ္ဍညထေရ်နှင့်တကွ တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေသော
နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ကြလေသည်။

ထိုနည်းအတူ လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့၌ အရှင်ဝပ္ပထေရ်
(၂) ရက်နေ့၌ အရှင်ဘဒ္ဒိယထေရ်၊ (၃) ရက်နေ့၌ အရှင် မဟာ
နာမ်ထေရ်၊ (၄) ရက်နေ့၌ အရှင်အဿဒိထေရ်တို့သည် မြတ်စွာ
ဘုရားရှင်၏ တရားစကား အဆုံးအမဖြင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့
ဆိုက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားဦးဓမ္မစကြာ ဟောကြားရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊
မိဂဒါဝုန်တောအတွင်းရှိ ဓမ္မရာဇိက စေတီအုတ်ခုံနေရာဟောင်း
လေးတွင် စုပေါင်းရွတ်ဆို ပွားများအံ့သောငှာ “ဓမ္မစကြာ” ခေါ်
ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်တော်ကြီးအား ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဓမ္မစကြာ
ဓမ္မစက္ခုပဝတ္ထနသုတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မစကြာအဖွန်း

(၁) ဘိက္ခုနံ ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ၊
ဣသိပတန နာမကေ။
မိဂဒါယေ ဓမ္မဝရံ၊
ယံ တံ နိဗ္ဗာနပါပကံ။

(၂) သဟမ္ပတိ နာမကေန၊
မဟာဠိဟေဋ္ဌေန ယာစိတော။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော၊
လောကနာထော အဒေသယိ။

(၃) နန္ဒိတံ သဗ္ဗဒေဝေဟိ
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ။
သဗ္ဗလောက ဟိတက္ကာယ၊
ဓမ္မစက္ခု ဘဏာမ ဟေ။

(၁) ဓမ္မစကြာနိဒါန်း

ဝေံ မေ သုတံ -

ဧကံ သမယံ၊ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ၊
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။

တဏှံ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ -

(၂) အယုတ်တရား နှစ်ပါး

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ၊ ပဗ္ဗင်္ဂိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ။
ကတမေ ဓွေ-

ယော စာယံ၊ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာ-
နုယောဂေါ၊ ဟီနော၊ ဝမ္မော၊ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ အနရိယော၊
အနတ္ထသံဟိတော။

ယော စာယံ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ၊ ဒုက္ခော၊
အနရိယော၊ အနတ္ထသံဟိတော။

(၃) အလယ်အလတ် အကျင့်တရား

ဧတေ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ၊
မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ၊
ဉာဏကရဏီ၊ ဥပသမာယ၊ အဘိညာယ၊ သမ္မောဓာယ၊
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ သာ ဘိက္ခုဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာ-
ဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စက္ခုကရဏီ၊ ဉာဏကရဏီ၊
ဥပသမာယ၊ အဘိညာယ၊ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

အယမေဝ အရိယော၊ အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ -

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော၊
သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိ၊
သမ္မာသမာဓိ။

အယံ ခေါ် သာ ဘိက္ခုဝေ၊ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာ-
ဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စက္ခုကရဏီ၊ ဉာဏကရဏီ၊
ဥပသမာယ၊ အဘိညာယ၊ သမ္မောဓာယ၊ နိဗ္ဗာနာယ
သံဝတ္တတိ။

(၄) ဒုက္ခသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ် ပန ဘိက္ခုဝေ၊ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။
ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊
မရဏံပိ ဒုက္ခံ။ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊
ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ။ ဒုက္ခော၊ ယံပိစ္ဆံ န လဘတိ တံပိ
ဒုက္ခံ။ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

(၅) သမုဒယသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ် ပန ဘိက္ခုဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။
ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိရာဂ သဟဂတာ
တတြတတြာတိနန္ဒိနိ။
သေယျထိဒံ-
ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

(၆) နိရောဓသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ် ပန ဘိက္ခုဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။
ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသ ဝိရာဂ-
နိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ အနာလယော။

(၇) ခုက္ခသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ နိရောဓ ဂါမိနိပဋိပဒါ
အရိယသစ္စံ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီတော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ-

သမ္မာဒိဋ္ဌိံ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ
ကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိံ၊
သမ္မာသမာဓိံ။

(၈) ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဣဏံဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၉) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ ” န္တိ
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဣဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလော
ကော ဥဒပါဒိ။

(၁၀) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတ ” န္တိ
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု

ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဣဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ
ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၁) သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စ ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ
ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဣဏံ
ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော
ဥဒပါဒိ။

(၁၂) သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ ” န္တိ
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု
ဥဒပါဒိ၊ ဣဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၃) သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟိန ”
န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု
ဥဒပါဒိ၊ ဣဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၄) နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စ ” န္တိ မေ
ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု

ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၅) နိဂြောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏံ

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိကာ
တဗ္ဗ ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊
စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၆) နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏံ

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိ-
ကတ ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊
စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၇) မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏံ

“ ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါပိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ ” န္တိ
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလော-
ကော ဥဒါပါဒိ။

(၁၈) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏံ

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါပိနိ ပဋိပဒါ
အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ
အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ

ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော
ဥဒပါဒိ။

(၁၉) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏံ

“ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါပိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ
ဘာဝိတ ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု
ဓမ္မေသု၊ စက္ခု ဥဒါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥဒါဒိ၊ အာလောကော ဥဒါဒိ။

(၂၀) ရှေးက ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံစံပုံ

ယာဝကီဝဂ္ဂ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု အရိယ
သစ္စေသု၊ ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ
ဉာဏဒဿနံ၊ န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။

နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ
သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ
ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ “ အနတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိ
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ” တိ ပစ္စညာသိ။

(၂၁) ယခုမှ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ

ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု
အရိယသစ္စေသု၊ ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ
ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။

အထာတ် ဘိက္ခုဝေ၊ သဒေဝကေ လောကေ၊
သမာရကေ၊ သဗြဟ္မတေ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ
ပဇာယ၊ သဒေဝမနုဿာယ၊ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ” တိ ပစ္စညာသိ။

(၂၂) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ပုံ

ဉာဏဂ္ဂ ပန မေ၊ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ “အကုပ္ပါ မေ
ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဉ္စဝေါ” တိ။

(၂၃) ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ တရားကိုနှစ်သက်ကြပုံ
ဣဒံပဝေါစ ဘဝဝါ။

အတ္ထမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု ဘဝဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒန္တိ။

(၂၄) အရင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်ပုံ

ဣမသ္မိံ စ ပန၊ ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ၊
အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ၊ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု
ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။

(၂၅) နတ်ဗြဟ္မာတို့ ကောင်းချီးပေးပုံ

ပဝတ္တိတေ စ ပန ဘဝဝတာ ဓမ္မစက္ကေ၊ ဘုမ္မာဒေဝါ
သဒ္ဓံမနုဿာဝေသံ၊ “ဧတံ ဘဝဝတာ ဗာရာဏသိယံ၊
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ၊ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ၊
အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊ ဒေဝေန
ဝါ မာရေန ဝါ၊ ဗြဟ္မာနာ ဝါ၊ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” တိ။

ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ၊ စာတုမဟာရာဇိတာ
ဒေဝါ သဒ္ဓံမနုဿာဝေသံ၊ “ဧတံ ဘဝဝတာ၊ ဗာရာဏ
သိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ၊ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ
ပဝတ္တိတံ၊ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊
ဒေဝေန ဝါ၊ မာရေန ဝါ၊ ဗြဟ္မာနာ ဝါ၊ ကေနစိ ဝါ
လောကသ္မိံ” တိ။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ
တာဝတိသာ ဒေဝါ သဒ္ဓံမနုဿာဝေသံ၊ “ဧတံ ဘဝဝတာ၊
ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ၊ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ
ပဝတ္တိတံ၊ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊
ဒေဝေန ဝါ၊ မာရေန ဝါ၊ ဗြဟ္မာနာ ဝါ၊ ကေနစိ ဝါ
လောကသ္မိံ” တိ။

တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ, ယာမာ ဒေဝါ သဒ္ဓံ'မနုဿာဝေသံ, "ဧတံ ဘဂဝတာ, ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ, အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ, အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ, ဗြာဟ္မဏေန ဝါ, ဒေဝေန ဝါ, မာရေန ဝါ, ဗြဟ္မာနာ ဝါ, ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ" တိ။

ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ, တုသိတာ ဒေဝါ သဒ္ဓံ'မနုဿာဝေသံ, "ဧတံ ဘဂဝတာ, ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ, အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ, အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ, ဗြာဟ္မဏေန ဝါ, ဒေဝေန ဝါ, မာရေန ဝါ, ဗြဟ္မာနာ ဝါ, ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ" တိ။

တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ, နိမ္မာနရတိံ ဒေဝါ သဒ္ဓံ'မနုဿာဝေသံ, "ဧတံ ဘဂဝတာ, ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ, အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ, အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ, ဗြာဟ္မဏေန ဝါ, ဒေဝေန ဝါ, မာရေန ဝါ, ဗြဟ္မာနာ ဝါ, ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ" တိ။

နိမ္မာနရတိံနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ, ပရနိမ္မိတဝ သဝတ္တိံ ဒေဝါ သဒ္ဓံ'မနုဿာဝေသံ, "ဧတံ ဘဂဝတာ, ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ,

အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ" တိ။

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ ဗြဟ္မကာ ယိကာ ဒေဝါ သဒ္ဓံ'မနုဿာဝေသံ "ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ" တိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန တေန လယေန တေန မုဟုတ္တေန ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဓေါ အပ္ပဂစ္ဆိ။

(၂၆) တသောင်းသော လောကဓာတ်တုနံလှုပ်ပုံ

အယဉ္ဇ ဒသသဟသီလောကဓာတု သံကမ္ဘိ သမ္ပ ကမ္ဘိ သမ္ပဝေမိ ။

(၂၇) အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အပ္ပမာဏော စ ဥဉ္ဇာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုရဟောတိ အတိတ္တဗ္ဗ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ။

(၂၈) မြတ်စွာဘုရား ဥဒါန်းကျူးပုံ

အထခေါ ဘဝဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ- “အညာသိ
ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော
ကောဏ္ဍညော” တိ။

ဣတိဟိမံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ အညာသိ
ကောဏ္ဍညောတွေဝ နာမံ အဟောသိ။

(၂၉) အညာသိကောဏ္ဍည ရှင်ရဟန်းအဖြစ်တောင်းပုံ

အထခေါ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော
ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော ဝိဒိတဓမ္မော ပရိယောဂါဠဓမ္မော
တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထံကထော ဝေသာရဗ္ဗပ္ပတ္တော
အပရပ္ပစ္စယော သတ္တုသာသနေ ဘဝဝန္တံ တေဒဝေါစ-

“လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ဘဝဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗန္ဓံ
လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။

(၃၀) ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်ရပုံ

“ဧဟိ ဘိက္ခု” တိ ဘဝဝါ အဝေါစ၊ သွာက္ခာတော
ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ၊ ဒုက္ခဿ၊ အန္တကိရိယာ
ယာတိ။ သာဝ တဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒါ အဟော
သိတိ။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မစတေတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလ
ပြည့်နေ့၌ မိဂဒါပုန်တောတွင် ဓမ္မစကြာဒေသနာတော်ကိုဟောကြား
တော်မူပြီးနောက်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၅) ရက်နေ့၌ ပဉ္စဝဂ္ဂီ
သောတာပန်ရဟန်း ငါးဦးတို့အား အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်
ကိုဆက်လက်ဟောကြားတော်မူသည်။ တရားတော်အဆုံး၌ ပဉ္စဝဂ္ဂီ
ငါးဦးတို့သည် အာသဝေါကင်းကွာသည့် ရဟန္တာများအဖြစ်သို့
ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။

အနတ္တလက္ခဏသုတ်

နမော တဿ ဘဝဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ်အဖွင့်

- (က) ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ
အာသဠိယံ ဟိ ပုဏ္ဏမေ၊
နဂရေ ဗာရာဏသီယံ၊
ဣသီပတနဂဌယေ ဝနေ။
- (ခ) ပါပေတွာဒိဖလံ နေသံ၊
အနုက္ကမေန ဒေသယိ။
ယံ တံ ပက္ခဿ ပဉ္စမံ၊
ဝိမုတ္တတ္ထံ ဘဏာမ ဟေ။

(၁) အနတ္တလက္ခဏသုတ်နိဒါန်း

ဧဝံ မေ သုတံ -
ဧကံ သမယံ ဘဝဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ-ဣသိ-
ပတနေ မိဂဒါယေ။

တကြ ခေါ် ဘဝဂါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
 “ဘိက္ခုဝေါ” တိ။
 “ဘဒန္တေ” တိတေ ဘိက္ခုဘဝဂတော ပစ္စုသောသုံ။
 ဘဝဂါ ဧတဒဝေါစ-

(၂) ရူပက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ။
 ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ
 ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ။
 လဗ္ဘေထ စ ရူပေ “ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ
 ရူပံ မာ အဟောသိ” တိ။
 ယသ္မာစ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ရူပံ
 အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။
 န စ လဗ္ဘတိ ရူပေ “ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ
 ရူပံ မာ အဟောသိ” တိ။

(၃) ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ဝေဒနာ အနတ္တာ။
 ဝေဒနာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊
 နယိဒံ-ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ။

လဗ္ဘေထ စ ဝေဒနာယ, “ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသိ” တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
 ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။

န စ လဗ္ဘတိ ဝေဒနာယ, ‘ဧဝံ မေ ဝေဒနာ
 ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသိ” တိ။

(၄) သညာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

သညာ အနတ္တာ။

သညာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ, အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ
 သညာ, အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ။

လဗ္ဘေထ စ သညာယ, “ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊
 ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသိ” တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ, သညာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
 သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။

န စ လဗ္ဘတိ သညာယ, ‘ဧဝံ မေ သညာ
 ဟောတု၊ ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသိ” တိ။

(၅) သင်္ခါရာကုန္တာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

သင်္ခါရာ အနတ္တာ။

သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿံသု၊
နယိဒံ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထယျံ။

လဗ္ဘေထ စ သင်္ခါရေသု “ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု။
ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟောသီ” န္တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
သင်္ခါရာ၊ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထန္တိ။

န စ လဗ္ဘတိ သင်္ခါရေသု “ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု။
ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟောသီ” န္တိ။

(၆) ဝိညာဏကုန္တာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ဝိညာဏံ အနတ္တာ။

ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ၊ အတ္တာ အဘဝိဿံ၊ နယိဒံ
ဝိညာဏံ၊ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထယျံ။

လဗ္ဘေထ စ ဝိညာဏေ၊ “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု။
ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ” တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ၊ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ
ဝိညာဏံ၊ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထတိ။

န စ လဗ္ဘတိ ဝိညာဏေ၊ “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု။
ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ” တိ။

(၇) ရူပကုန္တာ၌ လက္ခဏာရေး သုံးပါး

တံ ကိ မညယ ဘိက္ခဝေ -
ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။

အနိစ္စံ ဘန္တေ။
ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ၊ တံ သုခံ ဝါတိ။

ဒုက္ခံ ဘန္တေ။
ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ ဝိပရိကာမမေ၊ ကလ္လံ န တံ သမန-

ပယိတံ၊ “ဧတံ မမ၊ ဒေသာဟမသ္မိ၊ ဒေသာ မေ အတ္တာ”
တိ။ ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

(၈) နာမကုန္တာလေးပါး၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါး

ဝေဒနာ၊ နိစ္စာ ဝါ၊ အနိစ္စာ ဝါတိ။
အနိစ္စာ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သုခံ ဝါတိ။
ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ
သမနုပဿိတုံ၊ “ဧတံ မမာ ဒေသောဟမသိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ” တိ။ ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

*****

သညာ၊ နိစ္စာ ဝါ၊ အနိစ္စာ ဝါတိ။
အနိစ္စာ ဘန္တေ။
ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။
ဒုက္ခံ ဘန္တေ။
ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ
သမနုပဿိတုံ၊ “ဧတံ မမာ ဒေသောဟမသိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ” တိ။ ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

*****

သင်္ခါရာ၊ နိစ္စာဝါ၊ အနိစ္စာ ဝါတိ
အနိစ္စာ ဘန္တေ။
ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။
ဒုက္ခံ ဘန္တေ။
ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ
သမနုပဿိတုံ၊ “ဧတံ မမာ ဒေသောဟမသိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ” တိ။ ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ဝိညာဏံ၊ နိစ္စံ ဝါ၊ အနိစ္စံ ဝါတိ။
အနိစ္စံ ဘန္တေ။
ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ၊ တံ သုခံ ဝါတိ။
ဒုက္ခံ ဘန္တေ။

ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ၊ ဝိပရိကာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ
သမနုပဿိတုံ၊ “ဧတံ မမာ ဒေသောဟမသိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ” တိ။ ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

*****

(၉) ရုပ်နာမ်တရားကို တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

တဏှာ တိဟ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ ကိစ္ဆိ ရှုပ်၊ အတိဏှာနာဝတ
ပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဩဠာရိကံ ဝါ၊ သုခမံ ဝါ၊
ဟိနံ ဝါ၊ ပဏီတံ ဝါ၊ ယံ ဒုရေ သန္တိတေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ရှုပ်၊
“နေတံ မမာ နေသောဟမသိ၊ န မေသော အတ္တာ” တိ။
ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ၊ သဗ္ဗပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

*****

(၁၀) ဝေဒနာတရားကို တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ, ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ, ဩဠာရိကာ ဝါ, သုခုမာ ဝါ, ဟိနာ ဝါ,
ပဏီတာ ဝါ, ယာ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗာ ဝေဒနာ
“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသိံ၊ န မေသောအတ္တာ”တိ
ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌပုံ။

(၁၁) သညာတရားကို တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ယာ ကာစိ သညာ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ, ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ, ဩဠာရိကာ ဝါ, သုခုမာ ဝါ, ဟိနာ ဝါ,
ပဏီတာ ဝါ, ယာ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗာ သညာ
“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသိံ၊ န မေသောအတ္တာ”တိ
ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌပုံ။

(၁၂) သင်္ခါရတရားကို တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ယေ ဧကစိ သင်္ခါရာ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ, ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ, ဩဠာရိကာ ဝါ, သုခုမာ ဝါ, ဟိနာ ဝါ,
ပဏီတာ ဝါ, ယေ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗာ သင်္ခါရာ

“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသိံ၊ န မေသောအတ္တာ”တိ
ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌပုံ။

(၁၃) ဝိညာဉ်တရားကို တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်
မရှုကြည့်အပ်ပုံ

ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ
ဝါ, ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ, ဩဠာရိကံ ဝါ, သုခုမံ ဝါ, ဟိနံ ဝါ, ပဏီတံ
ဝါ, ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊
နေသောဟမသိံ၊ န မေသောအတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ
ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌပုံ။

(၁၄) နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်မှစ၍ မဂ်ကိစ္စတစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ဖြစ်ပုံ

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော
ဣပသိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သညာပိ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိညာဏသိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။
နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရုဇတိ။
ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။
ဝိမုတ္တသိန္တိ ဝိမုတ္တမိတိညဏံ ဟောတိ။
ခိဏာ ဇာတိ။
ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။

ကတံ ကရင်္ဂိယံ၊
နာပရံ ဣတ္ထတ္ထာယာတိ ပဇာနာတိ။

(၁၅) ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းများ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္ထမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂီယာ ဘိက္ခု၊
ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒံ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ၊ ပဉ္စ-
ဝဂ္ဂီယာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ၊ စိတ္တာနိ
ဝိမုစ္ဆိသုတိ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

*****

“ ၃၁။ သာဝတ္ထိတွင်ရွတ်ပတ်ပူဇော်ရန် ”

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာတွင် ပူဇော်ရန်
(က) မင်္ဂလသုတ်တော်

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌
သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ညဉ့်သန်းခေါင်ယံ အချိန်၌ အမျိုးအမည်
မထင်ရှားသော နတ်သားတစ်ပါးသည် ဘုရားရှင်ထံ ရိုသေစွာ
ချဉ်းကပ်ရှိခိုးကာ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့ ကြီးပွားချမ်းသာကြောင်း
မင်္ဂလာတရားတို့ကို ဟောကြားပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထား
သည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရန်သူမှန်သမျှ အောင်နိုင်ကြ၍ ဘယ်
အရပ်မှာမဆို ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်သော (၃၈) ဖြာ
မင်္ဂလာတရားတော်ဖြစ်သော မင်္ဂလသုတ်ကို ဇေတဝန်ကျောင်းတော်
တွင်ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

မင်္ဂလသုတ္တ

ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒေသ ဟိ၊ စိန္တယိသု သဒေဝကာ၊
သောဏ္ဍာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတ္တိသဉ္စ မင်္ဂလံ။

ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ၊
သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမဟေ။

*ဧဝံ မေ သုတံ -
ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာဗေ။

အထ ခေါ် အညတရာ ဒေဝတာ
အဘိက္ကန္တယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ
ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ
ယေန ဘဂဝါ တေနုပသတိမိ။ ဥပသကံမိတွာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။
ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ် သာ ဒေဝတာ
ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

*ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာစ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။
အာကင်္ခမာနာ သောတ္တာနံ၊ ဗြဟ္မိ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

*အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

*ပတိဇ္ဈပ ဒေသဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
အတ္တသမ္မာပဏိဓိ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

*ဗာဟုသစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

*မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

*ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

* အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

* ဂါရုဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ။
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

* ခန္တိ စ သောဝစသတော၊ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာကတ္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

* တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာနသစ္စိကိရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

* ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောက် ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

* ဧတာဒိသာနိ ကတွာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထသောတ္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံတေသံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

*****

(၁) မေတ္တသုတ်တော်

ဟိမဝန္တာတောတွင် တရားအားထုတ်နေကြသော ရဟန်း
ငါးရာတို့သည် နတ်တို့ခြောက်လှန့်နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် တရားအား
မထုတ်နိုင်ရှိကြသဖြင့် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတွင် သီတင်း
သုံးတော်မူလျက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြသည်။
မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား မေတ္တသုတ်ကို ရွတ်ပွားရန်
သင်ကြားပေးတော်မူသည်။ ရဟန်းတို့သည် မေတ္တသုတ်ကို ကမ္မ
ဌာန်းနှင့် အရံအတားအဖြစ် ရွတ်ပွား၍ ဝိပဿနာအားထုတ်ကြရာ
နတ်များ၏ ခြောက်လှန့်ခြင်းကို မခံရတော့ဘဲ နတ်တို့ကပင် ရဟန်း
တို့အား မြတ်နိုးချစ်ခင်စွာ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြု၍ စောင့်ရှောက်ကြ
သည်။ ရဟန်းတို့သည် စိတ်နှလုံးချမ်းမြေ့စွာ တရားအားထုတ်ကြ
ရသဖြင့် ဝါတွင်း၌ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ကြရသည်။

မေတ္တသုတ္တ

ယဿာနုဘာဝတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒေသေန္တိ ဘိသနံ။
ယဉ္ဇိ စေဝါနုယုဉ္ဇန္တော၊ ရတ္တိန္တိဝံမတန္တိတော။

သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊ ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ။
ဧဝမာဒိဂုဏူပေတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

* ကရုဏိယမတ္တတုသလေန၊
ယန္တိ သန္တိ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
သတ္တော ဥဇူ စ သုဟုဇူ စ၊
သုဝစော စဿ မုဒု အနတိမာနိ။

* သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊
အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ၊
သန္တိန္တိယော စ နိပကော စ၊
အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသ္မုနနုဂိဒ္ဓေါ။

* န စ ခုဒ္ဒုမာစရေ ကိဉ္စိ၊
ယေန ဝိညု ပရေ ဥပဝဒေယျံ။
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

* ယေ ကေစိ ပါဏဘူတတ္ထိ၊
တသာ ဝါ ထာဝရာ ဝံနဝသေသာ။
ဒီယာ ဝါ ယေ ဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။

* ဒိဌာ ဝါ ယေ ဝ အဒိဌာ၊
ယေ ဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ၊
ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသိ ဝ၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

* န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ၊
နာတိမညေထ ကတ္တစိ န ကိဉ္စိ၊
ဗျာရောသနာ ပဋိယသည၊
နာညမညဿ ဒုက္ခမိစ္ဆေယျ။

- * မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ-
မာယုသာ ဧကပုတ္တမနုရက္ခေ။
ဧဝမ္ပိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
- * မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသို့၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယဉ္စ၊
အသမ္မာဓံ အဝေရံ မသပတ္တံ။
- * တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္ဓော ဝ၊
သယာနော ယာဝတာ'ဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ။
ဧတံ သတိ အဓိဋ္ဌေယျ၊
ဗြဟ္မံမေတံ ဝိဟာရံမိမ မာဟု။
- * ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ၊
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။
ကာမေသု ဝိနေယျ ဂေဓံ၊
န ဟိ ဇာတု'ဂ္ဂုတ္တသေယျ ပုန ရေတိ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

*****

(၈) ခန္ဓသုတ်တော်

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်၊ ရဟန်းတစ်ပါး မြွေကိုက်ခံရ၍ လျှောက်ထားသောအခါ မိမိ၏လုံခြုံရေး အကွာအကွယ် အစောင့်အရှောက်အဖြစ် ခန္ဓပရိတ်အရံအတားကို ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ဘုရားရှင်သည် အလောင်းတော်ဘဝက ရသေ့ရဟန်းပြုကာ ရသေ့များစွာနှင့်အတူ ဟိမဝန္တာ၌ သီတင်းသုံးနေစဉ် ရသေ့တစ်ဦး မြွေကိုက်၍ သေဆုံးသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ မြွေတို့ကို မေတ္တာမပို့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟူ၍ အလောင်းတော်ရသေ့က မိန့်ကြားပြီး မေတ္တာပို့ပုံကို နည်းပေးသောအားဖြင့် ခန္ဓသုတ်ကိုပင်သင်ပြ ဟောကြားခဲ့ဖူးသည်။ ဤခန္ဓသုတ်သည် နတ်မန္တာန်၊ နတ်ဆေးဝါးပမာ အစွမ်းထက်မြက်လှသည်။

ဤသုတ်သည် မေတ္တာပွားခြင်း၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ပွားခြင်းဖြင့် စီရင်အပ်သော ဗုဒ္ဓမန္တာန်တော်ကြီးဖြစ်သည်။ မြွေကိုက်ခံရသူကို ဤမန္တာန်ရွတ်ဖတ်ကုသပေးခြင်းဖြင့် အဆိပ်ကိုပယ်ရှားပျောက်ကင်းစေသည်။ မြွေဆိပ်ပင်မက အဆိပ်ရှိသော အခြားသတ္တဝါများ၏ ဘေးနှင့်အခြားဘေးရန် အသွယ်သွယ်တို့မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သောသုတ်ဖြစ်သည်။

ခန္ဓသုတ္တ

သဗ္ဗာသီဝိသ ဇာတိနံ၊ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ။
ယံနာသေတိ ဝိသံ ယောရံ၊ သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။
အာဏာက္ခေတ္တမ္ပိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ယော။

ဝိဇ္ဇာပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ။
ဆဗ္ဗာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။

အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

* မာ မံ အပါဒကော ဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဒွိပါဒကော။
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

* သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တူ၊
မာ ကိန္တိ ပါပ'မာဂမာ။

* အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အပ္ပမာဏော သံယော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ။
အဟိ ဝိစ္ဆိကာ သတပဒိ၊ ဥဏ္ဏနာဘိ သရုဗု မူသိကာ။

* ကတာ မေ ရက္ခာ၊ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊
ပဋိက္ကမန္တူ ဘူတာနိ။
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊
နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနိ။

ခန္တုသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

*****

(စ) ဓဇဂ္ဂသုတ်တော်

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌
သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဘုရားဂုဏ်တော် (၉)ပါး၊ တရားဂုဏ်တော်
(၆)ပါး၊ သံဃာဂုဏ်တော် (၉)ပါးတည်းဟူသော ရတနာသုံးပါး၏
ဂုဏ်တော်များကို ရည်မှန်းကိုးကွယ်ခြင်းသည် စစ်မှန်သော ကိုးကွယ်
ခြင်းဖြစ်ကြောင်းပြဆိုသည့် ဤ ဓဇဂ္ဂသုတ်ပရိတ်တော်ကို ဟောကြား
တော်မူသည်။

ဓဇဂ္ဂသုတ္တ

ယဿာနုဿရဏေနာပိ၊ အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော။
ပတိဋ္ဌ မဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗတာ။

သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဇာလမှာ၊ ယက္ခစောရာဒိသမ္ဘဝိ။
ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ တေ။

ဧဝံ မေ သုတံ-

ဧတံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိတရဟိ
ဇေတဝနေ အနာထပိတ္တိတဿ အာရာမေ။

တဏှ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ "ဘိက္ခ-
ဝေါ" တိ။ "ဘဒန္တေ" တိတေ ဘိက္ခု၊ သဝဝတော

ပစ္စုသောသုံး၊ ဘဝဝါ တေဒဝေါစ —
 ဘူတပုဂ္ဂံ ဘိက္ခုဝေ၊
 ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျုဋ္ဌော အဟောသိ။
 အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ၊ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော၊ ဒေဝေ
 တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ —
 “သစေ မာရိသာ၊ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမဂတာနံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ
 ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။ မမေဝ
 တသ္မိံ သမယေ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေယျာထ။ မမံ ဟိ
 ဝေါ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
 ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။ သော ပဟိ-
 ယိဿတိ။

- * နော စေ မေ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေယျာထ။ အထ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေ-
 ယျာထ။ ပဇာပတိဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ
 ဥလ္လောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ
 ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။ သော ပဟိယိဿတိ။
- * နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လော-
 ကေယျာထ။ အထ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ
 ဥလ္လောကေယျာထ။ ဝရုဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ
 ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ

- * ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။ သော ပဟိ-
 ယိဿတိ။
- * နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လော-
 ကေယျာထ။ အထ ဤသာနဿ ဒေဝရာဇဿ၊
 ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေယျာထ။ ဤသာနဿ ဟိ ဝေါ
 ဒေဝရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။ သော
 ပဟိယိဿတိ” တိ။
- * တံ ခေါ ပန ဘိက္ခုဝေ၊ သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနမိန္ဒဿ၊
 ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝ-
 ရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ဝရုဏဿ ဝါ
 ဒေဝ ရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ဤသာနဿ ဝါ
 ဒေဝရာဇဿ၊ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။
 သောပဟိယေထာပိ နောပိ ပဟိယေထ။
- * တံ ကိဿ ဟေတု?
 သက္ကော ဟိ ဘိက္ခုဝေ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ အ ဝိတရာဂေါ
 အ ဝိတဒေါသော - အဝိတမောဟော၊ ဘိရု ဆန္ဒိ
 ဥဏ္ဍာသိ ပလာယိတိ။

*အဟဉ္ဇ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ
သစေ တုမှာတံ ဘိက္ခုဝေ၊ အရညဂတာနံ ဝါ၊ ရုက္ခ-
မူလဂတာနံ ဝါ၊ သုညာဂါရဂတာနံ ဝါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။
မမေဝ တသ္မိံ သမယေ အနုဿရေယျာထ-

*“ဣတိပိ သော ဘဂဝါ၊ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဇ္ဇု၊
အနုတ္တရောပုရိသဒမ္ပသာရထိ၊ သတ္တာဒေဝ-
မနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ” တိ။

*မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ အနုဿရတံ၊ ယံ ဘဂိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။
သော ပဟိယိဿတိ။

*နော စေ မံ အနုဿရေယျာထ။
အထ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ-

*“သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သန္တိဋ္ဌိကော၊
အကာလိကော၊ ဧဟိပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော၊
ပစ္စတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ” တိ။

*ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဂိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။
သော ပဟိယိဿတိ။

*နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ။ အထ သံယံ
အနုဿရေယျာထ

*“သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇ္ဈ-
ပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဣယပ္ပဋိ-
ပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမိဝိပ္ပဋိ-
ပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဝံစတ္တာရိ
ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ။ ဧသ ဘဂဝတော
သာဝကသံဃော၊ အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊
ဒက္ခိဏေယျော၊ အဉ္စလိကရဏိယော၊ အနုတ္တရံ
ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ” တိ

*သံယံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ အနုဿရတံ၊ ယံ ဘဂိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော ဝါ။
သော ပဟိယိဿတိ။

*တံ ကိဿဟေတု?
တထာဂတော ဟိ ဘိက္ခုဝေ၊ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဝိတရာဂေါ၊ ဝိတဒေါသော၊ ဝိတမောဟော၊ အဘိရူ
အဆမ္ဘိ၊ အနုကြာသိ၊ အပလာယိတိ။

*ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော၊ အထာ-
ပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ။

- * အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ သုညာဂါရေ ဝ ဘိက္ခဝေါ။
အနုဿရေထ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဘယ် တုမှာက နော
သိယာ။
- * နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊ လောကဇေဋ္ဌနရာ
သတံ။
အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။
- * နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။
အထ သံယံ သရေယျာထ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။
- * ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ၊ ဓမ္မံ သံယဉ္စ ဘိက္ခဝေါ။
ဘယ် ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမဟံသော န
ဟေဿတိ။

ဓဇဂ္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။
*****

(ဆ) အင်္ဂုလိမာလခေါတ်တော်တိုက်နေရာတွင်
ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန် အင်္ဂုလိမာလသုတ်တော်

အင်္ဂုလိမာလထေရ်သည် သားမဖွားနိုင်သော မိန်းမကိုသား
ဖွားနိုင်စေရန်အတွက် “ ငါသည် အရိယာဇာတ်ဖြစ်သည့်အခါမှ
စ၍သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် သတ္တဝါကို သတ်ခဲ့ဖူးသည်ကို
မသိ” ဟူသော သစ္စာစကားပါရှိသည့် မြတ်စွာဘုရား သင်ကြားပေး
တော်မူသော ဤအင်္ဂုလိမာလသုတ်ကိုရွတ်၍ သစ္စာဆိုခဲ့သည်။
မထေရ်မြတ်၏ သစ္စာစကားဖြင့် ကိုယ်ဝန်သည်မိန်းမသည်လည်း
ချမ်းသာစွာမီးဖွားနိုင်ခဲ့သည်။ ကိုယ်ဝန်သည်များ ချမ်းသာစွာ
မီးဖွားနိုင်၍အခက်အခဲများမှ ကင်းလွတ်နိုင်သော ဘုရားဟောပရိတ်တော်
ဖြစ်သည်။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တ

ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊ နိသိန္ဒုဋ္ဌာန ဓောဝနံ။
ဥဒကမ္ပိ ဝိနာသေတိ၊ သဗ္ဗမေဝ ပရိဿယံ။
သောတ္ထိနာ ဂဟ္တုဋ္ဌာနံ၊ ယဉ္စ သာဓေတိ တခံဏေ။
ထေရဿ ဝိနာသေတိ၊ လောက နာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိ မဟာတေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
*ယတောယံ ဘဂိနိ၊ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော။
နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ။
တေန သစ္စေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သောတ္ထိ ဂဟ္တဿ။

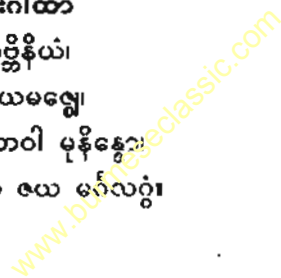
အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။
*****

(ဇ) စိဉ္စမာထကိုအောင်မြင်သောနေရာတွင်ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်

စိဉ္စမာဏဝိကာ အမည်ရှိသော မိန်းမယုတ်သည် သစ်သားကို
ကိုယ်ဝန်အောင်သော ဝမ်းကိုသို့ပြု၍ လူ၊ ရဟန်း ပရိသတ်စုံညီ
သည့်တရားပွဲတော်တွင် မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲဖျက်ဆီးသော
စကားကိုဆိုရာ မြတ်စွာဘုရား၏ မေတ္တာတန်ခိုးတော်ဖြင့် အောင်
မြင်တော်မူခဲ့သည်။

စိဉ္စမာထအားအောင်မြင်ခြင်းဂါထာ

ကတ္တာန ကဋ္ဌမုဒရံ ဣဝဂဋ္ဌိနိယံ၊
စိဉ္စာယ ဝုဋ္ဌဝစနံ ဇနကာယမဇ္ဈေ၊
သန္တေန သောမဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒေသု၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလဝံ။

“ ၃၂။ လူမွန်နီတွင်ရွတ်ပတ်ပူဇော်ရန် ”

လူမွန်နီအင်ကြောင်းတောအတွင်း၌ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည် မယ်တော်မာယာဒေဝီ မိဖုရားကြီး၏ ဝမ်းကြာတိုက်မှ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈ ခု၊ ဥတုဂိမ္မာန ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့တွင် ကောင်းစွာ ဖွားသန့်စင်တော်မူသည်။ ထိုစဉ် ကောင်းကင်ထက်မှ ရေပူစမ်း၊ ရေအေးစမ်း ရေအလျဉ်နှစ်သွယ်တို့သည် ပူဇော်သက္ကာရ အလိုငှာ အလိုအလျောက် ထွက်ပေါ်၍ အလောင်းတော်နှင့်မယ်တော်တို့အား အပူအအေးမျှတမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဖွားမြင်ပြီးစ အလောင်းတော်အား ငြဟွာကြီးလေးဦးက ရွှေဇာကွန်ရက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးဦးက သစ်နက်ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူတို့က ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးဖြင့် လည်းကောင်း အဆင့်ဆင့်ခံယူကြသည်။ ထို့နောက် ဘုရားအလောင်းတော်သည် မြေပေါ်၌ခြေအစုံရပ်လျက် အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့ကို အစဉ်အတိုင်းကြည့်ရှုတော်မူရာ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် တူသောသူ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မြင်တော်မမူသဖြင့် ရပ်တော်မူရာ အရပ်မှ မြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာတူရှုခြေခုနှစ်ဖဝါး လှမ်းကြွတော်မူပြီးနောက် “အဂ္ဂေါဟမသ္မိလောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟ မသ္မိလောကဿ” စသည်ဖြင့် ကြုံးဝါးမြွက်ဆိုတော်မူသည်။

ကြွေးကြော်သံ (၃) စု

- (၁) အဂ္ဂေါဟ မသ္မိ လောကဿ၊
ငါသည် လူသုံးပါးတွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။
- (၂) ဇေဋ္ဌောဟ မသ္မိ လောကဿ၊
ငါသည် လူသုံးပါးတွင် အကြီးအကဲဆုံးဖြစ်၏။
- (၃) သေဋ္ဌောဟ မသ္မိ လောကဿ၊
ငါသည် လူသုံးပါးတွင် အချိုးမွမ်းအပ်ဆုံးဖြစ်၏။

“ ၃၃။ ကုသိနာရုံတွင်ရွတ်ပတ်ပူဇော်ရန် ”

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် ဝေနေယျသတ္တဝါ တို့အကျိုးငှာ မနေမနား ခရီးသွားလာခဲ့သလို ကျွတ်ထိုက်သူ ဟူသမျှတို့ ကျွတ်တမ်းဝင်နိုင်ကြစေရန် အပင်ပန်းအဆင်းရဲခံ၍ သွားလာကာ တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဘုရားဖြစ်စကပင် ဗုဒ္ဓဂယာမှ မိဂဒါဝုန်သို့အသွား (၁၈) ယူဇနာခရီးကို ယခင်ဘုရားများ တန်ခိုးဖြင့် ကြွသွားခဲ့သော်လည်း ဥပကကြီး၏တရားရဖို့ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် ခြေလှင်ခမီးဖြင့်သာကြွခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးဆဲဆဲတွင် သုဘဒ္ဒပရိသီလ်တရားရဖို့ရန်အတွက် ဝေဒနာခံစားနေရချိန်တွင်ပင် တရားဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်ကျိုးမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပွင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်ပင်ဖြစ်လင့်ကစား အို၊ နာ၊ သေနေ ဒုက္ခဘေးကို ရှောင်ပြေးမရ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ကုသိနာရုံတွင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ကုသိနာရုံရှိ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပုံ ရုပ်တုတော်အား ရှိခိုးရင်းဖြင့် “ ရဟန်းတို့ - သင်ချစ်သားတို့အဖို့ရာ ယခုငါဘုရားနောက်ဆုံး သြဝါဒစကား မိန့်ကြားလိုသည်မှာ ပြုပြင်ပေးရသမျှ သင်္ခါရတရားတို့သည် ပျက်ဆီးခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။ မမေ့သော သတိတရားဖြင့် သင်ချစ်သားတို့သည် ကိစ္စပြီးအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော့ ” ဟု၍ မြတ်ဗုဒ္ဓ နောက်ဆုံးမိန့်မှာတော်မူခဲ့သော အပ္ပမာဒ အမြဲပွားဖို့ ဟောကြားမိန့်ချေသံတို့ကို စိတ်နားဝယ် ကြားယောင်မြင်ယောင်

ခွဲစေရန် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နောက်ဆုံးတရားတော်သံကို သံဝေဂရရဖြင့်
ရွတ်ပွားရန် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော်၊ သဟမ္ပတိ
ဗြဟ္မာကြီးက “ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏ ဆရာသခင်ဖြစ်တော်
မူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသော်မှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ရချေ
သေး၏။ ဖြစ်လျှင်ပျက်ရ လောကကြီးထဲ၌ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို စုတိချိန်
တွင်စွန့်ပစ်ကြရလိမ့်မည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သိကြားနတ်မင်းကြီး
က “တေဘူမက သင်္ခါရတို့သည် အမြဲမရှိ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊
ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိကြသည်။ ထိုတေဘူမက သင်္ခါရတို့၏
ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ပရမတ်သည်သာ ချမ်းသာဧကန်စင်စစ် မှန်ပေ
သည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်က “ဘဝတဏှာ
ခပ်သိမ်းငြိမ်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထွက်လေဝင်လေ
မဖြစ်ပေါ်တော့ပြီ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ညှိုးငယ်ခြင်း အလျဉ်းမရှိသည်းခံ
တော်မူခဲ့ပြီ၊ လောင်စာပြတ်၍ မီးလျှံငြိမ်းသကဲ့သို့ ဘုရားမြတ်စွာ၏
အဖြစ်ဓာတ်သည် အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်း လွတ်မြောက်ခဲ့လေပြီ” ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်က “ငါတို့၏ ဆရာဘုရား
သည်ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံချုပ်ငြိမ်းသည့်အခိုက်တွင် ကြောက်မက်ဖွယ်
ကြက်သီးမွေးညှင်းထဖွယ် မြေလျင်ကြီး တုန်လှုပ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ”
ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သံဝေဂဂါထာများ အသီးသီးမြွက်ကြားတော်မူ
ခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ မြတ်ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသော် သဟမ္ပတိ
ဗြဟ္မာကြီးကလည်းကောင်း၊ သိကြားမင်းက လည်းကောင်း၊ အရှင်
အနုရုဒ္ဓါမထေရ်ကလည်းကောင်း၊ အရှင်အာနန္ဒာကလည်း ကောင်း၊
အသီးသီးရွတ်ပွားပူဇော်ကြပုံတို့အား ရွတ်ပွားနိုင်ကြရန် ဖော်ပြအပ်
ပါသည်။

(ပစ္စိမ ဗုဒ္ဓဝစန)

ဟန္တဒါနိ 'ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိဝေါ၊
ဝယ ဓမ္မာ သင်္ခါရာ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ၊

(သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာကြီး ရွတ်ဆိုပူဇော်သောဂါထာ)

သဗ္ဗေဝ နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ဘူတာလောကေ သမုဿယံ၊
ယတ္ထ ဧတာ ဝိသောသတ္တာ၊ လောကေ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊
တထာဂတော ဗလပ္ပတ္တော၊ သမ္မာဒွေ၊ ပရိနိဗ္ဗာတော

(သိကြားမင်း ရွတ်ဆိုပူဇော်သောဂါထာ)

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒ ဝယဓမ္မိနော၊
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါ၊

(အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ် ရွတ်ဆိုပူဇော်သောဂါထာ)

နာဟုအဿာသ ပဿာသော၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော၊
အနေဇော သန္တိမာရဗ္ဗ၊ ယံ တာလ တေရိဗုဒ္ဓိ၊
အသလ္လိ နေန စိတ္တေန၊ ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယံ၊
ပဇ္ဇောတသေဝနိဗ္ဗာနံ ဝိမောက္ခော စေတသောအယု၊

(အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် ရွတ်ဆိုပူဇော်သောဂါထာ)

တဒါသိ ယံဘိသနကံ၊ တဒါသိ လောဓေသနံ၊
သဗ္ဗာကာရ ဝရူပေတေ၊ သမ္မာဒွေ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊

(လက္ခဏာသုံးသွယ် ဆင်ခြင်ဖွယ်ဂါထာ)

“ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ” တိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊
အထ နိဗ္ဗိန္နတိ ဒုက္ခေ၊ ဒေသမဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

“ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ ” တိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊
အထ နိဗ္ဗိန္နတိ ဒုက္ခေ၊ ဒေသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

“ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ ” တိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊
အထ နိဗ္ဗိန္နတိ ဒုက္ခေ၊ ဒေသ မဂ္ဂေါ၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

(ဖြစ်ပျက်ပြုပြင် သင်္ခါရလောက၌ မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အစိုးမရ ကုန်သော ဝိပဿနာ အသိတရားဖြင့် လောကကို ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုး သည်အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ငြိမ်းချမ်းခြင်း သန္တိသုခ ချမ်းသာကို ရခြင်းအကြောင်းဖြစ်ပေသည်။)

အထက်ပါလက္ခဏာသုံးသွယ် ဆင်ခြင်ဖွယ်ဂါထာမှာ မြတ်စွာ ဘုရားသက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ် ရဟန်းငါးရာတို့သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားအားထုတ်ရာ တရားမရနိုင်ရှိကြသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ပြန်လည်လျှောက်ထားကြသည်။ ထိုစဉ်မြတ်စွာဘုရားက ထိုရဟန်း ငါးရာသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်၌ အနှစ် (၂၀)မျှ အနိစ္စလက္ခဏာ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းအားထုတ်ခဲ့ကြသည်ကို သိမြင် တော်မူသဖြင့် ထိုအနိစ္စလက္ခဏာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကိုပင် ရဟန်းတို့ အားပေးခဲ့ရာ ရဟန်းတို့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြသဖြင့် တရားရရှိကြ ကာရဟန္တာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သော ဂါထာတော်များဖြစ်ကြ ပါသည်။ ကုသိနာရုံမှာ သံဝေဇနိယ လေးဌာနအနက် သံဝေဓ အရဆုံးဌာနတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ ကုသိနာရုံရောက်ခိုက် လက္ခဏာ သုံးသွယ် ဆင်ခြင်ဖွယ်ဂါထာဖြင့် စီးဖြန်းပွားများ အားထုတ်ကြခြင်း

ဖြင့်မိမိတို့ကျင့်ကြံကျိုးကုတ် အားထုတ်မှုအလိုက် တရားထူးများ ရကြပါစေကြောင်း၊ အောင် ချမ်းသာဘုရားဖူးအဖွဲ့မှ ဆုမွန်တောင်း တောင်းလိုက်ရပါသည်။

ဆက်လက်၍ မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော် မူခဲ့ပြီး ဆရာတော်ကြီး၏ စာပေအတွင် စုပေါင်းရွတ်ဆိုပူဇော်ခဲ့သော လင်္ကာကိုလည်း သံဝေဓဉာဏ်ရစေဖို့ ရွတ်ပွားရန်ဖော်ပြလိုပါသည်။

“ ကိသာဂေါတမီ မျက်ရည်သိမ်းလင်္ကာ ”

ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာတို့၊ ဖြစ်လှာတိုင်းပင်၊ ကွယ်ချုပ်ဝင် သည်၊ ဤသင်္ခါရ၊ သဘာဝကာ၊ ဌာနနယ်ချဲ့၊ တစ်နိဂုံးနှင့်၊ ခေါ်ထုံး ဝေါဟာ၊ တစ်မြို့ရွာဝယ်၊ မျက်နှာမဲ့လျှင်း၊ တစ်အိမ်တွင်း၌၊ သင်းသီး သန်ခြား၊ တစ်ကန်သား၍၊ ဖြစ်ပွားလေ့လာ၊ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဗြဟ္မာ+ လူ+နတ်၊ ထုတ်ချင်းခတ်အောင်၊ ဥပါဒ်လျှင်၊ ဌီသို့ဝင်၍၊ ဘင်္ဂတူဏ၊ မရဏဖြင့်၊ ရွှေလှုပ်လှုပ်၊ တချုပ်ချုပ်လျှင်၊ နာမ်ရုပ်နှစ်မျိုး၊ ဖြစ်တိုင်း ညှိုးသည်။

- အရိုး အနိစ္စ ပါတကား၊
- အရိုး ဒုက္ခ ပါတကား၊
- အရိုး အနတ္တ ပါတကား၊

*****

အင်္ဂါရ စေတီတော်၌ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်
ခါတ်တော်နှစ်မျိုးဘုရားရှိခိုး

အသမ္ဘိန္နာစ သမ္ဘိန္နာ၊
ဒုဝိဇာ ဇိန ခါတုယော၊
တတ္ထ တတ္ထ ဌိတာ သမ္မာ၊
တာဟံ ဝန္နာမိ ခါတုယော။

ဇိနခါတုယော - ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်၏ ခါတ်တော်
မွေတော်တို့သည်။ အသမ္ဘိန္နာစ = မကွဲမအက် မပျက်မပြိုခြင်း
သဘောရှိသော ခါတ်တော်မွေတော်တို့လည်းကောင်း၊ သမ္ဘိန္နာစ =
ကွဲအက်ပြိုပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ခါတ်တော်မွေတော်တို့လည်း
ကောင်း၊ (ဣတိ-ဤသို့)၊ ဒုဝိဇာ = နှစ်မျိုးနှစ်စားနှစ်ပါး အများ
အပြားရှိတော်မူကြပါကုန်၏။ တာခါတုယော = သမ္ဘိန္နာ အသမ္ဘိန္နာ
ထိုနှစ်ဝသော ခါတ်တော်မွေတော်တို့သည်။ တတ္ထတတ္ထ = လူ့ပြည်၊
နတ်ပြည်၊ နဂါးပြည်နှင့် ဗြဟ္မာပြည်တဝထိုထိုသော အရပ်ဒေသ
ပြည်ဌာနတို့၌၊ သမ္မာ = ဝေနေယျများ ထောက်ထားငဲ့ညှာကောင်းမွန်
စွာ၊ ဌိတာ = ဖူးမြင်သူအများ၊ သဒ္ဓါပွားအောင် ကိန်းဝပ်စံပယ်တော်
မူကြပါကုန်၏။ တာခါတုယော = ထိုထိုဒေသ ရပ်ဌာနဝယ်၊ တည်နေ
တော်မူကြကုန်သော ခါတ်တော် မွေတော်တို့ကို၊ အဟံ = ဘုရား
တပည့်တော်သည်။ ဝန္နာမိ = သဒ္ဓါရှိကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့
ပါ၏အရှင်ဘုရား။

“ ၃၄။ ဝေသာလီတွင်ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန် ”

ဝေသာလီပြည်၌ မိုးခေါင်၍ ကောက်ပဲသီးနှံပျက်စီး၊ အစာ
ရှားပါးငတ်မွတ်သည့်ဘေးနှင့် ကြုံတွေ့ရသဖြင့် ဆင်းရဲသားများ
သေကြေပျက်စီးကြသည်။ လူသေပစ်သောမြို့ပြင်သို့ ဘီလူးများ
ဝင်ရောက်လာကြသဖြင့် လူအများပိုမိုသေဆုံး ပျက်စီးကြသည်။
သို့ဖြစ်၍ လိစ္ဆဝီမင်းနှစ်ပါးသည် နောက်ပါအခြံအရံများဖြင့် မြတ်စွာ
ဘုရားထံသို့ သွားရောက်၍ ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ထားခဲ့သည်။
မြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းနှင့်တကွ တန်ခိုးကြီးသော နတ်များ
နှင့်အတူ ဝေသာလီပြည်သို့ ကြွရောက်ခဲ့ရာ ဘီလူးများထွက်ပြေး
ကြသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ သင်ကြားညွှန်ပြချက်အရ အရှင်အာနန္ဒာ
မထေရ်သည် ဝေသာလီပြည် တံတိုင်းသုံးထပ်တို့အကြားဝယ်
ညဉ့်သုံးယပ်တ်လုံး ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ဆင်ခြင်တော်မူ၍ ရတနသုတ်
ကိုရွတ်ဆိုသဖြင့် ဘီလူးများထွက်ပြေးကြသည်။ ဘီလူးများ မရှိတော့
သဖြင့် လူအများ ရောဂါပျောက်ငြိမ်းကြကာ မြို့လယ် လွတ်ရုံးကို
မွမ်းမံပြင်ဆင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ကြသည်။ ဘုရားရှင်သည်
ဝေသာလီပြည် ထိုလွတ်ရုံး၌ စုဝေးလာရောက်ကြသော လူနတ်
ပရိသတ်တို့အား ရတနသုတ်ပရိတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူ
သည်။

ရတနသုတ်တွင် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်များနှင့် သစ္စာ
ပြုပုံများပါရှိသည်။ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းအား
ဖြင့်ရောဂန္တရကပ်၊ သတ္တန္တရကပ် ဒုဗ္ဗိန္တန္တရကပ်တို့မှ ကင်းလွတ်စေ
နိုင်သည်။

ရတနသုတ္တ

ပဏီဇာနတော ပဋ္ဌာယ တထာဂတဿ ဒသပါရမိယော၊
ဒသ ဥပပါရမိယော၊ ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ
သမတ္တိံသ ပါရမိယော၊ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ၊
လောကတ္ထစရိယံ ဉာတတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ
တိဿော စရိယာယော ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိ
ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ ဇောဓိပလ္လင်္ဂေ
မာရဝိဇယံ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ
ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနံ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေတိ
သဗ္ဗေပိမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ
ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရန္တရေသု
တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော
အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ
ကာရုညစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ —

*ကောဋိသတသဟဿေသု၊ စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ၊
ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ၊

*ရောဂါမနုဿဒုဗ္ဗိက္ခ-သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ၊
ဒိပ္ပ မန္တရဓာပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ၊

*ယာနိဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ၊
သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု၊
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ၊

*တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရောသ မာနုသိယာ ပဇာယ၊
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိ၊
တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခေ အပ္ပမတ္တာ၊

*ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ၊
န နော သမံ အတ္တိံ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သဗ္ဗေန သုဝတ္တိံ ဟောတု၊

*ခယံ ဝိရာဝံ အမတံ ပဏီတံ၊
ယဒဇ္ဈဂါ သတျမုနိ သမာဟိတော၊

န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိံ ကိဉ္စိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတု။

*ယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယံ သုစိံ၊
သမာဓိ မာနန္တရိတည မာဟု။
သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတု။

*ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္တာ၊
စတ္တာရိ ဧတာနိ ယုဝါနိ ဟောန္တိ။
တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတု။

*ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနသာ ဒဋ္ဌေန၊
နိက္ကာမိနော ဂေါတမဿသနမ္ပိ။
တေ ပတ္ထိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယု၊
လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဂ္ဂမာနာ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတု။

*ယထိန္ဒဒိလော ပထဝိဿိတော သိယာ၊
စတုတ္ထိ ဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။
တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတု။

*ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ
ဂန္တီရပညေန သုဒေသိတာနိ။
ကိဉ္စာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊
န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ မာဒိယန္တိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတု။

*သဟာဝဿ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊
တယဿု မော ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
သတ္တာဒိဋ္ဌိံ ဝိစိကိန္တိတဉ္စ၊
သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဇေတိ ကိဉ္စိ။

*စတုဟပါယေဟိ စ ဝိဇ္ဇမုတ္တော၊
ဆစ္စာဘိဋ္ဌာနာနိ အဘဗ္ဗ တာတံ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတု။

* ကိစ္ွာပိ သော တမ္မ တရောတိ ဝါပတံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
 အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္စဒါယ၊
 အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 စတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

* ဝနပ္ပဝုဓေ ယထ ဖုသိတဏှ၊
 ဂိမ္ဗာန မာသေ ပဌမသ္မိ ဂိမ္ဗေ။
 တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာနဂါဓိ ပရမံ ယိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 စတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

* ဝရော ဝရညျ ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊
 အနုက္ကရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 စတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

* ဝိကံ ပုရာကံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊
 ဝိရတ္တဝိတ္တာယတိကေ ဘဝသ္မိ။
 တေ ဝိကဝိဇာ အဝိရုဋ္ဌိဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ ဝိရာ ယထာယံ ပစိပေါ။

ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 စတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

* ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

* ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ။
 ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

* ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

*****

“ ၃၅။ ဆူတောင်းအမျှဝေ ”

ဤသို့ပြုရာ မြတ်ပုညကို၊ ကြီးထမြင့်ခေါင်၊ မြင့်မိုရ်တောင်ဦး၊ မကကျူးသား၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးမိခင်နှင့် ဖခင်တို့အား၊ ရငြား ပါစေ၊ အမျှဝေ၏။

မသွေနှိစွ၊ ဤကာယကို စောင့်ထပေတတ်၊ ကိုယ်စောင့်နတ်လည်း၊ မလပ်စေရာ ပေးဝေငှ၏။

မိတ္တဆွေညာ၊ ဆရာသမား၊ ဘိုးဘွားကစ၊ ယမရာဇာ၊ ဒေဝိ ယက္ခ၊ ဣန္ဒဘုမ္မာ၊ အာကာသနတ်၊ အထူးမှတ်၍၊ အမြတ်ပုည၊ ကုသလကို၊ ရကြပါစေ၊ အမျှဝေ၏။

သဗ္ဗေသတ္တာ သတ္တဝါဟု၊ နာနာလောက၊ အနန္တတွင်၊ မပြတ်စဉ်ကာ၊ သတ္တာဝါသ၊ ဘုံကိုးဝနှင့်၊ ဝိညာဏဋီတိ၊ တည်ရှိခုနှစ်ပါး၊ များစွာ လုံးစုံ၊ ဘုံသုံးဆယ့်တစ်၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ၊ ဝေနေယျအား၊ အမျှကုသိုလ်၊ ပေးဝေလို၏။

ထိုကုသလ၊ ဤပုညကို အမျှရကြသည် ဖြစ်စေသော် . . . ။ ဝသုန္ဓရေ၊ ဤမြေပုံသု၊ သိလာထုလည်း၊ သက်သေအမှု တည်စေသော် . . . ။

- အမျှ . . . အမျှ . . . အမျှ . . . ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။
သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု . . . ။
- အမျှ . . . အမျှ . . . အမျှ . . . ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။
သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု . . . ။
- အမျှ . . . အမျှ . . . အမျှ . . . ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။
သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု . . . ။

ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါး

ဣတိဝိ သော ဘဂဝါ၊ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓံ၊ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ။

တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါး

- (၁) သွာက္ခာတော ဘဂဝတော ဓမ္မော
- (၂) သန္တိဋ္ဌိကော
- (၃) အကာလိကော
- (၄) ဧဟိပဿိကော
- (၅) ဩပနေယျိကော
- (၆) ပစ္စတ္တံ ဝေဝိတဗ္ဗော ဝိညျဟိ။

သံဃာဂုဏ်တော် ၉-ပါး

- (၁) သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- (၂) ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- (၃) ညယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- (၄) သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
- (၅) အာဟုနေယျော
- (၆) ပါဟုနေယျော
- (၇) ဒက္ခိဏေယျော
- (၈) အဂ္ဂလီကရဏီယော (၉) အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

“ ဥဒါ၊ ဆူတောင်းနိဉ်းဂါထာ ”

- ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု၊
- ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု၊
- ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု၊
- ဗုဒ္ဓသာသနံ - ရှင်စောဘုရား၊ ဟောကြားမြှောက်ဖော်၊ သုံးရပ်သော သာသနာတော်မြတ်သည် (ဝါ) သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာသုံးရပ်တို့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်၍ ထားအပ်သော ဘုရားသာသနာတော်မြတ်သည်။
- စိရံ - အနှစ်မြူးမြောင်း၊ ငါးထောင်ရှည်ကြာ၊ အခါတိုင်အောင်
- တိဋ္ဌတု - အပိဇ္ဇာမှောင်ကွင်း၊ ထိန်ထိန်ဝင်း၍၊ ပွင့်လင်းမသွေ တည်တံ့ပါစေသတည်း။
- တိဋ္ဌတု - အလပ္ပိနှင့်၊ ဒုဿီခပင်း၊ အကုန်ကင်း၍၊ ရှင်းလင်းသာယာ၊ တည်တံ့ပါစေသတည်း။
- တိဋ္ဌတု - မိစ္ဆာကျင့်ပျက်၊ ရန်သူဖျက်လည်း၊ မပျက်မယွင်း၊ ဂုဏ်ရောင်ဝင်း၍၊ မူရင်းအတိုင်းသာ၊ တည်တံ့ပါစေသတည်း။
- တိဋ္ဌတု - ဝိတဏှာဝါဒီ၊ ရန်မသိဘဲ၊ လှံခြည်ဝေရွန်း၊ နေစက်ဝန်းသို့ ထွန်းလင်းပြာဝေ၊ တည်တံ့ပါစေသတည်း။

သာဓု - သာဓု - သာဓု

(ဓမ္မစရိယ - အပူပင်ဦးတင်ရွှေ သီကုံးပူဇော်သည်)

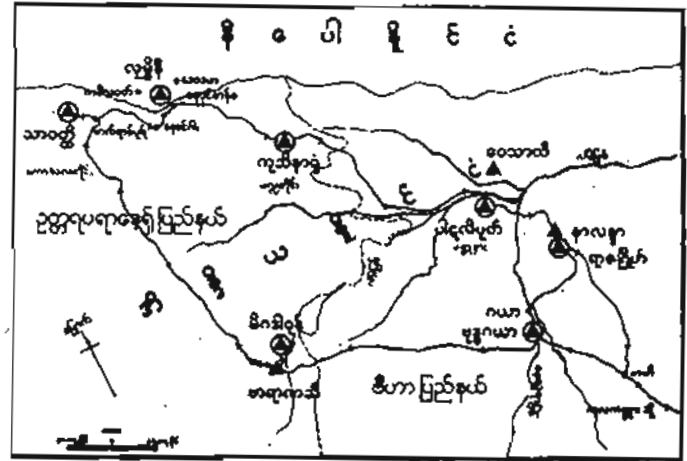
“ ဥဒါ၊ ဖြိုငြိမ်းတိုးကာ၊ ကျမ်းစာများ ”

- ၁။ မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးဝိမိတ္တသာရာ တိဝံသ၏ “ မဟာဗုဒ္ဓဝင် ” (၆ တွဲ၊ ၈-အုပ်)
- ၂။ ကိုးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ “ ဇိနတ္ထပကာသနီ ”
- ၃။ ဆရာကြီး ဦးအံ့မောင် (မောင်အံ့-မဟာဝိဇ္ဇာ၊ ဘုံဘေ) ၏ “ မြတ်ဘုရားပွင့်တော်မူရာဗုဒ္ဓဂယာ ”
- ၄။ ဖာနိယနိုင်ငံ၊ ကိုလင်းကတ္တားမြို့၊ မဟာဗောဓိသုခကျောင်း၏ “ မဂ္ဂိမကြေးမုံ ”
- ၅။ ဖာနိယနိုင်ငံသံဂျီ၏ “ ဖာနိယနိုင်ငံအကြောင်း၊ တရုတ်စာစောင် ”
- ၆။ သတ္တမမြောက် ကေတုအောင်စံထား ဆရာတော် အရှင်ဝါယာမာ တိဝံသ၏ “ ဆံတော်ရှင်ကျိက်ထီးရိုး၊ ဘုရားဖူးမှတ်တမ်း ”
- ၇။ ဦးပညာသာမိ (မာဂမိ-သာစည်) ၏ “ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း ပို့ချချက် ”
- ၈။ ဆရာဝန်တင်ရွှေ၏ “ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ ပုံတော်သမိုင်း ” ပထမတွဲ
- ၉။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ “ ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးလမ်းညွှန် ”
- ၁၀။ အရှင်ကောလာသ မြန်မာပြန် “ မြတ်ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူရာ မဂ္ဂိမဒေသ ”
- ၁၁။ ဖာနိယနိုင်ငံ၊ ပတ္တနားဆရာတော် အရှင်ခမ္မာစာရ၏ “ ပဋနာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ နှစ်လေးဆယ်ကျော်ခန့် ”

- ၁၂။ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယကျမ်းပြုမှူး ဦးညွန့်ဇော်၏ “ ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲခေါ် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး ”
- ၁၃။ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တွဲဖက်ညွှန်ကြားရေးမှူး (ပြင်) ဦးတင်ဦး၏ “ ဗုဒ္ဓဂယာ ပဒေသာဘုရားရှိခိုး ”
- ၁၄။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ သာဝတ္ထိမြန်မာကျောင်းဆရာတော် ဦးဩဘာသ၏ “ သာဝတ္ထိနှင့် လောဝန်ကျောင်းတော် ” စာတမ်း
- ၁၅။ ဦးရွှေဝင်း (မန္တလေး) ၏ “ အန္တရာယ်ကင်းဂါထာတော်များ ”
- ၁၆။ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း (ပစ္စည်းဦးစီးရန်ကင်း) ၏ မေ့စကြာပရိတ်တော်အဖွဲ့ဝတ်ရွတ်စဉ်
- ၁၇။ သီတာဂူ အရှင်ဉာဏိဿရ၏ “ မမေ့အပ်သောလေးဌာန ”
- ၁၈။ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၏ “ သီရိမင်္ဂလာပရိတ်တော် ”
- ၁၉။ မြဝင်း (ဒဿန) ၏ “ ရွှေဘုံသာမုနိ စေတီတော်သမိုင်း ”
- ၂၀။ တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ “ အခြေပြပဌာန်း ”
- ၂၁။ ဓမ္မာစရိယ ဦးဌေးလှိုင်၏ “ ခရီးဖော် ”
- ၂၂။ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၏ “ ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲကျမ်း ” (ပထမတွဲ)
- ၂၃။ ဆရာကြီးဦးသူခ၏ “ သုခမှတ်စု ”

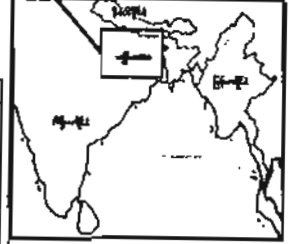
*****

**အောင်ချမ်းသာ ဗုဒ္ဓဂယာ ဘုရားပူးအဖွဲ့မှ
ပို့ဆောင်လေးမည်ခရီးစဉ်ပြမြေပုံ**

မြို့ကားခရီးစဉ်

စဉ်	မှ	သို့	ကီလိုမီတာ	ပိုင်	ပူးရောင်းသည့်	ည	ရက်
၁	ဗုဒ္ဓဂယာ	ဗုဒ္ဓဂယာ	-	၁၆၅	ဗုဒ္ဓဂယာ	၂	၅
၂	ဗုဒ္ဓဂယာ	မိဂဒါရုံ	၂၆၄	၃၇၇	မိဂဒါရုံ	၂	၅
၃	မိဂဒါရုံ	သာဝတ္ထိ	၂၇၇	၃၇၇	သာဝတ္ထိ	၂	၅
၄	သာဝတ္ထိ	လှိုင်	၂၅၂	၃၅၉	လှိုင်	၂	၅
၅	လှိုင်	ကျွန်းမာရ်	၃၅၉	၄၀၇	ကျွန်းမာရ်	၂	၅
၆	ကျွန်းမာရ်	ပုဏ္ဏား	၃၅၉	၄၀၇	ပုဏ္ဏား	၂	၅
၇	ပုဏ္ဏား	ရတနာပုံ	၃၅၉	၄၀၇	-	-	-
၈	ရတနာပုံ	ဗုဒ္ဓဂယာ	၃၅၉	၄၀၇	ဗုဒ္ဓဂယာ	၂	၅
	စုစုပေါင်း	၃၄၀၀	၁၇၆	၅၅၀၀		၁၀	

* မှတ်ချက် - မုတ္တမ-သာဝတ္ထိ ၄ ဗုဒ္ဓဂယာ- ကီလို(၅၀၀) မိုင်(၃၀၀)

**သံဝေဓနိယ လေးဌာန ဖူးကြအလီလီ၊
အပါယ်လေးဝ မလားရ လားရလူနတ်ပြည်၊
အောင်ချမ်းသာမှ သင့်ဆန္ဒ ပြည့်ဝစေမည်။**